PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY
PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU
ROZWOJU REGIONALNEGO

Regionalny Program Operacyjny
Województwo Lubelskiego 2007-2013

STUDIUM WYKONALNOŚCI PROJEKTU

w zakresie
infrastruktury szkolnej i sportowej

"Budowa stadionu miejskiego w Lublinie

wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu"

WIDOK Z GÓRY OD STRONY POŁUDNIOWO ZACHODNIEJ

LUBLIN, MAJ 2013

Spis treści

STRESZCZENIE STUDIUM 3
I. WYKONALNOŚĆ TECHNICZNO-TECHNOLOGICZNA 15
II. WYKONALNOŚĆ FINANSOWO-EKONOMICZNA 125
III. WYKONALNOŚĆ INSTYTUCJONALNA 155
IV. ZAŁĄCZNIKI 188
V. ANEKS 193

STRESZCZENIE STUDIUM

Materialnym efektem realizacji przedsięwzięcia będzie realizacja stadionu miejskiego wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Krochmalnej w Lublinie i układ komunikacyjny umożliwiający sprawną obsługę ruchu samochodowego w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu.

Planowane przedsięwzięcie dotyczy budowy stadionu przeznaczonego głównie dla rozgrywania meczów piłki nożnej. Oprócz boiska piłkarskiego o nawierzchni z trawy naturalnej powstanie również niezbędna infrastruktura, czyli: trybuny zadaszone dla widzów na około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących), zaplecze socjalne, sanitarne, sale ćwiczeń, pomieszczenia administracyjne i użytkowe na czas rozgrywania meczów. Ponadto projektuje się bieżnię o nawierzchni sportowej, poliuretanowo-gumowej 4 – torowej o długości 110m oraz dwa boiska treningowe, pełnowymiarowe, w tym jedno o nawierzchni z trawy syntetycznej, a drugie o nawierzchni z trawy naturalnej. Komunikacja na terenie objętym opracowaniem opierać się będzie na układzie pierścieniowym dróg wewnętrznych wokół bryły stadionu, ze zjazdami do projektowanych parkingów. Przewidywane są miejsca dla służb ratowniczych, porządkowych, obsługi mediów oraz dla widzów. Do prawidłowego funkcjonowania obiektu niezbędna będzie budowa i przebudowa dróg miejskich w bezpośrednim sąsiedztwie.

Operator do administrowania i obsługi stadionu zostanie wybrany do dzierżawy w trybie konkurencyjnym.

Wielkość obiektu zdeterminowana jest układem jego poszczególnych elementów i charakterystycznych dla nich parametrów, tj.:

- płyta stadionu – przewiduje się instalację odwadniania oraz podgrzewania w okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych,
- trybuny stadionu zadaszone na około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących),
- w części podtrybun pomieszczenia administracyjno socjalne,
- parkingi na terenie stadionu,
- dwa boiska treningowe, jeden ze sztuczną murawą, drugi z naturalną, obydwa boiska odwadniane,
- bieżnia 4 – torowa o długości 110m,
- wewnętrzny układ komunikacyjny,
- układ komunikacyjny (drogi dojazdowe do obiektu umożliwiające sprawną obsługę ruchu),
- chodniki,
- tereny zielone.

Obiekt znajdować się będzie na terenie po byłej Cukrowni Lublin nad rzeką Bystrzyca. Projektowany wewnętrzny układ komunikacyjny zostanie podłączony dwoma zjazdami z dróg zbiorczych doprowadzających ruch do stadionu. W ramach projektu zostaną zaprojektowane oraz wybudowane drogi dojazdowe stanowiące odcinki istniejących i nowych ulic: ul. Muzyczna, ul. Krochmalna, ul. Gazowa, ul. Młyńska, odcinek ul. Lubelskiego Lipca `80 (ul. Muzyczna - łącznik), łącznik ul. Krochmalnej z ul. Lubelskiego Lipca ’80, ul. Kawia, ul. Widok, ul. Nadłączna wraz z przebudową istniejących skrzyżowań i budową nowych skrzyżowań ulic razem z zasadniczymi elementami stałej organizacji ruchu.

Stadion zostanie zaprojektowany i wykonany zgodnie z systemem licencji PZPN i odpowiadać będzie kryteriom „kategorii 3”, co pozwoli na rozgrywanie wszystkich spotkań rozgrywek krajowych oraz meczów etapów rozgrywek UEFA, poza finałami Ligi Mistrzów i Pucharu UEFA. Ponadto stadion przeznaczony będzie do organizowania dużych imprez,

zawodów sportowych, koncertów muzycznych, widowisk itp. Dodatkowo infrastruktura będzie udostępniana na określonych zasadach szkołom oraz instytucjom oświatowo – wychowawczym do prowadzenia zajęć sportowych i imprez dla młodzieży szkolnej.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstanie zupełnie nowy obiekt, co będzie miało **istotny wpływ na stan infrastruktury sportowej Miasta, powiatu i województwa**. Powstanie nowoczesnego stadionu piłkarskiego wraz infrastrukturą towarzyszącą, obejmującą m.in. dodatkowe dwa boiska treningowe, bieżnie i salę ćwiczeń wpłynie na poprawę dostępu do nowoczesnej bazy sportowo – rekreacyjnej zarówno sportowcom, trenerom, jak i szerokim rzeszom mieszkańców Lublina i regionu. Budowa stadionu pozwoli na zaspokojenie ciągle rosnących potrzeb mieszkańców, związanych z korzystaniem z obiektów sportowych, które służą wypoczynkowi, rekreacji oraz stanowią miejsce spędzenia wolnego czasu. Możliwość organizowania większej liczby imprez (nie tylko sportowych) o różnej randze i zasięgu zwiększy integrację społeczną w Mieście, powiecie i regionie, zniweluje zagrożenie wyalienowania społecznego, zmniejszy ryzyko zagrożenia patologiami społecznymi, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, a także podniesie atrakcyjność turystyczną Lublina i okolic. Funkcjonowanie stadionu będzie miało wpływ na budowanie postaw społecznych, sportowych, promocję patriotyzmu lokalnego, zdrowego trybu życia oraz rozwijało motywację do podnoszenia umiejętności sportowych wśród młodzieży. Istnienie nowoczesnego obiektu sportowego o dobrze sprecyzowanym programie funkcjonalno – użytkowym w sposób znaczący podniesie poziom życia społecznego i kulturalnego mieszkańców miasta oraz województwa lubelskiego.

Inwestycja będzie miała miejsce w Mieście Lublin, stolicy województwa lubelskiego.

Potrzeba realizacji projektu

Celem strategicznym projektu jest zrównoważony rozwój oraz poprawa konkurencyjności Miasta Lublin poprzez podniesienie jakości kapitału ludzkiego i ograniczenie wykluczenia społecznego. Miasto, jako jednostka terytorialna województwa lubelskiego, poprzez poprawę swojej konkurencyjności wpłynie na konkurencyjność całego regionu. Cel jest zatem zgodny ze strategią rozwoju Miasta, powiatu i województwa, wpisując się w realizację celu głównego RPO WL „**Podniesienie konkurencyjności Lubelszczyzny prowadzące do szybszego wzrostu gospodarczego oraz zwiększenia zatrudnienia z uwzględnieniem walorów naturalnych i kulturowych regionu".**

Cele pośrednie projektu przyczyniają się do realizacji celów szczegółowych RPO WL, w szczególności celu 3 (Zwiększenie atrakcyjności Lubelszczyzny jako miejsca do zamieszkania, pracy i wypoczynku) oraz celu 2 (Poprawa warunków inwestowania w województwie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju).

Celem pośrednim projektu jest zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Miasta Lublin oraz poprawa warunków życia jego mieszkańców. Cel ten będzie realizowany przede wszystkim poprzez:

- kreowanie idei sportu jako sfery i narzędzia rozwoju społeczno-gospodarczego oraz edukacji obywatelskiej; stymulującego wiele gałęzi gospodarki, tworzącego swoisty rynek pracy,
- wzmocnienie i kreowanie wizerunku Miasta Lublin jako regionalnego i międzynarodowego centrum działalności sportowej, gospodarza imprez masowych oraz imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym,
- rozwój sportu powszechnego dzięki zwiększeniu dostępności do sportu i aktywności fizycznej oraz wyrabianiu nawyku stałej dbałości o utrzymanie poziomu sprawności i tym samym zdrowia, w powiązaniu z różnymi programami edukacyjno-wychowawczymi oraz nową ofertą zagospodarowania wolnego czasu,

- poprawę warunków szkoleniowo-treningowych, socjalnych i odnowy biologicznej dla kadry sportu kwalifikowanego i młodzieży uzdolnionej sportowo poprzez rozwój sieci specjalistycznych obiektów sportowych, także klasy międzynarodowej,
- upowszechnianie sportu i aktywności ruchowej wśród osób niepełnosprawnych, skutkujące usprawnieniem i niwelowaniem barier pomiędzy ludźmi,
- uporządkowanie i wykorzystanie dla celów publicznych jednego z najbardziej zaniedbanych fragmentów centrum miasta; dzięki przekształceniu dzielnicy w wielofunkcyjny obszar o wysokich walorach funkcjonalno-przestrzennych.

Cele pośrednie będą możliwe do osiągnięcia dzięki realizacji następujących **celów szczegółowych** (bezpośrednich):

- rozwijanie w Mieście bazy sportowej o wysokim standardzie, dostosowanej do obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny obiektów sportowych, a także spełniającej normy i wymogi Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz UEFA (Union of European Football Associations),
- umożliwienie uczniom, członkom klubów sportowych i mieszkańcom trenowania w odpowiednich warunkach najpopularniejszej w Polsce dyscypliny sportowej, czyli piłki nożnej, oraz niektórych dyscyplin lekkoatletycznych,
- stworzenie odpowiednich warunków do organizowania rozgrywek i zawodów różnego szczebla w ramach współzawodnictwa sportowego,
- stworzenie właściwie urządzonej przestrzeni publicznej do organizacji różnorodnych masowych imprez sportowo – rekreacyjnych,

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa i komfortu prowadzenia oraz uczestnictwa w rozgrywkach i zajęciach sportowych zarówno przez zawodników, obsługę jak i widzów,
- przystosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- wzrost liczby nowych przedsiębiorców w obszarze kultury, turystyki, sportu i rekreacji
- ograniczenie wysokiej koncentracji problemów gospodarczych oraz społecznych w rejonie ulicy Krochmalnej,
- stworzenie warunków do powstania nowoczesnego i atrakcyjnego centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowego, obejmującego stadion miejski, istniejący w niedalekim sąsiedztwie stadion lekkoatletyczny „Startu", planowany do budowy w tym obszarze kryty basen olimpijski oraz istniejącą infrastrukturą Międzynarodowych Targów Lubelskich.

Cele szczegółowe zgodne są z celem osi priorytetowej VIII RPO WL (Infrastruktura społeczna), jakim jest podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich szczeblach nauczania (z wyłączeniem przedszkoli) oraz zwiększenie dostępu mieszkańców regionu do infrastruktury edukacyjnej i sportowej. Nawiązują też bezpośrednio do celów Działania 8.2 (Infrastruktura szkolna i sportowa), wśród których jest poprawa kondycji fizycznej poprzez zwiększenie dostępu do sportu, a tym samym rozwój infrastruktury sportowej. Dla realizacji tego działania priorytetowo traktowane będą m.in. projekty polegające na budowie ogólnodostępnych obiektów sportowych z możliwością spełniania funkcji rekreacyjno – widowiskowej.

Tabela 1. Zestawienie wskaźników produktu i rezultatu dla projektu

Wskaźniki realizacji celów projektu						
Wskaźnik produktu	**Miara**	**Źródło weryfikacji**	**Wartość początkowa**		**Wartość docelowa**	
			Rok	Wartość	Rok	Wartość
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba zbudowanych/przebudowanych /doposażonych obiektów infrastruktury społecznej	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba doposażonych obiektów sportowych	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba wspartych obiektów infrastruktury sportowej	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Wskaźnik rezultatu	**Miara**	**Źródło weryfikacji**	**Wartość początkowa**		**Wartość docelowa**	
			Rok	Wartość	Rok	Wartość
Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC)	szt.	Zawarte umowy o pracę, ewidencja księgowo-kadrowa	2010	0	2015	5
Liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu	osoby	Sprawozdanie własne beneficjenta	2010	0	2015	360 535
Pojemność (capacity) wspartych obiektów infrastruktury sportowej	osoby	Dokumentacja techniczna, protokół zdawczo odbiorczy	2010	0	2015	15 500

Efektem społeczno-gospodarczym projektu (oddziaływaniem projektu) jest zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej regionu poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców objętych oddziaływaniem projektu oraz podniesienie konkurencyjności regionu poprzez poprawę jakości infrastruktury społecznej, w szczególności sportowej. Realizacja projektu przyczyni się również do osiągnięcia licznych – wymiernych i niewymiernych korzyści dla społeczności lokalnej i całego Miasta Lublin, zarówno w bliższej, jak i dalszej perspektywie. Istotny jest wpływ projektu przede wszystkim na upowszechnienie i rozwój kultury fizycznej, sportu i rekreacji na terenie miasta i regionu, co wiąże się nie tylko z fizycznym funkcjonowaniem człowieka w środowisku przyrodniczym i społecznym, ale także z jego ochroną przed chorobami, utratą pracy zawodowej oraz poczuciem bezpieczeństwa w wartościach zarówno duchowych jak i materialnych. Oprócz tego szeroko rozumiany sport wpływa na gospodarczo-społeczną sytuację kraju nie tylko poprzez poprawę zdrowia i rozwój osobisty ludzi w każdym wieku, ale także poprzez tworzenie nowych miejsc pracy i rozwijanie gospodarki (np. nowoczesne technologie wykorzystywane w sporcie).

Komplementarność z innymi działaniami/programami – odniesienie do kryteriów strategicznych

Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" **spełnia kryterium komplementarności wewnętrznej,** czyli jest synergiczny z innymi projektami tej samej osi priorytetowej, gdyż **współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe w dziedzinie infrastruktury społecznej** w Mieście Lublin, **umożliwiając realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec**

niniejszego projektu. Spełnione jest także **kryterium komplementarności zewnętrznej,** gdyż projekt jest bezpośrednio powiązany z projektami z dwóch innych osi priorytetowych.

Niniejszy projekt **spełnia kryterium trafności na poziomie regionalnym,** gdyż **ma znaczący wpływ na realizację celów strategicznych województwa lubelskiego**, a przede wszystkim:

1. **wpływa na wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy poprzez wpływ na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost poziomu ich innowacyjności;**
2. **wpływa na rozwój nowoczesnego społeczeństwa i zasobów ludzkich dostosowanych do wymogów gospodarki opartej na wiedzy.** Powstanie nowoczesnego stadionu miejskiego wraz z terenem rekreacyjnym w centralnej, zaniedbanej dzielnicy Lublina, w bezpośredni sposób wpływa na **poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego,** a także na **wzmocnienie i wykorzystanie kapitału kulturowego i społecznego w mieście i regionie,** co przekłada się na **lepszą integrację społeczną, ograniczenie poziomu ubóstwa**;
3. **wpływa na poprawę atrakcyjności i spójności terytorialnej województwa lubelskiego gdyż wpisuje się w *Cel operacyjny 3.3. Strategii: Rozwój ośrodków miejskich oraz funkcji metropolitalnych Lublina***;
4. **wpływa na rozwój współpracy międzyregionalnej oraz poprawę skuteczności wdrażania polityki rozwoju regionu,** gdyż ze względu na swoją skalę i dostosowanie do przepisów międzynarodowych federacji sportowych umożliwia **lepszy rozwój współpracy międzyregionalnej województwa w układzie międzynarodowym, krajowym i transgranicznym,** a także **przyczynia się do poprawy skuteczności jego promocji i zdolności do przyciągania inwestycji z zewnątrz.**

Realizacja projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" wpisuje się w cele strategiczne zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015 oraz przewidziana jest w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2009-2015, przyjętym jako załącznik do Uchwały Nr 467/XXV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2008 roku. Inwestycja uznana jest również jako istotna w nowej Strategii Rozwoju Lublina na lata 213-2020 przyjętej uchwałą nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin Dlatego też wykonanie tej inwestycji ma **bezpośredni wpływ na realizację celów strategicznych Miasta,** spełniając tym samym **kryterium trafności na poziomie lokalnym**.

Szczegółowe uzasadnienie spełniania kryteriów strategicznych przez przedmiotowy projekt znajduje się na stronach 51 – 57 studium.

Gmina Lublin ma doświadczenie w realizacji projektów infrastrukturalnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Zestawienie projektów zrealizowanych po 1999 r. przy udziale zagranicznych środków pomocowych, znajduje się na stronach 168-173 studium.

Wpływ projektu na realizację polityk horyzontalnych

Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" jest zgodny z politykami horyzontalnymi UE określonymi w Strategii Lizbońskiej (2000). Jego realizacja będzie miała **pozytywny wpływ na zagadnienia z zakresu polityki równości szans, polityki społeczeństwa informacyjnego oraz polityki zrównoważonego rozwoju.**

Szczegółowe uzasadnienie pozytywnego wpływu przedmiotowego projektu na polityki horyzontalne znajduje się na stronach 58-60 oraz 76 studium.

Wyniki analizy wariantów

W celu wyboru najbardziej odpowiedniego i jednocześnie najbardziej efektywnego kosztowo wariantu (kosztującego społeczeństwo jak najmniej), wybrano rekomendowaną dla projektów infrastruktury otwartej metodę analizy wielokryterialnej.

Do analizy porównano 2 warianty inwestycyjne:

- Wariant I podstawowy – budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu,
- Wariant II alternatywny – przebudowa stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu.

Analiza wariantów DGC wykazała prawie 5-krotnie niższy koszt na 1 użytkownika, niezbędny do poniesienia na budowę oraz eksploatację stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej, niż w wariancie II z przebudową stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich. Według analizy wielokryterialnej wariantem bardziej optymalnym i bardziej efektywnym z punktu widzenia przyjętych kryteriów jest również wariant I

W wyniku analizy **przyjęto wariant inwestycyjny podstawowy, tj. budowy stadionu przy ul. Krochmalnej.** Jest to wariant optymalny, realizujący postawione cele.

Wykonalność techniczna

Inwestycja jest zrealizowana w systemie „zaprojektuj i wybuduj". Zaproponowane rozwiązania techniczne i technologiczne zostały oparte o aktualnie obowiązujące Polskie Normy. Przyjęcie odpowiednich parametrów zarówno w fazie projektowania, jak i wykonywania zapewni inwestycji odpowiednią jakość i trwałość.

Wykonalność techniczna zapewniona będzie poprzez:

- zastosowanie sprawdzonych i stosowanych na rynku rozwiązań,
- przygotowanie projektu przez doświadczonych inżynierów budownictwa,
- ogólnodostępność oraz wysoką jakość materiałów zaproponowanych do wykonania inwestycji,
- nadzór nad realizacją przez uprawnionego inspektora nadzoru budowlanego.

Koncepcja jest wykonana zgodnie z polskim prawem, a realizacja projektu nie wymaga stosowania urządzeń lub materiałów trudnodostępnych.

Wybór technologii oparty został przy uwzględnieniu:

- jej dostępności,
- możliwości wykorzystania pod względem warunków zabudowy działki stanowiącej własność beneficjenta
- potrzeb lokalnej społeczności
- możliwości finansowych inwestora
- prognoz wykorzystania obiektu opracowanych na podstawie doświadczeń innych beneficjentów.

Matryca logiczna projektu

	Logika interwencji	Wskaźniki realizacji	Źródła informacji o wskaźniku	Założenia
Cel nadrzędny *(programowy, ogólny)*	Zrównoważony rozwój Miasta Lublin	Zwiększony dostęp mieszkańców Miasta do bazy sportowej	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie	
Cel bezpośredni projektu *(główny)*	Poprawa stanu bazy sportowej Miasta	Liczba obiektów sportowych spełniających międzynarodowe standardy- jeden	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie, dokumentacja projektowa	Kluby sportowe, kibice piłki nożnej, mieszkańcy Miasta i regionu zaczynają korzystać z nowego stadionu
Rezultaty	Zwiększenie liczby osób korzystających z obiektów sportowych	Liczba osób korzystających z obiektów sportowych	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie	Wysoki standard i funkcjonalność obiektu
Produkty	Stadion miejski wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba wybudowanych obiektów sportowych - jeden	Dokumentacja projektowa	
Działania	Podjęcie uchwały o realizacji inwestycji	Wpisanie projektu budowy stadionu do WPI **Środki**	**WPI Koszty**	

Wykonalność ekonomiczno-finansowa:

Przeprowadzona analiza udowodniła, że **omawiany projekt jest wykonalny pod względem ekonomiczno – finansowym**.

Przez wykonalność finansową należy rozumieć posiadanie przez inwestora środków pieniężnych, wystarczających tak na realizację projektu, jak i na jego eksploatację w przyjętym okresie referencyjnym. Projekt będzie uzyskiwał przychody z rozgrywanych meczów i organizowanych imprez o charakterze kulturalno - rekreacyjnym (udział we wpływach ze sprzedaży biletów). Koszty stadionu będą składały się z kosztów bieżącej eksploatacji i kosztów związanych z organizacją meczów, imprez i koncertów.

Przeprowadzona analiza przepływów pieniężnych wykazała, że w każdym roku eksploatacji projekt będzie wymagał dofinansowania kwotą od 4 205 697,45 zł w roku 2015 do 3 973 402,68 zł od roku 2024 do końca okresu referencyjnego. W projekcie uwzględniano wartość rezydualną liczoną jako wartość końcową nie umorzonego środka trwałego. Metodę tą zastosowano ze względu na brak możliwości ustalenia wartości rezydualnej metodą dochodową – przychody nie pokrywają kosztów eksploatacyjnych, wartość rezydualna ujemna.

Harmonogram rzeczowo-finansowy,

Główne nakłady rzeczowe inwestycyjne będą poniesione w latach 2013 - 2014. Jedynie koszty opracowania dokumentacji przewidywane są do realizacji w latach 2010-2013. Projekt techniczny nie przewiduje potrzeby dokonywania prac modernizacyjno - odtworzeniowych w trakcie eksploatacji projektu, dlatego w planie finansowym nie przewidziano wyodrębnionych wydatków na inwestycje modernizacyjno – odtworzeniowe.

Przewidywane nakłady inwestycyjne

Wartość projektu w cenach kosztorysowych wynosi 174 312 914,11 zł brutto, w tym VAT 32 592 857,92 zł. Koszty kwalifikowalne wynieść mają 138 611 718,04 zł.

Nakłady inwestycyjne ponoszone będą w latach 2010–2014. W związku z pozytywną opinia nt. możliwości odzyskania podatku podatek VAT od kosztów budowy stadionu nie jest kosztem kwalifikowalnym, nakłady inwestycyjne wykazano w cenach netto oraz brutto.

Strukturę procentową ponoszenia nakładów inwestycyjnych przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Rozkład nakładów inwestycyjnych na kolejne lata realizacji projektu w %

Struktura %	*Ogółem*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*
Struktura ponoszenia nakładów inwestycyjnych brutto w latach realizacji projektu	100,00%	0,10%	0,47%	2,45%	41,75%	51,22%	4,01%

Źródło: kosztorys inwestorski, Gmina Lublin, obliczenia własne

Prognozowana liczba użytkowników, plan taryfowy, zasada ‘sprawiedliwości społecznej’

Budowany stadion będzie nowym obiektem, który przejmie z istniejącego stadionu miejskiego przy Alejach Zygmuntowskich rozgrywki piłki nożnej (pozostanie tam liga żużlowa). W miarę wzrostu popularności stadionu i „oswajania się” lublinian z obiektem, a także poprawy dostępności komunikacyjnej ulicy Krochmalnej (inwestycje Trasy Zielonej i ul. Muzycznej) i Miasta Lublin (rozwój komunikacji kolejowej i lotniczej), będzie rosło zainteresowanie odwiedzaniem obiektu – zarówno na imprezy sportowe jak i na inne. Liczba użytkowników na rok 2015 (pierwszy rok po uruchomieniu inwestycji) została ustalona na podstawie szacunków i założeń sporządzonych przez Urząd Miasta Lublin. W następnych latach (od roku 2016), przewiduje się, że liczba widzów-użytkowników stadionu będzie rosła. Lublin, największe miasto Polski wschodniej, nie dysponuje obecnie obiektem, który mógłby służyć jako nowoczesna i spełniająca wszelkie wymogi UEFA/FIFA arena zmagań piłkarskich, a także miejsce organizacji wielkich koncertów i innych imprez masowych.

Aktualna i planowana polityka cenowa

Przedsięwzięcie przewiduje odpłatność za wstęp na organizowane na stadionie imprezy – mecze piłkarskie, koncerty i widowiska estradowe, nie przewiduje się odpłatności za miejskie festyny kulturalno-rekreacyjne, organizowane przez Urząd Miasta Lublin dla ogółu mieszkańców.

Cennik biletów wstępu został zaplanowany w oparciu o obserwację bieżących cen biletów zarówno na mecze polskich lig piłkarskich jak i na koncerty organizowane na stadionach. Należy przy tym zauważyć, że usługi stadionu nie są nakierowane na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych mieszkańców Lublina. Z tego względu nie występują podstawy do formułowania polityki cenowej oraz oceny przestrzegania zasady sprawiedliwości społecznej.

Wyniki analizy finansowej

W myśl *Wytycznych ogólnych do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO województwa lubelskiego aktualizacja luty 2009* wyliczanie luki finansowej dotyczy projektów, których całkowity koszt przekracza 1 mln euro. Wartość projektu w sposób znaczący przekracza 1 mln euro. W projekcie przewidziane są przychody ze sprzedaży imprez oraz z dzierżawy i najmu powierzchni, w związku z tym dokonano obliczenia luki finansowej, uzyskując wynik R ponad 100%, przyjmując R = 100% (ujemne przepływy pieniężne).

Wg wskazań *Wytycznych ogólnych...* w takiej sytuacji należy obliczyć dotację RPO w maksymalnej wysokości przewidzianej dla analizowanego działania, w tym przypadku Działania 8.2 (Infrastruktura szkolna i sportowa) w wysokości maksymalnej 80,00% kosztów kwalifikowalnych. Zgodnie z wyliczeniami kwota grantu wyniesie 67 158 580,50 zł, co stanowi 48,45% planowanych kwalifikowalnych nakładów inwestycyjnych.

Tabela 3. Rozliczenie dotacji z UE

Źródło finansowania	*RAZEM*	*2010*		*2011*		*2012*		*2013*		*2014*		*2015*	
		Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]
Wkład finansowy beneficjenta	71 453 137,54	70 880,06	51,55%	342 506,87	51,55%	1 712 534,33	51,55%	30 091 864,04	51,55%	35 628 026,31	51,55%	3 607 325,93	51,55%
Wkład – EFRR w ramach RPO	67 158 580,50	66 619,94	48,45%	321 921,13	48,45%	1 609 605,67	48,45%	28 283 248,89	48,45%	33 486 670,50	48,45%	3 390 514,37	48,45%
Koszty kwalifikowane	138 611 718,04	137 500,00	100,00%	664 428,000	100,00%	3 322 140,00	100,00%	58 375 112,93	100,00%	69 114 696,81	100,00%	6 997 840,30	100,00%
Koszty niekwalifikowane	35 701 196,07	30 250,00		152 818,44		956 773,96		14 399 479,57		20 161 874,10		0,00	
Koszty projektu ogółem	174 312 914,11	167 750,00		817 246,44		4 278 913,96		72 774 592,50		89 276 570,91		6 997 840,30	

Udział grantu UE w kosztach kwalifikowalnych wynosi 48,45%. Gmina Lublin sfinansuje 51,55% kosztów kwalifikowalnych.

FNPV/C i FRR/C

Tabela 4. Rentowność finansowa inwestycji - (FNPV/C, FRR/C)

Kategoria	*Wartość*
FNPV/C	-163 259 508,07
FRR/C	-

Wskaźnik FRR/C jest ujemny i oznacza, że realizowany projekt nie będzie opłacalny dla Inwestora. Jest to przedsięwzięcie niekomercyjne i nie przyniesie korzyści finansowych.

FNPV/K FRR/K

Tabela 5. Rentowność finansowa kapitału własnego - (FNPV/K, FRR/K)

Kategoria	*Wartość*
FNPV/K	-109 233 662,82
FRR/K	-

Wskaźnik dla kapitału własnego FRR/K jest niewyliczalny (brak dodatnich przepływów pieniężnych), co oznacza, że przedsięwzięcie będzie finansowo nieopłacalne dla Gminy Lublin, mimo sfinansowania tylko części nakładów. Zgodnie z *Wytycznymi ogólnymi do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO Województwa Lubelskiego aktualizacja luty 2009* do wyliczenia wskaźnika FRR/K wyeliminowano wartość rezydualną, która nie

stanowi faktycznego wpływu środków pieniężnych dla inwestora. Uwzględniono tu również sfinansowanie udziału własnego Miasta w inwestycji z kredytu bankowego – poprzez spłaty kapitału i odsetek od kredytu.

Wyniki analizy ekonomicznej.

Po uzupełnieniu przychodów i kosztów finansowych o wielkości ekonomiczne, w tym wycenione korzyści użytkowników, dokonano wyliczenia wskaźników ekonomicznych przedsięwzięcia. Dodatnia wartość wskaźnika ENPV = **169 212 452,91 zł** i wartość ERR = **19,60 %,** ponad pięciokrotnie wyższa od przyjętej stopy dyskontowej wskazują, że projekt jest korzystny dla społeczności Miasta Lublin i całego województwa lubelskiego.

Tabela 6. Rentowność ekonomiczna inwestycji - (ENPV, ERR)

Opis	*Jednostka*	*Wartość lub wskaźnik przy stopie dyskontowej 5%*
Ekonomiczna wartość bieżąca netto ENPV	zł	169 212 452,91
Wskaźnik korzyści - koszty B/C		1,70
Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu ERR	%	19,6%

Inwestycja będzie efektywna (ogólnospołecznie uzasadniona) i można ją rekomendować do wdrożenia.

Budowa nowego stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu pozwoli na uzyskanie niewymiernych korzyści społecznych:

- ❖ większa estetyka stadionu,
- ❖ zwiększone bezpieczeństwo użytkowników,
- ❖ atrakcja promująca miasto
- ❖ zwiększenie zainteresowania piłką nożną
- ❖ możliwość rozgrywania meczów reprezentacji.

Zwiększona estetyka stadionu oraz zwiększone bezpieczeństwo będą przyciągać nowych użytkowników oraz pozytywnie oddziaływać na aktualnych użytkowników. Poza tym stadion może stać się jednym z symboli Miasta, czego kulminacją mogłoby być rozgrywanie na nim meczów reprezentacji narodowej. Byłaby to ogromna promocja dla Lublina.

Jako dodatkowe przychody określono i obliczono korzyści ekonomiczne płynące z realizacji tego projektu:

- ✓ korzyści społeczne związane z utworzeniem nowych miejsc pracy
- ✓ korzyści społeczne z zainteresowania młodzieży czynnym uprawianiem sportu
- ✓ korzyści dla lokalnego biznesu z wykonywania prac na rzecz stadionu
- ✓ korzyści dla branży hotelarskiej ze zwiększenia zapotrzebowania na noclegi
- ✓ korzyści dla branży gastronomicznej ze wzrostu obrotów
- ✓ korzyści dla uczestników imprez na kosztach uczestnictwa w imprezach alternatywnych
- ✓ korzyści dla mieszkańców Miasta Lublin dzięki poprawie jakości życia w mieście.

W projekcie nie zidentyfikowano kosztów społecznych.

Wykonalność instytucjonalna

Projekt wdrażany jest przez jednostkę samorządu terytorialnego. **Wykonalność instytucjonalną** gwarantuje doświadczenie Gminy Lublin, które wielokrotnie w przeszłości realizowało różnorodne przedsięwzięcia, finansowane ze środków zewnętrznych.

Urząd Miasta Lublin jest merytorycznie, finansowo oraz organizacyjnie przygotowany do poprawnego i terminowego przeprowadzenia inwestycji. Urząd Miasta Lublin jest odpowiedzialny za przygotowanie całej dokumentacji przetargowej oraz przeprowadzenie wszystkich potrzebnych procedur.

Realizacja projektu zawarta jest w Strategii Rozwoju Miasta Lublin, a w budżecie Miasta przewidziane będą środki na realizację zadania.

Realizacja projektu nie jest uzależniona od działania osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych, oraz instytucjonalnych zarówno beneficjenta jak i instytucji zewnętrznych.

Sposób wdrażania projektu

Wykonawca projektu został wybrany w drodze przetargu zgodnie z wymogami procedur przetargowych wg prawa zamówień publicznych.

Nadzór nad rozliczeniami finansowymi i merytorycznymi przedsięwzięcia pełnić będą komórki finansowe i inwestycyjne Urzędu Miasta Lublin. Pracownicy Urzędu posiadają wymagane kwalifikacje do poprawnego przeprowadzenia inwestycji tej wielkości.

Trwałość rezultatów projektu

Realizację projektu zaplanowano na lata 2010 - 2015. Beneficjent projektu, Gmina Lublin, będzie utrzymywać projekt przez 5 lat po zakończeniu inwestycji, której okres referencyjny wynosi 20 lat. Koszty utrzymania i eksploatacji będzie ponosić Gmina Lublin, co zostanie zapisane w jej budżecie. Proponowany projekt spełnia kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej w zakresie trwałości inwestycji.

Wykonalność prawna

Inwestorem przedmiotowej inwestycji jest Gmina Lublin. Gmina Lublin jest miastem na prawach powiatu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1592, z późn. zm).

Gmina Lublin działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591, z późn. zm) oraz statutu (Załącznik do uchwały Nr 609/XXVIII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2005 r.). W świetle ustawy gmina stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez mieszkańców gminy, posiadającą osobowość prawną. Gmina wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. W szczególności zadania własne obejmują między innymi sprawy: edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, polityki prorodzinnej, ochrony środowiska i przyrody, promocji gminy. Zadania te obejmują także przedsięwzięcia z zakresu inwestycji w infrastrukturę społeczną, w tym sportową.

Środki na eksploatację i konserwację obiektów będą zabezpieczone corocznie Uchwałą Rady Miasta na każdy kolejny rok użytkowania. Zadanie ma charakter publiczny i niekomercyjny. Prezydent Miasta będzie odpowiedzialny za zachowanie celów inwestycji zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycja realizowana będzie z zachowaniem najlepszych praktyk i zgodnie

ze sztuką budowlaną. Zachowane będą wszelkie normy. Powyższy stan prawny zapewnia trwałość projektu tj. długoterminowe pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji.

Infrastruktura sportowa powstała w wyniku realizacji przedsięwzięcia zostanie oddana do obsługi podmiotowi, któremu Miasto wydzierżawi obiekt w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawnymi (zagadnienia prawne odnośnie dzierżawy stadionu są opisane w punkcie niniejszego 2.4.A Studium Wykonalności).

Sposób zarządzania i wykorzystania powstałej infrastruktury został opisany na stronach 173-184 studium.

Zgodność z polityką ochrony środowiska

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 57 i pkt 56 lit. b, pkt 37 i pkt 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010r. Nr 213, poz. 1397) wnioskowane przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport może być wymagany. Raport taki został sporządzony przez Akademicki Ośrodek Naukowo-Techniczny „Aon-t" Sp. j z Łodzi. Podczas oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wzięto pod uwagę rodzaj i skalę przedsięwzięcia, jego usytuowanie względem terenów naturalnych, walory krajobrazowe i przyrodnicze terenu, na którym planowano inwestycję.

W wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (opinia z dnia 27.07.2012r., znak NZ-700.2/9/12) oraz po uwzględnieniu postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30.07.2012 r., znak: WOOŚ.4242.66.2012.KPR **została wydana decyzja Prezydenta Miasta Lublina znak OŚ.OŚ.III.6220.29/2012 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.**

Przy zastosowaniu przepisów branżowych oraz przepisów BHP realizacja projektu nie będzie stanowiła zagrożenia dla środowiska zarówno na etapie jego budowy, jak i podczas eksploatacji.

Projektowana inwestycja pozostaje w zgodzie z odpowiednimi przepisami krajowymi i prawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz przyczyni się do poprawy jego stanu

Obszar realizacji projektu nie znajduje się na terenach objętych Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000. Zgodnie z danymi zawartymi w oświadczeniu organu monitorującego przedmiotowa inwestycja nie ma wpływu na obszary sieci Natura 2000. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie spowoduje trwałego uszczuplenia lub fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których te obszary zostały wyznaczone, a także innego rodzaju zakłóceń w funkcjonowaniu sieci.

I. WYKONALNOŚĆ TECHNICZNO-TECHNOLOGICZNA

I.1 STAN AKTUALNY

I.1.1. Opis stanu aktualnego (przed realizacją projektu)

obszar objęty potencjalnym oddziaływaniem projektu

Przedmiotem niniejszego opracowania jest budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej w Lublinie. Projekt obejmuje swoim bezpośrednim oddziaływaniem teren Miasta, ale pośrednio ma bardzo istotne znaczenie dla całego regionu. Stolica województwa, aspirująca do miana metropolii, powinna dysponować infrastrukturą pozwalającą na organizację imprez sportowych o randze krajowej, a w przypadku niektórych sportów – nawet międzynarodowej. Obecnie funkcję stadionu miejskiego pełni obiekt przy al. Zygmuntowskich, oddany do użytku w latach 60 – tych. Nie spełnia on jednak standardów wymaganych dla organizowania imprez i wydarzeń sportowych i kulturalnych na większą skalę, a w przypadku piłki nożnej posiada licencję na organizowanie meczów piłkarskich najwyżej na poziomie II ligi PZPN. Stan taki ma bardzo negatywny wpływ zarówno na dostęp mieszkańców do obiektów sportowych i najbardziej atrakcyjnych imprez, jak i na wizerunek Miasta. Dlatego stadion, spełniający wymogi stawiane m.in. przez najbardziej prestiżowe organizacje zrzeszające drużyny piłkarskie, będzie stanowił silny bodziec dla rozwoju sektora usług wyższego rzędu, zwłaszcza takich jak kultura i sport. Ponadto przyczyni się do rozwoju sieci powiązań zewnętrznych, czego efektem będzie skuteczniejsze włączenie miasta do sieci wielkich ośrodków pełniących funkcje ponadnarodowe i rozwój kontaktów z innymi metropoliami.

Lublin jest dziewiątym miastem w kraju pod względem liczby mieszkańców i zarazem największym miastem we wschodniej części Polski. Stanowi centrum administracyjne, naukowe, przemysłowe i kulturalne regionu. Powierzchnia miasta wynosi 147,5 km^2. Lublin otacza powiat lubelski. Miasto graniczy z obszarami gmin: Jastków, Niemce, Wólka, miasto Świdnik, Głusk, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Konopnica.

Miasto leży w centrum województwa lubelskiego, które graniczy z województwami: podlaskim, mazowieckim, świętokrzyskim i podkarpackim. Wschodnią granicę województwa stanowi granica Polski i Unii Europejskiej z Białorusią i Ukrainą.

Jądro metropolii tworzą dwa miasta: Lublin i Świdnik, zwane Lubelskim Zespołem Miejskim (LZM), których mieszkańcy stanowią ok. 58% ludności zamieszkałej w Lubelskim Obszarze Metropolitalnym. Skupiają one na swym terenie główne funkcje obszaru metropolitalnego sprzyjające rozwojowi technologii, gospodarki, społeczeństwa, nauki i kultury. Gęstość zaludnienia obszaru metropolitalnego jest prawie trzykrotnie większa, a wskaźniki gospodarcze dwukrotnie większe niż dla obszaru całego województwa lubelskiego.

Wg danych GUS na 31 grudnia 2011 roku Lublin był miejscem faktycznego zamieszkania 348 567 osób.

Zabudowa miasta cechuje się nierównomiernym rozmieszczeniem. Najbardziej zagospodarowana jest centralna i zachodnia część miasta, a co za tym idzie, w tych obszarach najsilniej rozwinięty jest układ drogowo-uliczny. W strukturze Lublina można wyodrębnić:

- wielofunkcyjną dzielnicę śródmiejską;
- 6 dzielnic mieszkaniowych położonych wokół dzielnicy śródmiejskiej;
- cztery zgrupowania przemysłowo-składowe (w tym dwa duże: Wrotków i Tatary-Zadębie);
- system terenów otwartych (w tym dolinę Bystrzycy).

Do dzielnic typowo mieszkaniowych zalicza się: Czechów, Sławin, Sławinek, Konstantynów, Węglin, Czuby, Rury, LSM, Abramowice, Dziesiątą, Bronowice, Kośminek, Kalinowszczyznę i Ponikwodę. Główne dzielnice przemysłowe to: Wrotków, Zadębie, Hajdów, Majdan Tatarski i Bursaki. Dzielnicą handlową jest Śródmieście, natomiast do dzielnic zabytkowych zalicza się: Śródmieście i Stare Miasto. Obie dzielnice pełnią funkcje usługowe i turystyczne. Wieniawa i Czwartek, zlokalizowane również w centrum miasta najstarsze dzielnice Lublina, pełnią przede wszystkim funkcje mieszkalne. Dookoła rozciągają się nowsze osiedla, budowane głównie w latach 1945-1989 - na północy jedne z największych osiedli mieszkaniowych - Czechów i Kalinowszczyzna, na zachodzie - Czuby i osiedla Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej (położone wzdłuż ul. Zana), na wschodzie - Tatary i Bronowice.

Na południu, w bezpośrednim sąsiedztwie Zalewu Zemborzyckiego, wybudowano Osiedle Nałkowskich. Najdalej wysunięte na wschód jest lubelskie osiedle Felin, znacznie oddalone od centrum miasta. Oprócz bloków mieszkalnych, mieści się tam część budynków Uniwersytetu Przyrodniczego i gospodarstwo hodowlane uczelni.

Mapa 1. Układ dzielnic Lublina

Przemysł skupia się głównie w części północno-wschodniej miasta (Zadębie, Majdan Tatarski) oraz w okolicach dworca kolejowego (na południu). Osiedla domków jednorodzinnych (Choiny, Zimne Doły, Ponikwoda, Osiedle Świt, Szerokie, Sławinek, Sławin, Botanik, Węglin, Konstantynów, Dziesiąta, Abramowice, Zemborzyce) przeplatają się wśród osiedli bloków mieszkalnych. Tereny rekreacyjne skupiają się wokół Zalewu Zemborzyckiego i Starego Lasu.

Lublin stanowi jedno z najstarszych miast Polski, a jego wyróżnikiem jest wielokulturowość. Położony na granicy Europy Wschodniej i Zachodniej, był miejscem spotkania różnych kultur, narodów i religii. Ich wielość i różnorodność, wzajemne nawarstwianie się stanowiły o wyjątkowym charakterze Rzeczypospolitej. Jako ważny ośrodek handlowy, miasto przyciągało kupców różnych narodowości, stając się domem dla Polaków, Żydów, Rusinów, Niemców i Ormian.

profil obszaru i profil przedsiębiorstw zlokalizowanych na obszarze projektu

Profil społeczny obszaru

Na koniec roku 2009 roku ludność miasta wynosiła 349 440 osób, a w 2011 roku zamieszkiwało je 348 567 osób (według danych GUS www.stat.gov.pl – liczba według faktycznego miejsca zamieszkania). W latach 2001 – 2002 w Lublinie nastąpił wzrost liczby ludności (o 2 551 osób, tj. 0,71%). Lata 2003 – 2009 oraz 2009 – 2011 charakteryzowały się natomiast spadkiem liczby ludności Lublina (łącznie w latach 2002-2011 spadek wyniósł 2,73%).

Wykres 1 Ludność Lublina w latach 2000 – 2011

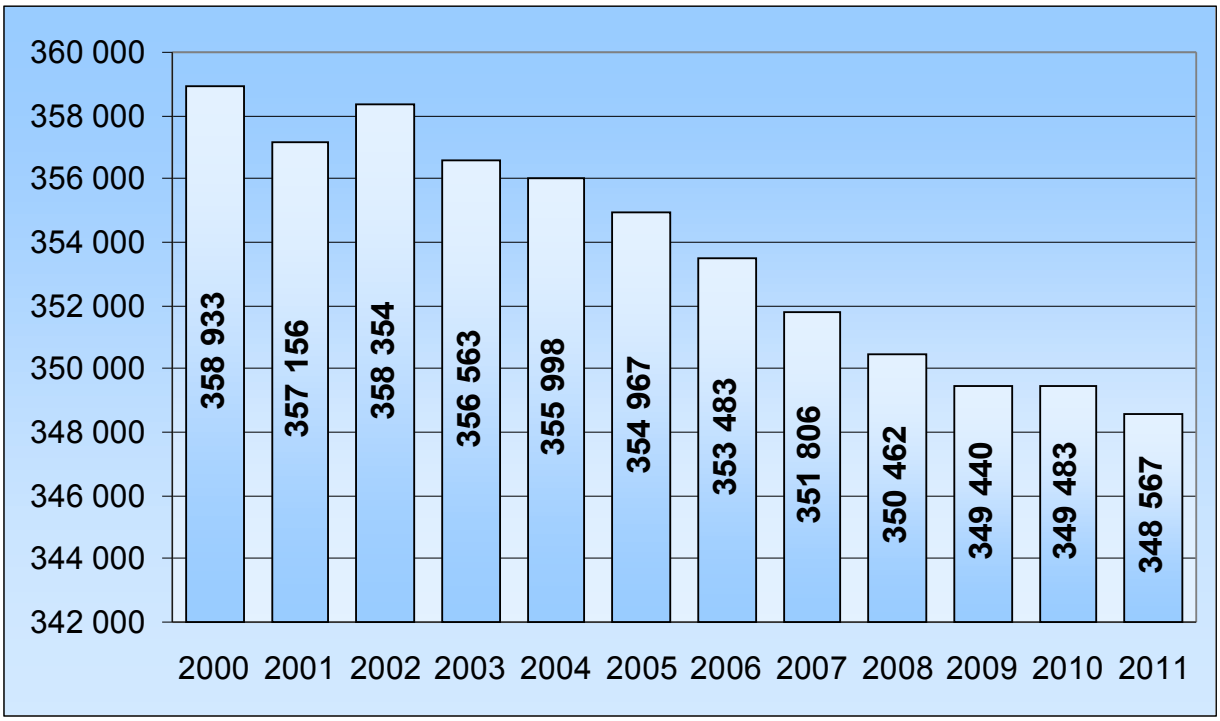

Źródło: GUS (www.stat.gov.pl), stan na 31 XII danego roku.

Wspomniany spadek liczby ludności faktycznie zamieszkującej Lublin jest spowodowany nasilaniem się negatywnego zjawiska jakim jest rosnące, ujemne saldo migracji. W roku 2002 wynosiło ono 197 osób, w roku 2007 - aż 1 474, a w 2011r. 1 124 osób. Znaczący był wzrost liczby wymeldowań z 3 477 w 2002 roku do 4 837 w 2007 i 3 755 w 2011. roku Spadku liczby ludności zamieszkującej Lublin nie był w stanie zniwelować rosnący wskaźnik przyrostu naturalnego W roku 2002 przyrost naturalny był ujemny i wynosił – 64 osób, w 2007 roku przyrost był dodatni i wynosił 116, natomiast w 2011r. 208 osób. W ostatnich dwóch latach zauważyć należy znacznie korzystniejsze saldo migracji, choć nadal ujemne. Negatywne trendy w zakresie liczby ludności wynikają przede wszystkim z ujemnego salda migracji, które w 2010 roku wynosiło w Lublinie -1313 osób (-3,8 na 1000 mieszkańców), przy przyroście naturalnym 0,92 (dla Polski wskaźnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie 0,9, natomiast dla województwa lubelskiego, przyjął on wartość ujemną – 0,19).

Prognoza liczby ludności Lublina do 2030 (297 100 osób) roku ilustruje kontynuację spadkowego trendu zapoczątkowanego w roku 2003, o ile nie zmienią się obecne trendy demograficzne. Głównym negatywnie oddziaływającym czynnikiem demograficznym będzie ujemne saldo migracji. Wśród czynników wpływających na spadek liczby mieszkańców Lublina, należy wymienić także podwyższenie się wieku rodzenia przez kobiety pierwszego dziecka, ogólny spadek dzietności kobiet, wzrost liczby zgonów, starzenie się społeczeństwa. Należy także zauważyć, że stale utrzymuje się dysproporcja w liczbie mężczyzn i kobiet (53,9% kobiet), co może wpływać negatywnie na liczbę gospodarstw rodzinnych w Lublinie. Zmniejszanie się liczby ludności nie jest zjawiskiem typowym tylko dla Lublina, ale obserwowanym w całym kraju.

Wykres 2 Przyrost naturalny i saldo migracji w Lublinie (2000 – 2011)

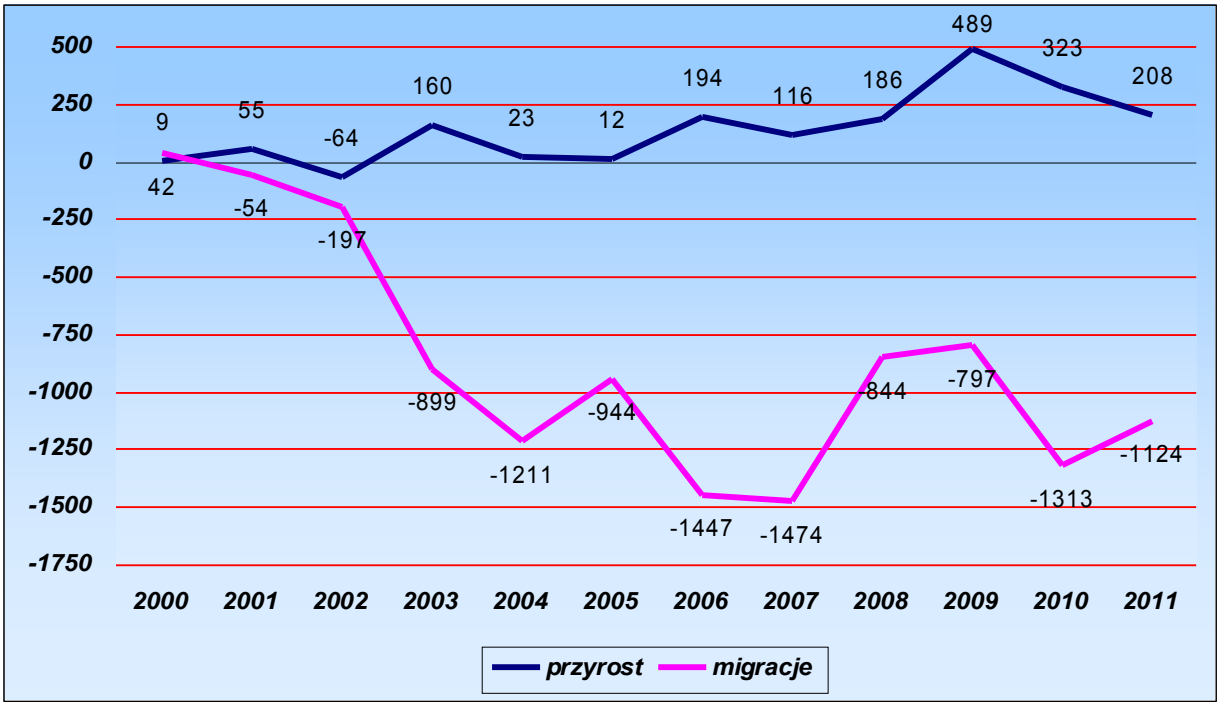

Źródło: GUS (www.stat.gov.pl), stan na 31 XII danego roku.

Struktura wieku ludności w roku 2011 tylko nieznacznie odbiega od średniej dla województwa. Udział ludności według ekonomicznych grup wiekowych dla osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59 lat dla kobiet i 64 dla mężczyzn) wynosi 18,8 % i jest wyższy niż średnia dla województwa, która wynosi 17,9 %. Natomiast ludności w wieku produkcyjnym jest w Lublinie 65,1%, czyli 2 punkty procentowe więcej, niż średnio w województwie.

W strukturze ludności Lublina według ekonomicznych grup wieku występuje niestety systematyczny spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym na rzecz ludności w wieku poprodukcyjnym. Stąd wniosek, iż społeczeństwo Lublina powoli starzeje się. Tendencja taka występuje jednak w wielu miastach Polski i jest typowa dla europejskich krajów rozwiniętych.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, mierzony jako udział ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, kształtował się w roku 2009 na poziomie 51,1 osób a w 2011 roku 53,7 osób i był niższy niż średnia dla województwa (58,3). Wskaźnik ten od 2004 roku wykazuje tendencję rosnącą, co także wskazuje na powolny proces starzenia się społeczeństwa. Dla porównania wskaźnik obciążenia demograficznego w Rzeszowie w 2011 roku wyniósł – 50,9, w Katowicach – 55,6, Krakowie – 54,5 a w Warszawie – 58,8.

Wykres 3 Ludność Lublina według ekonomicznych grup wieku w latach 2000 –2011

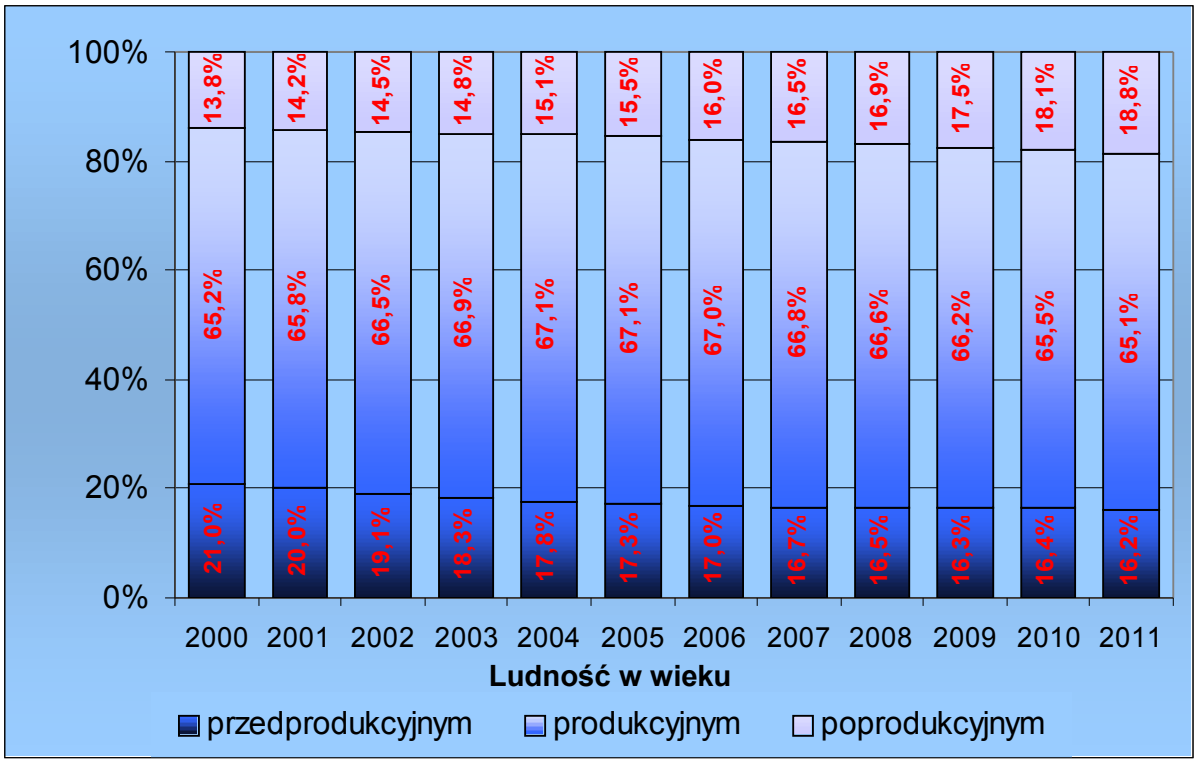

Źródło: GUS (www.stat.gov.pl)

Wykształcenie ludności jest wskaźnikiem w dużym stopniu obrazującym potencjał miasta do rozwoju, zmiany struktury lokalnej gospodarki oraz aktywność społeczną i ekonomiczną mieszkańców. Według danych spisu powszechnego z 2002 roku, odsetek mieszkańców Lublina posiadających wyższe wykształcenie wynosi 21% i jest zdecydowanie wyższy niż średnia dla województwa lubelskiego (8%). Największy odsetek mieszkańców - 38% legitymuje się wykształceniem średnim (przy 23% średnio w województwie). Wykształcenie wyłącznie podstawowe posiada 20% mieszkańców Lublina.

Wykres 4 Ludność wg poziomu wykształcenia w 2002 r.

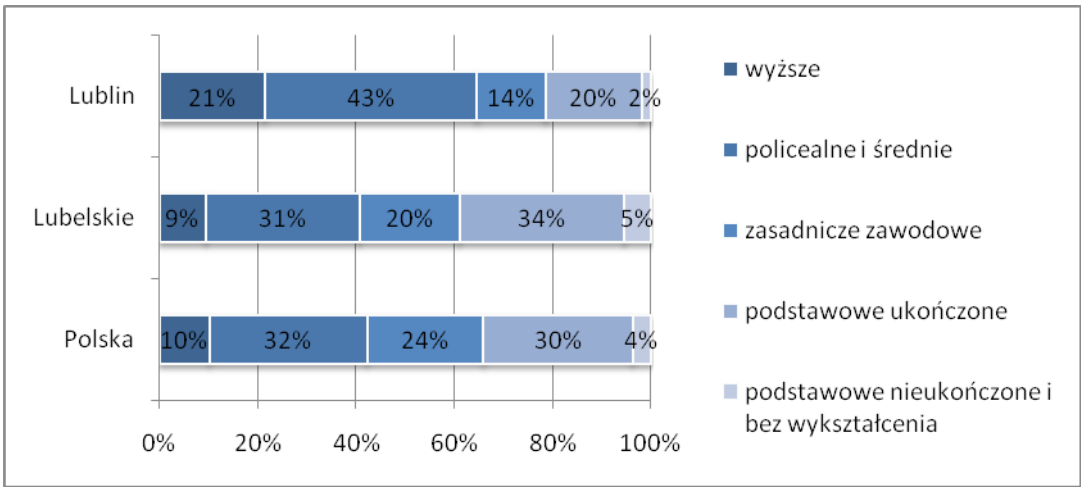

Źródło: Spis Powszechny 2002

Według ostatniego spisu powszechnego w Lublinie są 140 523 gospodarstwa domowe, z których przeważającą część (63%) stanowią gospodarstwa jednorodzinne. Ponad 50% gospodarstw utrzymuje się ze źródeł zarobkowych (zatrudnienie, praca na własny rachunek). Najwięcej gospodarstw utrzymuje się z pracy w sektorze publicznym - 24,9%, następnie z pracy w sektorze prywatnym -19,5% i pracy na własny rachunek - 6,7%. 40% gospodarstw domowych utrzymuje się głównie z emerytur, rent i zasiłków społecznych.

Wykres 5. ***Gospodarstwa domowe wg źródeł utrzymania***

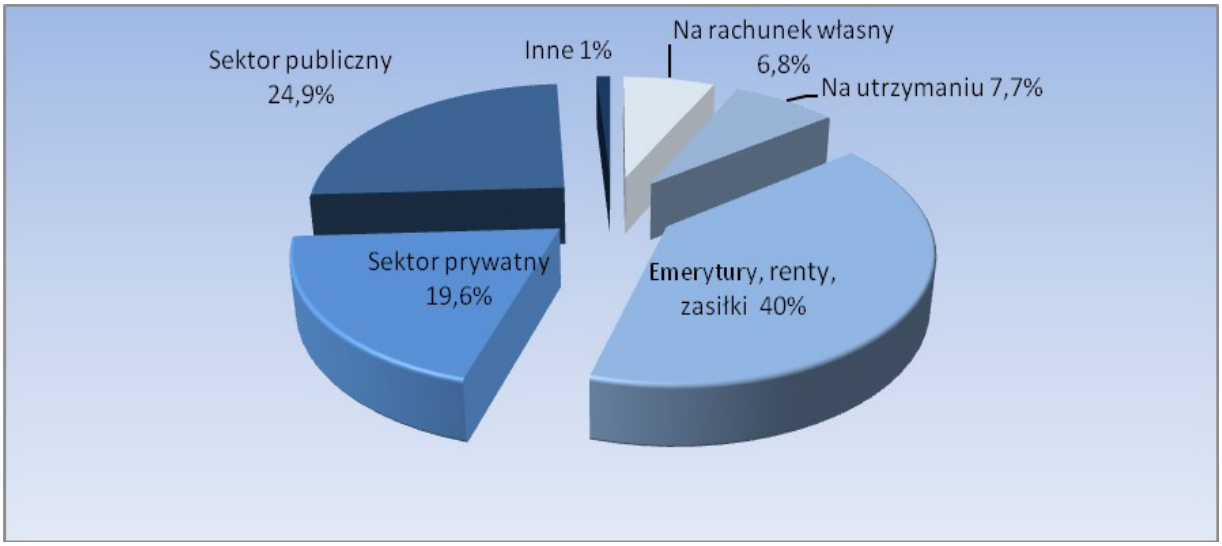

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Na koniec 2009 liczba pracujących w Lublinie wynosiła 113 986, a w 2011r. 114 844 osób i od 2003 roku systematycznie wzrasta. Jest to 32,9 % osób faktycznie zamieszkałych w Lublinie. Stosunkowo niski odsetek pracujących jest statystycznie zaniżony, bo nie obejmuje osób zatrudnionych w firmach mikro zatrudniających do 9 osób. Znaczna większość zatrudnionych w Lublinie pracuje w sektorze usług (78,3%). Jednakże ponad połowa z nich osób pracuje w sferze usług nierynkowych, a więc związanych z administracją publiczną i obroną narodową, ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnymi, edukacją, ochroną zdrowia i pomocą społeczną.

Na koniec 2009 roku w mieście było zarejestrowanych 14 784, a w 2011r. aż 16 102 bezrobotnych, z czego 51,5% stanowiły kobiety. W latach 2003-2008 liczba bezrobotnych w Lublinie systematycznie spadała, co wynikało nie tylko z poprawiającej się koniunktury gospodarczej w kraju i w regionie, ale w znacznym stopniu mogło być związane z emigracją zarobkową, szczególnie ludzi młodych. W roku 2009 zanotowano znaczny wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu z rokiem 2008, a w latach 2010-2011 następował dalszy duży notowany wzrost bezrobocia, wynikający m.in. z sytuacji gospodarczej w UE.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba osób	20 687	18 965	18 935	16 708	12 890	11 592	14 784	16 080	16 102

Ograniczenie bezrobocia w Lublinie uzależnione będzie nie tylko od poprawy sytuacji ekonomicznej miasta i regionu, ale także od aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych poprzez poprawę lub zmianę kwalifikacji, umożliwiającą podjęcie pracy również w innych zawodach.

Profil gospodarczy obszaru

Lublin jest miastem o największym potencjale gospodarczym i naukowo-technicznym w regionie; pełniącym funkcję ośrodka regionalnego życia gospodarczego, w tym wymiany handlowej, koncentracji instytucji otoczenia biznesu, administracji gospodarczej, produkcji i potencjału badawczo-wdrożeniowego.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2009 roku wyniosła 39 815 i wzrosła o ponad 4 % w stosunku do roku 2001. W roku 2011 liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON wyniosła 41 187 – dalszy wzrost o 3,45 w stosunku do 2009r. Największa dynamika wzrostu ilości podmiotów gospodarczych wystąpiła w latach 2001-2003, kiedy ilość podmiotów gospodarczych wzrosła o prawie 2 000, między rokiem 2003 a 2007 wystąpiła wyraźna tendencja spadkowa, natomiast w latach 2008-20011 liczba podmiotów znowu znacznie wzrosła.

Wykres 6. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych

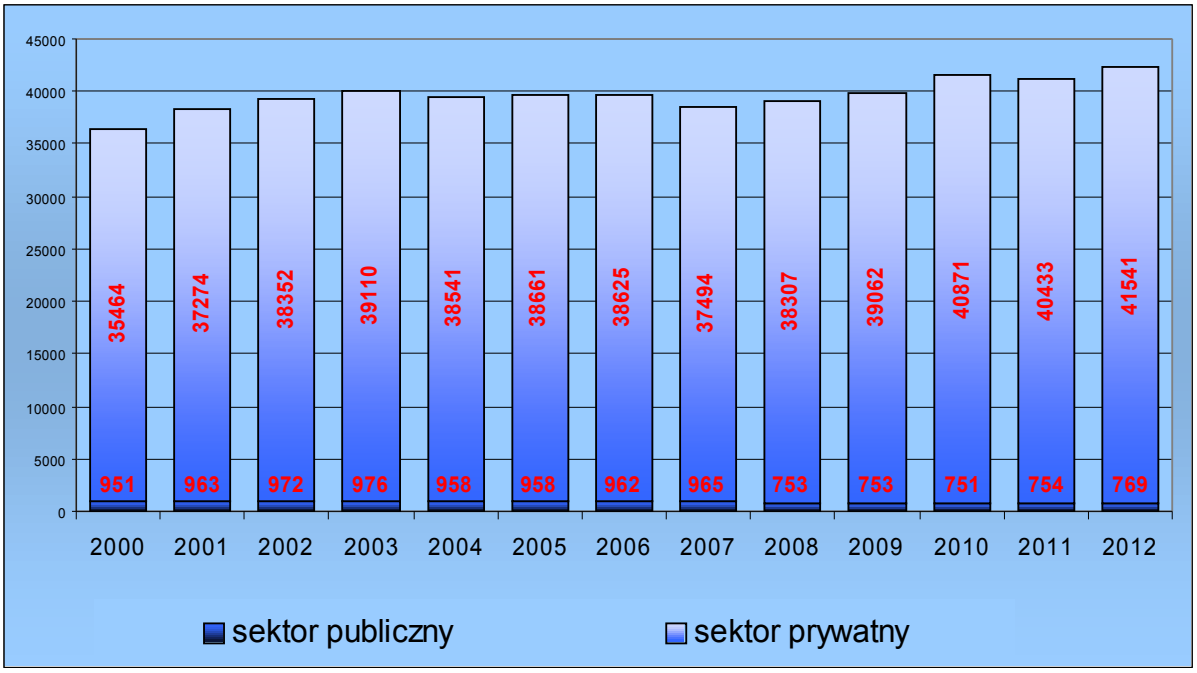

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

Wskaźnik przedsiębiorczości dla Lublina liczony liczbą zarejestrowanych podmiotów na 1000 mieszkańców wyniósł w 2009 roku 114,5 a w 2011 r. 118 i jest wyższy niż średnia kraju (100,4 podmiotów). W Lublinie małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią 99,8% ogółu przedsiębiorstw, w tym przeważają mikroprzedsiębiorstwa - ponad 95%. Wśród przedsiębiorstw dużych występują zarówno przedsiębiorstwa państwowe jak i prywatne.

Do największych firm produkcyjnych w Lublinie należą: Sipma S.A - lider wśród producentów maszyn rolniczych na rynku polskim i Pol-Skone - producent drzwi i okien drewnianych. W Lublinie jest zlokalizowanych wiele znanych firm farmaceutycznych - Biomed, Polfa Lublin S.A, Permedia S.A.- jak również firm chemicznych i spożywczych. Wśród tych ostatnich są m.in. spółki giełdowe - Emperia Holding S.A., Lubella S.A., Permedia SA, Instal Lublin S.A., Protektor S.A. i Polmos Lublin SA. Prężnie działa także producent słodyczy, firma Solidarność. W Lublinie działa też producent preparatów ziołowych, Herbapol, jeden z największych browarów w Polsce, Perła S.A, oddział POCH Polskie Odczynniki Chemiczne, a także Zakłady Tytoniowe w Lublinie. W ostatnich dwóch latach w związku z utworzeniem Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego zaczęły działać w Lublinie również znane firmy IT proponujące rozwiązania informatyczne dla biznesu: Comarch S.A. ,Asseco Business Solutions S.A.

Pomimo stosunkowo dużej liczby zakładów produkcyjnych i usługowych, największymi pracodawcami w mieście (zatrudniającymi ponad 1 000 pracowników) są instytucje publiczne: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Kard. Wyszyńskiego, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Marii Curie -Skłodowskiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski i Urząd Miasta Lublin.

Lublin jest centrum naukowo-badawczym. Z badań przeprowadzonych przez lubelskich statystyków prowadzonych w roku akademickim 2010/2011 (przedstawionych publicznie 14-03-2013 r., informacja za internetowym wydaniem Dziennika Wschodniego z 16-03-2013) w mieście liczącym 348,5 tys. mieszkańców kształci się dziś ponad 84 tys. studentów (można zatem bez przesady powiedzieć, iż co czwarta napotkana w mieście osoba to student). w trybie dziennym studiuje blisko 65 tys. studentów, z czego szacuje się, iż 75% jest z poza miasta. Liczba studentów stawia miasto na siódmej pozycji w kraju. Studenci mają do wyboru 80 kierunków czyli blisko dwa razy więcej niż dziesięć lat temu na kilkunastu wyższych uczelniach, w tym takich jak: KUL, UMCS, Politechnika Lubelska, Uniwersytet Przyrodniczy, Uniwersytet Medyczny oraz Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów. Na studiowanie w Lublinie decydują się przede wszystkim mieszkańcy województwa lubelskiego. Tylko co dziesiąty pochodzi z Mazowsza i Podkarpacia. Liczba studentów od 10 lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Od lat powodzeniem cieszą się kierunki ekonomiczne i administracyjne. Studentów nauk medycznych jest ponad dwa razy więcej niż przed dekadą. Jedną z największych grup stanowią także studenci kierunków społecznych i pedagogicznych. Badania pokazały, że pozostałe kierunki humanistyczne przyciągają coraz mniejsze grono studentów. Widać również, że brakuje inżynierów. Ta grupa studentów jest stosunkowo niewielka i na przestrzeni dekady nie widać większych wzrostów. Liczba doktorantów na kierunkach technicznych jest również niewielka: wśród wszystkich starających się o wyższy stopień naukowy jest ich zaledwie 3 proc. To znacznie mniej niż średnio w kraju, gdzie aż 17 proc. doktorantów kształci się w dziedzinach ścisłych.

Lubelskie uczelnie zatrudniają ok. 10 tys. ludzi, z czego 6 tys. to wykładowcy. W ostatniej dekadzie liczba nauczycieli akademickich wzrosła o blisko 20 proc. Co piąty ma tytuł profesora. Podstawom problem uczelni jest demografia. Od siedmiu lat spada liczba młodych ludzi w wieku "studenckim”. Taka tendencja utrzyma się co najmniej do 2020 r. Poza tym od 2001 r. rośnie liczba bezrobotnych z wyższym wykształceniem. O ile przed dziesięciu laty stanowili oni niewiele ponad 10 proc. szukających pracy, to dzisiaj już 23,4% bezrobotnych ma dyplom wyższej uczelni. Pozytywnym trendem jest to, że Lublin przyciąga więcej obcokrajowców. Kiedyś dominowali Ukraińcy i Białorusini. Teraz dołączyli do nich studenci z Azji, Stanów Zjednoczonych i Skandynawii. W całym Lublinie uczy się blisko 1800 studentów z zagranicznym paszportem.

Uczelnie stanowią znaczącą bazę dla rozwoju gospodarki - przede wszystkim sektorów związanych z transferem technologii. Potencjał ten jest wykorzystany do tworzenia ośrodków wspierania innowacyjności w Lublinie. Istnieją tu zalążki instytucjonalnego systemu wspomagania innowacji w regionie takie jak Lubelski Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o., Regionalny Punkt Kontaktowy, sieć IRC, centra transferu technologii. Większość tych instytucji to nowe podmioty, powstałe w latach 2004-2006, często przy wsparciu projektów finansowanych z funduszy strukturalnych.

potrzeby mieszkańców w zakresie objętym projektem

Potrzeby związane z rozwojem kultury fizycznej

Kultura fizyczna jest częścią składową ogólnej kultury społeczeństwa. Jej znaczenie wynika z przesłanek historycznych i tradycji. Tak pojmowana kultura fizyczna sprzyja:

- prawidłowemu rozwojowi biologicznemu społeczeństwa,
- podnoszeniu zdrowotności społeczeństwa,
- kreowaniu pozytywnych wzorów osobowych,

- realizacji celów wychowawczych,
- przeciwdziałaniu rozszerzaniu się zjawisk patologicznych wśród społeczeństwa a zwłaszcza wśród młodzieży,
- kształtowaniu wielu pozytywnych cech osobowości m.in.: systematyczności, obowiązkowości, umiejętności pokonywania trudności, umiejętności współżycia w grupie, dążności do stawiania i realizacji ambitniejszych celów, uodpornienia na stres.

Wymienione czynniki spowodowały, że w wielu krajach kultura fizyczna i sport stały się jedną z najważniejszych dziedzin w procesie wychowawczym dzieci i młodzieży. W krajach Unii Europejskiej oraz w Stanach Zjednoczonych kultura fizyczna i sport stały się stałym i bardzo istotnym elementem strategii dydaktyczno-wychowawczej realizowanej na terenie szkół wszystkich szczebli.

W węższym znaczeniu kultura fizyczna to wyraz określonej postawy wobec własnego ciała, świadoma i aktywna troska o swój rozwój, sprawność i zdrowie oraz umiejętność organizowania i spędzania czasu z największym pożytkiem dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Zdrowy i wykształcony człowiek łatwiej przystosowuje się do zmieniających się warunków gospodarowania i rynku pracy, wykazuje się większą przedsiębiorczością, jest animatorem postępu. W Polsce, podobnie jak w innych krajach wspólnot europejskich – kultura fizyczna jest trwałym elementem polityki państwa. Stąd też administracja państwowa, a przede wszystkim władze samorządowe wszystkich szczebli są odpowiedzialne za jej stan oraz rozwój wszystkich jej dziedzin. Przy tak określonych wartościach, roli i powinnościach władz – inicjowanie programowania działań w sferze kultury fizycznej jest kompetencją i obowiązkiem właściwych organów administracji państwowej i samorządowej. Natomiast za realizację celów i zadań odpowiedzialne są m.in. stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe, posiadające przygotowaną, wyspecjalizowaną kadrę szkoleniową, sprawdzone metody treningu sportowego i naboru spośród dzieci i młodzieży, a także bazę obiektów i urządzeń przystosowanych do prowadzenia zajęć.

Podstawowym celem kultury fizycznej jest dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie obywateli. Cel ten realizowany jest przez:
α) wychowanie fizyczne
β) sport
χ) rekreację ruchową (fizyczną)
δ) rehabilitację ruchową.

Coraz większy postęp cywilizacyjny, rozwój nauki, techniki obok niewątpliwych korzyści niesie ze sobą również wiele niebezpiecznych skutków. Należy do nich, obok degradacji środowiska naturalnego, również zjawisko postępującej hipokinezji, czyli niedoboru ruchu. Brak aktywności fizycznej w okresie dzieciństwa a później młodości i w wieku dojrzałym powoduje negatywne następstwa nie tylko w rozwoju motorycznym, stanie zdrowia, ale również w sferze psychicznej i kontaktach społecznych.

a/wychowanie fizyczne

Wychowanie fizyczne ma na celu nie tylko dbać o naszą kondycję fizyczną, o formę i kształt naszego ciała, poprzez szereg ćwiczeń proponowanych na szkolnych lekcjach. Wychowanie fizyczne winno nas także wyposażać w wiedzę o tym jak dbać o zdrowie naszego organizmu, jakie znaczenie dla nas ma higiena, uczyć odpowiedniego stosunku do własnego ciała, a także wdrażać do aktywnego, zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu. O naszej kulturze fizycznej decydować może to, w jaki sposób żyjemy, jaki prowadzimy tryb życia, jakimi cechujemy się nawykami, jakie mamy upodobania, aż w końcu, jakie mamy umiejętności. Wychowanie fizyczne dopełnia szeregu oddziaływań jakie wpływają na jednostkę. Sprawia, iż wychowanie jest komplementarne i nie jest pomijana żadna ze sfer życia jednostki.

Podstawową funkcją wychowania fizycznego jest funkcja stymulująca, pobudzająca. W naszym społeczeństwie można zauważyć coraz mniejszą motywację do ruchu fizycznego.

Ludzie mają coraz mniejszą ilość bodźców pobudzających ich do działania. Doskonalsze i bardziej zaawansowane zdobycze techniki powodują, iż człowiek nie czuje potrzeby dbania o własną kondycję fizyczną. Zadaniem wychowania fizycznego jest więc zmotywowanie wychowanków do dbania o własną aktywność fizyczną. Jednak by w pełni rozwinąć kulturę fizyczną, szereg szkolnych oddziaływań wychowawczych powinien być wzmocniony działalnością pozaszkolną. Wszelka działalność o charakterze sportowym w środowisku okolicznym jest niezmiernie istotna. Bardzo ważne jest to, by młody człowiek miał możliwości aktywnego spędzenia wolnego czasu. By zamiast siedzieć przed komputerem mógł pójść na siłownię czy na zajęcia w kole sportowym. Wychowanie fizyczne pomaga w kompleksowym oddziaływaniu całego systemu czynników, które wpływają na proces wychowania i wszechstronny rozwój człowieka – rozwój ruchowy, moralny, społeczny i umysłowy.

b/sport

Sport zaspokaja wiele potrzeb, zwłaszcza młodego człowieka. Kształtuje prawidłowe nawyki i umiejętności, hartuje, sprzyja rozwojowi osobniczemu i zaspokaja potrzeby psychologiczne. Pomaga przezwyciężać własne słabości, pokonywać przeszkody i dochodzić do sukcesów. Wysiłek fizyczny kształtuje samodyscyplinę i wytrwałość. Sport posiada więc ogromną moc wychowawczą. Uczestnictwo w sporcie prowadzi do:

- wspomagania procesów nabywania postaw prospołecznych,
- podnoszenia poczucia własnej wartości i wiary we własne siły,
- pozytywnego rozładowania napięć psychicznych, złości i agresji, łagodzenia objawów depresyjnych,
- obniżenia poziomu stresu,
- poprawy stosunków między dorosłymi a dziećmi,
- poprawy samooceny,
- rozwijania samodyscypliny i kontroli,
- kształtowania motywacji do zachowań prozdrowotnych i unikania zachowań godzących w zdrowie,
- kształtowania pozytywnych cech charakteru takich jak ambicja, systematyczność, odpowiedzialność, pewność siebie, zdyscyplinowanie, zrozumienie i akceptowanie innych ludzi.

Profesjonalnym szkoleniem sportowym w różnych dyscyplinach i grupach wiekowych zajmują się kluby sportowe. W roku 2006 w Lublinie działało łącznie 86 klubów sportowych, klubów wyznaniowych (parafialnych) i Uczniowskich Klubów Sportowych. Ich członkami było 8441 osób, z którymi pracowało 128 trenerów, 234 instruktorów sportowych i 62 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe.

Największymi klubami sportowymi (pod względem liczby zawodników) w Lublinie są:

- Miejski Klub Sportowy „Start" Lublin
- Lubelski Klub Piłkarski „Motor" Lublin
- Uczniowskie Towarzystwo Sportowe „Orlik"
- Klub Uczelniany AZS UMCS
- Klub Sportowy „Budowlani" Lublin
- Uczniowski Klub Sportowy „Skarpa"
- Klub Motorowy „Cross"
- Lubelski Sportowy Klub Taekwon-do
- Kolejowy Klub Sportowy „Sygnał".

Rozwój klubów ograniczany jest przez niedostateczną bazę sportową, a szczupłe wsparcie sponsorów oraz niewielkie dotacje jednostek samorządu terytorialnego nie pokrywają

wszystkich potrzeb. Mimo tych wszystkich problemów zainteresowanie sportem zarówno w Lublinie, jak i w województwie rośnie. Dane na ten temat prezentuje poniższa tabela:

Tabela 8. Młodzież ćwicząca w województwie lubelskim na tle innych województw

WOJEWÓDZTWA	Ćwicząca młodzież w wieku do lat 18			
	w liczbach bezwzględnych		na 1000 młodzieży w wieku do lat 18	
	2004	2006	2004	2006
POLSKA	**553086**	**676021**	**64**	**82**
Dolnośląskie	36745	40761	60	71
Kujawsko-pomorskie	29676	36760	61	80
Lubelskie	45144	51196	86	104
Lubuskie	17730	16659	75	75
Łódzkie	40534	41970	75	82
Małopolskie	61085	73496	78	98
Mazowieckie	51883	88173	47	82
Opolskie	10739	13336	46	63
Podkarpackie	43643	57266	81	114
Podlaskie	23269	23649	80	88
Pomorskie	30454	39295	58	78
Śląskie	58030	64878	59	70
Świętokrzyskie	14143	15988	48	58
Warmińsko-mazurskie	17976	25968	50	77
Wielkopolskie	46548	55197	58	72
Zachodniopomorskie	25487	31429	66	87

[a] Łącznie z UKS i klubami parafialnymi.

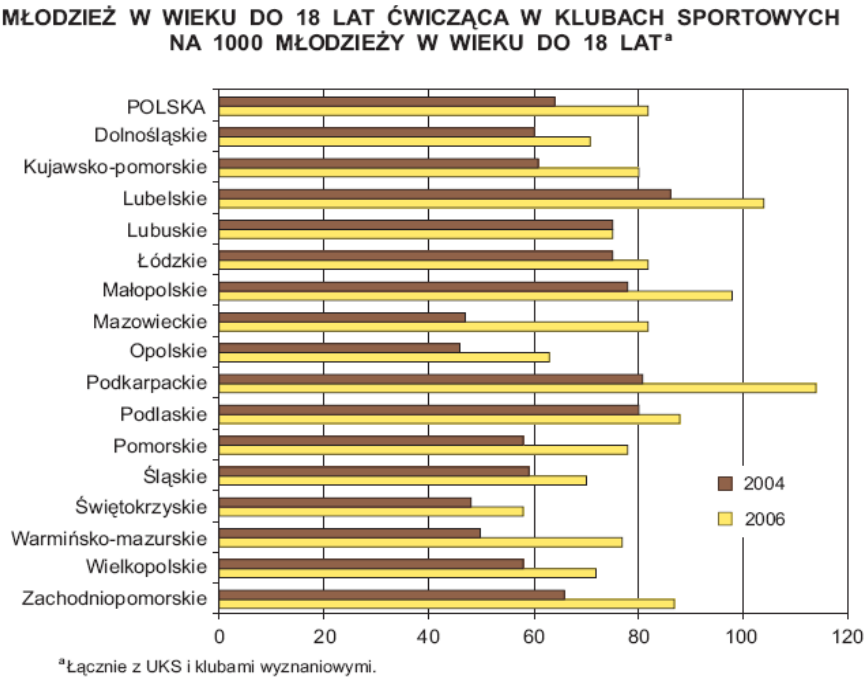

Źródło: www.stat.gov.pl/urzędy/lublin

W roku 2006 w województwie lubelskim ogólna liczba ćwiczących wzrosła o ponad 13% w stosunku do roku 2004. Wzrost zainteresowania młodzieży uczestnictwem w klubach

sportowych jest zjawiskiem ogólnopolskim, jednakże w województwie lubelskim, na tle innych województw, jest to szczególnie widoczne.

Władze miejskie bardzo aktywnie wspierają rozwój sportu, udzielając dotacji z przeznaczeniem na szkolenie sportowe dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych oraz na udział w zawodach i rozgrywkach. Jednakże wsparcie to jest niestety daleko niewystarczające w stosunku do potrzeb.

c/rekreacja ruchowa

Rekreacja fizyczna powinna być najbardziej masową formą uczestnictwa w kulturze fizycznej ze względu na zasięg i dobrowolność uczestnictwa, obejmującą ludzi tzw. drugiego i trzeciego wieku. Rekreacja fizyczna jest tą postacią rekreacji, w której podstawowym środkiem odnowy i doskonalenia jest aktywność ruchowa. We współczesnym świecie rekreacja fizyczna ze względu na walory profilaktyczno-terapeutyczne staje się coraz częściej powinnością człowieka. Jej wartość w głównej mierze zależy od systematycznego uprawiania. Uczestnikami rekreacji fizycznej są głównie ludzie w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Znamienną cechą rekreacji fizycznej, jako formy uprawy ciała, jest różnorodność motywów jej podejmowania a składają się na nią preferencje zdrowotne, sprawnościowe oraz wartości estetyczne ciała. Rekreacja fizyczna jako forma uczestnictwa w kulturze fizycznej jest znaczącym procesem w oddziaływaniu na sferę poznawczą, emocjonalną i motoryczną człowieka, co w swej istocie jest przejawem dbałości o ciało i wpływa na ukształtowanie pozytywnego stosunku do własnej osobowości.

Rozwój środków masowego przekazu, motoryzacji, łączności, zastąpienie pracy ręcznej przez maszyny – z jednej strony czynią nasze życie łatwiejszym, z drugiej –ograniczają ruchową działalność człowieka. Brak wysiłku fizycznego, brak ruchu, przebywanie w ciepłych pomieszczeniach -wszystko zmniejsza naturalną odporność naszego organizmu. Stajemy się coraz bardziej leniwi, zażywamy coraz mniej ruchu. Możemy godzinami siedzieć przed telewizorem, zamiast krótkiego spaceru wybieramy jazdę samochodem. Rozpatrując główne przyczyny chorób oraz umieralność w różnych krajach świata, stwierdza się, że nieprawidłowe żywienie i brak odpowiedniej aktywności fizycznej przyczyniają się do większej liczby zgonów niż jakikolwiek inny szkodliwy czynnik środowiska. Typowymi „chorobami cywilizacyjnymi" lub „chorobami adaptacji" są: miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, otyłość i cukrzyca ludzi dorosłych oraz nowotwory. Metaboliczne choroby cywilizacyjne stają się więc podstawowym problemem zdrowotnym współczesnego świata.

Stwierdzono, że pod wpływem wysiłku fizycznego zachodzą określone zmiany morfologiczne we krwi. Zmiany te dotyczą krwinek, elektrolitów i innych składników krwi. Uboga aktywność ruchowa (fizyczna) powoduje zmniejszenie ilości krwi krążącej i zmniejszenie liczby czerwonych krwinek. Konsekwencją tego jest ograniczona wielkość pułapu tlenowego, co powoduje obniżenie wydolności fizycznej i upośledzenie organizmu człowieka. Brak ruchu utrudnia racjonalne wykorzystanie spożytych pokarmów, sprzyja otyłości i utrudnia jej leczenie, upośledza stan krążenia wieńcowego (sercowego), upośledza obwodowe krążenie krwi, osłabia ścięgna i mięśnie, zwiększa ryzyko uszkodzeń stawu, zmniejsza siłę mięśniową, osłabia koordynację mięśniową, wyraźnie zmniejsza odporność na nieprzewidziane trudy życia codziennego.

Uczestnictwo człowieka w rekreacji ruchowej to nie tylko szansa podtrzymania zdrowia fizycznego czy poprawy samopoczucia. Rekreacyjna aktywność fizyczna ma niewątpliwie znaczenie społeczne, przyczynia się do lepszej socjalizacji, szybszego przyswajania reguł i norm obowiązujących w społeczeństwie. Dzięki niej nabywamy aprobowane społecznie postawy oraz uczymy się norm i zasad społecznego funkcjonowania, a potem przenosimy je na życie zawodowe, rodzinne, towarzyskie. Dzięki komunikacji w grupie kształtujemy pozytywne kontakty emocjonalne, co wpływa na niwelowanie społecznych różnic między ludźmi.

Szczególnego znaczenia nabiera rekreacja fizyczna jako źródło pozytywnych emocji i doznań estetycznych. Poprzez możliwość wyznaczania i realizowania celów rekreacyjnych, zaspokaja potrzebę prestiżu i uznania. Wynika to z naturalnej dla człowieka potrzeby doskonalenia się i coraz bardziej sprawnego działania. Wszystko to wywiera wpływ na kształtowanie się osobowości.

Reasumując, za niewątpliwe wartości rekreacji można uznać:

- wartości zdrowotne, czyli utrzymanie funkcji organizmu na właściwym poziomie przez zaspokojenie potrzeby ruchu, regenerację sił fizycznych przy zachowaniu równowagi bilansu energetycznego,
- wartości rozwojowe, a więc stymulowanie rozwoju psychofizycznego, utrzymanie sprawności i wydolności fizycznej, doskonalenie zdolności psychomotorycznych,
- wartości społeczne poprzez kształtowanie pożądanych postaw prozdrowotnych, odpowiedni styl życia,
- wartości psychoterapeutyczne to znaczy utrzymanie zdrowia psychicznego, uczenie zasad higieny psychicznej, ograniczenie skutków frustracji, czy zaburzeń zachowania.

Nie należy także zapominać, że wspólny wypoczynek i zajęcia rekreacyjne są silnym czynnikiem integrującym ludzi, a szczególnie rodzinę. Coraz więcej współczesnych rodzin zaniedbuje wspólne spędzanie czasu, niewłaściwie organizując sobie czas wolny. Dominują bierne formy wypoczynku, jak oglądanie telewizji, słuchanie muzyki, korzystanie z komputera. Coraz częściej zapomina się, że wspólna zabawa jest czynnikiem integrującym i pogłębiającym więzi rodzinne. Zaciera różnice wiekowe i tworzy układ o charakterze partnerskim. Stwarza też możliwości budowy rodzicielskiego autorytetu w naturalnych warunkach, zaspokaja potrzebę przebywania ze sobą rodziców i dzieci.

Wynika stąd potrzeba przygotowania atrakcyjnej oferty rekreacyjnej dla mieszkańców Miasta, zarówno pod względem form spędzania czasu, jak i odpowiedniej infrastruktury. Jedną z podstaw upowszechniania sportu i rekreacji w społeczeństwie jest organizacja imprez w ramach „sportu dla wszystkich". Trzeba przywracać lub tworzyć nowe nawyki zajęć sportowo - rekreacyjnych dla szerokiego ogółu odbiorców. Wspólną sprawą samorządów, stowarzyszeń sportowych i rekreacyjnych oraz mieszkańców winien stać się zdrowy, aktywny styl rodzinnego życia. Propagować należy tradycje dyscyplin uprawianych głównie na świeżym powietrzu, takich jak: bieganie, tenis ziemny, gry zespołowe, jazda na rowerze, aktywna turystyka piesza.

<u>Stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Mieście Lublin i potrzeby związane z jego poprawą</u>

Obok sportu kwalifikowanego oraz kształcenia i rozwoju kadry trenersko-szkoleniowej, nowoczesna infrastruktura sportowa stanowi podstawę rozwoju sportu w Polsce. Ważne jest, aby w wyniku rozwoju bazy sportowej możliwe było osiągnięcie modelowego, równomiernego rozłożenia obiektów sportowych na terenie kraju, umożliwiającego udział w powszechnej kulturze fizycznej jak największej liczbie obywateli, niezależnie od wieku, płci, stopnia sprawności fizycznej i statusu materialnego. Rozbudowa bazy sportowej i przygotowanie kadr dla kultury fizycznej są podstawowymi instrumentami w kreowaniu polityki państwa w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu. Ma to szczególne odniesienie do sportu kwalifikowanego. Bez nowoczesnego warsztatu pracy i wykwalifikowanej kadry nie jest możliwe osiąganie wysokich wyników sportowych i skuteczne uczestniczenie w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym.

Stan infrastruktury obiektów sportowych w Mieście jest mocno niezadowalający, szczególnie w kontekście rangi, jaką Lublin posiada wśród miast Polski Wschodniej. Funkcjonuje tu obecnie kilka obiektów sportowych, które oferują możliwość uprawiania dość szerokiego

wachlarza dyscyplin sportowych, jednakże w większości przypadków stan, w jakim się one znajdują, nie pozwala na zaspokojenie potrzeb użytkowników ani poszerzenie oferty o nowe dyscypliny sportowe.

Zadania Miasta w zakresie kultury fizycznej i rekreacji ruchowej realizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca" w Lublinie Sp. z o.o.

MOSiR Bystrzyca Sp. z o.o. jest największym w regionie lubelskim podmiotem oferującym usługi rekreacyjne. Rocznie korzysta z nich ponad 200 tys. klientów. Ośrodek dysponuje pięcioma grupami obiektów rozmieszczonych na terenie Lublina. Są to:

α) grupa Obiektów Zygmuntowskie, przy al. Zygmuntowskich 4 - hala sportowo-widowiskowa, lodowisko ICEMANIA oraz Strefa H2O;
β) grupa Obiektów Stadiony i Rekreacja - stadion miejski, stadion Lublinianka, stadion przy ul Kresowej, stadion Rusałka;
χ) grupa Obiektów Gastronomia - restauracja Chwiejba, restauracja Fok nad Zalewem Zemborzyckim, barek Iceclub na lodowisku ICEMANIA oraz punkty gastronomiczne znajdujące się w halach sportowych Mosiru "Bystrzyca";
δ) grupa Obiektów Zalew - Zalew Zemborzycki, BikePark przy ul. Janowskiej i położony nad Zalewem Ośrodek Wypoczynkowy Słoneczny Wrotków;
ε) grupa Obiektów Globus - Hala Globus oraz ośrodek sportów zimowych Globus Ski zlokalizowane przy ul. Kazimierza Wielkiego 8.

MOSiR realizuje swoje zadania statutowe gospodarując mieniem będącym własnością Gminy Lublin przekazanym w trybie zgodnym z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawnymi oraz mieniem uzyskanym w wyniku własnej działalności.

Miejski Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Bystrzyca" w Lublinie jest kierowany i reprezentowany poprzez Zarząd. W wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu, decyzją Rady Nadzorczej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Bystrzyca" w Lublinie Sp. z o. o. z dniem 1 stycznia 2013 roku na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki został powołany Pan Zdzisław Hołysz. Siedziba spółki znajduje się przy ul Filaretów 44 w Lublinie.

Hala Sportowa – Aleje Zygmuntowskie 4

Funkcja: W hali sportowo-widowiskowej odbywają się:

1. treningi klubów sportowych – 85 % dostępnego czasu
2. mecze ligowe klubów sportowych – 10 %
3. imprezy artystyczne (koncerty, szkolenia itd.) – 2 %
4. imprezy okolicznościowe (turnieje tańca, opłatki itd.) – 3%

Stan obiektu: Obiekt stary i wyeksploatowany, ale jest w trakcie modernizacji. Wykonano modernizację wentylacji oraz wyremontowano szatnie dla zawodników. W roku 2008 wykonano modernizację węzła cieplnego wraz z wymianą grzejników oraz wymieniono terrakotę na koronie hali. W 2010 roku zostanie przeprowadzona renowacja parkietu oraz prace ogólnobudowlane w celu poprawienia ogólnej estetyki obiektu. Ostatni przegląd techniczny zaleca wykonanie nowego pokrycia dachu z związku z zarysowaniami żelbetowego sklepienia łukowego nad areną hali.

Wyposażenie obiektu: Wyposażenie jest przestarzałe i wyeksploatowane. Największą bolączką w chwili obecnej jest brak nowoczesnych ławek ustawianych na parkiecie hali podczas organizowanych imprez artystycznych. Zakupiono 300 krzeseł (brakuje ok. 200 krzeseł) dla prawidłowego funkcjonowania hali. Należy wymienić wyposażenie szatni dla zawodników. Brak leżanek do masażu w szatniach, brak wyposażenia dla potrzeb treningów sportowych (materace, pachołki, piłki lekarskie, płotki itd.)

Poziom wykorzystania: Obiekt wykorzystany jest w bardzo dużym stopniu. Podczas tygodnia roboczego w godzinach od 13 do 24 brak wolnych jednostek. Wolne jednostki pojawiają się w godzinach przedpołudniowych pomiędzy 11 a 13.

Nowe usługi: Nie przewiduje się nowych usług, gdyż brak wolnych jednostek

Sala gimnastyczna – Aleje Zygmuntowskie 4

Funkcja: Od XI.2007 sala została podzielona na 2 części:

- 1/3 sali - Klub Sportowy – treningi zapasów
- 2/3 sali – treningi sekcji tenisa stołowego klubu „Sygnał"

Stan obiektu: Sala bezpośrednio po remoncie ścian i instalacji elektrycznych oraz doprowadzeniu wentylacji mechanicznej. Pozostała do wymiany cała stolarka aluminiowa oraz renowacja parkietu sali.

Wyposażenie obiektu: Sala praktycznie nie posiada wyposażenia. Mata dla zapaśników znajdująca się w sali jest własnością klubu Sokół. Po zakupie własnej maty byłaby możliwość większego wykorzystania sali o zajęcia judo, boksu i innych sztuk walki.

Poziom wykorzystania, nowe usługi: Część przeznaczona pod zapasy wykorzystana w małym stopniu, ok. 2 – 4 jednostki dziennie. Po zakupieniu maty można by wynająć salę na zajęcia karate, judo, boks.

Kryta pływalnia – Aleje Zygmuntowskie 4

Funkcja: Obiekt wykorzystywany jest dla zaspokojenia potrzeb:

- klubów sportowych – treningi i zawody pływackie
- jednostek kultury fizycznej (WOPR, Liga Morska, szkoły itd.)
- organizacji nauki pływania przez MOSiR
- komercyjnych wynajęć dla zakładów pracy
- mieszkańców Lublina (bilety i karnety)

Stan obiektu: Obiekt jest po generalnym remoncie. Został wymieniony cały dach, nowa folia w niecce, nowe szatnie i natryski.

Wyposażenie obiektu: Obiekt od 18.10.2007 został wyposażony w nowe szafki ubraniowe dla korzystających. Zostały zakupione nowe liny do zawodów sportowych.

Poziom wykorzystania: Wszystkie atrakcyjne godziny funkcjonowania krytej pływalni są wykorzystywane w 95 %. W pozostałym czasie po rezygnacji Uniwersytetu Przyrodniczego powstały duże luki w wykorzystaniu basenu.

Nowe usługi: W planach jest kontynuacja usługi AQUA AEROBIK i nauki pływania. Po rozbudowaniu pływalni o cześć rekreacyjną powstaną usługi dla całych rodzin głównie z dziećmi.

Stadion Miejski – Al. Zygmuntowskie 5

Funkcja: Na stadionie piłkarsko-żużlowym odbywają się:

1.	treningi klubu LKP MOTOR Lublin	-	50% dostępnego czasu
2.	treningi klubu TMŻ Lublin	-	30% dostępnego czasu
3.	mecze ligowe w/w klubów	-	20% dostępnego czasu

Stan obiektu: Obiekt jest stary i wyeksploatowany, w roku 2008 i 2009 został przygotowany do rozgrywek I ligi piłki nożnej. W ramach przystosowania stadionu do rozgrywek II-ligowych zostały wykonane następujące prace:

- zwiększono do 3250 szt. miejsc siedzących z oparciem,

- podniesiono do 2,5m wysokości ogrodzenie od strony rzeki Bystrzycy,
- wykonano 7 szt. dodatkowych bramek ewakuacyjnych,
- wyremontowano stopnie betonowe na widowni,
- wykonano renowację boiska piłkarskiego,
- udrożniono kanalizację deszczową płyty boiska,
- podniesiono ogólny wygląd estetyczny stadionu,
- poszerzono szerokość łuków wiraży toru żużlowego.

Wyposażenie obiektu: Na potrzeby drużyn: I ligowej LKP MOTOR Lublin i II ligowej TMŻ Lublin - do czasu modernizacji stadionu wystarczające. W 2007 roku zakupiono:

1. tunel stadionowy 20 mb
2. elektroniczną tablicę do zmiany zawodników
3. boks 2-osobowy dla sędziego technicznego
4. 2 szt. urządzeń samojezdnych do podlewania boiska

Wyposażono także pawilon spikerski (stoły, krzesła ,urządzenie wielofunkcyjne) dla mediów i salę konferencyjną, oraz wyremontowano i zmodernizowano (dołożono po 1 miejscu) boksy dla zawodników rezerwowych.

Poziom wykorzystania: Obiekt optymalnie wykorzystany. Podczas tygodnia roboczego wykorzystanie wynosi ok.50%, ale potrzebny jest czas na renowację i odpoczynek murawy trawiastej. Dotychczasowe przeznaczenie stadionu (na potrzeby klubów LKP MOTOR i TMŻ Lublin) oraz forma zawartych z klubami umów - dzierżaw uniemożliwiała i nadal uniemożliwia pełne wykorzystanie obiektu np. na wynajem innym kontrahentom na rozgrywki lub treningi, ew. na imprezy artystyczne. Możliwości wykorzystania stadionu byłyby większe, ale po wymianie murawy trawiastej na sztuczną trawę.

Boiska osiedlowe

MOSiR administruje 5 boiskami osiedlowymi usytuowanymi w Lublinie przy ulicach:

I. Sławinkowskiej 50
II. Judyma 1
III. Husarskiej 10
IV. Siemiradzkiego 34
V. Sportowej 10

oraz dwoma Skate –Parkami:

1. ul. Koncertowa 3 (zlikwidowany ze względu na negatywną ocenę techniczną urządzeń)
2. ulica między Herbową a Kawaleryjską.

Funkcja: Boiska osiedlowe i Skate –Parki zostały oddane MOSiR-owi w użyczenie z przeznaczeniem na prowadzenie działalności sportowo – rekreacyjnej. Użytkownikami tych obiektów jest przede wszystkim młodzież z okolicznych osiedli .W zależności od rodzaju boiska młodzież trenuje piłkę nożną, piłkę siatkową, koszykówkę lub jeździ na deskorolkach i rowerach wyczynowych. Treningi nie mają formy zorganizowanej.

Stan obiektów: W 2007 roku większość boisk (oprócz boiska na Sportowej i Skate Parku na Herbowej) zostało wyremontowanych. Poprawiono stan estetyczny boisk poprzez renowację terenów zielonych, pomalowanie i wyremontowanie ogrodzenia, ustawienie koszy na śmieci itp., oraz bezpieczeństwo użytkowników poprzez naprawę i wymianę urządzeń sportowych (tablic, obręczy, bramek). Ogólny stan boisk jest zadawalający. Tylko boisko na Sportowej wymaga remontu ogrodzenia i zainstalowanych tam tablic i obręczy do koszykówki, a Skate –Park drobnych napraw niektórych urządzeń (ramp).

Poziom wykorzystania: Najmniej wykorzystywanymi obiektami są boiska na ul. Siemiradzkiego i Sportowej. Na ich stopień wykorzystania duży wpływ ma usytuowanie na obrzeżach miasta. W celu zwiększenia wykorzystania wskazane jest rozpoczęcie współpracy

z Radami Osiedla (wspólne imprezy). Boisko na Sławinkowskiej można przekazać prężnie tam działającemu TKKF. Można tam też organizować imprezy sportowe MOSiR w ramach mix-u sportowego dla pracowników

Lodowisko – Aleje Zygmuntowskie 4

Funkcja: Lodowisko sztuczne służy głównie potrzebom:

- mieszkańców Lublina – 80 %
- treningów klubu LHT Lublin – 5 %
- nauki jazdy na łyżwach i figurowej – 5 %.

Stan obiektu: Obiekt nowoczesny, wyposażony w szafki sterowane elektronicznie, dobrze zaopatrzoną wypożyczalnię łyżew oraz system ESOK, dostarczający informacji o klientach i czasowym obłożeniu obiektu.

Wyposażenie obiektu: Wyposażenie jest nowoczesne. Działa wypożyczalnia oraz ostrzarnia łyżew. Każdy klient wchodzący na lodowisko może zostawić swoje rzeczy w dobrze zabezpieczonych szafkach z HPL sterowanych elektronicznie. System ESOK pozwala klientom korzystać z lodowiska w sposób ciągły, z wyjątkiem planowych przerw na konserwację lodu. Brak własnej sprawnej rolby dostosowanej do wielkości obiektu i sposobu wykorzystania.

Poziom wykorzystania: Obiekt wykorzystany jest w bardzo dużym stopniu. Promocje i sposób rozliczania czasu za pobyt na lodowisku zachęcają klientów do częstego korzystania z tej usługi.

Nowe usługi: Możliwe jest uruchomienie wypożyczalni pingwinów do nauki jazdy.

Wielofunkcyjna Hala Sportowo – Widowiskowa „Globus"

Funkcja: W hali sportowo-widowiskowej odbywają się głównie:

1. treningi klubów sportowych – 80 % dostępnego czasu
2. mecze ligowe klubów sportowych – 15 %
3. imprezy artystyczne i okolicznościowe (koncerty, szkolenia itd.) – 5 %

Obecnie jest największym i najnowocześniejszym wielofunkcyjnym obiektem tego typu w regionie lubelskim. To 1800m² powierzchni, którą można skonfigurować pod niemal każde widowisko, również te wymagające dobrego nagłośnienia i oświetlenia.

Budowa hali umożliwiła organizację wydarzeń kulturalno – sportowych wysokiej rangi, co pozytywnie wpływa na promocję miasta i poprawę jego wizerunku. W GLOBUSie odbywają się największe imprezy sportowe i artystyczne po tej stronie Wisły. Wystąpili tutaj m.in. Ewa Farna, Maryla Rodowicz, Piotr Rubik (Tu Es Petrus, Psałterz Wrześniowy), Kombii, Boney M, Doda, Lady Pank, Golec uOrkiestra, Stachursky, GaelForce Dance, Zespół Pieśni i Tańca Mazowsze. W hali zagościły również liczne kabarety oraz gwiazdy Musicalu Metro, programu Mam Talent; odbył się Festiwal Reggae, rewie na lodzie: Czarnoksiężnik z krainy Oz, Champions on Ice oraz wystawiono operę La Traviata i Baron Cygański.

Globus był też gospodarzem wielu dużych imprez sportowych, odbyły się tu m.in. Mecz Gwiazd PLK 2010, Turniej Finałowy Pucharu Polski w koszykówce mężczyzn, Spalding Super Cup PLKK, Gale Boksu Zawodowego, Mistrzostwa Polski w Kick-Boxingu, 2008 European Snooker Championschips Ladies/Masters/Men EBSA International Polish Open Lublin-Poland. Na codzień na parkiecie Hali GLOBUS trenuje i rozgrywa mecze piłki ręcznej drużyna SPR Lublin – piętnastokrotnych mistrzyń kraju.

Stan obiektu: Obiekt nowy i niewyeksploatowany, ale wymaga stale poprawek poinwestycyjnych: odwodnienia południowej strony, usunięcia przecieków w pokojach

lekarzy, napraw systemu sędziowskiego, dostosowania oświetlenia do wymogów HD i imprez artystycznych, wykonania ogrzewania południowego tarasu, poprawy nawigacji w obiekcie i na zewnątrz, wentylacji toalet. Hala nie posiada strefy SUPERVIP połączonej z restauracją i salą konferencyjną, brak punktów gastronomicznych okolicznościowych. Wentylacja obiektu niezbyt wydajna, głośna (wyłączana podczas widowisk akustycznych) zasilana przez maszynownię z lat 70-tych. Hala nie posiada wystarczającego zaplecza magazynowego. Wyposażona w wielodyscyplinowy parkiet z wieloma dopuszczeniami do rozgrywek. Pozostałe systemy niezbędne do poprawnego i nieodbiegającego standardami od innych obiektów tego rodzaju funkcjonowania nie budzą zastrzeżeń. Przewagą w porównaniu z innymi halami jest możliwość przemienności funkcji z hali z boiskiem na halę z lodowiskiem

Ogólne parametry hali:

- powierzchnia użytkowa - 12 334 m^2
- powierzchnia płyty głównej - 1800 m^2
- kubatura obiektu - 78 450 m^3
- maksymalna ilość miejsc siedzących na widowni - 4119 (3781 na górze, 312 na dole - trybuny mobilne, miejsca na płycie głównej - 1600).
- maksymalna wysokość obiektu - 23,80 m
- maksymalna długość budynku - 87,5 m
- maksymalna szerokość budynku - 67,5 m
- wysuwana scena o wymiarach 9m x 15 m (3-poziomowa)
- monitoring obiektu - 50 kamer
- parking bezpośrednio przy hali - 300 miejsc

Wyposażenie obiektu: Wyposażenie obiektu jest nowe i niewyeksploatowane, jednak kosztowne w utrzymaniu. Największym problemem w chwili obecnej jest brak zaplecza magazynowego, co znacznie utrudnia funkcjonowanie obiektu. System sędziowski o dużych możliwościach funkcjonalnych, lecz bardzo awaryjny.

Poziom wykorzystania: Obiekt wykorzystany jest w bardzo dużym stopniu. Podczas tygodnia roboczego w godzinach 10 - 22 brak wolnych jednostek, największym klientem jest SPR. Wolne jednostki pojawiają się w soboty i niedziele, ale z uwagi na mecze ligowe są trudne do wykorzystania z powodu zmiennych terminów.

Nowe usługi: Nie przewiduje się nowych usług z powodu braku wolnych jednostek czasowych. Jedyna możliwość wykorzystania czasu wolnego w obiekcie to imprezy artystyczno-rozrywkowe w soboty i niedziele lub jednorazowe imprezy sportowe wysokiej rangi.

Zaplecze Hali „Globus"

Funkcja: Zaplecze pełni w przeważającej części składa się z pomieszczeń biurowych i sal sportowych przeznaczonych pod wynajem. Niewielka część to sala konferencyjna i lokal gastronomiczny również pod wynajem.

Stan obiektu: Zaplecze nowe, niewyeksploatowane, po wielu modernizacjach poinwestycyjnych.

Wyposażenie obiektu: Zaplecze klimatyzowane, wyposażone w system dostępu z monitoringiem i ochroną.

Poziom wykorzystania: Zaplecze wykorzystane w pełni oprócz sali gimnastycznej.

Nowe usługi: Po połączeniu sali gimnastycznej z salą konferencyjną będzie możliwość otworzenia salonu fitness.

Globus SKI (wyciąg narciarski, snowpark, sztuczne lodowisko i wypożyczalnia sprzętu zimowego).

Funkcja: Obiekty wykorzystywane w celach rekreacyjnych przez mieszkańców Lublina i okolic.

Stan obiektu: Obiekty nowe, niewyeksploatowane, na etapie rozwoju, wymagające doinwestowania w zakresie infrastruktury towarzyszącej (gastronomia, wypożyczalnia sprzętu zimowego, nawigacja).

Wyposażenie obiektu: Stok narciarski 250 metrów, wyposażony w dwa wyciągi narciarskie 250 i 100 metrów. Ratrak do przygotowywania tras narciarskich. Sztucznie zaśnieżany, oświetlony. Snowpark: trzy linie zjazdowe, z przeszkodami, oświetlony, zaśnieżany. Lodowisko rekreacyjne, oświetlone, z mechanicznie przygotowywaną taflą lodową. Wypożyczalnia sprzętu zimowego dla narciarzy, snowboardzistów i łyżwiarzy. Obiekty wyposażone w ESOK.

Poziom wykorzystania: Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych w weekendy obłożenie obiektu pełne. W dni robocze frekwencja niezadowalająca.

Nowe usługi: planowane jest poprawienie funkcjonowania szkółki narciarskiej, uruchomienie działalności gastronomicznej. Potrzebne jest opracowanie koncepcji funkcjonowania obiektu w lecie.

Stadion „Kresowa"

Funkcja: Stadion piłkarski i niedzielne targowisko.

Stan obiektu: Obiekt stary i wyeksploatowany, nie nadaje się do remontu. Brak wody pitnej.

Wyposażenie obiektu: Zaplecze sanitarne dla piłkarzy i część biurowa na potrzeby targowiska.

Poziom wykorzystania: Z obiektu korzysta klub sportowy LKP Motor. Obecny stan nie pozwala na rozszerzenie działalności.

MOSIR Zalew Zemborzycki

Ośrodek Wypoczynkowy „Słoneczny Wrotków" w skład którego wchodzi

- kompleks basenów odkrytych,
- zjeżdżalnie wodne,
- plac zabaw
- gastronomia 4 punkty
- sklepik z artykułami basenowymi
- teren eventowy
- brodzik ogólnie dostępny
- wypożyczalnia sprzętu wodnego
- parkingi
- ścieżka rowerowa
- tereny plażowe i zielone
- wyciąg nart wodnych (odrębny dzierżawca).

Funkcja: Słoneczny Wrotków spełnia funkcje

- wypoczynkową
- rekreacyjną (wykorzystanie sprzętu pływającego, podróże na rowerach, uprawianie Nordic walking'u, możliwość korzystania z rolek na utwardzonej ścieżce rowerowej, itp.)
- sportową (turnieje piłki siatkowej, zawody kolarskie, wyścigi rowerków wodnych, regaty żeglarskie, zawody kajakarskie, zawody w narciarstwie wodnym, itp.)
- rozrywkową (imprezy plenerowe i eventowe, itp.)

- gastronomiczną.

Stan obiektu**:** Obiekt dwuletni, rozbudowany o nowe atrakcje i udogodnienia: zwiększona ilość wody do kąpieli z atrakcjami, wyodrębnienie znacznie większego terenu do plażowania, zwiększona liczba punktów gastronomicznych, powiększony parking, uzbrojony w elektroniczny system obsługi klienta i monitoring. Wyznaczono miejsce eventowe, pozwalające na organizowanie imprez np. tzw. zamkniętych. Cały teren jest wyposażony w oświetlenie parkowe i przemysłowe pozwalające na wykonywanie prac nocnych i dla bezpieczeństwa obsługi ochrony obiektu. Czytelna nawigacja obiektu.

Wyposażenie obiektu: Wyposażenie jest nowe, zabezpieczające potrzeby klientów w sposób podstawowy. Należałoby zadbać o dodatkowe elementy takie jak: zamykane szafki dla klientów, zwiększenie powierzchni socjalnej na potrzeby pracowników, wybudowanie w części zielonej: kortów tenisowych dostępnych z części płatnej i niepłatnej oraz boiska wielofunkcyjnego. W części eventowej należałoby zainstalować scenę letnią z nagłośnieniem i kinem letnim z niezbędną infrastrukturą. Na terenach zielonych i plaży jest niewystarczająca ilość ławek i śmietników. Należałoby urozmaicić wyposażenie wypożyczalni: małe rowerki wodne, żaglówki, deski surfingowe, itp.

Poziom wykorzystania: Na poziom wykorzystania mają wpływ przede wszystkim pogoda. Lepsza infrastruktura na terenie eventowym pozwoliłaby na pozyskanie nowych klientów, barki mobilne na tym terenie generowałyby przychody gastronomiczne. Ruchome zadaszenie przynajmniej części kompleksu basenowego pozwoliłoby uniezależnić się od pogody i wydłużyć czas jego działalności.

Nowe usługi: Planowane jest:

- uruchomienie kortów tenisowych płatnych, dostępnych dla klienta z części płatnej i zewnętrznej;
- tematyczny plac zabaw usytuowany na terenie kompleksu basenowego, ale z możliwością odpłatnego korzystania z części niepłatnej lub usytuowanie odpłatnego placu tematycznego na terenie zielonym za Relandem (to rozwiązanie pozwoliłoby na pełne odpłatne wykorzystanie placu, gdyż plac na terenie kompleksu jest znacznie mniej używany od czasu wygrodzenia);
- wykorzystanie terenu leśnego na organizację parku linowego lub/i paintball – teren wygrodzony, odpłatny;
- przeniesienie sprzętu wypożyczalni na wodę przy dużym molo oraz prowadzenie usług: jazda za motorówką na bananie, nartach wodnych lub na spadochronie,
- organizacja akademii golfa na terenach zielonych z odpowiednim zapleczem w budynku po byłej hydroforni, obsługiwanej w formie dzierżawy przez zewnętrzny klub golfowy;
- organizacja półkolonii na terenie kompleksu z wykorzystaniem studentów stażystów np. z kierunku pedagogicznego wyższych uczelni;
- włączenie oferty kompleksu do biur podróży organizujących kolonie lub inny wypoczynek dla dzieci i młodzieży w naszym mieście;
- za pośrednictwem UM przejęcie budynek po Fugamundi z przeznaczeniem na bazę noclegową, działalność restauracyjną i biuro MOSiR;
- rozbudowa parkingu, aby zabezpieczyć niezbędną liczbę miejsc parkingowych – teraz miejsc jest zbyt mało w porównaniu do liczby klientów.

Ośrodek Wypoczynkowy Dąbrowa

Funkcja: W chwili obecnej jest to niezagospodarowany teren, który odwiedza niemała liczba potencjalnych klientów. Pełni funkcję wypoczynkową dla odwiedzających, także rekreacyjną dla np. rowerzystów. W tym miejscu gromadzi się duża liczba wędkarzy.

Stan obiektu: Pozostałości po dawnym ośrodku wypoczynkowym to ruiny, które w najbliższym czasie zostaną wyburzone. Otrzymany w ten sposób teren będzie gotowy do zagospodarowania. Po przejęciu w trwały zarząd przez MOSiR będzie można go zagospodarować. Na dzień dzisiejszy prowadzone są codzienne prace porządkowe.

Wyposażenie obiektu: Obiekt jest wyposażony jedynie w kosze na śmieci.

Nowe usługi: Po przejęciu w trwały zarząd przez MOSiR, teren ten będzie wykorzystany na organizację centrum konferencyjno-hotelowo-restauracyjnego. Zabezpieczenie w tym miejscu zaplecza tego typu na wysokim poziomie pozwoli pozyskać klientów nie tylko z regionu czy całej Polski, ale również z Europy. Należy w tym rejonie zorganizować parking w pobliżu pętli autobusowej.

Ośrodek Wypoczynkowy Marina

Funkcja: Ośrodek spełnia funkcje:

- wypoczynkową
- rekreacyjną (wielu chętnych do uprawiania np. surfingu, korzystający ze ścieżki rowerowej)
- sportową (regaty żeglarskie, zawody kajakarskie, rozgrywki piłkarskie)
- rozrywkową (imprezy plenerowe i eventowe, grillowanie, itp.)
- gastronomiczną (restauracja Marina, bar Tawerna, smażalnia ryb).

Stan i wyposażenie obiektu: Do końca 2011 r. ośrodek jest w dzierżawie. Prowadzone są starania w sprawie odłączenia części terenu z dzierżawy pod bazę żeglarską. Na obiekt składa się: zaplecze gastronomiczne, teren campingowy z zapleczem socjalnym i infrastrukturą, miejsca do grillowania, domki campingowe w fatalnym stanie technicznym, parking, 2 boiska piłkarskie, kąpielisko z pomostem, baza żeglarska i kajakarska (również w złym stanie technicznym), niezagospodarowany spichlerz. Przez teren ośrodka przebiega ścieżka rowerowa.

Poziom wykorzystania: Ośrodek funkcjonuje od wiosny do jesieni. Ze względu na dobre połączenie komunikacji miejskiej, zainteresowanie klientów jest duże. Teren słabo zagospodarowany, ale z dużym potencjałem.

Nowe usługi: Po wyodrębnieniu części na przystań żeglarską planuje się wykorzystać pozostały teren pod kątem spójnej koncepcji zagospodarowania terenu Zalewu Zemborzyckiego. Jedną z propozycji jest organizacja delfinarium z okalająca infrastrukturą na odpowiednim poziomie gastronomii, hotelu i zaplecza parkingowego. W części campingowej utworzenie bazy noclegowej z nowoczesną infrastrukturą w postaci zarówno nowych domków campingowych, jak i miejsc do caravaningu czy pól namiotowych. Na terenie ścieżki rowerowej powinny znaleźć się przystanki wyposażone w ławki ze stolikami, śmietniki, oświetlenie, monitoring oraz toalety. Planuje się włączenie oferty kompleksu do biur podróży organizujących kolonie lub inny wypoczynek dla dzieci i młodzieży w naszym mieście. Statek turystyczny z gastronomią, pływający po wodach Zalewu, a także stacjonarna barka, byłyby elementami uatrakcyjniającymi pobyt nad wodą.

Analizując powyższe zestawienie, a w szczególności rodzaj i stan obiektów sportowych będących własnością Miasta, widać wyraźnie, że rozwój kultury fizycznej w Lublinie uzależniony jest w dużym stopniu od budowy nowych obiektów. Wybudowanie infrastruktury sportowej spełniającej odpowiednie wymagania stworzy prawidłowe warunki do masowego i kwalifikowanego uprawiania sportu i rekreacji. Ponadto brak w mieście wojewódzkim stadionu piłkarskiego spełniającego normy i wymagania do przeprowadzania imprez rangi krajowej lub międzynarodowej osłabia jego pozycję na tle dużych ośrodków w Polsce czy

w Europie. Dlatego realizacja projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" stanowić będzie o przewadze konkurencyjnej miasta Lublina, tworząc zaplecze sportowe dla korzystających z niej klubów oraz miejsc imprez masowych o dużej skali.

Uwarunkowania realizacyjne planowanego projektu

Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej w artykule 68 ust. 5 stanowi: „Władze publiczne popierają rozwój kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży". „Obywatele Polski, bez względu na wiek, płeć, wyznanie, rasę oraz stopień i rodzaj niepełnosprawności - korzystają z równego prawa do różnych form kultury fizycznej". Powstanie w wyniku transformacji ustrojowej w 1990 roku samorządu lokalnego zrodziło potrzebę stworzenia zasad i kryteriów realizacji zadania własnego Gminy, zawartego w art. 7 ust.1 pkt. 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym. Ustawa jednoznacznie określa, że do Gminy należy w szczególności:

- zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności w zakresie kultury fizycznej oraz
- dbałość o tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe.

Problematykę kultury fizycznej regulują w Polsce przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 o sporcie (Dz.U. 2010 nr 127 poz. 857 z poźn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o sporcie kwalifikowanym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2007 nr 171 poz. 1208). Ustawa o sporcie określa zasady działalności w sferze kultury fizycznej, a także zadania organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, klubów sportowych oraz innych podmiotów w zakresie zapewnienia prawidłowej realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej oraz prowadzenia rehabilitacji ruchowej. Ustawa określa również zasady prowadzenia działalności w zakresie sportu kwalifikowanego, zasady uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym, a także zadania organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie organizacji uprawiania sportu kwalifikowanego i współzawodnictwa sportowego.

Lublin jako gmina, zobowiązany jest do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców poprzez realizację m.in. spraw kultury fizycznej i turystyki, w tym utrzymywania terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (art. 7 ust. 1 pkt. 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym), natomiast jako powiat grodzki, wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, m.in. w zakresie kultury fizycznej i turystyki (art. 4 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie powiatowym). Jednostki samorządu terytorialnego, współdziałając z organami administracji rządowej zobowiązane są do tworzenia warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej. Lublin realizuje zadania w zakresie kultury fizycznej jako zadania własne (art. 27 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie), a także – we współdziałaniu z organami administracji rządowej, klubami sportowymi oraz ich związkami - zobowiązany jest do organizowania działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej oraz tworzenia odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju. Zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2010 nr 234 poz. 1536) Deklaracja woli współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na zasadzie partnerstwa zawarta jest w przyjętym przez Radę Miasta Programie współpracy samorządu miasta Lublina z organizacjami pozarządowymi.

Cele projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" są komplementarne z celami i priorytetami dokumentów planistycznych zarówno tych na poziomie kraju, województwa, powiatu jak i tych na poziomie gminy.

Podstawowym dokumentem przygotowywanym przez każdy kraj członkowski UE, określającym krajowe priorytety, na które będą przeznaczone unijne fundusze i środki krajowe w latach 2007-2013, są **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**. Celem strategicznym NSRO dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Celami horyzontalnymi Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia są:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
2. **Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,**
3. **Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,**
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Zatem realizacja niniejszego projektu przedkłada się na cele horyzontalne NSRO, a w szczególności przyczynia się do osiągnięcia celów ujętych w punktach drugim i trzecim.

Inne krajowe przepisy prawne o znaczeniu strategicznym, w które wpisuje się realizacja projektu, to:

- **Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025**; rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Warszawa, 2000.
- **Narodowa strategia rozwoju regionalnego**; Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2000
- **Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2015,** Ministerstwo Sportu, Warszawa, 2007. Priorytet 3 (Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej) zakłada m. in. zmniejszenie dystansu, jaki w dziedzinie sukcesów sportowych i upowszechniania sportu dzieli Polskę od krajów europejskich, wskazując, że problem ten dotyczy szczególnie stadionów piłkarskich, pełnowymiarowych basenów pływackich i ogólnodostępnych obiektów rekreacyjnych.
- **Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015,** przyjęty Uchwałą Nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. Cel operacyjny nr 4 (Zwiększenie aktywności fizycznej ludności) zakłada, że do 2015 roku zaangażowanie w różne formy aktywności ruchowej o określonej intensywności i częstotliwości w czasie wolnym obejmie co najmniej 60% dzieci i młodzieży oraz 35% dorosłych, a co najmniej 80% gmin zapewni warunki do zwiększania aktywności ruchowej różnych grup ludności w miejscu zamieszkania.
- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności** przyjęta przez rząd, uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności. W celu 6 – *Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state"* zakłada kierunek interwencji *Wzrost poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa poprzez poprawę warunków umożliwiających jej uprawianie na każdym etapie życia* (Poprawa stanu i dostępności infrastruktury sportowej; Poprawa jakości zajęć wychowania fizycznego i zapewnienie warunków do uprawiania sportu w systemie edukacji; Promocja aktywności fizycznej w społeczeństwie.)
- **Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo** przyjęta przez rząd, uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020. W strategii w celu *I.3.2. Rozwój kapitału społecznego zapisano* [... Wzmacniane będą aktywne

wspólnoty lokalne poprzez tworzenie lub udostępnianie publicznej ... Wspierane będą ośrodki powiatowe, których działalność sprzyja integrowaniu mieszkańców wsi oraz organizacje sportowe, zwłaszcza kluby sportowe, które posiadają znaczne możliwości zrzeszania ludzi i są źródłem kreowania i krzewienia wielu pozytywnych doświadczeń służących budowie kapitału społecznego. przestrzeni, m.in. dzięki budowie nowych lub wykorzystaniu już istniejących elementów infrastruktury kultury i sportu ...]

Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" stanowi integralną część działań zorientowanych na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców województwa poprzez wzmocnienie działań służących promocji i upowszechnieniu kultury fizycznej, sportu, rekreacji i wypoczynku. Wpisuje się więc w realizację celów **Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020** oraz **Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2005-2013**.

Przedmiotowa inwestycja ujęta została w Indykatywnym Planie Inwestycyjnym RPO WL, jako jedyna inwestycja kluczowa (czyli posiadająca szczególnie duże znaczenie dla regionu) realizowana w ramach Priorytetu VIII **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego**. Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" realizowany będzie w ramach działania 8.2 RPO WL – *Infrastruktura szkolna i sportowa*. Ponadto projekt wpisuje się w założenia innych działań RPO WL. W ramach III osi priorytetowej - Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne projekt jest komplementarny z działaniem 3.2 - *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich*. Celem działania jest przywrócenie zdegradowanym obszarom miejskim, w tym poprzemysłowym i powojskowym funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, społecznych i kulturalnych, a także zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz poprawa warunków życia mieszkańców. Przedmiotowy projekt pośrednio przyczyni się do poprawy życia mieszkańców oraz do zwiększenia wartości inwestycyjnej obszarów Miasta Lublina, gdyż zlokalizowany jest na terenach zdegradowanych po byłej Cukrowni Lublin. Z projektem komplementarne są również cele VII osi priorytetowej RPO WL - *Kultura, turystyka i współpraca międzyregionalna,* w szczególności Działania 7.2 – *Promocja Kultury i turystyki,* które mówi o wypromowaniu wizerunku Lubelszczyzny jako miejsca o dużej atrakcyjności kulturalnej i turystycznej. Nowoczesny stadion, stwarzający możliwość organizacji imprez najwyższej rangi, stanie się wizytówką Miasta i regionu, zmieniając dotychczasowy sposób postrzegania obszaru przez turystów.

Wśród dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju Miasta Lublin, mających znaczenie dla realizacji projektu, istotne są:

- **Strategia Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015** przyjęta Uchwałą Nr 442/XXIV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 25 września 2008 roku - jest podstawowym narzędziem planowania rozwoju lokalnego. Podejmuje zagadnienia związane z funkcjami wyższego rzędu (metropolitalne), stanowiącymi o randze miasta, kładąc szczególny nacisk na sferę społeczną i gospodarczą. Cele operacyjne zakładają rozwój następujących funkcji wyższego rzędu: rozwój obsługi turystyki krajowej i międzynarodowej oraz infrastruktury sportu wyczynowego, a w sferze społecznej, zorientowanej bezpośrednio na zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta i częściowo ludności sąsiadujących z Lublinem gmin, jest to m.in. rozwój infrastruktury sportu masowego.
- **Strategia Rozwoju Lublina na lata 2013-2020**, przyjęta Uchwałą nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin
- **Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2009-2015**, przyjęty jako załącznik do Uchwały Nr 467/XXV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2008 roku**,**
- **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublina,** zatwierdzony Uchwałą Nr 359/XXII/2000 Rady Miasta Lublin z dnia 13 kwietnia 2000 roku (z późn. zm).

Teren pod analizowane zamierzenie inwestycyjne nie posiada aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jest to działka po byłej cukrowni położona w centralnej części miasta Lublina na południowo – zachodnim krańcu obszaru śródmieścia w odległości około 600 m od dworca PKP. W rozpatrywanym rejonie nadal obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublina, które nie jest aktem prawa miejscowego, ale wyznacza kierunki i strategię rozwoju miasta. Zgodnie z tym dokumentem obszar po byłej cukrowni leży w obrębie aktywizacji gospodarczej przylegającym bezpośrednio do ośrodka usług ponadpodstawowych (rejon dworca kolejowego) i wyznaczonych w ramach tego ośrodka – centrów handlowo – usługowych. Teren usytuowany jest w dzielnicy aktywności gospodarczej o profilu działalności produkcyjno – składowej o znacznej uciążliwości.

Teren, na którym przewidziano realizację projektu, stanowią działki o numerach ewidencyjnych 3/24 oraz 3/26 obręb 17-Krochmalna arkusz 4, a powierzchnia terenu w granicach opracowania wynosi 185 170m². Aktualnie właścicielem gruntów oraz prawa ich wieczystego użytkowania jest Gmina Lublin.

W związku z brakiem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na wniosek inwestora, ustalenie lokalizacji nastąpiło na mocy decyzji nr 143/12 z dnia 08.11.2012 roku o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wydanej przez Prezydenta Miasta Lublin. W uzasadnieniu decyzji tej stwierdzono, że przeprowadzona w oparciu o art. 53 ust.3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2012 nr 0 poz. 647 z późn. zm.) analiza warunków i zasad zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy, wynikających z przepisów odrębnych oraz stanu faktycznego i prawnego terenu, na którym przewiduje się realizację inwestycji, wykazała możliwość realizacji planowanego zamierzenia zgodnie z warunkami określonymi w w/w decyzji. Na podstawie przeprowadzonego postępowania administracyjnego stwierdzono, że przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z wymogami wynikającymi z przepisów odrębnych i warunkami wynikającymi z przeprowadzonych uzgodnień, nie narusza interesów osób trzecich oraz spełnia wymagania inwestora zawarte we wniosku.

Teren inwestycji nie jest objęty ochroną konserwatorską. Sąsiaduje jednak bezpośrednio z zespołem budynków Cukrowni „Lublin", wpisanym do rejestru zabytków województwa lubelskiego na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie znak WKZ-KD/IV/111/1436/95 z dnia 5 czerwca 1995 r. Na podstawie art. 39.1 prawa budowlanego, prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie.

Teren objęty inwestycją nie jest położony na terenach górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Nie wymaga też uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 57 i pkt 56 lit. b, pkt 37 i pkt 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010r. Nr 213, poz. 1397) wnioskowane przedsięwzięcie zaliczone zostało do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i wymaga decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Taka decyzja została wydana dnia 07-08-2012r., znak OŚ.OŚ.III.6220.29/2012, po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (opinia z dnia 27.07.2012r., znak NZ-700.2/9/12) oraz po uwzględnieniu postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30.07.2012 r., znak: WOOŚ.4242.66.2012.KPR.

Dla inwestycji został sporządzony Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych" opracowany przez Akademicki Ośrodek Naukowo-Techniczny „Aon-t" Z. Kabaciński E. Szczepaniak, M. Trzcinka Sp. j. w lutym 2010 r.

Ponadto dla przedmiotowej inwestycji uzyskano następujące warunki techniczne:

- Warunki techniczne wydane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie na zapewnienie wody i odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych z dnia 03.11.2011r., znak KT/5004-826/2011, oraz pismo z Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie dotyczące uszczegółowienia warunków technicznych wod-kan., dn. 07.05.2012, znak KT/5004-10-4/2012,
- Warunki techniczne dla zasilania w ciepło z sieci ciepłowniczej wydane przez Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o., wydane 17.01.2012r. znak TZ-4113-006/12 z aktualizacją warunków z dnia 17.04.2012r. znak TZ-4113-024/12
- Warunki przyłączenia urządzeń elektroenergetycznych do sieci średniego napięcia wydane przez PGE Dystrybucja LUBZEL Sp. z o.o. – pismo PS.MM-4130/90-11/12 z dnia 12.01.2012r., do istniejącej linii SN relacji GPZ Śródmieście – K35; zasilanie podstawowe,
- Warunki przyłączenia urządzeń elektroenergetycznych do sieci średniego napięcia wydane przez PGE Dystrybucja LUBZEL Sp. z o.o. – pismo PS.MM-4130/90-11/12 z dnia 12.01.2012r., do istniejącej linii SN relacji GPZ Śródmieście – K94; zasilanie rezerwowe.

Opis stanu aktualnego

Obszar przeznaczony pod realizację omawianego zamierzenia inwestycyjnego położony jest na prawym brzegu rzeki Bystrzycy, w odległości ok. 110m od rzeki. Bezpośrednie sąsiedztwo z inwestycją stanowi:

- Na kierunku północno – zachodnim od terenu inwestycji – rzeka Bystrzyca, po przeciwnej stronie rzeki ogródki działkowe ”Wapienna”,
- Od strony północno – wschodniej i wschodniej znajduje się Park Ludowy ze starym drzewostanem oraz istniejąca zabudowa mieszkaniowa, po tej stronie działki o nr 3/22 zaplanowano budowę ulicy Muzycznej na działce nr 3/15 (pomiędzy projektowaną inwestycją, a Parkiem Ludowym).
- Od strony południowej i południowo – wschodniej znajduje się ulica Krochmalna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (przez działkę 3/22 zaplanowano budowę Trasy Zielonej – przedłużenie działki 3/15 oraz tereny przemysłowo-usługowe przy ulicy Kawiej, ul. Widok, ul. Krochmalnej).
- Od strony zachodniej zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przy ulicy Dzierżawnej.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w pobliżu wskazanego w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublina węzła dalekobieżnej komunikacji zbiorowej. Przewidywany w studium rozwój miejskiego układu komunikacyjnego ustalił nową obsługę komunikacyjną w tym rejonie – miedzy doliną rzeki Bystrzycy i ul. Krochmalną poprowadzono tzw. „Trasę Zieloną” stanowiącą fragment projektowanej ulicy ruchu przyśpieszonego (przedłużenie ul. Unii Lubelskiej, aż do skrzyżowania z Al. Jana Pawła II i dalej do skrzyżowania z Al. Kraśnicką do granicy miasta). Z opracowania tekstowego Studium wynika, że w ramach programu „Uporządkowanie funkcjonalno – przestrzenne stref biznesu” – w rejonie terenu cukrowni mogłyby skupić się usługi komercyjne wyższego rzędu (ogólno miejskie i regionalne) oraz obsługa biznesu. Możliwa

w przedmiotowym terenie wymiana funkcji skutkowałaby podniesieniem atrakcyjności samego terenu i jego otoczenia.

Inwestycja zajmie teren po dawnej Cukrowni Lublin. Decyzję o likwidacji zakładu podjęły w grudniu 2007 roku władze Krajowej Spółki Cukrowej. W lutym 2008 zaakceptowała ją Agencja Rynku Rolnego, a przypieczętowała Komisja Europejska. Cukrownia musiała zostać ostatecznie zlikwidowana do 2010 roku. Pierwszy etap objął demontaż urządzeń przydatnych w innych zakładach, drugi etap rozbiórkę i złomowanie nieprzydatnych maszyn, trzeci zaś i ostatni wyburzenie budynków i rekultywacja terenu. Rekultywacja terenów po cukrowni Lublin prowadzona jest w oparciu o „Projekt rekultywacji terenów po cukrowni Lublin" wykonany przez SIGMA Przedsiębiorstwo Usługowo - produkcyjne „SIGMA BP„ Sp. z o.o. z Tarnobrzega. Faza budowy nastąpi na terenie zrekultywowanym.

Zakres rekultywacji fazy technicznej obejmował:

- inwentaryzację terenu wraz z badaniami próbek glebowych oraz osadów zgromadzonych w osadnikach,
- porządkowanie terenu poprzez likwidację pozostałości uzbrojenia terenu (zbędne drogi wewnętrzne, place, bocznica kolejowa, oświetlenie, studzienki żelbetowe, rurociągi stalowe),
- docelowe ukształtowanie ternu uwzględniające likwidację osadników oraz dołów po osadnikach,
- rekultywację fazy biologicznej, obejmującą wykonanie niezbędnych prac agrotechnicznych celem ukształtowania właściwości chemicznych, fizykochemicznych, fizycznych i biologicznych gleby/ gruntu do poziomu gleb dobrej jakości.

Teren poddany rekultywacji stanowi powierzchnię o dużych deniwelacjach terenu o rzędnych od + 171,5 do 176,7 m n.p.m. Uległ on dużym przekształceniom charakterystycznym dla prowadzonej tu przez szereg lat działalności przemysłowej. Znajdowała się tu infrastruktura przemysłowa, która została rozebrana, tj: bocznica kolejowa, budynki i budowle, w tym budynek wagi, drogi i place, linie napowietrzne WN, rurociągi technologiczne, uzbrojenie podziemne, w tym kanały spławiakowe. Prowadzone prace rozbiórkowe i likwidacyjne obiektów cukrowni spowodowały dalsze przekształcenia powierzchni terenu. Teren został częściowo wyłożony płytami betonowymi i płytami jumbo, w części wyznaczono drogę utwardzoną ze zdeformowanym bitumem, pozostała część terenu została wyrównana, na obszarze objętym zamierzeniem inwestycyjnym praktycznie jest brak zieleni uporządkowanej. Występująca tu zieleń to nieliczne drzewa.

Teren inwestycji posiada dostęp do drogi publicznej - ulicy Krochmalnej (droga powiatowa) poprzez dalszą część działki nr 3/22 oraz działkę nr 3/2. Docelowa obsługa komunikacyjna terenu inwestycji przewidziana jest od projektowanej ulicy Muzycznej i projektowanej Trasy Zielonej, na warunkach uzyskanych w Wydziale Dróg i Mostów Urzędu Miasta Lublin.

Teren inwestycji posiada dostęp do istniejących sieci, i urządzeń infrastruktury technicznej. Przez przedmiotowy teren przebiega od wschodu i południa napowietrzna linia wysokiego napięcia 110kV, która zostanie zachowana.

Warunki gruntowo-wodne i sposób posadowienia

Pod względem geograficznym omawiany teren położony jest w północno wschodniej części Płaskowyżu Nałęczowskiego stanowiącego podregion Wyżyny Lubelskiej.

Dokumentacja geotechniczna została wykonana w marcu 2009 roku przez inż. Ryszarda Zawiszę. W ramach badań wykonano 10 odwiertów badawczych o głębokości 10m: osiem na obrysie konstrukcji, na której miałyby się oprzeć zadaszone trybuny i dwa na planowanej płycie stadionu.

Pod warstwą holoceńskich nasypów i gruntów organicznych (namułów) na omawianym terenie zalegają pleistoceńskie utwory rzeczne reprezentowane przez pyły i piaski średnioziarniste.

Warunki gruntowe: W wyniku wykonanych polowych prac badawczych (odwiertów i sondowań pod projektowane zamierzenie inwestycyjne) stwierdzono, że w pobliżu terenu przeznaczonego pod projektowane boiska i obiekty towarzyszące zalegają:

- grunty nasypowe,
- grunty organiczne (namuły),
- grunty niespoiste (piaski średnie).

Biorąc pod uwagę genezę, rodzaj i stan gruntów, w podłożu wydzielono 5 warstw geotechnicznych:

- warstwa nr I - nasyp niebudowlany o miąższości od 3,40 do 4,00m
- warstwa nr II - namuł brunatny o miąższości od 2,10 do 3,60m

Grunty reprezentujące warstwy nr I i II zalicza się do gruntów normatywnie nienośnych.

- warstwa nr III - pył szary będący na granicy twardoplastycznej i plastycznej o uśrednionym stopniu plastyczności IL = 0,25. Miąższość tej warstwy wynosi od 0,10 do 0,30m.
- warstwa nr IV - piaski średnioziarniste średnio zagęszczone o uśrednionym stopniu zagęszczenia I_D = 0,60 i o miąższości od 0,20 do 1,80 m.
- warstwa nr V - piaski średnioziarniste zagęszczone o uśrednionym stopniu zagęszczenia I_D = 0,80. Miąższość warstwy wynosi od 1,70 do 2,60 m.

Warunki wodne: W każdym z wykonanych odwiertów nawiercono wodę gruntową. Woda ta *występuje w dwóch poziomach na różnych głębokościach. Poziom pierwszy są to wody* opadowe, które filtrują do poziomu namułów. Poziom drugi to ustabilizowany poziom wody gruntowej w piaskach. Woda ta będzie miała zasadniczy wpływ na posadowienie projektowanych obiektów. Należy się liczyć, iż w okresie intensywnych opadów poziom jej może ulec podniesieniu o ± 0,30m od dotychczasowego jej zwierciadła. Wg przekrojów geologicznych I poziom wodonośny występuje na głębokości 3,4-3,9m ppt, II-gi poziom wodonośny występuje na głębokości około 7m ppt.

Reasumując: Grunty nośne znajdują się na głębokości ca 7,0m ppt., a I poziom wodonośny na głębokości ca 3,5 ppt. Dlatego warunki gruntowe badanego terenu z geotechnicznego punktu widzenia należy uznać za skomplikowane, nastręczające problemy przy posadowieniu.

Ogólna charakterystyka zagospodarowania terenu istniejących dróg

ulica Muzyczna (nr drogi 106478L, kategoria: gminna, klasa techniczna – istn.: Z/L):

- Istniejący odcinek ulicy, długości ok. 240 m, zlokalizowany jest na terenie dzielnicy mieszkaniowej Śródmieście, w rejonie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zespołów garaży, budynków użyteczności publicznej, terenów zieleni publicznej.
- Istniejące skrzyżowanie ul. Muzycznej, ul. Narutowicza, ul. Głębokiej i ul. Nadbystrzyckiej: czterowlotowe, z sygnalizacją świetlną. Ulica Muzyczna posiada nawierzchnię z betonu asfaltowego, z płyt drogowych żelbetowych, obustronne chodniki oddzielone od jezdni pasami zieleni, stanowiska postojowe usytuowane przy krawędzi jezdni.

ul. Lubelskiego Lipca ‘80 (nr drogi 2399L, kategoria: powiatowa, klasa techniczna: G):

- Istniejący odcinek ulicy, długości ok. 90 m, w zakresie od skrzyżowania z al. Piłsudskiego z włączeniem do ul. Młyńskiej, usytuowany w sąsiedztwie zabudowy

mieszkaniowo – przemysłowej (magazyny, budynki i obiekty handlowo-warsztatowe, tereny zieleni publicznej).

- Istniejące skrzyżowanie ul. Lubelskiego Lipca `80 z ul. Piłsudskiego – skrzyżowanie skanalizowane z sygnalizację świetlną.

Ogólny stan techniczny istniejących ulic:

ul. Lubelskiego Lipca ‘80 (odcinek istniejący):

1. Nawierzchnia ulicy:

   Ulica klasy technicznej G objęta opracowaniem: o nawierzchni z betonu asfaltowego, obwiedzionej krawężnikami betonowymi. Wzdłuż ulicy chodniki obustronne (miejscami jednostronne) o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, z płyt betonowych. Szerokości: pasa drogowego i jezdni ulicy – zmienne.

2. Odwodnienie ulicy: w ciągu istniejącego odcinka ulicy występuje kanalizacja deszczowa.

3. W pasie drogowym ulicy występują urządzenia infrastruktury technicznej: kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, sieć wodociągowa, sieć gazowa, linie teletechniczne, linie elektroenergetyczne, sieć co.

I.1.2. Potrzeba realizacji projektu w kontekście wykonalności technicznej

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika przede wszystkim z konieczności jak najszybszej interwencji zmierzającej do poprawy stanu infrastruktury sportowej w Lublinie, a w szczególności z konieczności stworzenia obiektu, który pozwoliłby na organizowanie w mieście zawodów i imprez związanych z najpopularniejszymi dyscyplinami sportowymi (z piłką nożną na czele) zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej. Budowa nowego, wysokiej klasy stadionu przyczyni się do zaspokojenia potrzeb, wynikających z następujących sytuacji:

a/ brak stadionu miejskiego, który byłby sportową wizytówką Miasta

Miasto Lublin, jako największe miasto we wschodniej Polsce, powinno być z założenia miejscem szerokiej gamy możliwości wypoczynku przybywających do niego turystów i stanowić centrum sportowo – rekreacyjne. Niestety, obecnie nie spełnia tych funkcji, gdyż obok bogatej oferty kulturalnej nie posiada odpowiedniego zaplecza infrastruktury sportowej w postaci nowoczesnego stadionu.

Aktualnie rolę stadionu miejskiego w Lublinie pełni stadion piłkarsko-żużlowy zlokalizowany przy al. Zygmuntowskich. Obiekt ten został oddany do użytku w latach 60 – tych i obecnie nie spełnia on standardów wymaganych dla organizowania imprez i wydarzeń sportowych i kulturalnych na szeroką skalę. Stadion był wielokrotnie remontowany, a ostatnie większe przedsięwzięcie budowlane z nim związane miało miejsce w 2007 r., kiedy to wykonano częściową renowację polegającą m.in. na zainstalowaniu dodatkowych krzesełek dla widzów. Celem renowacji było dostosowanie stadionu do wymogów stawianych przy ubieganiu się o licencję pozwalającą na organizowanie meczów piłkarskich II ligi PZPN.

Zły stan techniczny istniejącego stadionu przyczynia się do negatywnego postrzegania Miasta przez jego mieszkańców i turystów. W efekcie taka sytuacja obniża stopień atrakcyjności inwestycyjnej Lublina i regionu, co przekłada się na spowolnienie rozwoju tak ekonomicznego, jak i społecznego. Mieszkańcy miasta w sposób bezpośredni doświadczają skutków obecnego złego stanu infrastruktury sportowo – turystycznej. Obiekt nie jest atrakcyjny pod względem wizualnym, a jego funkcjonalność jest mocno niezadowalająca. Mimo, iż jest to największy obiekt otwarty na terenie miasta, nie daje on możliwości organizowania prestiżowych imprez o znaczeniu ponadlokalnym. W konsekwencji Lublin nie skorzystał w ogóle z możliwości, jakie niesie ze sobą organizacja w Polsce i na Ukrainie Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 roku. Ze względu na brak odpowiedniego boiska, spełniającego wymagania międzynarodowych federacji sportowych, nasze miasto nie tylko nie było areną rozgrywek, ale nawet nie mogło stanowić zaplecza treningowego dla jakiegokolwiek uczestnika imprezy. W konsekwencji braku odpowiedniej infrastruktury Lublin nie liczy się jako organizator ważnych imprez piłkarskich, przyciągających uwagę mediów i sponsorów.

Realizacja projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" wychodzi naprzeciw potrzebom i wieloletnim oczekiwaniom mieszkańców Lublina oraz całego regionu. Powstanie nowego stadionu zdecydowanie poprawi stan miejskiej infrastruktury sportowej i przyczyni się do polepszenia jakości życia mieszkańców Lubelszczyzny. Tak duże miasto, aspirujące do miana metropolii, nie może prawidłowo funkcjonować bez odpowiedniej do jego rangi i potrzeb infrastruktury społecznej, a w szczególności sportowej.

b/ słaba promocja i niewykorzystany potencjał turystyczny Miasta

Organizacja dużych imprez, zarówno sportowych, jak i kulturalnych, zawsze jest dobrą okazją do promocji Miasta i jego walorów. Dlatego tak ważne jest posiadanie odpowiednich obiektów, w których takie przedsięwzięcia można realizować i które są w stanie zapewnić odpowiednią oprawę medialną. W celu umożliwienia realizacji jak najlepszego przekazu, stadion musi posiadać nowoczesną infrastrukturę na potrzeby mediów gwarantującą najlepszą i najbardziej zaawansowaną technologię i usługi towarzyszące stacjom telewizyjnym i radiowym, przedstawicielom prasy oraz fotografom. Zapewnienie im właściwych warunków pracy (trybuna dla mediów, stanowiska komentatorów telewizyjnych i radiowych, stanowiska prasowe, studia telewizyjne, strefa wozów transmisyjnych, pomieszczenia na konferencje prasowe, stanowiska kamer i in.) jest niezbędne przy staraniu się o otrzymanie organizacji prestiżowych imprez, a tylko takie, odpowiednio nagłośnione w mediach ogólnokrajowych, budują markę Miasta. Dlatego obecny stan miejskiej infrastruktury sportowej, a w szczególności stadionu miejskiego, jest bardzo niekorzystny dla wizerunku i promocji Lublina. Konsekwencją takiej sytuacji jest mniejsze wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta, gdyż większość ewentualnych gości kojarzy Lublin jedynie z Muzeum na Majdanku. Brak promocji poprzez sport, w połączeniu ze słabą dostępnością komunikacyjną Lublina, sprawia, że mieszkańcy innych regionów kraju nie postrzegają naszego miasta jako atrakcyjne miejsce do spędzania wolnego czasu i warte odwiedzenia w celach turystyczno-krajoznawczych. Dlatego nowoczesny stadion wraz z atrakcyjnie zagospodarowanymi terenami rekreacyjnymi w dolinie rzeki Bystrzycy, oferujący ciekawy program sportowo-kulturalny, jest bardzo potrzebny, by pozytywnie zmieniać wizerunek Miasta.

c/ niewystarczająca baza sportowa do uprawiania sportu kwalifikowanego

Warunkiem osiągania wysokich wyników w sporcie wyczynowym jest rozwój sportu masowego, a przede wszystkim powszechna aktywność w okresie nauki w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej. Rozwój sportu dzieci i młodzieży szkolnej powinien być otoczony szczególną opieką administracji lokalnej, klubów sportowych, instytucji oświatowo - wychowawczych, organizacji społecznych, stowarzyszeń. Zaczyna się obowiązkowymi zajęciami wychowania fizycznego w szkołach, a następnie poprzez system sportowych i rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych realizowanych przez szkoły i kluby sportowe, przechodzi do szkolnego systemu współzawodnictwa. Przestarzała i niewystarczająca baza sportowa jest poważnym ograniczeniem na każdym etapie upowszechniania sportu dzieci i młodzieży. Sytuacja taka, poza innymi konsekwencjami, utrudnia trenerom nabór dzieci i młodzieży do klubów sportowych, gdyż tylko masowość uprawiania sportu na poziomie szkolnym zapewnia odpowiedni dobór kadry w sporcie kwalifikowanym. Podstawowym problemem pozostaje więc zapewnienie warunków do uprawiania różnych dyscyplin sportowych: sal gimnastycznych, boisk do gier zespołowych, bieżni, skoczni i rzutni lekkoatletycznych, czy basenów pływackich.

Nowy stadion miejski, z dwoma boiskami treningowymi oprócz płyty głównej, wydatnie zwiększy dostępność mieszkańców Miasta i regionu do nowoczesnej infrastruktury sportowej. Nowy stadion będzie areną zmagań piłkarzy Motoru Lublin, miejscem rozgrywania meczów o wysokiej randze (mecze TOP – międzypaństwowe) oraz wielką estradą koncertową. Wymogi techniczne ograniczają sposób wykorzystania obiektu – aby nie zniszczyć naturalnej murawy dopuszczalny jest 1 mecz tygodniowo + niezbędne treningi przedmeczowe. To ogranicza wykorzystanie meczowe stadionu do:

- ligi (17 spotkań u siebie i 17 u przeciwników rocznie)
- pucharu (średnio 3 mecze rocznie)
- 5 sparringów
- raz na 2 lata meczu reprezentacji (mecz TOP).

Przewidywane jest także organizowanie koncertów gwiazd formatu międzynarodowego, 3 koncerty rocznie, gwiazd krajowych – 5 koncertów oraz 3 miejskie festyny kulturalno-rekreacyjne.

Oczywiście boiska treningowe będą wykorzystywane także na co dzień, na potrzeby klubów, szkół i pozostałych mieszkańców Miasta.

Ponadto powstanie centrum rekreacyjno-sportowego o odpowiednim standardzie przyczyni się do rozwoju obecnie istniejących i powstania nowych sekcji sportowych, w których przyszli i obecni sportowcy będą uprawiali wybrane dyscypliny.

d/ zaniedbany teren w centrum Miasta

Planowany stadion miejski zlokalizowany będzie na pograniczu trzech obszarów objętych Programem Rewitalizacji dla Lublina. Rejon ulicy Krochmalnej to obszar po-przemysłowy i przemysłowy o niskiej efektywności wykorzystania, dotknięty skutkami restrukturyzacji przemysłu, położony wzdłuż linii kolejowej. Jest to jednocześnie obszar o znaczącym potencjale rozwoju gospodarczego, wymagający skoordynowanych przekształceń infrastruktury i poprawy warunków środowiskowych. Z terenem przedmiotowej inwestycji bezpośrednio sąsiaduje też obszar dość chaotycznie zagospodarowany, związany z funkcjonowaniem głównego dworca kolejowego PKP, jednakże decydujący o obsłudze regionu oraz kształtujący regionalną oraz ponadregionalną rangę i wizerunek Miasta. Jest to potencjalny obszar rozwojowy dla funkcji śródmiejskich i metropolitalnych, a warunkiem ich wykorzystania jest uporządkowanie systemu drogowego i transportu zbiorowego. Trzecim obszarem jest dolina rzeczna Bystrzycy, jako teren wymagający rekultywacji i zagospodarowania zieleni, kluczowy dla przewietrzania miasta i dostępności terenów rekreacyjnych, a więc mający bezpośredni wpływ na kształtowanie zdrowotności mieszkańców.

Omawiany obszar jest w trakcie zasadniczej przebudowy układu komunikacyjnego. Został ukończony pierwszy odcinek tzw. „trasy Zielonej" oraz przebudowany Plac Bychawski. Przygotowywana jest przebudowa ronda Lubelski Lipiec '80 i budowa drugiego odcinka „Trasy Zielonej", równolegle do ul. Młyńskiej wzdłuż granicy Parku Ludowego. Jej kontynuacja na południe zapewni połączenie z dwupasmowym układem ulic w kierunkach wylotowych na Rzeszów i Kraśnik oraz na Przemyśl oraz Bychawę. Połączenie na zachód, z ulicą Muzyczną i Głęboką, zapewni dobry dostęp tego rejonu z zachodniej części Miasta. Poprawa układu komunikacyjnego w tej części Lublina będzie miała zasadniczy wpływ na wykorzystanie potencjału rozwoju tej części Miasta, stymulując rozwój infrastruktury biznesu.

Zjawisko degradacji podstawowych funkcji miast ma poważne konsekwencje dla rynku pracy i możliwości rozwoju całych regionów. Wspólnymi cechami takich obszarów jest m.in. utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, niskie dochody, w których znaczną część stanowi pomoc socjalna, niski poziom wykształcenia ludności, patologie społeczne, wzrost przestępczości, niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców oraz trudne warunki mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska naturalnego, degradacja infrastruktury technicznej i budynków.

Rejon Miasta, objęty niniejszym opracowaniem oraz znajdujący się w najbliższym sąsiedztwie przyszłego stadionu, posiada wszelkie znamiona obszaru niedoinwestowanego, borykającego się z wieloma problemami natury gospodarczej i społecznej. Teren ten jednak mógłby być wizytówką Lublina i stać się miejscem integracji społecznej, umożliwiając mieszkańcom identyfikację ze swoim miastem oraz zachęcając turystów do odwiedzania Miasta. Funkcja ta jest jednak zakłócona ze względu na wielowymiarową sytuację kryzysową w tym obszarze.

Budowa dużego centrum rekreacyjno-sportowego ze stadionem piłkarskim, dwoma boiskami treningowymi i atrakcyjnie zagospodarowanymi terenami zielonymi doskonale wpisuje się w koncepcję kompleksowej odnowy tego zdegradowanego obszaru. Obiekt o nowoczesnej bryle i wysokiej jakości rozwiązaniach funkcjonalno-przestrzennych podniesie walory estetyczne okolicy i sprawił, że byłby to teren tętniący życiem. W połączeniu z przebudowanym, przyjaznym dla mieszkańców układem komunikacyjnym oraz bliskością takich obiektów, jak Hala Targowa Międzynarodowych Targów Lubelskich, Park Ludowy, kompleks sportowy przy al. Zygmuntowskich wraz z projektowanym basenem olimpijskim, nowy stadion miejski stanowiłby istotny element kompleksowych rozwiązań rewitalizacyjnych dla dużego obszaru w centralnej części Miasta.

Po realizacji inwestycji należy spodziewać się ożywienia społeczno – gospodarczego dzięki podniesieniu jakości przestrzeni publicznej zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i estetyki

e/ niekorzystne warunki do rozwijania sportowych zainteresowań, zagrożenie patologiami

W ostatnich latach można zauważyć pogorszenie się kondycji polskich rodzin pod względem ekonomicznym i psychospołecznym. Coraz większa liczba dzieci wychowywana jest w rodzinach niewydolnych wychowawczo, patologicznych, co ma swoje odbicie w zachowaniach młodych ludzi. Zachowania patologiczne dzieci i młodzieży to najczęściej wagary, palenie papierosów, agresja słowna, bójki, nieprawidłowe realizowanie obowiązku szkolnego. Niestety, zjawiska te wśród dzieci i młodzieży nasilają się.

Jednym z czynników sprzyjających powstawaniu patologii społecznej są niewłaściwe formy wypełniania czasu wolnego i prezentowane wzorce zachowań. Liczne eksperymenty dowiodły, że telewizja obok pozytywnej roli ma znaczny wpływ na kształtowanie się postawy agresywnej. Młodzież naśladuje zachowania agresywne oglądane w filmach, rozwija je i uogólnia na inne sytuacje. Sceny przemocy pokazywane w telewizji wywołują określone zmiany w osobowości dziecka. Rozpowszechnia się korzystanie z komputerów, Internetu i gier komputerowych. Niekontrolowanie przez rodziców i opiekunów tego typu rozrywki budzi niepokój, ponieważ większość z nich przesycona jest agresją, przemocą i zniszczeniem.

Utrudniony dostęp do odpowiednio wyposażonych obiektów i uboga oferta klubów sportowych bardzo ogranicza możliwości rozwijania zainteresowań, sprzyjając pogłębianiu się opisanych wyżej tendencji. Dotyczy to mieszkańców w każdym wieku, ale szczególnie niekorzystny wpływ ma na dzieci i młodzież, ograniczając ich perspektywy w dorosłym życiu.

Wybudowanie stadionu miejskiego wraz z dwoma boiskami treningowymi, dysponującego odpowiednim zapleczem, rozwiąże wiele problemów, bardzo obecnie ograniczających aktywność ruchową mieszkańców. Szczególnie boisko treningowe wielofunkcyjne o sztucznej nawierzchni, ze względu na swoją wytrzymałość i dużą niezależność od warunków atmosferycznych, stwarza szerokie możliwości wykorzystania obiektu do codziennej aktywności sportowej. Poprawa dostępu mieszkańców do obiektów sportowych przyczyni się do wzrostu aktywności fizycznej, co przełoży się na lepszą kondycję zdrowotną społeczeństwa.

I.1.3. Cele projektu

Celem strategicznym projektu jest zrównoważony rozwój oraz poprawa konkurencyjności Miasta Lublin poprzez podniesienie jakości kapitału ludzkiego i ograniczenie wykluczenia społecznego. Miasto, jako jednostka terytorialna województwa lubelskiego, poprzez poprawę swojej konkurencyjności wpłynie na konkurencyjność całego regionu. Cel jest zatem zgodny ze strategią rozwoju Miasta, powiatu i województwa, wpisując się w realizację celu głównego RPO WL „**Podniesienie konkurencyjności Lubelszczyzny prowadzące do szybszego wzrostu gospodarczego oraz zwiększenia zatrudnienia z uwzględnieniem walorów naturalnych i kulturowych regionu".**

Cele pośrednie projektu przyczyniają się do realizacji celów szczegółowych RPO WL, w szczególności celu 3 (Zwiększenie atrakcyjności Lubelszczyzny jako miejsca do zamieszkania, pracy i wypoczynku) oraz celu 2 (Poprawa warunków inwestowania w województwie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju).

Celem pośrednim projektu jest zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Miasta Lublin oraz poprawa warunków życia jego mieszkańców. Cel ten będzie realizowany przede wszystkim poprzez:

- kreowanie idei sportu jako sfery i narzędzia rozwoju społeczno-gospodarczego oraz edukacji obywatelskiej; stymulującego wiele gałęzi gospodarki, tworzącego swoisty rynek pracy,
- wzmocnienie i kreowanie wizerunku Miasta Lublin jako regionalnego i międzynarodowego centrum działalności sportowej, gospodarza imprez masowych oraz imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym,
- rozwój sportu powszechnego dzięki zwiększeniu dostępności do sportu i aktywności fizycznej oraz wyrabianiu nawyku stałej dbałości o utrzymanie poziomu sprawności i tym samym zdrowia, w powiązaniu z różnymi programami edukacyjno-wychowawczymi oraz nową ofertą zagospodarowania wolnego czasu,
- poprawę warunków szkoleniowo-treningowych, socjalnych i odnowy biologicznej dla kadry sportu kwalifikowanego i młodzieży uzdolnionej sportowo poprzez rozwój sieci specjalistycznych obiektów sportowych, także klasy międzynarodowej,
- upowszechnianie sportu i aktywności ruchowej wśród osób niepełnosprawnych, skutkujące usprawnieniem i niwelowaniem barier pomiędzy ludźmi,
- uporządkowanie i wykorzystanie dla celów publicznych jednego z najbardziej zaniedbanych fragmentów centrum miasta; dzięki przekształceniu dzielnicy w wielofunkcyjny obszar o wysokich walorach funkcjonalno-przestrzennych.

Cele pośrednie będą możliwe do osiągnięcia dzięki realizacji następujących **celów szczegółowych** (bezpośrednich):

- rozwijanie w Mieście bazy sportowej o wysokim standardzie, dostosowanej do obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny obiektów sportowych, a także spełniającej normy i wymogi Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz UEFA (Union of European Football Associations);
- umożliwienie uczniom, członkom klubów sportowych i mieszkańcom trenowania w odpowiednich warunkach najpopularniejszej w Polsce dyscypliny sportowej, czyli piłki nożnej, oraz niektórych dyscyplin lekkoatletycznych;
- stworzenie odpowiednich warunków do organizowania rozgrywek i zawodów różnego szczebla w ramach współzawodnictwa sportowego;

- stworzenie właściwie urządzonej przestrzeni publicznej do organizacji różnorodnych masowych imprez sportowo – rekreacyjnych;

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa i komfortu prowadzenia oraz uczestnictwa w rozgrywkach i zajęciach sportowych zarówno przez zawodników, obsługę jak i widzów;
- przystosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych;
- wzrost liczby nowych przedsiębiorców w obszarze kultury, turystyki, sportu i rekreacji;
- ograniczenie wysokiej koncentracji problemów gospodarczych oraz społecznych w rejonie ulicy Krochmalnej;
- stworzenie warunków do powstania nowoczesnego i atrakcyjnego centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowego, obejmującego stadion miejski, istniejący w niedalekim sąsiedztwie stadion lekkoatletyczny „Startu", planowany do budowy w tym obszarze kryty basen olimpijski oraz istniejącą infrastrukturą Międzynarodowych Targów Lubelskich.

Cele szczegółowe zgodne są z celem osi priorytetowej VIII RPO WL (Infrastruktura społeczna), jakim jest podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich szczeblach nauczania (z wyłączeniem przedszkoli) oraz zwiększenie dostępu mieszkańców regionu do infrastruktury edukacyjnej i sportowej. Nawiązują też bezpośrednio do celów Działania 8.2 (Infrastruktura szkolna i sportowa), wśród których jest poprawa kondycji fizycznej poprzez zwiększenie dostępu do sportu, a tym samym rozwój infrastruktury sportowej. Dla realizacji tego działania priorytetowo traktowane będą m.in. projekty polegające na budowie ogólnodostępnych obiektów sportowych z możliwością spełniania funkcji rekreacyjno – widowiskowej.

Tabela 9. Zestawienie wskaźników produktu i rezultatu dla projektu

Wskaźniki realizacji celów projektu						
Wskaźnik produktu	**Miara**	**Źródło weryfikacji**	**Wartość początkowa**		**Wartość docelowa**	
			Rok	Wartość	Rok	Wartość
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba zbudowanych/przebudowanych/doposażonych obiektów infrastruktury społecznej	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba doposażonych obiektów sportowych	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Liczba wspartych obiektów infrastruktury sportowej	szt.	Protokół zdawczo odbiorczy, ewidencja środków trwałych	2010	0	2014	1
Wskaźnik rezultatu	**Miara**	**Źródło weryfikacji**	**Wartość początkowa**		**Wartość docelowa**	
			Rok	Wartość	Rok	Wartość
Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów (EPC)	szt.	Zawarte umowy o pracę, ewidencja księgowo-kadrowa	2010	0	2015	5
Liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu	osoby	Sprawozdanie własne beneficjenta	2010	0	2015	360 535
Pojemność (capacity) wspartych obiektów infrastruktury sportowej	osoby	Dokumentacja techniczna, protokół zdawczo odbiorczy	2010	0	2015	15 500

Efektem społeczno-gospodarczym projektu (oddziaływaniem projektu) jest zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej regionu poprzez podniesienie jakości życia mieszkańców objętych oddziaływaniem projektu oraz podniesienie konkurencyjności regionu poprzez poprawę jakości infrastruktury społecznej, w szczególności sportowej. Realizacja projektu przyczyni się również do osiągnięcia licznych – wymiernych i niewymiernych korzyści dla społeczności lokalnej i całego Miasta Lublin, zarówno w bliższej, jak i dalszej perspektywie. Istotny jest wpływ projektu przede wszystkim na upowszechnienie i rozwój kultury fizycznej, sportu i rekreacji na terenie miasta i regionu, co wiąże się nie tylko z fizycznym funkcjonowaniem człowieka w środowisku przyrodniczym i społecznym, ale także z jego ochroną przed chorobami, utratą pracy zawodowej oraz poczuciem bezpieczeństwa w wartościach zarówno duchowych jak i materialnych. Oprócz tego szeroko rozumiany sport wpływa na gospodarczo-społeczną sytuację kraju nie tylko poprzez poprawę zdrowia i rozwój osobisty ludzi w każdym wieku, ale także poprzez tworzenie nowych miejsc pracy i rozwijanie gospodarki (np. nowoczesne technologie wykorzystywane w sporcie).

Komplementarność z innymi działaniami/programami – odniesienie do kryteriów strategicznych

Ad. 1

Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" **spełnia kryterium komplementarności wewnętrznej,** czyli jest synergiczny z innymi projektami tej samej osi priorytetowej, gdyż **współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe w dziedzinie infrastruktury społecznej** w Mieście Lublin, **umożliwiając realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec niniejszego projektu.**

Przedmiotowa inwestycja ujęta została w Indykatywnym Planie Inwestycyjnym RPO WL, jako jedyna inwestycja kluczowa (czyli posiadająca szczególnie duże znaczenie dla regionu) realizowana w ramach Priorytetu VIII Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Oznacza to, że stanowi ona przedsięwzięcie inwestycyjne o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu operacyjnego, o zasadniczym wpływie na osiągnięcie zakładanych w programie operacyjnym celów i wskaźników rozwoju społeczno – gospodarczego województwa. Mimo dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zrealizowanie tego przedsięwzięcia wiąże się z dużym wysiłkiem finansowym dla Miasta, ograniczającym inne inwestycje, nie tylko w infrastrukturę sportową. Dlatego dopiero po wybudowaniu stadionu Miasto będzie w stanie przystąpić do kolejnych dużych projektów.

W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego stadionu miejskiego istnieje już infrastruktura sportowa, jednakże w większości przestarzała i nie spełniająca należycie przypisanych jej funkcji. Świeżo po gruntownym remoncie jest jedynie kryty basen przy al. Zygmuntowskich, ale jako obiekt 25-metrowy nie nadaje się do organizacji prestiżowych imprez pływackich. Plany ratusza przewidują, że na miejscu nieczynnego, otwartego, 50-metrowego basenu olimpijskiego, sąsiadującego z przebudowaną właśnie pływalnią, ma powstać cały kompleks sportowy z lodowiskiem, krytym basenem 50-metrowym, zjeżdżalnią dla dzieci, otwartym basenem z plażą, klubem fitness, restauracją i hotelem. Widownia basenu olimpijskiego pomieściłaby ponad 2 tys. osób, co pozwoliłoby na organizację zawodów rangi mistrzostw Europy. Ponadto obok kompleksu przy al. Zygmuntowskich znajduje się, będący własnością Miasta, stadion lekkoatletyczny „Startu" przy al. Piłsudskiego. On także wymaga całościowej modernizacji. Powstał nawet projekt „Przebudowa obiektów Miejskiego Klubu Sportowego Start w Lublinie", dla którego próbowano pozyskać w 2009 roku środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Niestety, starania te nie przyniosły pożądanych efektów i plany inwestycyjne zostały odsunięte na późniejszy okres.

Na obszarze między wymienionymi wyżej kompleksami sportowymi, a terenem przeznaczonym pod stadion przy ul. Krochmalnej, znajduje się powstały w latach 50-tych

Park Ludowy. Na jego części, w pobliżu dworca kolejowego, znajduje się infrastruktura Międzynarodowych Targów Lubelskich. Inwestycja, w ramach której powstanie nowa hala wystawiennicza, będzie kosztować 57,5 mln zł, z czego 23,5 mln zł ma pochodzić z unijnego programu Rozwój Polski Wschodniej. Jeśli wszystko będzie realizowane według planu, zakończenie realizacji inwestycji zaplanowano na rok 2014.

Po realizacji zadania "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" stadion przy ul. Krochmalnej utworzy wraz ze stadionem lekkoatletycznym „Startu", planowanym krytym basenem olimpijskim oraz istniejącą infrastrukturą Międzynarodowych Targów Lubelskich nowoczesne i atrakcyjne dla lokalnej społeczności i turystów centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowe. Dla wzmocnienia atrakcyjności tego obszaru Miasto zamierza dokończyć przebudowę układu drogowego tj. ronda (Lubelski Lipiec 80) u zbiegu ulic 1 Maja, Alej Zygmuntowskich, Alei Unii Lubelskiej i ul. Fabrycznej, zaplanowano też przebudowę ulicy Fabrycznej wraz z mostem na rzece Czerniejówce oraz dokończenie budowy odcinka drogi tzw. Trasy Zielonej od ul. Głębokiej do skrzyżowania ul. Krochmalnej i Gazowej. Układ tych dróg poprawi dostępność do głównego dworca PKP, autobusowego dworca przesiadkowego i całego wyżej wymienionego obszaru centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowego.

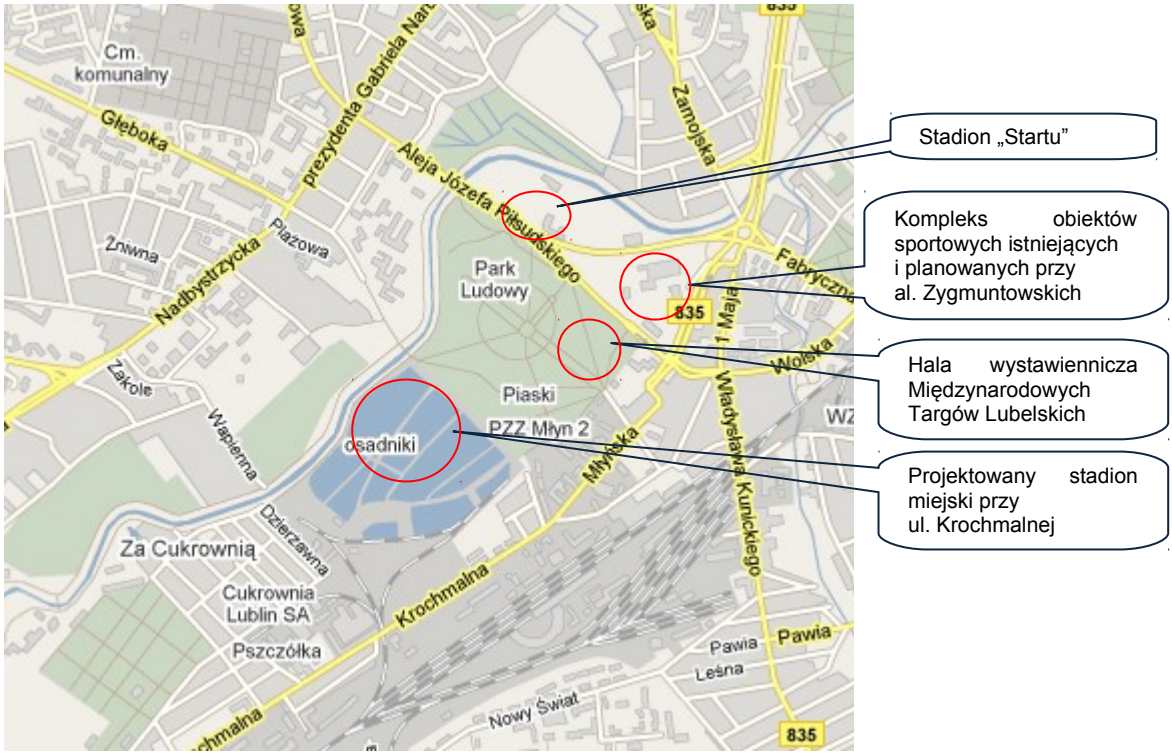

Mapa 2. Lokalizacja infrastruktury tworzącej centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WWW.maps.google.pl

Wybudowanie stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej **zdecydowanie przyczyni się do powstania kompleksowego rozwiązania obszarowego w dziedzinie infrastruktury społecznej** w Mieście Lublin, **umożliwiając realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec niniejszego projektu.** Poprawiając w radykalny sposób możliwości aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, a także przyczyniając się do zmian funkcjonalno-przestrzennych w tym rejonie Miasta, inwestycja będzie miała **bardzo pozytywny wpływ również na zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej całego obszaru.**

Niniejszy projekt jest także komplementarny z innymi projektami, już zakończonymi, realizującymi cele VIII Osi Priorytetowej RPO WL. Są to:

- Budowa i zagospodarowanie wielofunkcyjnej hali sportowo-widowiskowej w Lublinie przy ul. Kazimierza Wielkiego 10 (Z/2.06/I/1.4/200/06/U/89/06 ZPORR/EFRR). Projekt obejmował budowę i zagospodarowanie wielofunkcyjnej hali sportowo – widowiskowej w Lublinie przy ul. Kazimierza Wielkiego 10, która miała spełniać funkcję zaplecza sportowego dla korzystających z niej klubów oraz miejsca imprez masowych o dużej skali. Projekt przyczynił się do:
  - poprawy dostępu na terenie Lublina do nowoczesnej infrastruktury widowiskowo – sportowej,
  - poprawy oferty turystyczno – kulturalnej miasta,
  - utworzenia zaplecza sportowego dla korzystających z niej klubów .
- Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 48 w os. Zadębie- Hajdów w Lublinie (Z/2.06/III/3.5.1/264/05/U/47/08-09 ZPORR/EFRR). Projekt przyczynił się do:
  - poprawy dostępności społeczności lokalnej do infrastruktury sportowej
  - wyrównania szans w dostępie do edukacji pomiędzy uczniami z obszarów wiejskich i miejskich,
  - poprawy poziomu sprawności fizycznej,
  - rozwijania zainteresowań i wyrównania zaległości u uczniów z obniżona sprawnością fizyczną,
  - zapobiegania problemom społecznym, zwłaszcza różnym patologiom wśród młodzieży,
  - promocji zdrowego stylu życia i aktywnych form wypoczynku,
  - zwiększenia liczby imprez kulturalnych, uroczystości szkolnych, imprez sportowych,
  - poprawy jakości nauczania.
- Budowa zespołu boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 51 im. Jana Pawła II w Lublinie - środki własne i Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej (Umowa nr 374/08/199). Projekt przyczynił się do:
  - zwiększenia - atrakcyjności użytkowej obiektu, jego funkcjonalności,
  - promocji kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży,
  - wzbogacenia oferty zajęć pozalekcyjnych,
  - zwiększenia dostępności dla dzieci i młodzieży do nowoczesnej infrastruktury sportowej, zagospodarowania ich czasu wolnego oraz poprawy kondycji fizycznej, w konsekwencji zdrowotnej
- Budowa boiska sportowego w ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012" przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 przy ul. Tumidajskiego na Kalinowszczyźnie / budżet państwa, budżet województwa i budżet miasta. Projekt objął budowę kompleksu boisk sportowych wraz z szatniami i zapleczem socjalnym przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 na Kalinowszczyźnie. Projekt przyczynił się do :
  - udostępnienia dzieciom i młodzieży nowoczesnej infrastruktury sportowej w celu aktywnego uprawiania sportu,
  - zapewnienia mieszkańcom Dzielnicy Kalinowszczyzna możliwości uprawiania sportu, niezależnie od statusu majątkowego czy pozycji społecznej.
- Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół nr 1 im. Władysława Grabskiego w Lublinie ul. Podwale 11- środki własne - budżet miasta. Projekt obejmował budowę boiska wielofunkcyjnego, w skład którego wchodzą boisko do piłki ręcznej, 2 boiska do koszykówki, boisko do siatkówki. Wykonano także kort tenisowy oraz bieżnię 60 m. Projekt przyczynił się do:

  - udostępnienia dzieciom i młodzieży nowoczesnej infrastruktury sportowej w celu aktywnego uprawiania sportu i prawidłowego rozwoju

- wypełniania zasadniczej funkcji przypisanej jednostkom dydaktycznym w ramach ich zadań edukacyjnych.

❖ Budowa krytej pływalni i rozbudowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 23 w Lublinie (Umowa nr 457/08/29, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej i środki własne). W ramach projektu rozbudowano salę gimnastyczną, wybudowano krytą pływalnię 25 m wraz z zagospodarowaniem, uzbrojeniem i urządzeniem terenu przy szkole Podstawowej nr 23 przy ul. Podzamcze 9 w Lublinie.

Ad. 2

W przypadku przedmiotowej inwestycji spełnione jest także **kryterium komplementarności zewnętrznej,** gdyż projekt jest **bezpośrednio powiązany z projektami z dwóch innych osi priorytetowych**.

Poprawie jakości życia mieszkańców i rozwojowi funkcji metropolitalnych Miasta sprzyjają, obok inwestycji w infrastrukturę sportową, projekty związane z szeroko pojętą komunikacją, realizujące cele **V Osi Priorytetowej RPO (Transport), Działanie 5.2**. **(Lokalny układ transportowy)** oraz **Działanie 5.3 (Miejski transport publiczny).** W ostatnich latach Gmina Lublin pozyskała środki z funduszy zewnętrznych na kilka z nich. Największym jest **"Zintegrowany system miejskiego transportu publicznego w Lublinie",** realizowany w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW), dla którego preumowa podpisana została 21 maja 2009 roku. Projekt obejmuje rozbudowę trakcji trolejbusowej, zakup nowoczesnego, ekologicznego taboru autobusowego (około 100 nowych autobusów) zasilanych sprężonym gazem ziemnym, a także tabotu trolejbusowego (około 70 niskopodłogowych trolejbusów). Przewidziano również modernizację infrastruktury drogowej, w tym budowę zajezdni i placów postojowych. Powstanie system zarządzania ruchem i komunikacją, którego zadaniem będzie m.in. usprawnienie funkcjonowania transportu publicznego poprzez zastosowanie priorytetów na skrzyżowaniach czy zmianę organizacji ruchu w ścisłym centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowane będą zadania związane z infrastrukturą drogową, następnie odnowiony zostanie tabor. Jednocześnie w tym czasie w ramach kolejnego projektu, który otrzymał dofinansowanie w ramach RPO, tj. **„Modernizacja infrastruktury przystankowej wraz z budową systemu informacji pasażerskiej dla poprawy jakości funkcjonowania komunikacji miejskiej w Lublinie"**, zostaną zbudowane podstawy systemu dynamicznej informacji pasażerskiej. Obydwa przedsięwzięcia są ściśle ze sobą powiązane, gdyż projekt "Zintegrowany system miejskiego transportu publicznego w Lublinie" obejmuje dalszą rozbudowę systemu informacji pasażerskiej poprzez montaż kolejnych 20 tablic informacyjnych, wyposażenie 300 pojazdów w komputery pokładowe, wdrożenie systemu zarządzania flotą (centrum dyspozytorskie), oraz montaż 800 kasowników dwufunkcyjnych.

W realizację celów **IV Osi Priorytetowej RPO (Społeczeństwo informacyjne)** wpisują się dwa ważne dla sprawności funkcjonowania Miasta projekty: „Integracja systemów teleinformatycznych w Urzędzie Miasta Lublin i Jednostkach Organizacyjnych" oraz „Wprowadzenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów i informatyzacja Biura Obsługi Mieszkańców". Obydwa zostały zrealizowane przy współfinansowaniu z funduszu ZPORR EFRR (numery umów odpowiednio Z/2.06/I/1.5/213/06/U/110/06-07 oraz Z/2.06/I/1.5/816/05/U/46/06). Celem pierwszego z nich była rozbudowa lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, wyrównanie dysproporcji i wykorzystanie Internetu oraz innych technologii informatycznych i komunikacyjnych. Dodatkowym założeniem było powstanie „sieci miejskiej" w jak największym stopniu niezależnej od komercyjnych operatorów telekomunikacyjnych. Celem drugiego projektu było rozbudowanie i unowocześnienie infrastruktury technicznej, wdrożenie Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów w Urzędzie Miasta, a także informatyzacja Biura Obsługi Mieszkańców. W ramach projektu zrealizowano także utworzenie publicznych punktów dostępu do

Internetu (PIAP) w postaci kiosku internetowego (infomatu) i multimedialnego telecentrum komunikacyjnego.

Realizacja wymienionych wyżej inwestycji w połączeniu z budową stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej stanowią komplementarne działania, w sposób skoordynowany i konsekwentny zmierzające do podniesienia jakości życia mieszkańców Miasta i regionu. Inwestycje w nowoczesną miejską infrastrukturę sportową, połączone z poprawą funkcjonowania Urzędu Miasta i lepszym dostępem do informacji znacząco wpłyną na atrakcyjność i wizerunek Miasta oraz perspektywy jego wszechstronnego rozwoju.

Ad. 3

Niniejszy projekt **spełnia kryterium trafności na poziomie regionalnym,** gdyż **ma znaczący wpływ na realizację celów strategicznych województwa lubelskiego**, a przede wszystkim:

a) **wpływa na wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy poprzez wpływ na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost poziomu ich innowacyjności.** Zwiększenie konkurencyjności regionów jest jednym z głównych celów polskiej i europejskiej polityki regionalnej, co znajduje swoje odzwierciedlenie w odpowiednich dokumentach strategicznych UE i Polski. Do podstawowych atrybutów konkurencyjności regionu zalicza się m.in. nowoczesne społeczeństwo obejmujące jakość zasobów ludzkich i sposób ich wykorzystania, dochody i jakość życia mieszkańców, a także dostępną infrastrukturę edukacji, ochrony zdrowia, świadczeń socjalnych i wypoczynku. Dlatego lepszy dostęp do nowoczesnych obiektów sportowych z ciekawą ofertą nie tylko dla sportu wyczynowego, ale także dla masowego odbiorcy, pozytywnie wpłynie na wzrost konkurencyjności regionu i jego gospodarki. Ponadto dzięki budowie stadionu zostaną stworzone nowe miejsca pracy, zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji obiektu (obsługa). Pojawi się impuls dla szybszego rozwoju przedsiębiorstw w obszarze kultury, turystyki, sportu i rekreacji oraz świadczących usługi wspomagające działalność tego typu obiektów (np. gastronomia, hotelarstwo, handel, transport, ochrona mienia, zapewnienie czystości). Na terenie przyszłego stadionu przewidziano przestrzeń przeznaczoną pod funkcje gastronomiczne: w każdym wydzielonym sektorze stadionu ma się znaleźć przynajmniej jeden punkt spożywczo-gastronomiczny typu „fast-food". Jako strefę komercyjną przewidziano restauracja V.I.P. – ogólnodostępna poza czasem trwania meczu.

b) **wpływa na rozwój nowoczesnego społeczeństwa i zasobów ludzkich dostosowanych do wymogów gospodarki opartej na wiedzy.** W warunkach cywilizacji informacyjnej oraz gospodarki opartej na wiedzy nowoczesne i dobrze zorganizowane społeczeństwo staje się najważniejszym zasobem gospodarczym i stanowi nieodzowny element konkurencyjności regionu. O stopniu nowoczesności społeczeństwa decyduje wiele czynników, ale najważniejsze z nich to: jakość życia oraz ogólny poziom wykształcenia mieszkańców, poziom zatrudnienia, stopień integracji społecznej i kulturowej, a także stopień poczucia bezpieczeństwa i ładu publicznego. Powstanie nowoczesnego stadionu miejskiego wraz z terenem rekreacyjnym w centralnej, zaniedbanej dzielnicy Lublina, ma wpływ na każdy z wymienionych wyżej czynników, lecz w najbardziej bezpośredni sposób wpływa na **poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego.** W rejonie ulicy Krochmalnej zlokalizowane były najstarsze zakłady przemysłowe Lublina: Cukrownia i Zakłady Spirytusowe oraz towarzyszące im, równie stare, zespoły przyzakładowej zabudowy mieszkalnej, obiekty socjalne, administracyjne i zieleń. Obecność dawnych osadników cukrowni, „dzika" i niskiej jakości zabudowa ulicy Dzierżawnej, utworzona

niegdyś przez pracowników sezonowych cukrowni, wysoki poziom wód gruntowych oraz bliskość podmokłego terenu dawnych ogródków działkowych stanowią o degradacji ekologicznej i technicznej tego terenu, co jest przyczyną niewielkiej jego atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów. Dodatkowo na tym obszarze notuje się bardzo wysoki poziom przestępczości (liczba przestępstw 51,23 na 1000 mieszkańców, w porównaniu do wskaźnika 42,97 dla całego Lublina) oraz bardzo wysoki poziom zaangażowania opieki społecznej (liczba osób objętych opieką na 1000 mieszkańców wynosi 194,09, podczas gdy dla Lublina wskaźnik ten jest na poziomie 79,92). Likwidacja cukrowni i rekultywacja osadników pod budowę nowoczesnego stadionu miejskiego wraz z dodatkową infrastrukturą otworzy nowe możliwości przekształceń zagospodarowania dzielnicy, a zwłaszcza wykształcenia nowoczesnego obszaru wielofunkcyjnego (mieszkalno-usługowo-przemysłowo-badawczego) otwartego na tereny zielone w dolinie Bystrzycy i korzystające z sąsiedztwa kompleksu Politechniki Lubelskiej. W bezpośredni sposób wpłynie to na **wzmocnienie i wykorzystanie kapitału kulturowego i społecznego w tej części Miasta,** co przełoży się na **lepszą integrację społeczną i ograniczenie poziomu ubóstwa**, a także pośrednio na **podniesienie poziomu wykształcenia i wiedzy mieszkańców całego regionu**.

c) **wpływa na poprawę atrakcyjności i spójności terytorialnej województwa lubelskiego gdyż wpisuje się w *Cel operacyjny 3.3. Strategii: Rozwój ośrodków miejskich oraz funkcji metropolitalnych Lublina***. Lublin jest stolicą województwa lubelskiego (nieprzerwanie od 1474 roku) oraz Lubelszczyzny, a także głównym miastem aglomeracji lubelskiej. Jest też członkiem **Unii Metropolii Polskich** i wraz z pozostałymi 11 miastami UMP buduje sieć współpracy z innymi miastami Europy i świata. **Jądro metropolii tworzą dwa miasta: Lublin i Świdnik, zwane Lubelskim Zespołem Miejskim** (LZM), których mieszkańcy stanowią ok. 58% ludności zamieszkałej w **Lubelskim Obszarze Metropolitalnym**. Skupiają one na swym terenie główne funkcje obszaru metropolitalnego sprzyjające rozwojowi technologii, gospodarki, społeczeństwa, nauki i kultury. Gęstość zaludnienia obszaru metropolitalnego jest prawie trzykrotnie większa, a wskaźniki gospodarcze dwukrotnie większe niż dla obszaru całego województwa lubelskiego. W Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju z 2001 r. **aglomeracja lubelska została zaliczona do jednego z ośmiu potencjalnych europoli, tj. europejskich ośrodków rozwoju**. W Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju z 2005 r. Lublin występuje jako miasto duże pełniące funkcje krajowe i miasto rdzeniowe obszaru metropolitalnego Polski Wschodniej obok Białegostoku i Rzeszowa. Ten sam dokument wskazuje jednak na fakt, że **konieczne jest stymulowanie rozwoju tych miast, gdyż niedorozwój funkcji metropolitalnych jest barierą rozwojową dla tego obszaru.** Budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej to element procesu wypełniania tkanki architektonicznej Miasta. Przedsięwzięcie to, z racji położenia na obszarze zdegradowanym w centralnej części Lublina, można traktować jako priorytetowe przedsięwzięcie infrastrukturalne o celach publicznych. Nowo wybudowany stadion cechować się będzie wysokimi walorami architektonicznymi, a wraz z towarzyszącymi obiektami rekreacyjnymi, usługowymi i gastronomicznymi przyczyni się do ożywienia tej części Miasta. Stadion miejski wraz z planowanym do budowy Basenem Olimpijskim, istniejącym kompleksem sportowym przy Al. Zygmuntowskich i Al. Piłsudskiego oraz z istniejącą infrastrukturą Międzynarodowych Targów Lubelskich utworzy nowoczesne, atrakcyjne dla lokalnej społeczności i turystów centrum rekreacyjno-sportowo-rozrywkowe. Realizacja projektu umożliwi organizację prestiżowych imprez sportowych i artystycznych, co z kolei pozytywnie wpłynie na wzmocnienie funkcji metropolitalnych Lublina. Wpłynie też na zmianę wizerunku Miasta, które jako stolica województwa lubelskiego powinno dysponować obiektem spełniającym wymogi

stawiane przez międzynarodowe federacje sportowe, na bazie którego można będzie organizować wysokiej rangi imprezy sportowe.

d) **wpływa na rozwój współpracy międzyregionalnej w układzie międzynarodowym, krajowym i transgranicznym, oraz na poprawę skuteczności wdrażania polityki rozwoju regionu,** gdyż **przyczynia się do poprawy skuteczności promocji Miasta i województwa oraz zdolności do przyciągania inwestycji z zewnątrz.** Odpowiednia promocja miasta to istotny element determinujący właściwą realizację całej strategii rozwoju miasta. Sposób prowadzenia i zakres komunikacji marketingowej i społecznej ma znaczący wpływ na wizerunek miasta, jego sukcesy w zakresie pozyskiwania inwestorów, liczbę odwiedzających go turystów oraz zadowolenie mieszkańców. Nowy stadion miejski przy ul. Krochmalnej ze względu na swoją skalę i dostosowanie do wymogów międzynarodowych federacji sportowych umożliwi organizację imprez masowych oraz imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim lub nawet międzynarodowym. Mogą one stanowić element marketingu sportowego, który ze względu na niestandardowość działań oraz komunikację poprzez emocje jest dziś alternatywną formą dla tradycyjnych przedsięwzięć marketingowych. Ponadto potrzeba promocji Miasta na arenie krajowej za pośrednictwem sportu staje się coraz bardziej wyraźna, w miarę jak przekaz telewizyjny z dużych, prestiżowych imprez (szczególnie w dyscyplinach sportu cieszących się wielką popularnością, jak np. piłka nożna) nabiera globalnego wymiaru.

Ad. 4

Strategia Rozwoju Miasta Lublin na lata 2007-2015, wskazuje, że na wysoką, w porównaniu z innymi miastami Polski, jakość życia w Mieście Lublin zasadniczy wpływ ma jakość środowiska, poziom bezpieczeństwa publicznego i dostępność usług publicznych Dokument ten postrzega jakość życia w mieście jako zjawisko o kompleksowym charakterze, które zależy od wielu czynników, ale w dużym stopniu od łatwości, z jaką mieszkańcy realizują swoje potrzeby codzienne oraz od ich zdolności do odczuwania zadowolenia i satysfakcji płynących z uczestnictwa w działaniach społecznych i rozwojowych. Dlatego jednym z trzech wyznaczonych w dokumencie celów strategicznych jest **„Podniesienie jakości życia”**. Do realizacji tego priorytetu wskazano trzy cele operacyjne, wśród nich ***Cel operacyjny 2.2: Rozwój usług społecznych.*** Jego realizacji służyć będą projekty rozwojowe i inwestycyjne, poprawiające efektywność i jakość usług społecznych w zakresie możliwego skutecznego oddziaływania Miasta i jego partnerów.

Instrumentem wdrażania strategii jest Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2009-2015, przyjęty jako załącznik do Uchwały Nr 467/XXV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2008 roku. Przewiduje on wiele zadań inwestycyjnych w infrastrukturę społeczną (m.in. modernizacje placówek oświatowych, domów pomocy społecznej, ośrodków szkolno-wychowawczych i burs szkolnych, budowy obiektów sportowych). Wśród nich, w części dotyczącej infrastruktury sportowej, przewidziano cztery zadania: przygotowanie dokumentacji na budowę krytej pływalni 50-metrowej, budowę ośrodka sportów terenowych motokrosowych i rowerowych, modernizację krytej pływalni przy Al. Zygmuntowskich 4 oraz budowę stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu.

Zapisy podkreślające strategiczne znaczenie realizacji projektu zostały zawarte również w nowej **Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013-2020**, przyjętej uchwałą nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin. W punkcie *6.4 Organizacja czasu wolnego* znajduje się zapis mówiący o rozbudowie i wykorzystaniu infrastruktury sportowej w Lublinie. [... Przedsięwzięciem inwestycyjnym realizowanym w najbliższych latach będzie **budowa stadionu miejskiego (obiekt stanie przy ul. Krochmalnej na terenach dawnej Cukrowni Lublin)** oraz budowa basenu

olimpijskiego (zespół krytych pływalni przy al. Zygmuntowskich 4). Obecny stadion miejski przy al. Zygmuntowskich będzie przeznaczony tylko dla żużlowców. Z kolei stadion „Start" służy do rozgrywania zawodów lekkoatletycznych. ...]

W innym miejscu Strategii (*punkt 8.3 Działalność bieżąca i inwestycyjna*) wymienione zostały projekty, w których Fundusze Unijne stanowią istotne źródło finansowania miejskich inwestycji. Do najważniejszych zadań infrastrukturalnych, drogowych oraz kubaturowych, zrealizowanych bądź będących w trakcie wykonania w ostatnich latach, można zaliczyć takie przedsięwzięcia jak:

- przedłużenie ul. Solidarności do węzła obwodnicy „Dąbrowica",
- budowę Portu Lotniczego Lublin,
- przedłużenie ul. Mełgiewskiej,
- przedłużenie ul. Grygowej do Drogi Męczenników Majdanka,
- renowację Teatru Starego w Lublinie,
- renowację klasztoru powizytkowskiego i przekształcenie w centrum działań artystycznych w Lublinie,
- **budowę stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu,**
- budowę infrastruktury dla strefy ekonomicznej na Felinie.

Dlatego też wykonanie inwestycji będącej przedmiotem niniejszego opracowania ma **bezpośredni i zasadniczy wpływ na realizację celów strategicznych Miasta,** spełniając tym samym **kryterium trafności na poziomie lokalnym**.

Wpływ projektu na realizację polityk horyzontalnych:

Polityka równych szans:

Realizacja projektu będzie miała pozytywny wpływ na zagadnienia z zakresu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność lub wiek, poprzez poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców regionu i stworzenie równych szans do korzystania z infrastruktury sportowej. Nowo wybudowany stadion miejski będzie służył wszystkim członkom lokalnej społeczności. Wysoka funkcjonalność obiektu oraz nowoczesne wyposażenie techniczne przyczynią się do poprawy dostępu do wysokiej jakości infrastruktury sportowej także grupom najbardziej zmarginalizowanym i najbiedniejszym, w tym także z obszarów wiejskich (zasięg działania placówki obejmuje nie tylko teren Miasta, ale całego regionu). Dzięki temu zapewniona zostanie równość szans osób najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne.

Wybudowany obiekt będzie dostępny dla wszystkich grup społecznych bez względu na płeć, rasę czy sprawność fizyczną. Komunikacja opierać się będzie na układzie pierścieniowym dróg wewnętrznych wokół bryły stadionu, z których projektuje się zjazdy do projektowanych parkingów. Projektowany układ komunikacyjny zostanie podłączony dwoma zjazdami z dróg zbiorczych doprowadzających ruch do stadionu tj. do ul. Muzycznej i projektowanej Trasy Zielonej. Wejścia piesze projektuje się na głównych ciągach pieszych tj. od strony komunikacji miejskiej – projektowana Trasa Zielona, od strony ciągu pieszego biegnącego brzegiem rzeki Bystrzycy oraz od strony ul. Muzycznej, a także bezpośrednio z projektowanych parkingów. Projektowany przepływ ruchu pieszego kierowany będzie w sposób minimalizujący kontakt ruchu pieszego i kołowego.

Zostaną stworzone równe szanse do korzystania z infrastruktury, w szczególności przez **osoby niepełnosprawne**. Z myślą o nich na poziomie pierwszego rzędu trybuny głównej, tj. 1m powyżej rzędnej boiska zaplanowano min. 18 miejsc dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach oraz dla ich opiekunów. Dostęp zaprojektowano poprzez osobną bramkę wejściową wyposażoną w pochylnię oraz platformę dla niepełnosprawnych.

Dodatkowo osoby niepełnosprawne będą miały zapewnione osobne pomieszczenia sanitarne (minimum 1 toalety damskiej i 1 toalety męskiej) i cateringowe w pobliżu wydzielonych miejsc na trybunach dla nich przewidzianych. Zaprojektowano kabiny ustępowe o szerokości 1,50m, co umożliwi wjazd do nich osób na wózku inwalidzkim. Dodatkowo wyposażone będą w poręcze i uchwyty ze stali kwasoodpornej, umożliwiające siadanie z wózka na miskę ustępową i odwrotnie. W pobliżu wejścia do budynku przewidziano stanowiska parkingowe dla osób niepełnosprawnych Zagwarantowano min. 20 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań projektowo-technologicznych pozwoli na organizację wszelkich funkcji placówki w taki sposób, aby promować politykę zrównoważonego rozwoju.

Z powyższych względów projekt ma pozytywny wpływ na politykę równych szans.

Polityka ochrony środowiska

Projektowane przedsięwzięcie polega na wybudowaniu stadionu sportowego przeznaczonego dla rozgrywania meczów piłki nożnej wraz z niezbędną infrastrukturą, czyli trybunami zadaszonymi dla widzów w ilości około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących), zapleczem socjalnym, sanitarnym, salami ćwiczeń, pomieszczeniami administracyjnymi i użytkowymi na czas rozgrywania meczów. Przewidywane jest również boisko treningowe oraz parkingi dla publiczności i służb ratowniczych oraz porządkowych. Przewiduje się stosowanie materiałów posiadających odpowiednie atesty higieniczne i bezpieczeństwa zgodnie z wymaganiami dla poszczególnych grup materiałowych. Proponowane do zastosowania materiały nie wydzielają gazów toksycznych i niebezpiecznego promieniowania. Zastosowanie nowoczesnych technologii (m.in. nawierzchnia „sztuczna trawa") wpłynie na zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu przy zdecydowanym podniesieniu jego standardu i funkcjonalności.

Pod trybunami planowana jest przestrzeń, w której zostaną zlokalizowane wszystkie niezbędne dla funkcjonowania stadionu oraz organizacji imprez masowych pomieszczenia, w tym szatnie dla zawodników, sędziów, zaplecze socjalne z umywalniami natryskami i pomieszczeniami WC, sale konferencyjne, trybuna dla VIP, pomieszczenia dla telewizji itp. Powstanie obiekt o zwartej bryle, spełniający, dzięki odpowiednim rozwiązaniom technologiczno-materiałowym, najwyższe wymagania pod względem energochłonności. Pozwoli to zracjonalizować roczne zapotrzebowanie na energię i koszty eksploatacyjne, dzięki czemu nastąpi **optymalizacja zużycia surowców energetycznych, a zarazem redukcja ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych przedostających się do atmosfery**. W skali globalnej zastosowanie materiałów izolacyjnych poprawi bilans energetyczny i przyczyni się wydatnie do zmniejszenia efektu cieplarnianego.

Poprzez montaż kolektorów słonecznych realizacja projektu wpisuje się w plan zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych. W efekcie zmniejszy się roczne zapotrzebowanie na energię dostarczaną do budynków.

Nie bez znaczenia jest także fakt wykorzystania do rozbudowy **materiałów przyjaznych środowisku naturalnemu**, do produkcji których stosowane są **energooszczędne, bezodpadowe procesy produkcji**. Zmniejszenie energochłonności produkcji osiągane jest np. poprzez zastosowanie odzyskanego z pieca ciepła w dalszej części procesu produkcyjnego. Natomiast gospodarka bezodpadowa polegającą na pełnym recyklingu odpadów z produkcji powoduje mniejsze wydobycie surowców naturalnych, co poprawia bilans ekologiczny środowiska poprzez zachowanie krajobrazu, szaty roślinnej, a także zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w przypadku ich wydobycia oraz późniejszego transportu. Takie technologie stosowane są np. przy produkcji wełny mineralnej, której wykorzystanie do ocieplenia ścian pawilonu dla obsługi technicznej zaplanowano w ramach realizacji niniejszego projektu.

Dodatkowo niezmienność właściwości fizyko-mechanicznych w czasie materiałów przewidzianych przy realizacji projektu przekłada się na trwałość inwestycji, a w konsekwencji - na mniejsze zużycie surowców w gospodarce.

Z powyższych względów projekt ma **pozytywny wpływ na środowisko**

Polityka społeczeństwa informacyjnego

Polityka społeczeństwa informacyjnego polega na rozwoju i znaczeniu nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w życiu codziennym obywateli, przedsiębiorstw i administracji publicznej. Należy pamiętać, że społeczeństwo informacyjne może kształtować się jedynie w krajach o wysokim stopniu rozwoju technologicznego, gdzie zarządzanie informacją, jej jakość, szybkość przepływu są zasadniczymi czynnikami konkurencyjności zarówno w przemyśle, jak i w usługach, a stopień rozwoju wymaga stosowania nowych technik gromadzenia, przetwarzania, przekazywania i użytkowania informacji. Podstawą osiągnięcia fazy społeczeństwa informacyjnego jest z jednej strony rozbudowa sieci telekomunikacyjnej, obejmującej wszystkich mieszkańców, a z drugiej - przygotowanie społeczeństwa do pełnego wykorzystania możliwości, jakie dają środki masowej komunikacji i informacji. W tym kontekście realizacja projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" **w pozytywny sposób wpływa na rozwój społeczeństwa informacyjnego** poprzez:

- wykonanie sieci logicznej wraz z wyposażeniem IT z dostępem do szerokopasmowego Internetu, obejmującej cały obiekt. Umożliwi to między innymi, dzięki zainstalowaniu obsługujących głos oraz wizję obrotowych kamer (wraz z rejestratorem), przeprowadzanie różnego typu wideokonferencji, archiwizacji wydarzeń sportowych, przeglądanie materiałów, spotkań, imprez na żywo w Internecie poprzez przeglądarkę internetową. Utworzony zostanie też system rezerwacji miejsc oraz wejściówek w systemie on-line, jak również moderowane forum na stronie internetowej stadionu miejskiego, umożliwiające komentowanie, ocenianie, wymianę poglądów na temat odbywających się tu wydarzeń, jak i jego funkcjonowania. Wszystkie te działania **idealnie wpisują się w realizację strategii informatyzacji kraju**, zakładającą intensywne działania w trzech obszarach: dostęp - zapewnienie technicznych możliwości korzystania z Internetu, treść - stworzenie/przeniesienie do Internetu ważnych z punktu widzenia obywateli treści, zdolność - zniwelowanie barier mentalnych i umiejętnościowych związanych z korzystaniem z Internetu. Przedmiotowa inwestycja ma szczególne znaczenie w trzecim z wymienionych obszarów, gdyż atrakcyjna i bogata oferta imprez wymusi umiejętność posługiwania się komputerem (jako narzędziem pozyskiwania informacji) także przez osoby z mniejszych miejscowości oraz obszarów wiejskich (ze względu na ponadlokalny charakter wydarzeń), gdzie znajomość komunikacji elektronicznej napotyka wiele barier. Dzięki temu możliwe będzie ograniczanie zasięgu wykluczenia cyfrowego w regionie.
- wykorzystanie bardzo nowoczesnych materiałów, do produkcji których stosowane są najnowocześniejsze linie technologiczne. Popyt na tego rodzaju materiały przyczynia się do rozwoju gospodarki wykorzystującej umiejętności z dziedziny projektowania i modelowania układów mechanicznych, sensorykę i techniki pomiarowe, informatykę i teorię sterowania. Z kolei funkcjonowanie wysoce zautomatyzowanych przedsiębiorstw wymusza kształcenie kadr o odpowiednim poziomie umiejętności i wiedzy wymaganej do posługiwania się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi (ICT). Dzięki temu zwiększa się w społeczeństwie umiejętność posługiwania się technologiami cyfrowymi, postrzegana jako podstawa życia zawodowego i codziennego w społeczeństwie komunikacyjnym.

I.2 MOŻLIWE WARIANTY

I.2.1. Opis najważniejszych wariantów realizacji projektu (innych możliwych sposobów osiągnięcia celu projektu)

Strategia Rozwoju Miasta Lublin - podstawowy dokument planistyczny – wśród celów strategicznych wskazuje poprawę jakości życia mieszkańców Miasta. Służyć temu ma m.in. rozwój usług społecznych oraz poprawa infrastruktury sportowej. Właśnie w realizację tego celu strategicznego wpisuje się budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej. Dla realizacji tego zadania rozpatrywane były następujące opcje:

Opcja bezinwestycyjna

Wariant najtańszy, ale z największymi kosztami społecznymi. Zaniechanie tak potrzebnej i pilnej inwestycji już w perspektywie kilkunastu lat wygeneruje wysokie koszty, związane ze spowolnieniem rozwoju społeczno-gospodarczego w mieście i regionie. Brak przez kolejne kilka lat stadionu spełniającego wymagania międzynarodowych federacji, a tym samym niemożność przeprowadzenia prestiżowych imprez, które zaistniałyby w ogólnokrajowych mediach, będzie przyczyną braku zainteresowania ze strony potencjalnych sponsorów sportu oraz inwestorów. Ponadto zabraknie istotnego impulsu do zmian przestrzenno-funkcjonalnych w zdegradowanym rejonie ul. Krochmalnej oraz dworca PKP, co także negatywnie wpłynie na tempo rozwoju Miasta. Obecny stan infrastruktury sportowej ma bardzo niekorzystny wpływ na rozpowszechnianie kultury fizycznej i sportu w województwie, co przekłada się na gorszą jakość życia w Mieście i regionie. Wpływa również negatywnie na postrzeganie Miasta przez mieszkańców i turystów, a tym samym na dalszy jego rozwój.

Opcja inwestycyjna

Ze względu na wielkość obiektu (by mógł spełniać swoje funkcje), konieczność dostępu do niezbędnego uzbrojenia i połączeń komunikacyjnych, zapotrzebowanie zgłaszane przez mieszkańców, kierunki zagospodarowania oraz możliwości Miasta w zakresie dysponowania działkami pod inwestycje, rozważane były dwie podstawowe opcje: przebudowa istniejącego stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich oraz budowa całkiem nowego obiektu przy ul. Krochmalnej.

Wariant I podstawowy – budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu.

Wariant ten przewiduje budowę stadionu piłkarskiego o nawierzchni płyty głównej z trawy naturalnej. Powstanie również niezbędna infrastruktura, czyli trybuny zadaszone dla widzów w ilości około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących), zaplecze socjalne, sanitarne, sale ćwiczeń, pomieszczenia administracyjne i użytkowe na czas rozgrywania meczów. Ponadto projektuje się bieżnię tartanową, treningową oraz dwa boiska treningowe, pełnowymiarowe, w tym jedno o nawierzchni z trawy syntetycznej, a drugie o nawierzchni z trawy naturalnej. Wszystkie niezbędne dla funkcjonowania stadionu oraz organizacji imprez masowych pomieszczenia znajdować się będą pod trybunami. Komunikacja na terenie objętym opracowaniem opierać się będzie na układzie pierścieniowym dróg wewnętrznych wokół bryły stadionu, ze zjazdami do projektowanych parkingów. Przewidywane są miejsca dla służb ratowniczych, porządkowych, obsługi mediów oraz dla widzów.

<u>Wariant II alternatywny</u> – przebudowa stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu.

Wariant ten przewiduje przebudowę istniejącego obiektu stadionu – część istniejącej budowli wykorzystana zostałaby do stworzenia stadionu o nowych możliwościach organizowania imprez sportowych. Przebudowa obiektu pozwoliłaby na rozbudowę funkcji przez niego pełnionych z jednoczesnym podniesieniem standardu usług obecnie dostarczanych. Warunkiem realizacji takiej opcji jest wcześniejsze wykonanie bardzo szerokiego zakresu kosztownych prac rozbiórkowych. W wyniku realizacji tego wariantu powstanie stadion piłkarski z torem żużlowym, spełniający odpowiednie wymogi federacji krajowych PZM i PZPN (również Ekstraklasy S.A.) i międzynarodowych FIM i UEFA w zakresie sportu żużlowego i piłki nożnej. Ponadto projektuje się trybuny o pojemności 16 410 miejsc siedzących (w tym goście 1 092), hotel 3 ***, przebudowę istniejących boisk na boiska treningowe (dwa pełnowymiarowe z nawierzchnią trawiastą i sztuczną) oraz budowę 2 boisk wielofunkcyjnych o sztucznej nawierzchni akrylowej. W przypadku tego wariantu inwestycji możliwa jest budowa placu parkingowego z jedynie 247 miejscami parkingowymi dla samochodów osobowych, 2 miejscami dla pojazdów dla osób niepełnosprawnych i 19 miejscami dla autokarów. Dla sprawnej obsługi komunikacyjnej stadionu w czasie zawodów zaplanowano czasowe zamykanie ulicy (al. Zygmuntowskich) z przeznaczeniem na parkingi:

- parking dla VIP – 1 689,6 m^2,
- parking dla mediów – 1 363,4 m^2,
- parking dla VIP / wozów transmisyjnych / służb porządkowych – 1 896,9 m^2.

I.2.2. Analiza wariantów projektu

Ze względu na wartość projektu powyżej 1 mln euro, w celu wyboru najbardziej odpowiedniego i jednocześnie najbardziej efektywnego kosztowo wariantu (kosztującego społeczeństwo jak najmniej), wybrano rekomendowaną metodę analizy dynamicznego kosztu jednostkowego DGC (Dynamic Generation Cost). W analizie DGC, przy porównywaniu wariantów inwestycji oprócz nakładów inwestycyjnych bierze się pod uwagę koszty eksploatacyjne występujące w całym okresie życia inwestycji. Wskaźnik DGC podaje więc, jaki jest koszt uzyskania jednostki miary rezultatu inwestycji, przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie. Koszt ten jest wyrażony w złotówkach na jednostkę miary rezultatu.

$$DGC = p_{EE} = \frac{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{KI_t + KE_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{EE_t}{(1+i)^t}}$$

gdzie:

- p_{EE} cena za jednostkę miary rezultatu;
- KI_t nakłady inwestycyjne poniesione w danym roku;
- KE_t koszty eksploatacyjne poniesione w danym roku;
- i stopa dyskontowa = 5%;
- t rok, przyjmuje wartości od 0 do n;
- EE_t miara rezultatu - liczba użytkowników

Ze społecznego punktu widzenia powinna być rekomendowana inwestycja o jak najniższym wskaźniku DGC. Dzięki temu dana suma pieniędzy, wyasygnowana ze środków publicznych,

przyniesie największą, łączną miarę rezultatu. W tym przypadku jako miarę bezwzględną przyjęto liczbę osób korzystających ze stadionu w ciągu okresu referencyjnego eksploatacji projektu.

Do analizy DGC porównano 2 warianty inwestycyjne:

Wariant I inwestycyjny

- Budowa stadionu miejskiego w Lublinie przy ulicy Krochmalnej o szerszym programie użytkowym i większym potencjale,

  Szacowana wartość inwestycji 138 611 718,04 zł. Koszt wykupu terenu pod przyszły stadion od Spółki Cukrowej 9 500 000 zł.

  Koszty eksploatacji stadionu 6 456 127,05 zł rocznie.

Tabela 10 Koszty eksploatacyjne – wariant I

Lp.	Rodzaj kosztu	Kwota zł
1.	**Zużycie materiałów i energii**	962 115,55
2.	**Wynagrodzenia**	540 000,00
3.	**Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia**	100 602,00
4.	**Usługi obce**	1 960 979,21
5.	**Podatki i opłaty**	2 834 401,12
6.	**Pozostałe koszty rodzajowe**	58 029,17
	Całkowite koszty utrzymania	6 456 127,05

Zakres programu użytkowego – treningi i mecze ligi piłkarskiej, mecze pucharowe i towarzyskie piłki nożnej, mecze reprezentacji piłkarskiej, koncerty gwiazd, miejskie festyny kulturalno-rekreacyjne; przewidywana średnioroczna liczba użytkowników 454 036 osoby. Węzły komunikacyjne i parkingi na ponad tysiąc samochodów. Klub żużlowy pozostanie na stadionie przy Al. Zygmuntowskich. Stadion będzie posiadał możliwości rozbudowy na wolnych terenach wzdłuż rzeki Bystrzycy

Wariant II inwestycyjny

- „Przebudowa istniejącego stadionu miejskiego przy alejach Zygmuntowskich w Lublinie wraz z przylegającą infrastrukturą" – projekt o potencjale ograniczonym przez węższy program użytkowy.

  Szacowana wartość inwestycji 159 520 458,28 zł brutto.

  Koszty eksploatacji stadionu w wysokości 6 456 127,05 zł rocznie

Tabela 11. Koszty eksploatacyjne – wariant II

Lp.	Rodzaj kosztu	Kwota zł
1.	**Zużycie materiałów i energii**	962 115,55
2.	**Wynagrodzenia**	540 000,00
3.	**Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia**	100 602,00
4.	**Usługi obce**	1 960 979,21
5.	**Podatki i opłaty**	2 834 401,12
6.	**Pozostałe koszty rodzajowe**	58 029,17
	Całkowite koszty utrzymania	6 456 127,05

Zakres programu użytkowego – treningi i mecze ligi piłkarskiej oraz ligi żużlowej, mecze pucharowe, przewidywana średnioroczna liczba użytkowników 162 002,00 osoby. Ograniczona do niespełna 250 liczba miejsc parkingowych. Brak możliwości rozbudowy obiektu – teren jest ograniczony alejami Piłsudskiego i Zygmuntowskimi, stadionem lekkoatletycznym Startu i rzeką Bystrzycą.

Wyniki obliczenia efektu dla projektu na potrzeby DGC zaprezentowano poniżej.

Tabela 12 Warianty DGC

Warianty	Zdyskontowane nakłady inwestycyjne w zł	Zdyskontowane koszty w zł	Zdyskontowana miara rezultatu - liczba użytkowników	DGC w zł na jednego użytkownika
Wariant I –budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu	126 054 007,94	123 053 509,70	4 418 855	56,28
Wariant II – przebudowa stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu	135 714 156,32	138 196 649,06	1 597 234	171,49

Analiza wariantów DGC wykazała prawie 5-krotnie niższy koszt na 1 użytkownika, niezbędny do poniesienia na budowę oraz eksploatację stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej, niż w wariancie II z przebudową stadionu miejskiego przy Al. Zygmuntowskich. **Do dalszej analizy przyjęto wariant inwestycyjny I.**

W celu potwierdzenia wyboru najbardziej odpowiedniego wariantu, zgodnie z „*Wytycznymi tematycznymi do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO Województwa Lubelskiego w zakresie infrastruktury kubaturowej i otwartej*” (pkt. I.2.2, str. 12) zastosowano dodatkowo jakościową analizę wielokryterialną, rekomendowaną dla projektów infrastruktury otwartej bez względu na wielkość projektu.

Analiza wielokryterialna zastosowana do oceny efektów społecznych analizowanej inwestycji rozpatruje stopień realizacji różnych celów w przypadku ocenianego przedsięwzięcia. Ma za zadanie ułatwić uwzględnienie w ocenie inwestycji tych celów inwestora, których niekiedy nie można włączyć do analizy finansowej i ekonomicznej.

Analizie wielokryterialnej poddano warianty inwestycyjne projektu według punktowego systemu dla oceny projektów, przedstawiającego się następująco:

0 pkt: brak wpływu,

1 pkt. : niewielki wpływ,

2 pkt. : umiarkowany wpływ,

3 pkt. : istotny wpływ,

4 pkt. : bardzo duży wpływ.

Następnym etapem analizy jest określenie wag dla kryteriów cząstkowych. Wagi te odzwierciedlają znaczenie, jakie przypisano poszczególnym kryteriom cząstkowym. Zgodnie z zaleceniami *„Wytycznych…”* w przypadku **infrastruktury otwartej** należy wykorzystać następujące kryteria oraz wagi (łączna suma wag nie może przekroczyć 1,0):

Opis analizowanych cech wraz z przypisanymi im wagami

Oznaczenie cechy	Cecha	Waga
C1	Przezwyciężenie słabości na danym obszarze (gmina/powiat/województwo) tj. braki infrastrukturalne wpływające negatywnie na jakość oferty turystycznej	0,5
C2	Wpływ projektu na wykorzystanie potencjału turystycznego województwa, wydłużenie sezonu turystycznego, wykorzystanie trendów społecznych np. moda na zdrowy styl życia, nowe formy spędzania wolnego czasu itp.	0,25
C3	Wykorzystanie bogatego i dobrze zachowanego środowiska przyrodniczego m.in. działania inwestycyjne w infrastrukturę proekologiczną pozwalająca na wykorzystanie cennych zasobów nie tylko przez obecne, ale i przyszłe pokolenia	0,25
	RAZEM	**1,0**

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej w tabelach zaprezentowano wynik oceny analizowanego projektu pod kątem jakości spełniania wymienionych cech dla poszczególnych wariantów:

Wynik oceny analizowanego projektu w wariancie I

Cecha	Ocena	Uzasadnienie przyjętej oceny	Ocena × waga
C1	**4**	Wybudowanie zupełnie nowego stadionu piłkarskiego wraz z boiskami treningowymi zmniejszy braki w infrastrukturze sportowej na obszarze Miasta i regionu. Powstanie nowocześnie wyposażony, wysokiej klasy obiekt, spełniający wymagania PZPN oraz międzynarodowych federacji piłkarskich. Dodatkowo nadal będzie funkcjonował stadion piłkarski z torem żużlowym przy Al. Zygmuntowskich oraz stadion lekkoatletyczny „Startu” (mimo, iż stan tych obiektów nie jest zadowalający, to jednak ciągle są wykorzystywane przez kluby i mieszkańców Miasta). Dodatkowy kompleks sportowy, świetnie wyposażony pod kątem obsługi mediów i przystosowany do przeprowadzania imprez masowych, koncertów itp., pozwoli na zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty skierowanej do mieszkańców Lublina, województwa, a także turystów spoza regionu. Tym samym realizacja inwestycji będzie miała bardzo duży wpływ na jakość oferty turystycznej Miasta.	4×0,5=2,0
C2	**4**	Stadion piłkarski z podgrzewaną murawą, boiskiem treningowym wielofunkcyjnym ze sztuczną nawierzchnią oraz dwoma boiskami wielofunkcyjnymi o sztucznej nawierzchni akrylowej w zdecydowany sposób wpływa pozytywnie zarówno na wydłużenie sezonu turystycznego na danym obszarze, jak i na możliwość prowadzenia przez mieszkańców zdrowego stylu życia przez cały rok. Obiekty z tego typu nawierzchniami mogą być użytkowane w zasadzie bez względu na pogodę i temperaturę otoczenia. Dlatego projekt zrealizowany w tym wariancie w pełni odpowiada na najnowsze trendy społeczne, promujące zdrowy styl życia oraz uprawianie sportu bez względu na wiek.	4×0,25=1,0
C3	**4**	Realizacja projektu w tym wariancie wiąże się z uporządkowaniem bardzo zaniedbanego (ze względu na położenie na terenach zdegradowanych) obszaru doliny rzeki Bystrzycy. Dzięki rekultywacji osadników oraz budowie centrum sportowo-rekreacyjnego (zaplanowane są tereny zielone z infrastrukturą służącą aktywnemu wypoczynkowi) nastąpi poprawa walorów	4×0,25=1,0

		krajobrazowych, estetycznych i rekreacyjnych doliny. Ponadto projekt przewiduje zastosowanie instalacji solarnej na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej. Rozwiązanie takie powoduje oszczędność tradycyjnych źródeł energii i pozwala na wykorzystanie cennych zasobów nie tylko przez obecne, ale i przyszłe pokolenia. Proekologiczny charakter inwestycji wynika też z trwałości użytych materiałów i technologii. Zaprojektowana nawierzchnia boiska wielofunkcyjnego jest długotrwała, odporna na czynniki pogodowe i zabrudzenia, jak również działanie mikroorganizmów i środków chemicznych. Wytrzymuje duże obciążenia i ekstremalne warunki klimatyczne. Ciężko ją zniszczyć nawet celowo. Nie wymaga też specjalnych zabiegów pielęgnacyjnych. Wszystko to powoduje mniejsze zużycie materiałów w gospodarce, co poprawia bilans ekologiczny środowiska. Z powyższych względów inwestycja w wariancie I ma bardzo duży wpływ na proekologiczny sposób wykorzystania bogatego i dobrze zachowanego środowiska przyrodniczego.	
		RAZEM	**4,0**

Źródło: Opracowanie własne

Wynik oceny analizowanego projektu w wariancie II

Cecha	Ocena	Uzasadnienie przyjętej oceny	Ocena × waga
C1	**2**	Przebudowa istniejącego stadionu miejskiego pozwoli dostosować go do obowiązujących standardów i nadać mu nowe funkcje, co z kolei doprowadzi do zwiększenia dostępności do infrastruktury sportowej na terenie Miasta Lublina oraz regionu. Na przebudowanym stadionie będzie można organizować imprezy sportowe o randze krajowej, a w przypadku niektórych sportów – nawet międzynarodowej. Umożliwi to promocję Miasta na szeroką skalę. Jednakże z drugiej strony w wyniku realizacji tego wariantu nie powstanie żaden nowy obiekt na terenie Miasta, a nawet, co gorsza, ich liczba się zmniejszy. Wiąże się to z koniecznością rozebrania budynku sali gimnastycznej klubu „Start". Dlatego realizacja inwestycji będzie miała jedynie umiarkowany wpływ na jakość oferty turystycznej Miasta.	2×0,5=1,0
C2	**4**	Stadion piłkarski z podgrzewaną murawą oraz boiskiem treningowym ze sztuczną nawierzchnią w zdecydowany sposób wpływa pozytywnie zarówno na wydłużenie sezonu turystycznego na danym obszarze, jak i na możliwość prowadzenia przez mieszkańców zdrowego stylu życia przez cały rok. Obiekty z tego typu nawierzchniami mogą być użytkowane w zasadzie bez względu na pogodę i temperaturę otoczenia. Dlatego projekt zrealizowany w tym wariancie w pełni odpowiada na najnowsze trendy społeczne, promujące zdrowy styl życia oraz uprawianie sportu bez względu na wiek.	4×0,25=1,0
C3	**1**	Realizacja wariantu II ma walor proekologiczny ze względu na trwałość użytych materiałów i charakter technologii. Zaprojektowana nawierzchnia boiska treningowego i wielofunkcyjnych jest długotrwała, odporna na czynniki pogodowe, zabrudzenia i kolce, jak również działanie mikroorganizmów i środków chemicznych. Wytrzymuje duże obciążenia i ekstremalne warunki klimatyczne. Ciężko ją zniszczyć nawet celowo. Nie wymaga też specjalnych zabiegów pielęgnacyjnych. Wszystko to powoduje mniejsze zużycie materiałów w gospodarce, co poprawia bilans ekologiczny środowiska	1×0,25=0,25
		RAZEM	**2,25**

Źródło: Opracowanie własne

Według analizy wielokryterialnej wariantem bardziej optymalnym i bardziej efektywnym z punktu widzenia przyjętych kryteriów jest wariant I, czyli budowa stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej.

I.2.2.A. Rozwiązanie technologiczne (charakterystyka proponowanych technologii, elementów i parametrów technicznych inwestycji)

Po przeanalizowaniu dwóch opisanych w poprzednich punktach wariantów inwestycji wybrano optymalny wariant realizujący postawione cele, czyli wariant budowy stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej. Teren objęty opracowaniem składają się z części działek oznaczonych numerami 3/24 i 3/26. Łączna powierzchnia terenu opracowania wynosi 185 170m².

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Całość zamierzenia inwestycyjnego obejmie wykonanie:

- płyty boiska 125x85m z murawą podgrzewaną, nawadnianą i odwadnianą,
- trybun dla ok. 15 500 miejsc (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących) wraz z zadaszeniem (w tym trybuna VIP),
- pomieszczeń wewnątrz stadionu dla obsługi stadionu,
- oświetlenia stadionu wraz z niezależnym systemem oświetlenia awaryjnego, systemem oświetlenia w sytuacjach nagłych,
- nagłośnienia stadionu,
- systemu monitoringu,
- ogrodzenia stadionu wraz z systemem kontroli dostępu,
- ekranu akustycznego w postaci wału ziemnego,
- udogodnień dla widzów niepełnosprawnych,
- uzbrojenia i sieci podziemnej,
- chodników i ciągów komunikacyjnych pieszych
- dróg pożarowych i ewakuacyjnych,
- systemu zarządzania gospodarką wodno – ściekową,
- 2 boisk treningowych pełnowymiarowych, w tym jedno o nawierzchni z trawy naturalnej jako wielofunkcyjne oraz drugie o nawierzchni syntetycznej,
- bieżni 4-ro torowej o długości 110 m i nawierzchni poliuretanowo + gumowej,
- zagospodarowania terenów zielonych i pozostawionej rezerwy terenowej dla boisk treningowych,
- parkingów na ponad 1000 miejsc postojowych, w tym dla ok. 20 autokarów, wraz z drogami dojazdowymi i manewrowymi oraz placów dla mediów i służb.
- projektu oraz wybudowania dróg dojazdowych stanowiących odcinki istniejących i nowych ulic: ul. Muzyczna, ul. Krochmalna, ul. Gazowa, ul. Młyńska, odcinek ul. Lubelskiego Lipca `80 (ul. Muzyczna - łącznik), łącznik ul. Krochmalnej z ul. Lubelskiego Lipca ’80, ul. Kawia, ul. Widok, ul. Nadłączna wraz z przebudową istniejących skrzyżowań i budową nowych skrzyżowań ulic razem z zasadniczymi elementami stałej organizacji ruchu

Stadion zostanie wykonany zgodnie z systemem licencji PZPN i odpowiadać będzie kryteriom UEFA w zakresie piłki nożnej na poziomie „kategorii 3”, tzn. będą mogły być rozgrywane na nim wszystkie spotkania rozgrywek krajowych oraz mecze etapów rozgrywek UEFA, poza finałami Ligi Mistrzów i Pucharu UEFA. Ponadto stadion przeznaczony będzie do organizowania dużych imprez, zawodów sportowych, widowisk itp.

Stadion zostanie usytuowany w kierunku północ-południe z trybuną główną po stronie zachodniej, płytą główna boiska powstanie na poziomie zrekultywowanego terenu. Na granicy zachodniej działki zaprojektowano ekran akustyczny w postaci wału ziemnego o wysokości 5 m od podstawy terenu w odległości 50 m od podstawy skarpy wału nadrzecznego. Obiekt stadionu zostanie wygrodzony ogrodzeniem o wysokości 2,5m.

Zasilanie obiektu w wodę odbywać się będzie zgodnie z wydanymi warunkami technicznymi przez MPWiK w Lublinie z projektowanej sieci wodociągowej w przedłużeniu Trasy Zielonej.

Włączenie odbędzie się z króćca o średnicy 200 mm. W odległości 2,0 m od granicy działki w terenie zielonym zlokalizowana zostanie żelbetonowa komora wodomierzowa. Zapotrzebowanie chwilowe wody na obsługę budynku trybun stadionu na cele bytowe w czasie trwania imprezy masowej wyniesie 10,5 l/s. Obliczeniowe zapotrzebowanie wody uwzględniające 100% wody pożarowej i 15% wody bytowej wyniesie 6,6 l/s. Woda do nawadniania boisk magazynowana jest w dwóch zbiornikach żelbetowych podziemnych. W przypadku braku wody z opadów przewidziano dodatkowe zasilenie zbiorników z zewnętrznej instalacji wodociągowej.

Maksymalne zapotrzebowanie ciepła dla potrzeb przygotowania ciepłej wody użytkowej określono na poziomie 200 kW. Wystąpi ono w czasie imprez, kiedy korzystać z ciepłej wody będą zarówno zawodnicy jak i publiczność. Do wspomagania podgrzewania wody użytkowej zaprojektowano kolektory słoneczne. Ponieważ korzystanie z ciepłej wody będzie bardzo nierównomierne, dlatego konieczne będą zbiorniki buforowe. Ogrzewanie obiektu stadionu i murawy płyty głównej boiska przewiduje się z miejskiej sieci ciepłowniczej.

Odprowadzenie ścieków sanitarnych odbywać się będzie, zgodnie z warunkami wydanymi przez MPWiK, do istniejącego kolektora sanitarnego w ul. Muzycznej. Wody opadowe brudne z nawierzchni utwardzonych odprowadzane będą do kolektora deszczowego w planowanej do przedłużenia ul Muzycznej, natomiast wody opadowe z dachu stadionu i drenażu boisk-do zbiornika retencyjnego. Zbiornik retencyjny z pompownią będzie służył do zmagazynowania wody oraz uzupełnienia zbiornika zasilania sieci nawadniania boisk i terenów zielonych.

Na etapie realizacji i eksploatacji obiektu prowadzona będzie prawidłowa gospodarka odpadami. Odpady będą gromadzone selektywnie, w wyznaczonych do tego miejscach i następnie przekazywane uprawnionym odbiorcom. Odpady organiczne, jak skoszona trawa z boisk i terenów zielonych, liście, gałęzie będą gromadzone w miejscach do tego celu przeznaczonych, a następnie wywożone do kompostowni odpadów organicznych.

Bilans terenu przeznaczonego do zagospodarowania

Powierzchnia terenu w granicach opracowania	185 170 m^2
Powierzchnia zabudowy stadionu (bez płyty głównej)	14 207 m^2
Płyta główna boiska	8 293 m^2
Powierzchnia jezdni manewrowych	29 900 m^2
Powierzchnia miejsc parkingowych	14 000 m^2
Powierzchnia ciągów komunikacji pieszej i pieszo – jezdnej	21 700 m^2
Powierzchnia zabudowy kas i punktów depozytowych	15 m^2
Boisko treningowe (nawierzchnia z trawy naturalnej)	8 600 m^2
Boisko treningowe (nawierzchnia z trawy syntetycznej)	8 600 m^2
Bieżnia treningowa	540 m^2
Zieleń	79 315 m^2

Charakterystyczne parametry techniczne obiektu kubaturowego

Wymiary całkowite budynku w rzucie	170x138m
Wysokość (maszty oświetleniowe – 27,25m)	18,75m
Kubatura brutto budynku	45 868
Kubatura brutto trybun	107 640m^3
Razem kubatura brutto	153 508 m^3

Powierzchnia zabudowy stadionu	11 818,4 m^2
Powierzchnia płyty boiska	10 820,8 m^2
Powierzchnia trybun	8 223,8 m^2

ZAŁOŻENIA DOT. GŁÓWNYCH ELEMENTÓW INWESTYCJI

Płyta główna boiska do piłki nożnej oraz najbliższe otoczenie

Nawierzchnia projektowanego boiska – trawiasta, podgrzewana z miejskiej sieci ciepłowniczej , wykonana wraz z nawadnianiem i drenażem. Obszar gry musi być płaski i równy, bez jakichkolwiek ogrodzeń wokół boiska. Rzędna wysokościowa posadowienia płyty boiska wyniesie173,0m n.p.m.

a) Parametry boiska:

- Pole gry, tj. płyta boiska wraz z otoczeniem oddzielającym boisko od widowni, musi mieć wymiary nie mniejsze niż 125mx85m
- Boisko do piłki nożnej ograniczone liniami musi mierzyć dokładnie 105mx68m
- Odległość pierwszego rzędu trybun od linii końcowej boiska – min. 10m,
- Odległość pierwszego rzędu trybun od linii bocznych boiska – min. 8,5m,
- Pierwszy rząd trybun zostanie usytuowany na wysokości ca +1,0m powyżej rzędnej boiska
- Obszar gry musi zawierać miejsce do rozgrzewki dla rezerwowych graczy wzdłuż linii bocznych lub za bandami reklamowymi za bramkami.

b) *Parametry murawy:*

Powierzchnia murawy będzie mieć wymiary 110mx75,5m. Na płycie boiska zostanie wykonany trawnik sportowy z trawy rolowanej wraz z naniesieniem linii. Przestrzeń pomiędzy obrzeżem murawy naturalnej i żelbetowymi bandami trybuny zostanie wyłożona kostką betonową na której, na styku z murawą naturalną, zostanie zainstalowany 2,5m szerokości pas z murawy syntetycznej. Murawa syntetyczna zostanie także zainstalowana w strefie dla piłkarzy rezerwowych, trenerów i obserwatorów. Wokół boiska zaprojektowano odwodnienie liniowe. Wielkość pola gry do piłki nożnej zamknięta liniami bocznymi i końcowymi wynosi 105x68m, strefa płyty boiska pomiędzy liniami bocznymi i trybunami wynosi od strony krótkich boków ponad 10,7m, od strony długich boków 8,5m, przy czym na szerokości centralnie położonej trybuny VIP zaprojektowano poszerzenie o głębokości 1,80 m, w którym zostaną umieszczone ławki dla zawodników rezerwowych, trenerów, zespołu medycznego i obserwatorów. Trawa naturalna będzie spełniać wymogi PZPN i UEFA oraz normy DIN 8035/4 w zakresie boisk sportowych dla piłki nożnej, a także będzie przystosowana do systemów automatycznego nawadniania i podgrzewania płyty boiska. Trawa piłkarska zostanie wykonana z mieszanki nasion kilku traw odpornych na deptanie, trudne warunki atmosferyczne oraz gwarantujących szybki odrost, np.: życicy trwałej, wiechliny łąkowej oraz kostrzewy czerwonej. Doboru w zależności od warunków klimatycznych dokona dostawca.

Minimalne parametry zastosowanej darniny:

- układana maszynowo za pomocą specjalistycznego sprzętu,
- wiek murawy: potwierdzony odpowiednim dokumentem (paszportem), nie mniejszy niż 1,5roku, nie większy niż 2,5 roku,
- autoryzacja producenta murawy na dostawę oferowanej w paszporcie darni,
- plan pielęgnacji z wyszczególnieniem comiesięcznych zabiegów.

Boisko o nawierzchni z naturalnej trawy zostanie wykonane bezpośrednio na uprzednio wyrównanym i ukształtowanym gruncie. Poszczególne warstwy podbudowy i nawierzchni dostosowane zostaną do istniejących warunków gruntowych, klimatycznych itp. Zestawienie warstw (od góry):

- warstwa trawy z rolki wysokości 2-3 cm
- warstwa wegetacyjna gr. 13 cm
- warstwa konstrukcyjna z piasku frakcji 17 cm z systemem podgrzewania murawy
- warstwa odsączająca z piasku
- geowłóknina ochronna (opcjonalnie)
- drenaż ułożony na podsypce piaskowej obsypany żwirem naturalnym ok. 10 cm
- grunt rodzimy

c) *Wyposażenie:*

- *Bramki do piłki nożnej* – 2 szt. + *jedna zapasowa dostępna na terenie stadionu*

  Profil aluminiowy wzmocniony - ożebrowany, owalny. Głębokość 200cm (góra/dół). Słupki i odciągi do siatki mocowane w tulejach. Rama mocująca siatkę do podłoża połączona ze słupkami zawiasem. W komplecie haczyki PP do zawieszania siatki. Kolor biały. Norma FIFA. Certyfikat bezpieczeństwa B.

- *Siatki na bramki* – 2 szt.+ 2 *zapasowe*

  Bezwęzłowa siatka na bramkę z polipropylenu o wysokiej wytrzymałości, grubość sznurka 4,5mm. Wymiary: szerokość: 7,50m, wysokość: 2,50m, głębokość: górna - 200cm, dolna - 200cm. Kolory biały. Norma FIFA. Certyfikat bezpieczeństwa B.

- *Słupki boiskowe przegubowe z chorągiewką*, wyznaczające narożniki boiska – 4szt. Norma FIFA.

- *Ławki rezerwowych (boksy)*_- boisko będzie wyposażone w dwie kryte ławki dla zawodników rezerwowych i techników, umieszczone na poziomie boiska, symetrycznie po obu stronach linii środkowej w odległości min. 5m od linii bocznej boiska i min. 10m od siebie, w sposób wykluczający przysłanianie widoku kibicom, każda z miejscami dla minimum 13 osób.

  Konstrukcja stalowa, cynkowana ogniowo i lakierowana proszkowo. Zadaszenie i boki wykonane z poliwęglanu lub szkła akrylowego odpornego na uderzenia. Wykończenie elementów ze stali nierdzewnej. Koła skrętne z hamulcem, demontowane, fotele tapicerowane z oparciem.

- *Boks dla przedstawicieli UEFA* – 1szt., z miejscami siedzącymi dla min. 4 osób, usytuowany w strefie pomiędzy boksami dla zawodników. Konstrukcja stalowa, cynkowana ogniowo i lakierowana proszkowo. Zadaszenie i boki wykonane z poliwęglanu lub szkła akrylowego odpornego na uderzenia. Wykończenie elementów ze stali nierdzewnej. Koła skrętne z hamulcem, demontowane, fotele tapicerowane.

- *Wejście na płytę*

  Zaprojektowano dwa wjazdy na płytę boiska, oba o szerokości ponad 5,5 m i wysokości 4,5 m. Jeden wjazd znajduje się w północno-wschodnim, drugi w południowo-wschodnim narożniku stadionu. W trakcie imprez wjazdy pełnią rolę wejść i wyjść ewakuacyjnych dla publiczności. Wjazdy pełnią także funkcję przewietrzającą i umożliwiają serwisowy dostęp do płyty boiska od strony parkingów. Dodatkowo w północno-zachodnim narożniku zaprojektowano wjazd na płytę z przejazdowego garażu dla pojazdów obsługi i konserwacji. Na północnej trybunie przewidziano miejsce do montażu sceny, lokalizacja dwóch wjazdów w narożnikach tej trybuny ułatwi obsługę imprez masowych.

  Dla zapewnienia bezpieczeństwa graczy stadion będzie gwarantować łatwy i chroniony dostęp do boiska ze strefy szatni poprzez tunel prowadzący korytarzem łączącym szatnie, pomieszczenia sędziów, kontroli antydopingowej, sztabu trenerskiego, lekarzy zawodników, pokój badań lekarskich i pomieszczenie delegata. Ciąg komunikacyjny pozwala na łatwe poruszanie się i dostęp z płyty boiska i szatni do innych pomieszczeń: sanitarnych, odnowy biologicznej, sali treningowej, siłowni, pralni, pomieszczeń socjalnych, technicznych, warsztatu oraz hallu wejściowego.

Tunel stadionowy, wyjściowy "szatnia-boisko" będzie spełniał normę FIFA, tj.: min. szerokość 4m, wysokość 2,4m

- *Maszty flagowe* - dla potrzeb rozgrywania meczów międzypaństwowych, stadion musi być wyposażony co najmniej w 5 masztów do zawieszenia flag.

Maszty flagowe - stożkowe, polimerowe (kompozytowe wzmacniane włóknem szklanym)

- *Tablice reklamowe*

W odniesieniu do tablic reklamowych ustala się następujące parametry:

- wysokość od 90 do 100cm
- minimalna odległość od linii bocznych boiska - 4,0 m,
- minimalna odległość od środka linii bramkowej - 5,0 m, przy czym odległość ta może się stopniowo zmniejszać w kierunku narożników boiska i wynosić 3m przy chorągiewkach narożnych.
- tablice reklamowe powinny być tak usytuowane oraz być wykonane z takich materiałów, aby nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia graczy
- wykonane z materiału, którego powierzchnia nie odbija światła w takim stopniu, aby rozpraszać zawodników, sędziów lub widzów;
- wzniesione w taki sposób, aby nie utrudniać w razie wypadku ewakuacji widzów na pole gry.

- *Piłkochwyty* - systemowe, profesjonalne wys. ca 8m, montowane za bramkami na szerokości 40m. Siatka ochronna, polipropylenowa o wysokiej wytrzymałości, linki Φ 2,3 mm, krawędzi oczka 12 cm, krawędz siatki dodatkowo wzmocniona, rozpięta na słupkach Φ 159/8 w rozstawie 5 m.

- *Siatki zabezpieczające.*

Za bramkami, przynajmniej na szerokości pola karnego zostaną umieszczone wystarczająco wysokie siatki z drobnymi oczkami dla zabezpieczenia przed przerzucaniem przez nie lub ponad nimi przedmiotów.

- *System ochrony murawy.*

W czasie imprez masowych odbywających się na płycie boiska należy zastosować system ochrony podłoża przeznaczony do ochrony murawy. Preferowany jest system z płyt ochronnych wykonanych z polietylenu ze stabilizatorem UV, przepuszczających wodę, powietrze i światło. System przystosowany do przenoszenia obciążeń od ruchu pieszego oraz samochodów osobowych, a także rozprowadzania pod nim kabli. Powierzchnia odporna na poślizg.

d) <u>Instalacje płyty boiska</u>

Wszystkie instalacje płyty boiska zostaną wykonane jako kompletny zespół instalacji sanitarnych płyty boiska w następującej kolejności:

- System drenażowo - rozsączający.

Instalacja drenarska pod płytą boiska wykonana zostanie z rury drenarskiej karbowanej PVC z filtrem z włókna polipropylenowego ze spadkiem. Na rogach boiska a także po środku zlokalizowane będą studzienki rewizyjne. Rury drenarskie układane będą w wykopie wyścielonym geowłókniną, na warstwie żwiru poniżej poziomu przemarzania gruntu. Zastosowany zostanie specjalny system drenażowy przeznaczony do stosowania pod boiskami piłkarskimi.

- System automatycznego nawadniania boiska piłkarskiego.

System składać się będzie z instalacji wodnej wkopanej pod powierzchnię ziemi oraz zestawu zraszaczy wynurzalnych wyposażonych w pokrywy ze sztucznej trawy. Dopuszcza się zainstalowanie maksymalnie 3 zraszaczy w płycie boiska, pozostałe zlokalizowane poza płytą. Woda do zraszaczy doprowadzana będzie siecią podziemnych

rurociągów polietylenowych. Sieć składać się będzie z pierścienia okalającego płytę boiska oraz podłączonych do niego zraszaczy zasilanych elektrycznie. Wzdłuż sieci prowadzone będą kable sterujące (24 V) jako połączenie każdego zaworu elektromagnetycznego ze sterownikiem. Sieć zaopatrzona będzie w zawory spustowe, umożliwiające odwodnienie sieci podczas prac serwisowych. Układ sterujący podłączony będzie do wyłącznika deszczowego, który wstrzymuje pracę instalacji nawadniającej w czasie opadu naturalnego (oszczędność wody).

- ogrzewanie płyty boiska z miejskiej sieci ciepłowniczej.

Widownia

Zgodnie z wymogami FIFA („Football Stadium - Technical recommendations and requirement" - pkt. 6.2.) stadion powinien być podzielony na co najmniej cztery wydzielone sektory, każdy z własnym kontrolowanym wejściem, zapleczem gastronomicznym, toaletami dla obu płci oraz innymi podstawowymi usługami, takimi jak punkt pierwszej pomocy, pomieszczenia dla służb bezpieczeństwa i ochrony. Każdy z tych sektorów może być podzielony na mniejsze obszary. Powinny być tak zaprojektowane, aby uniemożliwić przemieszczenie się kibiców z jednego sektora lub podsektora do drugiego, chyba że będzie to konieczne w przypadku ewakuacji widzów ze stadionu. Udział miejsc w podsektorach zgodnie z wymogami PZPN nie będzie przekraczał 2500.

Wymiary stadionu po zewnętrznym obrysie trybun: ca 130mx170m. Trybuny dla widzów wyposażone będą wyłącznie w miejsca siedzące ponumerowane w ilości 15 400 sztuk wraz z miejscami dla VIP-ów, mediów, kibiców gości oraz osób niepełnosprawnych i około 100 miejsc stojących.

Na poziomie pierwszego rzędu trybuny głównej, tj. 1m powyżej rzędnej boiska przewidziano min. 18 miejsc dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach oraz dla ich opiekunów (dostęp poprzez osobne wejście za pośrednictwem pochylni oraz platformy dla niepełnosprawnych). Dodatkowo osoby niepełnosprawne będą miały zapewnione osobne pomieszczenia sanitarne i cateringowe w pobliżu sektora dla nich przewidzianego.

Widownię stadionu zaprojektowano w kształcie prostokątnej niecki ułożonej bokami równolegle do linii bocznych i kończących pole gry. Narożniki zostały ukształtowane jako łuk złożony z 6 odcinków prostych, płynnie przechodzących w proste linie trybuny usytuowane równolegle do linii bocznych i końcowych pola gry. W narożnikach geometria trybuny jest rozcięta przez dwa wjazdy na płytę. Krzywa nachylenia trybun umożliwia uzyskanie optymalnej przewyżki nad poprzedzającym rzędem, która mieści się w przedziale 11-16 cm. Ze względu na niewielkie gabaryty obiektu prawie 100% miejsc siedzących na stadionie mieści się w zasięgu 90 m od punktu środkowego boiska. Ta odległość jest zgodnie z wytycznymi dla projektowania stadionów uznawana jako zasięg optymalny dla widzów. Gwarantuje to widzom bardzo dobrą widoczność w trakcie widowiska sportowego.

Widownia będzie w całości zadaszona z uwzględnieniem zacinania deszczu. Zadaszenie – w lekkiej konstrukcji stalowej, przekrycie zadaszenia z wielowarstwowej membrany tekstylnej o osnowie z włókien, krawędź wewnętrzna zadaszenia przekryta przeziernymi płytami z tworzywa sztucznego (zapewnienie odpowiedniego nasłonecznienia murawy). Zastosowana będzie tkanina membranowa najwyższej klasy; niepalna o wysokiej odporności na promienie UV, odporna na rozdarcia, nie ulegająca odkształceniom i odporna na zabrudzenia.

Zostaną zastosowane nowoczesne rozwiązania konstrukcyjne wieloprzestrzenne, bezpodporowe, wsparte tylko wokół zewnętrznego obrysu bryły stadionu tak, aby zapewnić atrakcyjność i lekkość formy obiektu. Konstrukcja przekrycia zapewni możliwość instalowania (podwieszenia) konstrukcji wsporczych dla systemów nagłośnienia, oświetlenia i efektów specjalnych oraz odpowiednich pomostów technicznych.

Geometria trybun (szerokość przejść pomiędzy rzędami, blokami i sektorami, rozmieszczenie siedzisk, wymiary stopnicy i podstopnicy itp.) zaprojektowano zgodnie z PN-

EN 13200-1: Obiekty widowiskowe. Część 1: Wymagania dotyczące projektowania widowni, oraz obowiązującymi przepisami.

Siedziska indywidualne, stadionowe będą charakteryzować się wysoką wytrzymałością mechaniczną, odpornością na promieniowanie UV i utlenianie, wysoką estetyką powierzchni, niepalnością, brakiem metali ciężkich, będą niełamliwe, odporne na działanie kwasów i soli, posiadające systemy odpływowe i numeryczne. Siedziska zostaną przytwierdzone trwale do konstrukcji, będą wygodne (anatomicznie ukształtowane) z podwójną tylną ścianą oparcia wysokości min. 30cm, barwione w masie.

Długość rzędu nie będzie przekraczać 40 siedzeń. Droga dojścia do przejść z każdej strony rzędu nie będzie być dłuższa niż połowa długości rzędu. Szerokość wolnego przejścia w rzędzie (dojścia do siedzeń) jest ważna dla bezpieczeństwa widzów i będzie wynosić co najmniej 45cm.

Zostaną zastosowane wszystkie siedziska składane. Minimalny odstęp pomiędzy rzędami (od oparcia do oparcia następnego rzędu, mierzony w poziomie) będzie wynosić 85cm.

Parametry siedzisk:

- zalecany rozstaw siedzisk co 47cm (minimum 45cm),
- głębokość siedziska min. 35cm,
- wysokość siedzenia: 45cm (wysokość podkolanowa)
- materiał: plastik, np. poliamid o następujących właściwościach:
  - niepalny lub trudno zapalny,
  - nie może wydzielać substancji szkodliwych dla zdrowia,
  - możliwość 100% recyklingu,
  - odporny na udary i uderzenia,
  - odporny na pękanie,
  - odporny na temperatury w zakresie od ok. –30ºC do +80ºC,
  - odporny na warunki atmosferyczne,
  - antystatyczność plastiku
- wymienne numerowanie siedzeń na oparciach, mocowane nitami lub podobnie.

Siedziska dla V.I.P. i w loży prasowej na trybunie głównej zaplanowano jako o podwyższonym standardzie, z wysokim oparciem, ze składaną częścią siedziska, z miękkim obiciem na siedzisku i oparciu. Minimum 50% siedzisk w loży prasowej będzie posiadać blat roboczy.

Wszystkie siedziska będą posiadać atesty niepalności, nietoksyczności, PZH oraz spełniać wytyczne i wymogi PZPN i UEFA, oraz będą zgodne z normą EN 12727, dyrektywą ROHS.

Każda trybuna stadionu będzie zapewniać możliwość jej podzielenia na odrębne sektory stosownie do wymagań Art. 7 ust. 1 punkt. 3d ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 nr 62 poz. 504 z późn. zm.). Jako oddzielenie sektora gości od pozostałych sektorów zastosowana zostanie bariera o wys. min 300cm.

Widownia zostanie podzielona stałymi elementami budowlanymi na sektory o pojemności max. 2.500 widzów. Na granicach sektorów (łuki, prosta równa i przeciwna), będą umieszczone ogrodzenia oddzielające i uniemożliwiające przechodzenie do innego sektora.

Sektory mają wielkości 750 miejsc siedzących w sektorze VIP (część w loży VIP) do 2 495 w największym sektorze.Loża VIP-ów (na min. 750 miejsc) zlokalizowana będzie pośrodku trybuny głównej, w tym min. 200 miejsc dla przyjezdnych. Strefa VIP-ów wyposażona będzie we własne wejście z zewnątrz, oddzielone od wejść publiczności i prowadzące bezpośrednio do recepcji, a stamtąd bezpośrednio do loży VIP.

Loża prasowa (na min. 100 miejsc) zlokalizowana będzie w centrum trybuny głównej, w okolicy szatni piłkarzy i innych pomieszczeń dla mediów, przy czym min. 50 miejsc

wyposażonych będzie w gniazdo elektryczne z łączem telefonicznym/modemem oraz blaty robocze. Stadion będzie posiadać min. 25 stanowisk komentatorskich, a każde z nich wyposażone będzie w przynajmniej 3 fotele obrotowe, płaską powierzchnię do pisania, gniazdka elektryczne, oświetlenie oraz gniazdo ISDN. Część siedzeń na trybunie dla mediów zarezerwowanych będzie dla obserwatorów z ramienia posiadaczy praw medialnych.

Co najmniej 5% łącznej liczby miejsc na stadionie będzie udostępnione kibicom drużyny gości w oddzielnej strefie zabezpieczonej od sąsiednich sektorów barierami o wysokości 3m. Sektor drużyny przeciwnej został zgodnie z zaleceniem przedstawicieli policji miejskiej i PZPN umiejscowiony na trybunie północnej w narożniku stadionu. Kibice dotrą do sektora chodnikiem wzdłuż ul. Muzycznej pod eskortą. Dodatkowo przed wejściem do sektora zaprojektowano miejsca parkingowe dla autokarów przewożących kibiców. Śluza z bram przesuwnych daje możliwość wydzielenia grup kibiców drużyn przeciwnych od siebie.

Stadionowe obiekty kubaturowe i pomieszczenia

Stadion musi posiadać wystarczającą liczbę pomieszczeń administracyjnych dla celów wykorzystania ich jako pokoje robocze, pokoje spotkań, strefy robocze i magazyny.

a) Budynek główny

Wewnątrz stadionu znajdować się będą pomieszczenia użytkowe:

- recepcja, wydawanie akredytacji, depozyt - portiernia, ochrona
- kasy i wejścia na trybuny,
- sklep kibica,
- pomieszczenia administracji i zarządu,
- zespoły szatniowe zawodników,
  - ✓ *Szatnie piłkarskie* (jedna dla zespołu gospodarzy i jedna dla zespołu gości) – o pow. min. 150m² każda, z wydzielonym pomieszczeniem odnowy biologicznej z sauną i stołem do masażu;
  - ✓ *Szatnie piłkarskie młodzieży* wraz z zapleczem sanitarnym – 6 szt. o pow. min. 50m² każda.
- zaplecze treningowe (fitness) – o powierzchni min. 100m², zlokalizowane w pobliżu szatni piłkarskich,
- gabinety odnowy biologicznej, siłownia o powierzchni około 150m², zlokalizowana w pobliżu szatni piłkarskich;
- toalety (kobiety, mężczyźni, niepełnosprawni),
- gabinet lekarski dla zawodników i sędziów, z zapleczem sanitarnym, powierzchnia min. 24m², znajdujący się w strefie szatni, możliwie jak najbliżej szatni piłkarskich i boiska, z łatwym dostępem do zewnętrznego wejścia, z jasnym oświetleniem, z odpowiednio szerokimi drzwiami;
- punkty pierwszej pomocy dla widzów, dostępne w każdym sektorze stadionu, jasno i czytelnie oznakowane,
- pokój do kontroli antydopingowej z zapleczem - min. 36m², w pobliżu szatni drużyn i sędziów, niedostępny dla publiczności i przedstawicieli środków przekazu;
- magazyny,
- pralnie, suszarnie
- pomieszczenia socjalne,
- pomieszczenia dla obsługi meczu (pokój dla delegata meczowego z zapleczem sanitarnym powierzchnia ok. 20m²),
- sala konferencyjna z możliwością wykorzystania jako sali audiowizualnej, z minimalną liczbą 30 miejsc siedzących, wyposażona w system nagłośnienia i podłączeń multimedialnych. Na jednym z końców sali, położonym od strony drzwi wejściowych od strony strefy szatni, zostanie umieszczona platforma, na której będą się znajdować trenerzy, zawodnicy, rzecznicy prasowi i ewentualnie tłumacze. Na drugim końcu sali zostanie umieszczone podwyższenie skierowane

w stronę platformy, na którym techniczne ekipy telewizyjne będą mogły instalować swoje kamery i statywy.

- pomieszczenia gastronomiczne
- pomieszczenia VIP
- pomieszczenia dla obsługi technicznej i pomocnicze (wentylatornie, stacje trafo, przestrzenie technologiczne, magazyn sprzętu sportowego, magazyn tablic reklamowych, pomieszczenia gospodarczo-porządkowe, garaż na ciągnik i kosiarki do strzyżenia trawy)
- pomieszczenie kontrolne (tzw. punkt „dowodzenia") - o pow. min. 40m², zapewniające ogólny widok wnętrza stadionu. Takie pomieszczenie, niedostępne dla osób postronnych, znajdować się będzie na głównej trybunie. Zintegrowane stanowisko dowodzenia zapewni koordynację działań prowadzonych w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa meczu piłki nożnej oraz monitorowanie i rejestrację zachowań osób uczestniczących w meczu piłki nożnej na stadionie oraz wokół niego.
- pomieszczenie policji - o pow. min. 100m², łatwo dostępne z poziomu parteru, z niezależnym wejściem,
- stanowiska komentatorskie,
- pomieszczenia zaplecza mediów, obejmujące powierzchnię roboczą z biurkami, krzesłami, gniazdkami elektrycznymi, gniazdami ISDN oraz infrastrukturą telefoniczną/modemową, a także zaplecze sanitarne oraz bufet z obsługą cateringową. Strefa robocza dla mediów będzie zapewniać łatwy dostęp do i z innych części infrastruktury związanej z mediami, takich jak trybuna dla mediów oraz pokój do konferencji prasowych,
- dwa dźwiękoszczelne studia telewizyjne, w tym jedno „studio prezentacyjne" (z widokiem na murawę) o powierzchni min. 25m² każde i minimalnej wysokości 3m, umożliwiające ustawienie scenografii i montaż oświetlenia.

b) Zaplecze sanitarne oraz gastronomiczne poszczególnych sektorów

Na poziomie przyziemia wokół stadionu projektuje się zaplecza sanitarne i gastronomiczne dostępne dla widzów z ciągów komunikacyjnych, niezależnie dla każdego z sektorów, ponieważ przemieszczanie się kibiców pomiędzy sektorami jest niemożliwe. W każdym punkcie będzie możliwość płaceniem kartami kredytowymi. Każdy punkt będzie posiadać wystarczającą ilość miejsca, tak aby umożliwić pracę jednocześnie kilku osobom oraz ustawienie ekspozycyjnych regałów chłodniczych z napojami. Zaprojektowano stoliki przy punktach gastronomicznych, trwale zamocowane do podłoża, do konsumpcji na stojąco, dla min. 20% obsługiwanych widzów. Stoliki te mogą znajdować się poza obrębem pomieszczenia.

c) Kasy biletowe

Kasy zostaną wyposażone w biurko lub stół, fotel obrotowy, tester banknotów, system kontroli dostępu zintegrowanego, identyfikację kibica, kasę fiskalną drukującą z wyświetlaczem LED wyposażoną w system elektronicznej transakcji (terminal kart płatniczych).

Obsługa komunikacyjna i parkingi

a) Komunikacja kołowa

Komunikacja opierać się będzie na układzie pierścieniowym dróg wewnętrznych wokół bryły stadionu, z których projektuje się zjazdy do projektowanych parkingów. Projektowany układ komunikacyjny zostanie podłączony dwoma zjazdami z dróg zbiorczych doprowadzających ruch do stadionu tj. do ul. Muzycznej i projektowanej Trasy Zielonej. Wewnętrzny pierścień doprowadzający ruch do stanowisk postojowych, obejmuje stadion miejski oraz okalające go place i parkingi, które projektuje się wygrodzić. Przewiduje się rozdzielenie komunikacji

kołowej w taki sposób aby w maksymalny sposób uniknąć mieszania się ruchu pojazdów funkcyjnych, mediów, VIP i pozostałych.

Dla nawierzchni na ciągach komunikacji kołowej preferuje są rozwiązania z kostki brukowej, zawierającej dodatki szlachetnych kruszyw i charakteryzującej się m.in. wysoką antypoślizgowością i mrozoodpornością.

b) Komunikacja piesza

Wejścia piesze projektuje się na głównych ciągach pieszych tj. od strony komunikacji miejskiej – projektowana Trasa Zielona, od strony ciągu pieszego biegnącego brzegiem rzeki Bystrzycy oraz od strony ul. Muzycznej, a także bezpośrednio z projektowanych parkingów. Projektowany przepływ ruchu pieszego kierowany będzie w sposób minimalizujący kontakt ruchu pieszego i kołowego. Ponadto na poziomie przyziemia wokół stadionu znajdować się będą wejścia wyposażone w bramki kontrolujące przejście. Następnie ruch kibiców odbywać się będzie wygrodzonymi przejściami do klatek schodowych, prowadzących na poszczególne sektory. W celu usprawnienia wyjścia widzów ze stadionu przewiduje się umożliwienie dodatkowych wyjść ewakuacyjnych umieszczonych bezpośrednio w ogrodzeniach biegnących wokół stadionu, pomiędzy wejściami.

Wszystkie użytkowe parametry stadionu dotyczące warunków bezpieczeństwa, tj. szerokość przejść, ilości miejsc w rzędach, powierzchnia poziomów cyrkulacji, szerokość schodów, dróg i bram ewakuacyjnych, ilość kołowrotków i wielkości stref wejścia etc., zaprojektowano w oparciu o standardy określone w „Guide to Safety at Sports Grounds" („Wytyczne bezpieczeństwa dla obiektów sportowych").

Dla przedstawicieli środków przekazu, jak również dla fotoreporterów i pracowników technicznych telewizji zaprojektowano odrębne wejścia na stadion. Na stadionie będzie także dostępna odpowiednia powierzchnia stanowiąca strefę przyjęcia VIP-ów, Partnerów Komercyjnych oraz miejsce realizacji oficjalnego programu przyjęcia UEFA. Strefa przyjęcia dla VIP-ów przylegać będzie do trybuny dla VIP-ów w głównej trybunie stadionu.

Dla nawierzchni na ciągach pieszych oraz pieszo-jezdnych w najbliższym otoczeniu stadionu, preferowane są rozwiązania z betonowych płyt brukowych zawierających dodatki szlachetnych kruszyw oraz charakteryzujących się m.in. wysoką antypoślizgowością i mrozoodpornością.

c) Parkingi

W granicach opracowania zaprojektowano dwa parkingi ogólnodostępne dla samochodów osobowych od strony południowej i wschodniej. Przewidziano łącznie 486+330=816 ogólnodostepnych miejsc postojowych o wymiarach 2,5m x 5,0m dla samochodów osobowych, oraz 10 miejsc o wymiarach 3,6m x5m dla samochodów osobowych osób niepełnosprawnych. Drogi manewrowe na parkingach posiadają szerokość 6,0m. Wydzielony parking dla VIP-ów posiada 213 miejsc, w tym 2 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych. Łącznie na terenie stadionu zaprojektowano parkingi dla samochodów osobowych łącznie na 1039 miejsc postojowych. Dwa parkingi dla autokarów, w tym jeden dla autokarów z kibicami gości' pomieszczą 20 autokarów, po 10 każdy. Dodatkowo na parkingach wydzielonych znajdować się będzie plac postojowy dla samochodów transmisyjnych i miejsca dla 2 autokarów przywożących zawodników. Plac dla służb szybkiego reagowania będzie posiadać powierzchnię minimum 1500 m^2.

Tabela 13. Zestawienie parkingów

Przeznaczenie miejsc parkingowych	Ilość sztuk	Uwagi
autokary łącznie	20	
autokary goście	10	
autokary zawodników	2	Na wydzielonym parkingu

miejsca ogólnodostępne	816	zabezpieczone przed wtargnięciem osób niepowołanych, będą umożliwiać widzom bezpośrednie wejście na stadion
niepełnosprawni	10	
V.I.P.	213	w okolicy głównego wejścia dla VIP-ów, oddzielony od parkingów dla publiczności
działacze	11	preferowanym rozwiązaniem jest sytuowanie w bezpośrednim sąsiedztwie szatni i odizolowanie ich od publiczności
media (radio, TV, prasa)	50	od strony trybuny głównej przynajmniej 1000m² powierzchni dla wozów transmisyjnych, na parkingu fotoreporterom i pracownikom technicznym TV posiadającym ciężki sprzęt zostaną udostępnione miejsca do parkowania możliwie blisko wejścia i/lub miejsce do wyładowywania sprzętu z pojazdów oddzielony od parkingów dla publiczności
Służby szybkiego reagowania: służby ratownicze, policja	-	zapewniony bezpośredni dojazd do płyty boiska oraz szybki wyjazd z obszaru stadionu, całkowicie oddzielony od publicznych tras dostępu, powierzchnia 1500 m^2

W obrębie stadionu znajdować się będzie strefa wozów transmisyjnych - obszar zapewniający odpowiednią powierzchnię parkingową dla samochodów ciężarowych wykorzystywanych przez stacje telewizyjne dla celów zewnętrznych transmisji z meczów. W celu uniknięcia problemów z okablowaniem strefa ta będzie po tej samej stronie budynku stadionu co główna trybuna.

Poszczególne parkingi wokół stadionu będą oznakowane literami lub liczbami, odpowiadającymi właściwym sektorom na trybunach. Nawierzchnię przewidziano jak dla komunikacji kołowej. Przewiduje się również budowę zadaszonych miejsc parkingowych dla rowerzystów.

Ścieżki rowerowe:

Ścieżki rowerowe przewidziano jako rezerwę terenu pod ścieżki rowerowe przewidziane w innym etapie. Przewidziano dwa place o wymiarach 13,3mx9,0m ze stojakami na rowery, z dojazdami o szerokości 2,5m do ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Muzycznej i Lubelskiego Lipca 80. Pomiędzy chodnikiem i ścieżką rowerową ułożony zostanie na płask krawężnik drogowy 15x30cm. Nawierzchnia ścieżki rowerowej (identycznie jak ścieżka wzdłuż ul. Muzycznej i Lubelskiego Lipca 80) wykonana zostanie z asfaltu barwionego na kolor czerwony. Miejsca pod stojakami na rowery wykonane będą o konstrukcji takiej jak chodniki.

Wymagania dotyczące widzów niepełnosprawnych i towarzyszących im osób:

- wydzielenie miejsc dla niepełnosprawnych na platformie i miejsc siedzących dla towarzyszących im osób (pomocników) obok każdego stanowiska dla wózka inwalidzkiego,
- widzowie niepełnosprawni nie będą umieszczani w takim miejscu stadionu, w którym ich niezdolność do szybkiego poruszania mogłaby w sytuacji zagrożenia stwarzać ryzyko dla innych widzów,
- zabezpieczenie specjalnej ochrony dla osób niepełnosprawnych,
- dostosowanie minimum 1 toalety damskiej i 1 toalety męskiej dla niepełnosprawnych możliwie w pobliżu wydzielonych miejsc na trybunach przeznaczonych dla niepełnosprawnych,

- własna osobna bramka wejściowa,
- zagwarantowanie miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych.

Przygotowanie i realizacja dróg dojazdowych do Stadionu przy ul. Krochmalnej

Zakres zadania obejmuje zaprojektowanie i wybudowanie układu drogowego składającego się z:

1. ul. Muzycznej, w zakresie od skrzyżowania z ul. Krochmalną – ul. Gazową – ul. Młyńską (wraz ze skrzyżowaniem) do planowanego zjazdu na teren Stadionu Miejskiego, skrzyżowania ul. Muzycznej z ul. Lubelskiego Lipca `80 oraz zjazdu na teren Stadionu Miejskiego,
2. ul. Lubelskiego Lipca `80, na odcinku od skrzyżowania z ul. Muzyczną do planowanego skrzyżowania z łącznikiem ul. Krochmalnej i ul. Lubelskiego Lipca ’80 (wraz ze skrzyżowaniem),
3. łącznika ul. Krochmalnej z ul. Lubelskiego Lipca ’80 (umożliwiającego dojazd do stadionu), wraz ze skrzyżowaniem z ul. Krochmalną,
4. ul. Kawiej, na odcinku od ul. Krochmalnej do końca zakresu ulicy,
5. ul. Widok, na odcinku od ul. Kawiej do ul. Nadłącznej,
6. ul. Nadłącznej, w zakresie wynikającym z projektu skrzyżowania ul. Muzycznej, ul. Krochmalnej, ul. Gazowej i ul. Młyńskiej.

Budowa dróg dojazdowych do stadionu przewidziana jest do realizacji w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Całość zadania składać się będzie z następujących części:

1. opracowania dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego
2. wykonania robót budowlanych i oznakowania na podstawie sporządzonych projektów, po wytyczeniu robót przez uprawnionego geodetę.

Na kompletną dokumentację projektową będą się składać

1. Projekty budowlane:
   - branża drogowa (w tym min. projekty ruchowe sygnalizacji świetlnych),
   - branża sanitarna (kanalizacja deszczowa),
   - branża elektryczna (w tym min. oświetlenie uliczne, trakcja trolejbusowa, projekt elektryczny sygnalizacji świetlnej),
   -
   - branża konstrukcyjna (w tym min. projekty rozbiórek istniejących budynków, ogrodzeń, obiektów małej architektury, innych obiektów kubaturowych),
   - opracowania branżowe – dla przedstawienia rozwiązań zabezpieczenia lub usunięcia kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, nie związaną z drogami,
   - zabezpieczeń akustycznych.
2. Projekty wykonawcze:
   - branża drogowa (w tym min. projekty ruchowe sygnalizacji świetlnych),
   - branża sanitarna (kanalizacja deszczowa),

- branża elektryczna (w tym min. oświetlenie uliczne, trakcja trolejbusowa, projekt elektryczny sygnalizacji świetlnej),
- branża konstrukcyjna (w tym min. projekty rozbiórek istniejących budynków, ogrodzeń, obiektów małej architektury, innych obiektów kubaturowych),
- branża zabezpieczeń akustycznych.
- projekt branży „zieleń”,
- szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót dla w/w branż,
- projekt stałej organizacji ruchu,
- projekt czasowej organizacji ruchu,
- projekt kanału technologicznego, jeżeli w ramach inwestycjiwyniknie obowiązek wybudowania w pasach drogowych ulic kanałów technologicznych.
- informacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BiOZ) – oddzielnie dla każdej z branż,
- projekty branżowe usunięcia ewentualnych kolizji z uzbrojeniem podziemnym lub projekty przebudów istniejących sieci uzbrojenia podziemnego,
- harmonogram realizacji prac projektowych,
- wymagane uzgodnienia i zatwierdzenia dokumentacji projektowej.

Kompletna dokumentacja projektowa będzie zawierać:

1. Koncepcję rozwiązań geometrycznych przebudowy odcinków istniejących i budowy nowych ulic: ul. Muzycznej, ul. Głębokiej, ul. Narutowicza, ul. Nadbystrzyckiej, ul. Krochmalnej, ul. Gazowej, ul. Młyńskiej, przedłużenia ul. Lubelskiego Lipca `80, ul. Dworcowowej, łącznika ul. Krochmalnej z ul. Lubelskiego Lipca ’80, ul. Kawiej, ul. Widok, ul. Nadłącznej wraz z przebudową istniejących skrzyżowań i budową nowych skrzyżowań ulic oraz zasadniczymi elementami stałej organizacji ruchu. Koncepcja będzie obejmowała materiał opisowy oraz graficzny: plan sytuacyjny, profile podłużne, charakterystyczne przekroje poprzeczne, przekroje normalne oraz ocenę techniczną istniejących konstrukcji ulic objętych zakresem opracowania projektowego,
   -
   - Wykonawca po sporządzeniu „koncepcji”, opracowanych wystąpi o wydanie warunków branżowych zabezpieczenia bądź przełożenia uzbrojenia technicznego kolidującego z budową ulic do stosownych zarządców sieci,
2. Dokumentację geodezyjną i kartograficzną:
   - mapę sytuacyjno–wysokościowa dla celów projektowych w skali 1:500,
   - dokumentacje opisowo-graficzne podziału nieruchomości i czasowego korzystania z nieruchomości, obejmujące: mapę sytuacyjną, linie rozgraniczające, współrzędne punktów załamania linii rozgraniczających, punktów charakterystycznych ulic i obiektów inżynierskich, wymiary i powierzchnię zajętej pod inwestycję nieruchomości,
3. Przygotowane materiały do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, z wypełnionym wnioskiem (łącznie z kartą informacyjną przedsięwzięcia i projektem koncepcyjnym) zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 z 2008 r. poz. 1227 z późniejszymi zmianami) wraz z opracowaniem raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko, jeżeli wydana decyzja środowiskowa będzie tego wymagała,

4. Badania geotechniczne i dokumentację geotechniczną,
5. Projekty budowlane wszystkich branż: branża drogowa (w tym min. projekt ruchowy sygnalizacji świetlnych dla skrzyżowań ulic: ul. Muzyczna – ul. Krochmalna – ul. Gazowa – ul. Młyńska i ul. Muzyczna – ul. Lubelskiego Lipca `80), branża mostowa, branża sanitarna (w tym min. kanalizacja deszczowa), branża elektryczna (w tym min. oświetlenie uliczne, trakcja trolejbusowa, projekt elektryczny sygnalizacji świetlnej), branża hydrotechniczna (w tym. min. projekt zabezpieczenia skarp rzeki Bystrzycy w rejonie planowanego mostu w ciągu ul. Muzycznej), branża konstrukcyjna (w tym min. projekty rozbiórek istniejących budynków, ogrodzeń, obiektów małej architektury, innych obiektów kubaturowych), projekty zabezpieczenia lub przebudowy (w przypadku kolizji) istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
6. Projekty branży „zieleń" zawierające m.in. opracowanie dokumentacji dendrologicznej oraz zakres planowanej wycinki drzew i krzewów,
    - Wykonawca opracuje opracowania projektu branży „zieleń" (oddzielnie dla każdego zadania), zawierające m.in. inwentaryzację wszystkich drzew i krzewów kolidujących z planowaną inwestycją oraz przygotuje materiały (w tym min. dla każdego zadania oddzielny wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie / przesadzenie drzew / krzewów, wykaz właścicieli nieruchomości, mapę ewidencyjną działek) dla uzyskania decyzji zezwalającej na wycinkę drzew i krzewów.
7. Projekty wykonawcze wszystkich branż: branża drogowa (w tym min. projekt ruchowy sygnalizacji świetlnej), branża mostowa, branża sanitarna (w tym min. kanalizacja deszczowa), branża elektryczna (w tym min. oświetlenie uliczne, trakcja trolejbusowa, projekt elektryczny sygnalizacji świetlnej), branża hydrotechniczna (w tym. min. projekt zabezpieczenia skarp rzeki Bystrzycy w rejonie planowanego mostu w ciągu ul. Muzycznej), branża konstrukcyjna (w tym min. Projekty rozbiórek istniejących budynków, ogrodzeń, obiektów małej architektury, innych obiektów kubaturowych), projekty zabezpieczenia lub przebudowy (w przypadku kolizji) istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
8. Informacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
9. Projekty zabezpieczeń akustycznych, opracowane na podstawie pomiarów i sporządzonych map akustycznych (opracowanych przez Wykonawcę dokumentacji) w stadium projektu budowlanego i wykonawczego w zakresie niezbędnym do wykonania prac budowlanych,
10. Projekty stałej organizacji ruchu,
11. Projekt czasowej organizacji ruchu,
12. Projekty ruchowe i projekty elektryczne sygnalizacji świetlnej dla skrzyżowań i ewentualnie zjazdów na teren budowanego stadionu,
13. Szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych (dotyczy wszystkich branż),
14. Projekty kanałów technologicznych (oddzielnie dla każdego zadania), jeżeli w ramach inwestycji wyniknie obowiązek wybudowania w pasach drogowych ulic kanałów technologicznych,
15. Operaty techniczne dotyczące podziału działek, opracowane zgodnie z przepisami

Ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. nr 80, poz. 721, z późniejszymi zmianami),

16. Przygotowanie niezbędnych materiałów wraz z wypełnionym wnioskiem dla uzyskania przez Gminę Lublin decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 10.04.2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. nr 80, poz. 721, z późniejszymi zmianami),
17. Przedmiary robót (dotyczy wszystkich branż),
18. Kosztorysy ofertowe i inwestorskie (dotyczy wszystkich branż):
    - W przedmiarze robót i kosztorysie ofertowym w kolumnie „podstawa wyceny" konieczne będzie wypełnienie kolumny z odpowiednim numerem szczegółowej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót,
    - Przedmiary robót będą zawierać szczegółowe wyliczenie ilości robót,
    - Kosztorysy inwestorskie będą opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym. Dz. U. 2004 r., Nr 130, poz 1389, tj. metodą kalkulacji uproszczonej.
19. Zbiorcze kosztorysy ofertowe i kosztorysy inwestorskie, z wyszczególnieniem wartości robót dla poszczególnych branż,
20. Dokumentacje fotograficzne i multimedialne (nagrania video) istniejącego stanu zagospodarowania terenu objętego inwestycją,
21. Niezbędne uzgodnienia projektów budowlanych i projektów wykonawczych z użytkownikami i właścicielami infrastruktury technicznej, wraz z rozwiązaniem występujących kolizji, ZUDP oraz innych niezbędnych uzgodnień – w celu uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.
22. Akceptację dokumentacji projektowej w zakresie zgodności z programem funkcjonalno – użytkowym:
    - uzgodnienie projektów budowlanych wszystkich branż,
    - zatwierdzenie projektu stałej organizacji ruchu,
    - zatwierdzenie projektu czasowej organizacji ruchu,
    - przygotowanie odpowiednich dokumentów formalno - prawnych w celu zgłoszenia do właściwego organu nadzoru budowlanego, dotyczącego prowadzenia robót w oparciu o obowiązujące przepisy,

<u>Nadzór autorski:</u>

Wykonawca zapewni nadzór autorski na czas trwania realizacji inwestycji, obejmujący:

- wykonywanie czynności nadzoru autorskiego określonych w art. 20, ust.1, pkt. 4, ppkt. a) i b) ustawy prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623 z późn. zm.),
- czynności nadzoru autorskiego obejmujące stwierdzanie w toku realizacji robót budowlanych zgodności realizacji z projektem,

- uzgadnianie możliwości wprowadzenia wnioskowanych przez Wykonawcę robót zmian w dokumentacji projektowej lub rozwiązań zamiennych,
- czuwanie, aby zakres wprowadzanych zmian nie spowodował istotnej zmiany zatwierdzonego projektu budowlanego, wymagającej uzyskania nowej decyzji na realizację inwestycji drogowej,
- dokonywanie wpisów do dziennika budowy zgodnie z art. 21 ustawy prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 9, ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2002 r., nr 108, poz. 953, z późn. zm.),
- bieżące monitorowanie robót budowlanych i przybywanie na teren budowy bądź do miejsca wskazanego przez Zamawiającego na każde jego wezwanie, celem rozstrzygnięcia wszelkich pojawiających się w toku realizacji robót wątpliwości związanych z rozwiązaniami przyjętymi w dokumentacji,
- ścisłą współpracę ze wszystkimi uczestnikami procesu budowlanego,
- udział w komisjach odbiorowych i naradach technicznych na budowie.

Projektowane ulice będą się charakteryzować następującymi parametrami:

1. ul. Muzyczna, kategoria: droga gminna
   - klasa techniczna drogi: Z
   - kategoria ruchu: min. KR4
   - liczba jezdni: 1
   - liczba pasów ruchu: 4 (2+2 „buspasy")
   - obciążenie nawierzchni: 115 kN

   W ciągu planowanej ul. Muzycznej zostaną zaprojektowane:
   - trakcja trolejbusowa,
   - skrzyżowanie ulic: ul. Muzyczna – ul. Lubelskiego Lipca `80,
   - sygnalizacja świetlna dla skrzyżowania ul. Muzycznej z ul. Lubelskiego Lipca `80 oraz dla skrzyżowania ul. Muzycznej z ul. Krochmalną – ul. Gazową – ul. Młyńską.
   - rury osłonowe dla planowanej sygnalizacji świetlnej w rejonie planowanych zjazdów z ul. Muzycznej (na teren Stadionu Miejskiego i na teren Parku Ludowego),
   - włączenie (do projektowanej ulicy Muzycznej) układu komunikacyjnego, opracowanego dla Stadionu Miejskiego,
   - zatoki autobusowe,
   - drogi rowerowe,
   - rozwiązania zapewniające kontynuację istniejących ciągów pieszych i rowerowych usytuowanych wzdłuż rzeki Bystrzycy
2. ul. Lubelskiego Lipca '80, kategoria: powiatowa
   - klasa techniczna drogi: G
   - kategoria ruchu: min. KR4
   - liczba jezdni: 2
   - liczba pasów ruchu: 6 (3+3)
   - obciążenie nawierzchni: 115 kN

W ciągu planowanej ul. Lubelskiego Lipca `80 zostaną zaprojektowane:

- trakcja trolejbusowa – do skrzyżowania z ul. Muzyczną,
- włączenie (w rejonie projektowanego skrzyżowania łącznika ul. Krochmalnej i ul. Lubelskiego Lipca Lipca `80) do układu komunikacyjnego opracowanego dla Stadionu Miejskiego,
- zatoki autobusowe,
- rury osłonowe dla planowanej sygnalizacji świetlnej, w rejonie projektowanego skrzyżowania projektowanej ul. Lubelskiego Lipca `80 i łącznika ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną,
- drogi rowerowe,

3. ul. Krochmalna, kategoria: powiatowa
    - klasa techniczna drogi: Z
    - kategoria ruchu: min. KR4
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 115 kN
4. ul. Młyńska, kategoria: powiatowa
    - klasa techniczna drogi: Z
    - kategoria ruchu: min. KR4
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 115 kN
5. ul. Gazowa, kategoria: gminna
    - klasa techniczna drogi: L
    - kategoria ruchu: min. KR3
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 115 kN
6. ul. Nadłączna, kategoria: gminna
    - klasa techniczna drogi: D
    - kategoria ruchu: min. KR2
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 100 kN
7. ul. Kawia, kategoria: gminna
    - klasa techniczna drogi: D
    - kategoria ruchu: min. KR2
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 100 kN
8. ul. Widok, kategoria: gminna
    - klasa techniczna drogi: D
    - kategoria ruchu: min. KR2
    - prędkość projektowa: Vp = 30 km/h
    - liczba jezdni: 1
    - obciążenie nawierzchni: 100 kN
9. łącznik ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną
    - klasa techniczna drogi: Z
    - kategoria ruchu: min. KR3
    - liczba jezdni: 1

- liczba pasów ruchu: 2 (1+1)
- obciążenie nawierzchni: 115 kN

W ciągu planowanego łącznika ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną zostaną zaprojektowane:

- rury osłonowe dla planowanej sygnalizacji świetlnej, w rejonie projektowanego skrzyżowania ul. Krochmalnej i łącznika ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną,
- drogi rowerowe,

Dla jezdni ulic – budowanych i przebudowywanych – należy przyjąć:

1. ul. Muzyczna: w zakresie od skrzyżowania z ul. Krochmalną – ul. Gazową – ul. Młyńską (wraz ze skrzyżowaniem) do planowanego zjazdu na teren Stadionu Miejskiego, odcinek o długości ok. 470 m, ulica jednojezdniowa, klasy technicznej „Z”, jezdnia o szerokości 14,00 m (jeden pas ruchu oraz jeden „buspas” dla każdego kierunku ruchu), z pasami wyłączeń w miejscach skrzyżowań, o nawierzchni z betonu asfaltowego. Wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni z warstwą ścieralną z mieszanki SMA.
2. ul. Lubelskiego Lipca ’80: od skrzyżowania z ul. Muzyczną, do skrzyżowania z łącznikiem ul. Krochmalnej z ul. Lubelskiego Lipca ’80, długości ok. 480 m. Wykonanie nowej konstrukcjinawierzchni z warstwą ścieralną z mieszanki SMA.
3. łącznik ul. Lubelskiego Lipca ’80: od skrzyżowania z ul. Krochmalną, do skrzyżowania z ul. Lubelskiego Lipca ’80, długości ok. 240 m. Wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni z warstwą ścieralną z mieszanki SMA.
4. ul. Krochmalna: od rejonu planowanego skrzyżowania ul. Krochmalnej z ul. Kawią, do projektowanego skrzyżowania ulic: ul. Krochmalna – ul. Muzyczna – ul. Młyńska – ul. Gazowa, odcinek długości ok. 130 m. Wykonanie nowej nawierzchni ścieralnej z mieszanki SMA.
5. ul. Młyńska: od projektowanego skrzyżowania ulic: ul. Krochmalna – ul. Muzyczna – ul. Młyńska ul. Gazowa, w kierunku ul. Dworcowej (dla włączenia do istniejącego odcinka ulicy Młyńskiej), odcinek długości ok. 100. Wykonanie nowej nawierzchni ścieralnej z mieszanki SMA.
6. ul. Gazowa: od projektowanego skrzyżowania ulic: ul. Krochmalna – ul. Muzyczna – ul. Gazowa – ul. Młyńska, w kierunku Placu Dworcowego (dla włączenia do istniejącego odcinka ulicy Gazowej), odcinek o długości ok. 180 m. Wykonanie nowej nawierzchni ścieralnej z mieszanki SMA.
7. ul. Kawia: od rejonu planowanego skrzyżowania ul. Kawiej z ul. Krochmalną, do końca zakresu ulicy, odcinek długości ok. 130 m. Dla istniejącego odcinka ul. Kawiej – wykonanie frezowania istniejącej nawierzchni bitumicznej, ułożenie siatki wzmacniającej, wbudowanie warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej z mieszanki mineralno-asfaltowej.
8. ul. Widok: od skrzyżowania ulicy Widok z ul. Kawią, do skrzyżowania ul. Kawiej z ul. Nadłączną, odcinek o długości ok. 80 m. Dla istniejącego odcinka ul. Widok – wykonanie frezowania istniejącej nawierzchni bitumicznej, ułożenie siatki wzmacniającej, wbudowanie warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej z mieszanki mineralno-asfaltowej.
9. ul. Nadłączna: odcinek o długości ok. 80 m. Dla istniejącego odcinka ul. Nadłącznej - wykonanie frezowania istniejącej nawierzchni bitumicznej, ułożenie siatki wzmacniającej, wbudowanie warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej z mieszanki

mineralno-asfaltowej. Dla nowego odcinka ulicy, wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni z warstwą ścieralną z mieszanki mineralno- asfaltowej.

Dla istniejących nawierzchni ulic, w oparciu o przeprowadzone badania geotechniczne podłoża gruntowego oraz badania stanu technicznego nawierzchni, należy przyjąć:

a. Wariant 1:

- frezowanie nawierzchni bitumicznych w celu uzyskania równości w profilu podłużnym i przekrojach poprzecznych nawierzchni bitumicznych oraz wykonanie wzmocnienia istniejących konstrukcji poprzez wbudowanie min. dwóch warstw bitumicznych wraz z geosiatką wzmacniającą,
- ułożenie na oczyszczonych powierzchniach (po lokalnym sfrezowaniu), jednolitej warstwy w postaci cienkiej bitumicznej warstwy wyrównującej, z gorącego asfaltu w ilości potrzebnej do całkowitego nasycenia kompozytu,
- ułożenie na sfrezowanej, przygotowanej nawierzchni geokompozytu: siatka+włóknina (w tym siatka z włókna szklanego, poliestrowego, polipropylenowego lub węglowego, włóknina polipropylenowa) o wytrzymałości na rozciąganie wzdłuż i w poprzek pasma powyżej 100 kN/m),
- wbudowanie na sfrezowanej nawierzchni warstwy wiążącej, z mieszanki mineralno–asfaltowej według WT-2 2010 „Mieszanki mienaralno–asfaltowe. Wymagania techniczne" Warszawa 2010 r.,
- wbudowanie na warstwie wiążącej warstwy ścieralnej, z mieszanki mineralno–asfaltowej według WT-2 2010 „Mieszanki mienaralno–asfaltowe. Wymagania techniczne" Warszawa 2010 r.,

b. Wariant 2:

- rozbiórkę konstrukcji istniejących odcinków ulic i budowę nowej konstrukcji nawierzchni wraz z nowa warstwą ścieralną.

Pozostałe elementy związane z budową dróg dojazdowych

- Zabezpieczenia akustyczne w przypadku, takiego wymogu zawartego w decyzji środowiskowej.
- Ustawienie nowych krawężników betonowych ulicznych o przekroju 20x30 cm, 15x30 cm, krawężników zjazdowych, na ławie betonowej z oporem. Obwiednię nawierzchni ulic stanowić będą krawężniki betonowe typu ulicznego o przekroju poprzecznym 15x30 cm lub 20x30 cm (w zależności od klasy ulicy), posadowione na ławie betonowej z oporem. Dla łuków poziomych o promieniu do 6,00 m, należy zastosować krawężniki typu łukowego. W rejonie przejść dla pieszych krawężniki powinny być zaniżone do wysokości 2 cm ponad nawierzchnię ścieralną ulicy. Na włączeniu zjazdów do ulic, należy przewidzieć wbudowanie krawężników typu zjazdowego, zaniżonych do wysokości 2 cm ponad nawierzchnię ścieralną ulicy. Ustawienie nowych obrzeży betonowych o przekroju 6x20 cm, 8x30 cm, na podsypce cementowo-piaskowej.
- Zatoki autobusowe: o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej – do wybudowania wzdłuż ul. Muzycznej, ul. Lubelskiego Lipca `80 oraz łącznika ul. Krochmalnej i ul. Lubelskiego Lipca `80, zgodnie z opracowanym i uzgodnionym projektem branży drogowej. Lokalizacja zatok autobusowych będzie uzgodniona z Zarządem Transportu Miejskiego w Lublinie.
- Wloty ulic bocznych, o nawierzchni ścieralnej z betonu asfaltowego lub z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, Dla istniejących odcinków ulic bocznych - wykonanie frezowania istniejącej nawierzchni bitumicznej, ułożenie siatki

wzmacniającej, wbudowanie warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej z mieszanki mineralno-asfaltowej, bądź wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni. Istniejące ulice boczne powinny być przebudowane w zakresie dowiązania sytuacyno-wysokościowego do nowej nawierzchni ścieralnych ulic planowanego układu komunikacyjnego.

- Zjazdy, o nawierzchni ścieralnej z betonu asfaltowego lub z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, Wzmocnienie (ewentualne) istniejących zjazdów o nawierzchni bitumicznej, wykonanie nowych nawierzchni ścieralnych dla powiązania sytuacyjno-wysokościowego z jezdniami ulic – dla nawierzchni z betonu asfaltowego. Wykonanie przełożenia wysokościowego nawierzchni zjazdów dla powiązania sytuacyjno-wysokościowego z jezdniami ulic – dla nawierzchni z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej.
- Chodniki, o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej. Wykonanie przełożenia wysokościowego nawierzchni chodników dla powiązania sytuacyjno-wysokościowego z jezdniami ulic – dla nawierzchni z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej. Wykonanie nowej konstrukcji chodników, wraz z warstwą ścieralną z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej – dla istniejących nawierzchni chodników z asfaltu lanego, lub z płyt betonowych 35x35x5 cm. Istniejące chodniki o nawierzchni z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej powinny być przebudowane w zakresie dowiązania sytuacyjno-wysokościowego do nowych nawierzchni ścieralnych ulic, zjazdów, stanowisk postojowych. Należy przewidzieć rozbiórkę istniejących chodników o nawierzchni ścieralnej z asfaltu lanego lub z płyt betonowych 35x35x5 cm, oraz wykonanie w miejscach rozbiórek nowych chodników o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, koloru szarego. Zakres robót nawierzchniowych (przełożenie wysokościowe) dla istniejących odcinków chodników o nawierzchni z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, powinien wynikać z ukształtowania geometrycznego jezdni, z profilów podłużnych i przekrojów poprzecznych ulic, a także zapewniać swobodny odpływ wody opadowej. Wzdłuż ulic, należy zaprojektować i wybudować nowe odcinki chodników, o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, koloru szarego.
- Ciągi rowerowe, o nawierzchni ścieralnej z betonu asfaltowego, zaprojektowane i wykonane zgodnie z Zarządzeniem nr 415/2010 Prezydenta Miasta Lublin, z dnia 10.06.2010 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania „Standardów technicznych dla infrastruktury rowerowej Miasta Lublin" (udostępnionym na stronie internetowej Urzędu Miasta Lublin: www.bip.lublin.eu).
- Zieleńce. Wykonanie podłoża i nawierzchni zieleńców (trawniki): wykonanie podłoża wraz z wbudowaniem warstwy urodzajnej (humusu). Grubość pokrycia ziemią urodzajną powinna wynosić od 10 do 15 cm po zagęszczeniu, w zależności od gruntu występującego na powierzchni zieleńców, ewentualnie: trwałe powierzchniowe umocnienie skarp występujących na terenach zieleni. Podczas realizacji prac należy zwrócić szczególną uwagę na drzewa i krzewy rosnące w pasach drogowych ulic. Wykonawca zobowiązany będzie do właściwego zabezpieczenia drzew i krzewów.
- Stanowiska postojowe o nawierzchni ścieralnej z kostki brukowej betonowej wibroprasowanej, gr. 8 cm,
- Regulacja wysokościowa elementów naziemnych infrastruktury technicznej istniejącego zbrojenia podziemnego: m.in. włazów studni rewizyjnych i wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej, skrzynek zasów: sieci wodociągowej, gazowej, studni kanalizacji teletechnicznej, itp.
- Odwodnienie ulic – poprzez budowę nowych odcinków kanalizacji deszczowej, rozbudowę ewentualny remont istniejącej sieci kanalizacji deszczowej. Istniejące studnie rewizyjne oraz wpusty kanalizacji deszczowej należy przewidzieć do

regulacji sytuacyjno-wysokościowej, z uwzględnieniem wymiany wpustów deszczowych oraz włazów kanałowych na studniach rewizyjnych na zamykane ryglami klasy D(40t), posadowionych na pierścieniach wyrównawczych bezpośrednio na płycie stropowej, z przebudową (korektą długości) istniejących przykanalików kanalizacji deszczowej wraz ze zmianą lokalizacji wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej, z dostosowaniem do projektowanej geometrii ulic i skrzyżowań. Uwzględnienie wykonania urządzeń podczyszczających, zapewniających właściwe odprowadzenie wód opadowych przed skierowaniem ich do rzeki Bystrzycy. Ewentualne wybudowanie zbiorników retencyjnych. Po wybudowaniu, bądź remoncie sieci kanalizacji deszczowej, przed odbiorem sieci, należy wykonać monitoring.

- Budowa nowego oświetlenia i rozbudowa istniejącego oświetlenia ulic i skrzyżowań. Demontaż istniejącego oświetlenia, wybudowanie nowego, wydzielonego oświetlenia ulic i skrzyżowań, zgodnie z warunkami technicznymi wydanymi przez Wydział Utrzymania Oświetlenia i Sygnalizacji Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie i uzgodnionym projektem branży elektrycznej.
- Budowa nowych odcinków trakcji trolejbusowej i rozbudowa istniejącej trakcji trolejbusowej. Demontaż istniejących elementów trakcji trolejbusowej, wybudowanie nowych odcinków trakcji trolejbusowej, w oparciu o uzgodniony projekt trakcji trolejbusowej.
- Budowa sygnalizacji świetlnej dla skrzyżowania ul. Muzycznej z ul. Lubelskiego Lipca `80 oraz dla skrzyżowania ul. Muzycznej z ul. Krochmalną – ul. Gazową – ul. Młyńską, wraz z montażem rur osłonowych dla planowanej sygnalizacji świetlnej - w rejonie planowanych zjazdów z ul. Muzycznej na teren Stadionu Miejskiego i na teren Parku Ludowego, w rejonie projektowanego skrzyżowania ul. Lubelskiego Lipca `80 i łącznika ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną i drugiego zjazdu do stadionu, - w rejonie projektowanego skrzyżowania ul. Krochmalnej i łącznika ul. Lubelskiego Lipca ’80 z ul. Krochmalną,
- Wykonanie oznakowania drogowego poziomego i pionowego, montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego – wygrodzenia zabezpieczające ruch pieszy, oznakowanie drogowe poziome grubowarstwowe strukturalne – odtworzenie istniejącego oznakowania poziomego, wraz z korektami wynikającymi z zatwierdzonego projektu stałej organizacji ruchu,- oznakowanie drogowe pionowe – znaki odblaskowe z folii 2-giej generacji. Wymiana istniejących znaków pionowych na znaki nowe, wraz z wymianą słupków do znaków,- wykonanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Budowa kanałów technologicznych

Zakres robót planowanych do budowy i rozbudowy elementów układu komunikacyjnego zapewniającego dojazd do Stadionu Miejskiego, powinien wynikać z ukształtowania skrzyżowań, profili podłużnych ulic oraz z profili podłużnych i przekrojów poprzecznych ulic bocznych, ciągów pieszych, ciągów rowerowych, a także zapewniać swobodny odpływ wody opadowej w kierunku istniejących i nowo projektowanych wpustów kanalizacji deszczowej.

Wytyczne do opracowań branżowych w odniesieniu do projektowanych dróg dojazdowych.

Wytyczne dla ulic.

Roboty powinny być wykonane w taki sposób, by spełniać wymagania obowiązujących norm.

Elementy konstrukcji winny być zrealizowane zgodnie z wymaganiem obowiązujących norm i spełnieniem szczegółowych zasad określonych w dokumentacji projektowej, jak: profile podłużne i przekroje poprzeczne, przekroje normalne (konstrukcyjne), zaaprobowanych przez Zamawiającego, w ramach akceptacji rozwiązań wnioskowanych w projekcie budowlanym - wykonawczym.

Przed przystąpieniem do realizacji prac, należy przedstawić i zatwierdzić receptury na mieszanki bitumiczne. Podczas realizacji prac i po ich zakończeniu, należy dokonać niezbędnych pomiarów, prób, badań i przedstawić Inspektorowi do zatwierdzenia, zgodnie z wykonaną i zatwierdzoną Szczegółową Specyfikacją Techniczną.

Wykonane roboty powinny być zgodne z rozporządzeniem Ministra Transportu Gospodarki morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 430, z 14 maja 1999 r.) „W sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie". Wymogi jakościowe określone ww. Rozporządzeniem winny być spełnione jak dla dróg danej klasy, odpowiadającej przyporządkowanej klasie ulicy.

W szczególności winny być spełnione wymogi jakościowe w zakresie:

- rzędnych wysokościowych,
- równości podłużnej,
- równości poprzecznej,
- spadków poprzecznych,
- właściwości antypoślizgowych.

Elementy konstrukcji winny być zaakceptowane przez zamawiającego i zrealizowane zgodnie ze spełnieniem szczegółowych zasad określonych w projekcie wykonawczym.

W ciągu ulic których odcinki podlegać będą przebudowie bądź rozbudowie, w rejonach skrzyżowań z ulicami bocznymi, ciągami pieszymi lub też w obrębie zjazdów, przewiduje się wymianę istniejących krawężników betonowych, na nowe, o przekroju poprzecznym 15x30 cm lub o przekroju poprzecznym 20x30 cm, lub też na nowe krawężniki zjazdowe. Wymianie podlegać będą również obrzeża betonowe, ewentualnie inne elementy betonowe stanowiące obwiednie nawierzchni drogowych.

Wytyczne dla odwodnienia.

Elementy wyposażenia pasa drogowego ulicy powinny zostać tak ukształtowane, aby zapewnić sprawne odprowadzenie wód opadowych do istniejących i nowo-projektowanych wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej.

Należy wykonać regulację wysokościową istniejących studni rewizyjnych i wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej, z wymianą na nowe, po wykonaniu monitoringu wraz z oceną stanu technicznego sieci kanalizacji deszczowej w obrębie inwestycji.

Dla zapewnienia właściwego usytuowania krat ściekowych w jezdni, wykonawca wykona zmiany w lokalizacji istniejących wpustów kanalizacji deszczowej (korekta długości przykanalików).

Wytyczne dla oświetlenia.

Budowa nowego oświetlenia i rozbudowa istniejącego oświetlenia ulic i skrzyżowań.

W przebiegu ulicy Muzycznej i w obrębie skrzyżowań oprawy oświetleniowe zamontować na słupach trakcyjno – oświetleniowych.

Demontaż istniejącego oświetlenia, wybudowanie nowego, wydzielonego oświetlenia ulic i skrzyżowań, zgodnie z warunkami technicznymi wydanymi przez Wydział Utrzymania Oświetlenia i Sygnalizacji Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie i uzgodnionym projektem branży elektrycznej.

Wytyczne dla trakcji trolejbusowej.

Budowa nowych odcinków trakcji trolejbusowej w ciągu ul. Muzycznej i rozbudowa istniejącej trakcji trolejbusowej w powiązaniu z planowaną trakcją trolejbusową w obrębie skrzyżowania ul. Krochmalnej – ul. Gazowej i ul. Młyńskiej.

Wybudowanie nowych odcinków trakcji trolejbusowej, w oparciu o uzgodniony projekt trakcji trolejbusowej.

Wytyczne dla projektu stałej organizacji ruchu.

Wykonawca podejmujący się realizacji przedmiotu zamówienia zobowiązany jest do wykonania projektu stałej organizacji ruchu i zatwierdzenia go w Zarządzie Dróg i Mostów w Lublinie.

Wykonawca uwzględni konieczność wymiany wszystkich istniejących znaków pionowych na znaki nowe, wraz z wymianą słupków do znaków, dokona rektyfikacji, ewentualnych napraw istniejących i wykonania nowych urządzeń zabezpieczających ruch pieszy.

Elementy oznakowania drogowego: oznakowanie poziome, oznakowanie pionowe oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, powinny spełniać wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych, oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.

Wytyczne dla projektu czasowej organizacji ruchu.

Projekt czasowej organizacji ruchu powinien zawierać materiały graficzne przedstawiające zakres zajętego terenu dla wykonania poszczególnych etapów robót, oznakowanie drogowe istniejące oraz zmiany w istniejącej organizacji ruchu.

Etapowanie robót drogowych należy zaprojektować w sposób zapewniający jak najmniejsze utrudnienia w ruchu pojazdów.

W uzasadnionych przypadkach zamknięcia odcinków istniejących ulic, należy przedstawić graficznie i opisowo sposób korzystania z objazdów. W przypadku gdy objazdy dotyczyć będą środków komunikacji miejskiej, projekt czasowej organizacji ruchu należy uzgodnić z Zarządem Transportu Miejskiego w Lublinie oraz z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Lublinie.

Projekt czasowej organizacji ruchu podlega zatwierdzeniu w Zarządzie Dróg i Mostów w Lublinie.

Wytyczne dla branży „zieleń".

Projekt budowlany – wykonawczy na wybudowanie dróg dojazdowych do Stadionu Miejskiego w Lublinie wraz z infrastrukturą techniczną, będzie zawierał dane dotyczące wycinki drzew i krzewów tworzących żywopłoty, kolidujących z elementami projektowanego układu drogowego, jak również projekt wykonania nowych trawników i projekt odtworzenia trawników i terenów „zielonych", przylegających do miejsc prowadzenia robót drogowych i branżowych.

Podczas realizacji prac należy zwrócić szczególną uwagę na drzewa rosnące w sąsiedztwie prowadzonych robót; wykonawca zobowiązany jest przedstawić sposób ewentualnego zabezpieczenia drzew.

Zaplecze treningowe stadionu

Boisko treningowe pełnowymiarowe o wymiarach 68 x105m, o nawierzchni z trawy naturalnej. Zaprojektowano przestawne bramki, umożliwiające prowadzenie zajęć w każdym miejscu boiska. Dodatkowo – oświetlenie boiska treningowego – słupy oświetleniowe 1-2 ramienne. Zestawienie warstw (od góry):

- trawa z rolki wysokości 2-3 cm,
- warstwa wegetacyjna gr. 13 cm,
- warstwa odsączająca z piasku gr. 20 cm,
- system nawodnienia murawy,
- drenaż na podsypce piaskowej z obsybką żwiru filtracyjnego ok. 10 cm,
- grunt rodzimy.

Podstawowe wyposażenie:

- Bramki do piłki nożnej (2 szt.) - profil aluminiowy wzmocniony, ożebrowany, owalny. Głębokość 200cm (góra/dół). Słupki i odciągi do siatki mocowane w tulejach. Rama mocująca siatkę do podłoża połączona ze słupkami zawiasem. W komplecie: haczyki PP do zawieszania siatki. Kolor: biały. Norma FIFA. Certyfikat bezpieczeństwa B.
- Siatki na bramki (2 szt.) - bezwęzłowa siatka na bramkę z polipropylenu o wysokiej wytrzymałości, grubość sznurka: 4,5mm. Wymiary: szerokość: 7,50m, wysokość: 2,50m, głębokość: górna - 200cm, dolna - 200cm. Kolory: biały. Norma FIFA. Certyfikat bezpieczeństwa B.
- Bramki młodzieżowe (2 szt.) - przenośne z obciążeniami (5,00x2,00m). Profil aluminiowy, wzmocniony - ożebrowany, owalny. Montowana do podłoża za pomocą ciężarków. Szkielet bramki stalowy, cynkowany ogniowo. Łuki składane, umożliwiające łatwe przenoszenie i magazynowanie bramek. Norma PN-EN 748.
- Bramki do mini piłki nożnej (1,50 x 1,00 m) – 4szt.. Profil aluminiowy wzmocniony. Głębokość 50-60cm. W komplecie: siatka, haczyki PP do zawieszania siatki.
- Mur treningowy (szt. 1) - sylwetki z tworzywa (5 szt.) powracające po uderzeniu piłki do pozycji wyjściowej.
- Wózek do transportu muru. – 1szt. Konstrukcja aluminiowa malowana proszkowo. Kółka umożliwiające łatwe przemieszczanie i stabilne ustawienie muru.
- Tyczki treningowe (30szt.), wykonane z PCV, wzmocnione aluminium.
- Pachołki treningowe PCV – 30szt.
- Piłkochwyty - systemowe, profesjonalne, wys. ca 6m, montowane za bramkami w odległości min. 8m od linii bramkowej na długości ca 40m. Siatka ochronna, polipropylenowa, bezwęzłowa – gr. splotu 5mm.

Boisko treningowe pełnowymiarowe o wymiarach 68 x105m i nawierzchni z trawy syntetycznej. Dodatkowo – oświetlenie boiska treningowego – słupy oświetleniowe 1-2 ramienne.

Wymagane parametry trawy syntetycznej:

- wysokość całkowita nawierzchni: min. 60mm
- rodzaj włókna: 100% polietylen (PE), 100% włókien monofilowych,
- gęstość (ilość splotów): min. 7000/m²
- ilość włókien: min. 125 000/ m²
- grubość włókien: min. 160 mikronów,
- ciężar Dtex: min. 12 000
- wypełnienie: piasek kwarcowy wypłukany i granulat kauczukowy EPDM (zielony) w ilości wg wytycznych producenta trawy
- kolor nawierzchni: zielony
- linie segregacyjne: wklejone w nawierzchnię.

Poszczególne warstwy od góry:

- trawa sztuczna piłkarska gr. całkowita 6 cm,
- warstwa kruszywa miału kamiennego gr. 4 cm,
- warstwa konstrukcyjna z kruszywa łamanego frakcji 0-31,5 mm, gr. 4 cm,
- warstwa konstrukcyjna z kruszywa łamanego frakcji 31,5-63 mm, gr. 12 cm,
- warstwa odsączająca z piasku gr. 10 cm,
- system zraszania murawy boiska,
- drenaż na podsypce piaskowej z obsybką filtracyjną ok. 10 cm,
- grunt todzinny.

Wymagane dokumenty dotyczące nawierzchni

- Badania na zgodność z normą PN-EN 15330-1 lub aprobata techniczna ITB, lub rekomendacja techniczna ITB, lub wyniki badań specjalistycznego laboratorium badającego nawierzchnie sportowe
- Certyfikat FIFA dla obiektu wykonanego z oferowanego systemu nawierzchni lub wyniki badań laboratoryjnych, potwierdzające zgodność parametrów oferowanego systemu nawierzchni z wymogami FIFA.
- Karta techniczna oferowanej nawierzchni potwierdzona przez jej producenta
- Atest Higieniczny PZH dla oferowanej nawierzchni
- Autoryzacja producenta trawy syntetycznej, wystawiona dla wykonawcy na realizowaną inwestycję wraz z potwierdzeniem gwarancji udzielonej przez producenta na tę nawierzchnię

Podstawowe wyposażenie:

- Bramki do piłki nożnej (2 szt.) – charakterystyka jak dla bramek na boisku treningowym z trawy naturalnej
- Siatki na bramki (2 szt.) - charakterystyka jak dla siatek na boisku treningowym z trawy naturalnej
- Słupki boiskowe przegubowe z chorągiewką – 4szt. Norma FIFA.
- Piłkochwyty - charakterystyka jak dla piłko chwytów na boisku treningowym z trawy naturalnej

Bieżnia prosta 4 – torowa o długości 110m

Charakterystyka nawierzchni: Nawierzchnia sportowa bezspoinowa, poliuretanowo-gumowa, o grubości min. 13mm, nieprzepuszczalna dla wody, do użytkowania w butach z kolcami, wykonywana bezpośrednio na placu budowy na podbudowie asfaltobetonowej, składająca się z dwóch warstw: elastycznego podkładu i warstwy użytkowej. Dla odprowadzenia do gruntu wód opadowych z bieżni zostanie wykonane systemowe odwodnienie liniowe w postaci korytek odwadniających z pokrywą z tworzywa sztucznego wraz ze skrzynkami odpływowymi. Wymagane dokumenty dotyczące zastosowanej nawierzchni to: certyfikat IAAF, Aprobata lub Rekomendacja ITB, Atest Higieniczny PZH, wyniki badań na zgodność oferowanego produktu z polską normą PN-EN 14877, karta techniczna systemu, badania na zawartość pierwiastków śladowych, autoryzacja producenta systemu, deklaracja zgodności (dokument odbiorowy).

Podstawowe wyposażenie:

- Bloki startowe aluminiowe – 4szt. Certyfikat zgodności IAAF.
- Płotki treningowe, składane, z regulacją wysokości, z kształtowników stalowych – 40szt.

Dla odprowadzenia do gruntu wód opadowych z bieżni zostanie wykonane systemowe odwodnienie liniowe w postaci korytek polimerbetonowych lub z tworzywa PE–HD, otwartych wraz z przykryciami z tworzywa sztucznego wraz ze skrzynkami odpływowymi. Pokrywy koryt odwadniających wykonane będą z białego tworzywa sztucznego, odpornego na promieniowanie UV, a także na działanie mrozu i soli, nie wchłaniające wody.

Oprócz funkcji odwodnienia system ten spełniać będzie rolę linii ograniczających bieżnię od strony wewnętrznej. Zebrana woda będzie odprowadzana do skrzynek odpływowych podłączonych do kanalizacji deszczowej.

Rezerwa pod boiska treningowe o nawierzchni z trawy naturalnej z wysiewu.

Rezerwa ta obejmie teren gwarantujący usytuowanie dwóch boisk treningowych o wymiarach min. 30x62m każde. Trawa piłkarska z mieszanki nasion kilku traw odpornych

na deptanie, trudne warunki atmosferyczne oraz gwarantujących szybki odrost, np.: życicy trwałej, wiechliny łąkowej oraz kostrzewy czerwonej.

Ogrodzenie i dostęp do stadionu

Stadion będzie otoczony zewnętrznym systemowym ogrodzeniem panelowym na słupkach stalowych, mocowanych w blokach betonowych o wysokości 2,5m i konstrukcji uniemożliwiającej niekontrolowane wejście oraz znajdującym się od stadionu w odległości umożliwiającej swobodny przepływ ludzi. W ogrodzeniu tym zostaną zlokalizowane bramki obrotowe wysokie, przeznaczone do kontroli ruchu osobowego, współpracujące z systemami biletowymi i kontroli wejścia, umożliwiającymi weryfikację uprawnień do wejścia na obiekt sportowy jakim jest stadion. Bramki obrotowe służyć będą jedynie jako wejście na obiekt, natomiast wyjście odbywać się będzie przez przeznaczone do tego furtki i bramy, które pełnią funkcję wyjść ewakuacyjnych.

Na granicy zachodniej działki zaprojektowano ekran akustyczny w postaci wału ziemnego o wysokości 5 m od podstawy terenu w odległości 50 m od podstawy skarpy wału nadrzecznego.

Kasy i urządzenia kontrolne będą wmontowane w ogrodzenia zewnętrzne. Będą posiadać łączność z centralą kierowania, oświetlenie po zmroku i zabezpieczenie przed dewastacją, nieuprawnionym wejściem i podpaleniem.

Na teren stadionu będą prowadziły dodatkowo 2 bramy przejazdowe, strzeżone, umożliwiające wjazd służb porządkowych oraz wozów bojowych na płytę boiska.

Korytarze, klatki schodowe, przejścia itp. będą wyraźnie oznakowane, wskazując kierunek ewakuacji. Wszystkie publiczne przejścia, korytarze, schody, drzwi i bramy będą wolne od wszelkich przeszkód, które mogłyby utrudniać swobodny przepływ widzów.

Sztuczne oświetlenie

Dla potrzeb meczów rozgrywanych w godzinach wieczornych stadion zostanie wyposażony w sztuczne oświetlenie odpowiadające normom określonym przez UEFA dla 3 kategorii stadionu. W celu zapewnienia możliwości kontynuacji meczu w przypadku awarii zasilania, stadion zostanie wyposażony w niezależny system zasilania awaryjnego, który będzie w stanie natychmiast i bez przerw zapewnić pełną moc oświetleniową systemu podstawowego.

Infrastruktura techniczna.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania stadionu oraz zapewnienia bezpieczeństwa, obiekt wyposażony zostanie w niezbędne systemy instalacyjne, tj.:

a) instalacje wodne i kanalizacyjne
b) instalacje ogrzewcze
c) instalacje wentylacji i klimatyzacji
d) instalacje wody lodowej
e) instalacje elektryczne
f) system monitoringu TV oraz rejestracji dźwięku, zgodny z Ustawą dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009r. Nr 62, poz. 504 z późniejszymi zmianami).
   - Miejscami podlegającymi obowiązkowej rejestracji obrazu są:
     - ogrodzenie zewnętrzne stadionu i granica terenu
     - kasy biletowe
     - bramy, furtki i inne miejsca przeznaczone do wejścia uczestników na teren stadionu
     - ciągi komunikacyjne, w tym drogi dla służb ratowniczych drogi ewakuacyjne
     - parkingi
     - sektory dla kibiców (widownia)
     - płyta boiska

- pomieszczenia i miejsca na stadionie nieprzeznaczone dla osób uczestniczących w meczu piłki nożnej, objęte kontrolą dostępu w przypadku gdy nie będą objęte nadzorem przez członków służby porządkowej.

➢ Miejscami podlegającymi obowiązkowej rejestracji dźwięku są:
- sektory dla kibiców (widownia)
- płyta boiska.

g) Instalacje SWNiKD (Sygnalizacja włamania i napadu i kontroli dostępu)

h) Instalacje nagłaśniające

Stadion zostanie wyposażony w system umożliwiający przekazywanie komunikatów dźwiękowych wszystkim osobom uczestniczącym w meczu piłki nożnej. Nagłośnienie systemu zapewni słyszalność podawanych komunikatów w każdych warunkach. System przekazywania komunikatów dźwiękowych będzie wyposażony w awaryjne zasilanie w energię elektryczną – wymóg Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2010r. w sprawie warunków bezpieczeństwa, jakie powinny spełniać stadiony, na których mogą odbywać się mecze piłki nożnej (Dz. U. z dnia 6 lipca 2010r.)

i) Instalacje teleinformatyczne

Sieć teleinformatyczna ma pełnić rolę wydajnego, zintegrowanego szkieletu komunikacyjnego dla wielu systemów projektowanych w ramach sieci niskoprądowych. W szczególności należy tu wymienić:
- dostęp do Internetu,
- transmisję danych na potrzeby aplikacji merytorycznych,
- obsługę komunikacji głosowej i wideokonferencji HD,
- monitoring wizyjny (CCTV),
- dystrybucję cyfrowego sygnału wideo HD (transmisja telewizyjna ze stadionu, dystrybucja sygnału telewizyjnego na stadionie),
- systemy automatyki budynku
- systemy bezpieczeństwa budynku,

Sieć teleinformatyczna stadionu musi być jednorodna i w pełni zarządzana. Oznacza to zgodność protokołów komunikacji i zarządzania dla wszelkich funkcjonalności dostarczonych w ramach niniejszej procedury elementów i systemów.

j) System kontroli wejść i sprzedaży biletów - zgodny z art. 13 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009r. Nr 62, poz. 504 z późniejszymi zmianami),

k) Instalacje tablic wyników.

<u>Dodatkowa infrastruktura techniczna:</u>

Dla pełnienia podstawowych funkcji budynek będzie wyposażony w dodatkowe systemy wspomagające: komputerowy, łączności oraz instalacyjny. Planuje się system monitorowania wizyjnego widowni i parkingu. Zostaną uwzględnione przyłącza mediów dla punktów handlowych i gastronomicznych, które będą lokalizowane w przyszłości na obwodzie stadionu, pod trybunami.

Ze względu na to, że stacje telewizyjne potrzebują dużej liczby stanowisk kamer na stadionie, część z nich wymagać będzie instalacji platform w trybunach, co wiąże się z rezygnacją z odpowiedniej liczby miejsc. W projekcie przewidziano następujące stałe platformy dla kamer telewizyjnych na stadionie:
- Platforma dla głównych kamer (co najmniej 4mx2m), zlokalizowana w trybunie głównej dokładnie na osi linii połowy boiska oraz w celu zapewnienia optymalnej jakości obrazu, powyżej poziomu płyty boiska.
- Dwie platformy (4m x 2m), zlokalizowane w głównej trybunie na wysokości zewnętrznego krańca pola karnego.
- Dwie platformy (4m x 2m), zlokalizowane w głównej trybunie na wysokości zewnętrznego krańca pola bramkowego.

- Po jednej platformie za każdą bramką (4m x 2m) na poziomie pozwalającym na nieograniczoną widoczność środka pola karnego z góry.
- Jedna platforma w trybunie naprzeciwko głównej trybuny (4m x 2m), zlokalizowana w osi linii połowy boiska na poziomie gwarantującym, że kamera skierowana na środek boiska tworzy z płaszczyzną poziomą kąt 15-20°.

Stadion wyposażony będzie w zintegrowany system identyfikacji osób, tj. elementy infrastruktury i urządzenia pozwalające na kierowanie przepływem i kontrolę osób uczestniczących w meczach piłki nożnej. W szczególności nacisk położono na organizowanie ciągów komunikacyjnych tak, by umożliwić osobom uczestniczącym w meczu piłki nożnej przemieszczanie się na obszarze stadionu, w tym od miejsca weryfikacji dokumentu wstępu do miejsca siedzącego.

Zagospodarowanie zielenią

- *Pas zieleni izolacyjnej od strony ul. Dzierżawnej*.

Pas zieleni izolacyjnej od strony ul. Dzierżawnej, który będzie składał się z różnych gatunków drzew i krzewów w zwartych zespołach, tworzyć będzie barierę zmniejszającą poziom hałasu oraz oddzielającą struktury miejskie o przeciwstawnej funkcjonalności (osiedle domów jednorodzinnych od projektowanego stadionu). Zaprojektowana zieleń ma tutaj postać trójgatunkowego szpaleru roślinności: dąb czerwony, robinia akacjowa oraz klon jesionolistny. W projektowany szpaler mogłyby też wejść rosnące w tamtym miejscu topole włoskie. Całkowita szerokość pasa zieleni izolacyjnej wynosiłaby wówczas ok. 20 m.

- *Pas zieleni izolacyjnej od strony projektowanej Lubelskiego Lipca 80 i ul. Muzycznej*.

Ma postać niskiego żywopłotu o wysokości docelowej 1,5 m. Składają się na niego dwa gatunki krzewów: tawuła szara i pęcherznica kalinolistna.

- *Zieleń reprezentacyjna przy parkingach*.

Przy sektorze zachodnim, wzdłuż występujących ciągów pieszych zaprojektowano trawnik z pasmem ozdobnej trawy, na rabatach pomiędzy parkingami przewidziano nasadzenia z sosny górskiej, trzmieliny oraz tawuły. Docelowa wysokość roślin wynosi od 0,3 do 1,5 m. Przy sektorze południowym zaprojektowano wzdłuż ciągów pieszych żywopłoty z niskiej tawuły, na rabatach pomiędzy parkingami nasadzenia z sosny górskiej, trzmieliny oraz tawuły. Przy sektorze wschodnim na większych rabatach zaprojektowano żywopłoty z lilaka Meyera oraz jałowca o niebieskim wybarwieniu igieł. Uzupełnieniem są grupy krzewów, umiejscowione przy wjeździe od strony Trasy Zielonej oraz przy wejściach od ul. Muzycznej.

- *Obszar od strony rzeki Bystrzycy.*

Ponadto, zgodnie z raportem o oddziaływaniu na środowisko projektowanego zamierzenia inwestycyjnego dla terenu tego preferuje się wszelkie formy wzbogacenia ekologicznego poprzez nasadzenia zieleni ozdobnej oraz zadrzewienia, które należy realizować w systemie gniazdowym w taki sposób, aby nie utrudniały one przewietrzania głównych korytarzy nawiewu, jakimi są dna dolin rzecznych, a także realizację funkcji rekreacyjnej z uwzględnieniem ścieżek rowerowych. W tej części przewidziano kilka drzew liściastych oraz niewielkie grupy krzewów, ulokowane w odległości 50 m od stopy wału.

NIEKTÓRE ROZWIĄZANIA KONSTRUKCYJNO-MATERIAŁOWE

Konstrukcja

- pale pod obiekt żelbetowe,
- oczepy podwalinowe żelbetowe prefabrykowane lub monolityczne z betonu min. C25/30; dla konstrukcji trybun i zadaszenia,
- ściany konstrukcyjne, osłonowe – zakaz stosowania elementów z betonu komórkowego

- stropy – żelbetowe monolityczne,
- klatka schodowa – biegi i spoczniki żelbetowe prefabrykowane lub monolityczne,
- trybuny i schody na trybunach z elementów żelbetowych prefabrykowanych i częściowo monolitycznych wylewanych na budowie. Konstrukcję nośną stanowić mają monolityczne ramy żelbetowe z betonu architektonicznego. Na ramach będą oparte żelbetowe prefabrykaty trybun, o przekroju odwróconej litery L. Minimalna klasa betonu dla konstrukcji C25/30.
- konstrukcja dachu stalowa prętowo-cięgnowa z cięgnami linowymi. Stal na konstrukcję sztywną 18G2. Pokrycie dachu z membrany PTFE oraz przeźroczystych płyt z tworzywa sztucznego. Wszystkie stalowe elementy konstrukcyjne zabezpieczone antykorozyjnie zgodnie z normatywami. Stalowa konstrukcja dachu zabezpieczona przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Wykończenie zewnętrzne

Elewacje stadionu oraz obiektów kubaturowych, położonych w jego obrębie, mają być wykonane z materiałów elewacyjnych o wysokim standardzie oraz walorach estetycznych. Zalecane jest stosowanie fasad szklanych w zestawieniu z betonem architektonicznym (fasadowym, elewacyjnym) oraz okładzinami elewacyjnymi zewnętrznymi. Na elewacji stadionu przy wejściu głównym zostanie wkomponowany duży, czytelny napis z nazwą stadionu.

Ściany działowe – szkieletowe w systemie suchej zabudowy, z elementów ceramicznych, wapienno-piaskowych (silikatowych), pustaków szklanych, szkła hartowanego.

Konstrukcja trybun – żelbetowa, częściowo prefabrykowana, wykonana z betonu architektonicznego, na niej przewiduje się montaż krzeseł systemowych.

Klatki schodowe zewnętrzne – żelbetowe z betonu architektonicznego,

Stolarka okienna – okna zewnętrzne z profili aluminiowych ze szczeliną termiczną, malowanych proszkowo. Okucia, klamki, zawiasy itp. wykończone w kolorze identycznym jak profile. Szklenie podwójną szybą zespoloną o grubościach nie mniejszych niż 4/16/4 o współczynniku przenikania ciepła U≤1,1 W/m²K (wsp. U dla całego okna U≤1,5 W/m²K).

Ściany fundamentowe - zaizolowane przeciwwilgociowo i przeciwwodnie, zgodnie z wybranym systemem, ocieplone.

Obróbki blacharskie, rury spustowe i rynny dachowe – z blachy tytan–cynk,

Pokrycie dachu nad obiektami kubaturowymi – wg przyjętego systemu pokryć dla dachów płaskich. Pokrycie dachu nad obiektami, których dach będzie wyeksponowany lub widoczny z trybun, zostanie wykonane z materiałów współgrających z elementami wykończeniowymi całego założenia.

Ogrodzenie zewnętrzne otaczające teren stadionu o wysokości minimum 2,5m, panelowe wg przyjętego systemu przeznaczonego na tego typu obiekty.

Urządzenia kontrolne - wmontowane w ogrodzenie zewnętrzne, konstrukcja uniemożliwiająca niekontrolowane wejście.

Przejazdy techniczne – w celu umożliwienia wjazdu pojazdów specjalnych oraz obsługi technicznej (ciągniki, karetka pogotowia, samochód ciężarowy) - dwa wjazdy w narożach stadionu o minimalnej wysokości 4,5m.

Bramy i wejścia*:* tzw. kołowroty przy wejściach wg wybranego systemu. Kołowroty powinny być wyposażone w kamery CCTV, monitorujące każde przejście, system informacyjny wyświetlający 16 dowolnie programowalnych znaków (np. wiadomość o drużynach biorących udział w meczu, wyniku spotkania czy też informacje organizatora), piktogramy przejścia, które obrazują aktualny stan urządzenia, system podświetlający LED lub LCD, elektroniczny licznik przejść, elektroniczną blokadę przejścia. Wyzwalane poprzez czytniki kart zbliżeniowych, chipowych oraz systemy kodów kreskowych.

Izolacje budynku (przeciwwilgociowe i hydroizolacje) – elementy konstrukcji narażone na działanie wody i wilgoci zostaną zabezpieczone dzięki odpowiednim systemom hydro i paraizolacyjnym. W zależności od przyjętego systemu będą wykorzystywane: emulsje asfaltowe, masy asfaltowe, membrany kubełkowe, folie budowlane, papy termozgrzewalne, folie paroizolacyjne itp.

Izolacja termiczna i akustyczna –z zastosowaniem systemów charakteryzujących się najwyższymi parametrami izolacyjnymi. W zależności od przyjętego systemu mogą być wykorzystywane: polistyren ekstradowany, wełna mineralna, płyta poliuretanowa itp.

Wykończenie wewnętrzne

Balustrady i poręcze ze stali nierdzewnej (klatki schodowe, pochylnie), kwasoodpornej z wypełnieniem szklanym (miejsca reprezentacyjne) lub prętów poziomych.

Okładziny ścienne i sufitowe – wykorzystane zostaną systemy suchej zabudowy z płyt gipsowo-włóknowych lub gipsowych oraz sufity podwieszane z płyt mineralnych bądź ze stali. We wszystkich pomieszczeniach, w których wymaga tego funkcja, zostaną zastosowane okładziny akustyczne przeciwdziałające nadmiernemu hałasowi.

W celu nadania wnętrzom odpowiedniej stylistyki zostaną wykorzystane najnowsze technologie i materiały stosowane w obiektach komercyjnych tego typu, np: laminaty HPL, okładziny kamienne, szkło itp.

W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych okładziny wykonane zostaną do wysokości min. 2,1m. W pomieszczeniach technicznych i warsztatach przewidziano fartuchy wokół umywalek.

Okładziny podłogowe - proponowane rozwiązania to:

- Gres porcelanowy nieszkliwiony (pomieszczenia techniczne, tarasy) – kat. I, barwiony w masie gr. 8-9mm nienasiąkliwy;
- Płytki ceramiczne szkliwione (pomieszczenia sanitarne) kat.I gr. 5-6mm, z certyfikatem „B”
- Wykładzina dywanowa – przeznaczona do budynków użyteczności publicznej (pomieszczenia biurowe), odporna na zaplamienia, ścieranie, zniekształcanie i uszkodzenia mechaniczne.
- Posadzka żywiczna dekoracyjna (halle wejściowe, ciągi komunikacyjne, klatki schodowe wewnętrzne, pochylnie, sale konferencyjne, restauracja, bufet itp.) – przeznaczona do stosowania w obiektach komercyjnych.

Zabudowa pomieszczeń sanitarnych – modułowy system kabin z HPL. Kabiny wyposażone w zamki wraz z ochronnym otwieraczem awaryjnym drzwi i wskaźnikiem „wolne – zajęte”. Wymagana Aprobata Techniczna ITB na system ścianek i drzwi z HPL oraz Atest Higieniczny i Klasyfikacja Ogniowa.

Tynki wewnętrzne (w obiektach kubaturowych) - tynki wewnętrzne gipsowe nakładane metodą mechaniczną – zatarte na gładko. Malowanie ścian wewnętrznych wodoodporną farbą dyspersyjną, kolory pastelowe, matowe.

Stolarka okienna – Okna zewnętrzne wykonywane z profili ze szczeliną termiczną, malowane proszkowo. Okucia, klamki, zawiasy itp. wykończone w kolorze identycznym jak profile. Szklenie podwójną szybą zespoloną 4/16/4 o współczynniku przenikania ciepła U≤1,1 W/m²K (wsp. U dla całego okna U≤1,5 W/m²K).

Stolarka drzwiowa – zastosowane będą następujące rodzaje drzwi:

- *płytowe*
  Konstrukcja skrzydła - ramiak sosnowy lub z MDF obłożony dwiema gładkimi płytami HDF, wypełnienie stabilizujące z warstwy o strukturze „plastra miodu”, opcjonalnie może to być płyta wiórowa otworowana lub pełna.

Wykończenie okleiną CPL 0,5mm w kolorystyce odpowiadającej aranżacji kolorystycznej wnętrz. Ościeżnice z drewna iglastego okleinowane lub MDF regulowane, przylgowe.
Drzwi do pomieszczeń tzw. „mokrych" wyposażone w samozamykacze z otworami wentylacyjnymi w dolnej części skrzydła min. 200 cm²; wymagana jest AT wydana przez ITB. Ościeżnice w sanitariatach metalowe, wykonane z blachy stalowej, dwustronnie ocynkowanej dyfuzyjnie, lakierowane proszkowo.

- *aluminiowe*
  Ościeżnice zewnętrzne: systemowy profil aluminiowy z wewnętrzną częścią ościeżnicy odizolowaną termicznie od zewnętrznej;
  Ościeżnice wewnętrzne: nie muszą być odseparowane termicznie;
  Skrzydła drzwi: grubość profili minimum 50mm.;
  W miejscach narażonych na uderzenia itp. szkło bezpieczne hartowane, tafle szklane, przeźroczyste.
  Okucia antypaniczne dla drzwi ewakuacyjnych.

- stalowe
  W pomieszczeniach technicznych i zaplecza magazynowego drzwi stalowe. Blacha zewnętrzna o gr. min. 0,9mm, wzmocniona konstrukcja skrzydła drzwiowego, łożyskowe zawiasy. Płyta drzwiowa i ościeżnica cynkowane, gruntowane warstwą farby proszkowej.

Wyposażenie toalet

- *toalety ogólnodostępne dla kibiców* - wyposażenie wandaloodporne z blachy kwasoodpornej, bez części wystających, z osłonami ochronnymi nie posiadającymi śrub mocujących. Armatura bezdotykowa. Miski ustępowe wiszące. Spłuczki podtynkowe do zabudowy. Lustra nietłukące ze stali nierdzewnej odporne na uszkodzenia. Wyposażenie uzupełniające: dozowniki mydła, dozowniki ręczników papierowych, suszarki do rąk, dozowniki papieru toaletowego, wieszaki, lustra naścienne, ognioodporne pojemniki na odpadki.
- *toalety dla niepełnosprawnych* – miski ustępowe i umywalki odpowiednio przystosowane. Dodatkowo zainstalowane pochwyty i poręcze ze stali kwasoodpornej. Pozostałe wyposażenie analogicznie jak dla toalet ogólnodostępnych.
- *toalety i łazienki V.I.P.* - powinny wyróżniać się nowoczesnością i wysokim standardem wyposażenia, zgodnie z najnowszymi trendami. Urządzenia sanitarne wykonane z ceramiki. W toaletach armatura bezdotykowa. Spłuczki podtynkowe do zabudowy. Wyposażenie uzupełniające: dozowniki mydła, dozowniki ręczników papierowych, suszarki do rąk, dozowniki papieru toaletowego, wieszaki, lustra naścienne, pojemniki na odpadki.
- *pozostałe toalety i łazienki* - urządzenia sanitarne (umywalki, miski ustępowe, pisuary, bidety), wykonane z ceramiki, armatura bezdotykowa. Spłuczki podtynkowe do zabudowy. Kabiny prysznicowe wykonane ze szkła hartowanego. Brodziki kompozytowe. Wyposażenie uzupełniające: dozowniki mydła, dozowniki ręczników papierowych, suszarki do rąk, dozowniki papieru toaletowego, wieszaki, lustra naścienne, pojemniki na odpadki.

Windy - w celu usprawnienia komunikacji oraz transportu towarów zaprojektowano dźwigi osobowe bez maszynowni z napędem linowym ciernym z wykorzystaniem pasów z tworzyw sztucznych (pasy stalowe, pokryte wytrzymałym poliuretanem). Windę do obsługi wyłącznie osób V.I.P. zaprojektowano jako niezależną, bez dostępu osób postronnych. Zaprojektowano taż windę ogólnodostępną. Obie dostępne z hallu głównego. Dodatkowo do obsługi zaplecza bufetów i restauracji przewidziano windę towarową. Wyposażenie oraz standard wykończenia wind osobowych najwyższy oferowany przez producenta.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Klasa odporności pożarowej

Obiekt stadionu kwalifikuje się do kategorii ZL I zagrożenia ludzi

Pomieszczenia socjalne, biurowe, administracyjne, pomieszczenia obsługi, szatnie, pokoje kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Pomieszczenia techniczne kwalifikuje się jako strefy PM o maksymalnej gęstości obciążenia ogniowego $Q_d \leq 500$ MJ/m^2

Magazyny kwalifikuje się jako strefy PM o gęstości obciążenia ogniowego do 2000 MJ/m^2

Dla pomieszczeń pod trybunami wymagana jest klasa odporności przeciwpożarowej B. Dla klasy B poszczególne elementy budynku powinny spełniać następujące wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej:

- główna konstrukcja nośna – R120,
- stropy – REI 60,
- ściana zewnętrzna – EI 60 (R120 – jeśli przegroda jest częścią konstrukcji głównej budynku),
- konstrukcja dachu – R 30 (nad budynkiem głównym),
- przekrycie dachu – RE 30 (nad budynkiem głównym),
- ściana wewnętrzna – EI 30,
- Wszystkie elementy budynku – nierozprzestrzeniające ognia.

Wydzielenie stref pożarowych w budynku zaprojektowano za pomocą ścian w klasie odporności ogniowej REI 120, stropów REI 60, drzwi w klasie EI 60.

Pomieszczenia techniczne, pompownie pożarowe, rozdzielnie elektryczne, magazyny wydzielone ścianami i stropami w klasie co najmniej EI 120 i zamykane drzwiami w klasie co najmniej EI 60. Wszystkie drzwi przeciwpożarowe wyposażone są w samozamykacze. Otwory do wydawania posiłków w kioskach gastronomicznych zamknięte będą roletami w klasie odporności ogniowej E 30. Kanały wentylacyjne przechodzące przez granice stref pożarowych zostaną wyposażone w klapy przeciwpożarowe w klasie odporności ogniowej EIS 120 lub obudowę o klasie odporności ogniowej EI 120. Przejścia instalacyjne uszczelnione do klasy odporności ogniowej przegród przeciwpożarowych (EI 60, EI 120). Na instalacji kanalizacyjnej wykonanej z rur z tworzyw sztucznych zastosowane zostaną kasety (pierścienie) pęczniejące zapewniające odporność ogniową przegrody przeciwpożarowej.

Wymagania w stosunku do sufitów i podłóg:

- wykładziny podłogowe na drogach ewakuacyjnych i wszystkich pomieszczeniach – co najmniej trudno zapalne,
- sufity podwieszane wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.

Do wykończenia wnętrz nie będą stosowane materiały łatwo zapalne, których p0rodukty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub silnie dymiące.

Trybuny: traktuje się jako przestrzeń otwartą zakwalifikowaną do zagrożenia ludzi ZL I. Pomiędzy trybunami, a innymi pomieszczeniami stadionu zaprojektowano co najmniej wydzielenie dymoszczelne, a tam gdzie to było możliwe wydzielenie w klasie odporności ogniowej REI 120.

Zadaszenia nad trybunami. Brak jest warunków technicznych, które definiowałyby klasę odporności ogniowej dla zadaszenia nad trybunami. Zadaszenie to będzie spełniało wymaganie klasy reakcji na ogień co najmniej B, co zarazem spełnia wymagania nierozprzestrzeniana ognia dla zadaszenia jako elementu budowlanego i niezapalności dla materiału z którego wykonane jest zadaszenie (wymaganie to dotyczy konstrukcji i materiału pokrycia).

Warunki ewakuacji

Trybuny. Ewakuacja z trybun odbywa się za pomocą otwartych klatek schodowych lub bezpośrednio na przestrzeń otwartą. Dodatkowo umożliwiono ewakuację z trybun na płytę stadionu. Czas ewakuacji z trybun do miejsc bezpieczeństwa nie przekroczy 8 minut. Szerokość przejść na trybunach przyjęto standardowo 1,20 m i nie mniej niż 0,9 m.

Budynek. Zgodnie z przepisami dla pomieszczeń pod trybunami zapewniono następujące warunki ewakuacji:

- Ilość wyjść ewakuacyjnych: na każde 100 osób co najmniej 0,6 m wyjścia
- Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych – min. 1,4 m (1,2 m do ewakuacji nie więcej niż 20 osób),
- Szerokość biegów klatek schodowych – co najmniej 1,2 m, spoczników 1,5 m,
- Drzwi na drogach ewakuacyjnych otwierane zgodnie z kierunkiem ewakuacji. Szerokość drzwi wyjściowych z budynku co najmniej 1,20 m.

  Ze względu na atrialny charakter głównego holu wejściowego do obiektu przewidziano dla niego oddymianie grawitacyjne.

Ewakuacja z budynku (pomieszczeń pod trybunami) odbywa się obudowanymi klatkami schodowymi (ściany w klasie REI 60, drzwi w klasie EI 30) wyposażonymi w urządzenia oddymiające, tj. w klapy dymowe o powierzchni czynnej minimum 5% rzutu poziomego klatki chodowej . nawiew powietrza do oddymiania przez automatyczne otwarcie drzwi wyjściowych z klatki schodowej.

Wynik symulacji ewakuacji widzów z trybun Stadionu Miejskiego w Lublinie potwierdza, że wymagany czas bezpiecznej ewakuacji do miejsca bezpieczeństwa będzie krótszy od dostępnego czasu bezpiecznej ewakuacji i nie przekroczy 8 minut, co powoduje spełnienie założonego kryterium akceptowalności.

Elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego

Do wykończenia wnętrz nie wolno stosować materiałów i wyrobów łatwozapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące. Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji wszystkie materiały i wyroby budowlane winny być wykonane z materiałów co najmniej trudnozapalnych. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.

W pomieszczeniach przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz wykonane z materiałów co najmniej trudnozapalnych. W pomieszczeniach technicznych wszystkie elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego z materiałów niepalnych. Krzesełka na trybunach co najmniej trudnozapalne, trwale mocowane do podłoża.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Źródłem wody dla instalacji ppoż. będzie miejska sieć wodociągowa. Instalacja hydrantowa zasilana będzie z dwóch przyłączy wody fi 90 PE poprzez zestawy hydroforowe. Instalacja w budynku wykonana będzie w układzie pierścieniowym z rur stalowych ocynkowanych. Dla zabezpieczenia przeciwpożarowego przewiduje się ochronę przy pomocy hydrantów wewnętrznych DN 25 rozmieszczonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przy klatkach schodowych i windach oraz wewnątrz dużych pomieszczeń. W pomieszczeniach zaplecza technicznego i pomieszczeń pomocniczych zastosowane zostaną hydranty DN 52.

Zaopatrzenie w wodę z sieci zewnętrznej w układzie obwodowym, z hydrantami zewnętrznymi nadziemnymi DN 80 o wydajności 10 l/s każdy zlokalizowanymi na parkingach i dwoma dodatkowymi podziemnymi zlokalizowanymi przy płycie boiska. Dla zabezpieczenia

obiektu na cele pożarowe do zewnętrznego gaszenia pożaru przewiduje się 2 jednocześnie działające hydranty przeciwpożarowe DN80 o wydajności 20l/s

Instalacja sygnalizacji pożaru

Budynek główny wyposażony w system sygnalizacji pożaru z czujkami pożarowymi i ręcznymi ostrzegaczami pożarowymi. Centrala sygnalizacji pożaru usytuowana w pomieszczeniu, w którym będzie stały dozór. Funkcje realizowane przez system:

- monitorowanie pożarowe obiektu,
- monitorowanie centrali sterowania oddymianiem klatek schodowych w zakresie uszkodzenia i alarmu,
- otwarcie rozsuwanych drzwi ewakuacyjnych,
- wyłączenie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji,
- zamknięcie klap przeciwpożarowych w przewodach wentylacyjnych,
- zamknięcie tych drzwi dymoszczelnych w korytarzach, które normalnie będą utrzymywane w pozycji otwartej,
- samoczynny zjazd dźwigów (wind) na parter i ich odłączenie z drzwiami dźwigów na parterze w pozycji otwartej.

Drogi pożarowe

Drogi pożarowe obwiedniowe o szerokości 6 m wytrzymujące nacisk 100 kN na oś, umożliwiające przejazd wokół stadionu oraz parkingów bez zawracania. Promienie zewnętrzne łuków nie mniejsze niż 11 m.

Droga pożarowa będzie przebiegać z co najmniej dwóch stron obiektu w odległości 5-15 m od ścian budynku. Zasadniczą drogę pożarową dla stadionu stanowi droga od strony zachodniej budynku, połączona z możliwością wjazdu na płytę boiska.

BRANŻA SANITARNA

W przypadku przedmiotowej inwestycji wstępne warunki techniczne zostały wydane dla następujących wielkości zapatrzenia w wodę i energię cieplną:

- woda
  - zaopatrzenie dla celów socjalno bytowych – q max = 15 l.s.
  - zaopatrzenie dla podlewania terenów zielonych – Q max = 4 m³.h
  - zaopatrzenie dla celów p.poż – minimum 20 l.s (gaszenie pożaru z zewnątrz).
- ścieki sanitarne
  $q_{s\ max}$ = 14,25 l.s.
- ścieki deszczowe
  - spływ deszczu z dachów - q = 173 l.s,
  - spływ deszczu z jezdni i parkingów – q = 494 l.s
  - odwodnienie płyty boiska głównego – q = 70 l.s
  - odwodnienie boisk treningowych – q = 100 l.s
- energia cieplna – dostawca LPEC (sieć ciepłownicza) - łączne zapotrzebowanie ciepła – 420 kW

Maksymalne zapotrzebowanie na wodę dla celów bytowo – gospodarczych oraz odprowadzenie ścieków sanitarnych występować będzie jedynie w dniach przeprowadzanych meczów lub innych imprez masowych. Podobnie zapotrzebowanie na energię cieplną dla celów podgrzewania ciepłej wody.

Ogrzewanie budynku w okresach, gdy występuje przerwa w rozgrywkach może być ustawione na dyżurne czyli z osłabieniem mocy grzejnej, przy nieczynnej wentylacji. Ogrzewanie płyty może być niezbędne w okresach od 15 października do 15 grudnia i od 1 marca do 30 kwietnia, pod warunkiem występowania w tym okresie opadów śniegu lub temperatur ujemnych.

W projektowanych obiektach przewiduje się wyposażenie poszczególnych sal i pomieszczeń w wentylację i klimatyzację.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków

Warunki techniczne nr KT/5004-826/2011 z dnia 03.11.2011, wydane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o., podaje lokalizację włączenia się do projektowanej sieci wodociągowej w przedłużeniu Trasy Zielonej Ø 200, która winna być podłączona do sieci w ulicy Krochmalnej. (Warunki techniczne są załącznikiem do niniejszego opracowania). Odprowadzenie wód opadowych do kolektora deszczowego w planowanej do przedłużenia ul Muzycznej, natomiast wody opadowe z dachu stadionu i drenażu boisk-do zbiornika retencyjnego. Wody opadowe retencjonowane, podczyszczone i zdezynfekowane zostaną wykorzystane podlewania terenów zielonych.

Na przyłączu wody przed wejściem do budynków należy zaprojektować hydranty zewnętrzne. Ponieważ na jednym przyłączu znajdzie się zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych jak i p.poż, wystąpi konieczność zaprojektowania komory wodomierzowej. W komorze wodomierzowej znajdzie się sprzężony wodomierz oraz zawór antyskażeniowy.

Odprowadzenie ścieków sanitarnych: Odprowadzenie ścieków sanitarnych zostanie zaprojektowane do istniejącego kolektora sanitarnego w ul Muzycznej.

Odprowadzenie ścieków pochodzących z gastronomii do kanału odprowadzającego ścieki z obiektu, poprzez separator ścieków tłuszczowych zintegrowanego z osadnikiem. Odprowadzenie ścieków z obiektu przewodami z rur kamionkowych obustronnie szkliwionych o połączeniach kielichowych z uszczelkami gumowymi. Na trasie odprowadzenia ścieków do kolektora, będą zaprojektowane studnie rewizyjne betonowe, w klasie betonu B 45 o średnicy Φ1.2 m.

Odprowadzenie ścieków deszczowych: Przewidywana ilość odprowadzanych ścieków deszczowych przy założeniu występowania deszczu w cyklu dwuletnim o natężeniu 150 l/s/ha wyniesie:

VI. spływ deszczu z dachów – q = 159,5 l/s
VII. spływ deszczu z dróg i parkingów – q = 836,4,7 l/s
VIII. spływ odwodnienia płyty stadionu – q = 46,3 l/s
IX. spływ odwodnienia płyt boisk treningowych – q = 108,7 l/s.

Przewidziane jest rozdzielenie kanalizacji deszczowej na „czystą" do odprowadzenia wód deszczowych z dachu trybun i „brudną" do odprowadzenia wód opadowych z jezdni i parkingów. Na kanalizacji „brudnej" zaprojektowano separator materiałów ropopochodnych z osadnikiem piasku zamontowanym przed odprowadzeniem ścieków do kanalizacji w projektowanym kolektorze w ul. Muzycznej, gdzie warunki określają odpływ w ilości 1 l/s. Ścieki deszczowe czyste z dachu oraz pochodzące z drenażu odwodnieniowego płyt boisk głównego i treningowych, będą kierowane do zbiornika dwukomorowego podziemnego. Jedna część będzie przeznaczona dla spływu wód deszczowych z dachu, natomiast druga dla wód pochodzących z drenażu boisk. Zbiornik retencyjny wyposażony będzie w system monitorowania poziomu wody oraz przepełnienia komory. Ze zbiornika wykonany będzie przelew do kanalizacji sanitarnej. Na przelewie z powodu ograniczenia odprowadzanych ścieków do ilości 10l/s zmontowany będzie regulator przepływu oraz modułowy przepływowmierz ścieków do pomiaru odprowadzanych tą drogą do kanalizacji zgodnie z zaleceniami określonymi w warunkach MPWIK. Z obydwu zbiorników zaprojektowane będą ujęcia wody do podlewania zieleni zarówno na boiskach jak i pozostałej.

Ze zbiornika zostanie zaprojektowane ujęcie wody za pomocą kosza ssawnego i pompy w odrębnej studni do podlewania terenów zielonych, w tym boisk. Tereny zielone będą podlewane ze zbiornika retencyjnego. W tym celu obok zbiornika zostanie zaprojektowana pompownia zlokalizowana w studni. Proponuje się pompę ze zbiornikiem ciśnieniowym, od której będzie poprowadzony pod ziemią przewód tłoczny prowadzony do studzienek, w

których zamontowane będą zawory hydrantowe Dn 25. Rozmieszczenie studni z zaworami zostanie zaprojektowane tak, aby zasięg podlewania wynosił minimum 30 mb.

Zbiornik retencyjny wód opadowych może również służyć do gaszenia pożaru zewnętrznego za pomocą pompy spalinowej.

Zaopatrzenie w energię cieplną

Dostawę energii cieplnej dla ogrzewania pomieszczeń, wentylacji oraz dla zaopatrzenia ciepłej wody użytkowej proponuje się za pomocą przyłącza sieci cieplnej wg warunków wydanych przez Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej. Zapotrzebowanie na moc cieplną dla w/w potrzeb wyniesie ca 1250 kW, zmienne w zależności od pory roku Ogrzewanie murawy płyty głównej boiska przewiduje się z miejskiej sieci ciepłowniczej.

W okresie zimy zapotrzebowanie na ciepło wystąpi dla pomieszczeń biurowych i sanitariatów użytkowanych. Dla tych pomieszczeń zaprojektowany będzie oddzielny obieg grzewczy. Pozostałe pomieszczenia będą ogrzewane dyżurnie z osłabieniem mocy, czyli tak, aby konstrukcja i wyposażenie pomieszczeń nie doznały uszczerbku poprzez brak ogrzewania. Wystarczy zatem w tych pomieszczeniach maksymalna temperatura Tw = 12 °C.

Przewiduje się korzystanie ze stadionu, w tym płyty boiska podstawowego w okresie grzewczym od 15.10 do 15.12 oraz od 01.03 do 30.04. W tym okresie przewiduje się rozgrywanie meczów i treningi.

Do ogrzewania budynku, ze względu na specyfikę jego eksploatacji, proponuje się zaprojektowanie instalacji c.o z podziałem na minimum 3 oddzielne, niezależne instalacje:

- Instalacja c.o dla pomieszczeń użytkowanych przez cały sezon grzewczy bez względu na rozgrywanie meczów. Dotyczy to biur administracji stadionu, oraz pomieszczeń zaplecza socjalnego użytkowanego przez pracowników.
- Instalacja c.o ściśle związana z rozgrywaniem meczów, czyli zaplecze socjalne – szatnie, umywalnie, pomieszczenia dla prasy, sędziów itp.
- Pomieszczenia które w okresie grzewczym poza sezonem rozgrywania meczów, mogą być wykorzystywane czasowo dla potrzeb treningów np. sala treningowa oraz szatnie i umywalnie.

Przy proponowanym podziale zostanie zaprojektowane automatyczne osłabienie ogrzewania pomieszczeń, które nie będą przez cały okres grzewczy w pełni eksploatowane.

Wewnętrzna instalacja centralnego ogrzewania wodna, pompowa. Czynnik grzejny z węzła cieplnego zlokalizowanej w pomieszczeniu dostępnym z zewnątrz budynku. Parametry czynnika grzejnego zmienne szczytowo 85/60 °C.

Na odgałęzieniach centralnego ogrzewania do poszczególnych obiegów grzewczych przewidzieć zawory mieszające sterowane temperaturą czynnika grzejnego mierzonego na powrocie z poszczególnych obiegów.

Wewnętrzne instalacje wod – kan

Instalacja wody zimnej

Proponuje się doprowadzenie wody zimnej do pomieszczenia przeznaczonego na węzeł cieplny. W pomieszczeniu tym należy zaprojektować wodomierz oraz zawór antyskażeniowy. Za wodomierzem w budynku należy zaprojektować instalację wewnętrzną do podgrzewacza ciepłej wody użytkowej oraz do wszystkich baterii umywalkowych, natryskowych, spłuczek ustępowych, a także do hydrantów wewnętrznych. Przewody wody zimnej dla całego budynku zaprojektować z rur z tworzyw sztucznych, natomiast dla hydrantów wewnętrznych wyłącznie z rur stalowych. Przewody magistralne prowadzić w korytarzach ponad stropami podwieszanymi. Odgałęzienia do poszczególnych odbiorników wody w bruzdach ściennych. Podejścia do baterii umywalkowych dolne z zaworami odcinającymi. Podejścia do hydrantów projektować w bruzdach ściennych, natomiast szafki hydrantowe, wnękowe, podtynkowe.

Instalacja wody ciepłej użytkowej i cyrkulacji

W projektowanym budynku w pomieszczeniu węzła cieplnego należy zaprojektować wymiennik ciepła dla przygotowania ciepłej wody użytkowej wraz z zasobnikiem c.w.u. Maksymalne zapotrzebowanie energii cieplnej dla potrzeb przygotowania ciepłej wody określa się na poziomie Q c.w.u = 200 kW. Wodę ciepłą należy doprowadzić z węzła wymiennikowego i zasobnika, przewodami z rur tworzywowych, ewentualnie stalowych podwójnie ocynkowanych.

Instalację cyrkulacji ciepłej wody należy zaprojektować z doprowadzeniem jej do zasobnika, przed którym należy zaprojektować pompę cyrkulacyjną oraz zawór zwrotny. Ciepła woda dla umywalek w pomieszczeniach WC, zlokalizowanych przy wejściach na trybuny, będzie przygotowywana za pomocą podgrzewaczy pojemnościowych elektrycznych. Pojemność podgrzewaczy 15 dm³, natomiast moc elektryczna dla podgrzania ciepłej wody nie przekroczy 1.5 kW.

Do podgrzewania wody zakłada się wykorzystanie kolektorów słonecznych. Zakładając, iż w okresach pomiędzy meczami z szatni i natrysków będą korzystać zawodnicy miejscowego klubu, to zapotrzebowanie ciepła nie przekroczy 50 kW. Ponieważ korzystanie z ciepłej wody będzie bardzo nierównomierne, dlatego konieczne będą zbiorniki buforowe. Przewiduje się że powierzchnia kolektorów wyniesie 50 m², co zapewni ilość energii cieplnej w ilości 37 kW.

Odbiorniki wody zimnej i ciepłej

A. Budynek główny z salą dla treningów: Baterie umywalkowe stojące z mieszaczami, montowane w umywalkach, czasowe z maksimum czasu pracy - 30 sek. Baterie natryskowe również z mieszaczami czasowe, czas pracy maksimum 60 sekund, możliwość ponownego uruchomienia baterii. Zawory do spłuczek ustępowych kątowe w przypadku indywidualnego uruchamiania spłuczki, lub automatyczne uruchamiane przez fotokomórkę. Zawory spłukujące do pisuarów również uruchamiane czasowo co 5 minut, lub uruchamiane fotokomórką. W pomieszczeniach gospodarczych dla sprzątaczek lub w centralnych umywalniach przy szatniach zaprojektowano zawory ze złączką do węża.

B. Pomieszczenia WC przy wejściach na trybuny: Podejścia wody zimnej do płuczek ustępowych, pisuarów oraz podgrzewaczy elektrycznych ciepłej wody, z pierścieniowej sieci hydrantów zewnętrznych. Zawory do spłuczek ustępowych kulowe, kątowe. Zawory do spłukiwania pisuarów również kątowe. Można zaprojektować spłukiwanie ustępów za pomocą fotokomórki. Płuczki ustępowe ukryte w ścianie. Baterie umywalkowe dostosowane do podgrzewaczy pojemnościowych, elektrycznych.

Wewnętrzna instalacja kanalizacji sanitarnej

Przewody – wszystkie przewody pionowe, poziome i podejścia z rur kanalizacyjnych PCW, kielichowych łączonych na uszczelki gumowe. Dotyczy to tras wewnątrz budynku oraz poza budynkiem, do pierwszej studzienki na granicy działki. Odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącego kanału w projektowanej ulicy Muzycznej. Wszystkie podejścia oraz piony kanalizacyjne winny być prowadzone w bruzdach ściennych lub nad posadzką, zamaskowane obudową z glazury.

Wentylacja

Instalacja wentylacji będzie zaprojektowana jako oddzielnie funkcjonujące instalacje wg niżej wymienionych podziałów:

- Zaplecze stadionu, w tym przebieralnie, szatnie, siłownie, sale odnowy itp. kryterium doboru wentylacji 4w.h – wentylacja mechaniczna z możliwością schładzania nawiewanego powietrza do temperatury 24 °C.
- Wentylacja wywiewna pomieszczeń sanitarnych tj. umywalni i WC. Kryterium doboru: 50 m³.h na jedną miskę ustępową i pisuar oraz 100 m³.h na jeden natrysk. Wywiew mechaniczny poprzez wentylatory łazienkowe, uruchamiane włącznikiem prądu, wyprowadzane powietrze z pomieszczeń kierowane do przewodu zbiorczego

magistralnego. Nawiew mechaniczny do sąsiednich pomieszczeń, grawitacyjny bezpośrednio poprzez kratki transferowe w drzwiach lub ścianach sąsiednich pomieszczeń o ile nie będą stanowić oddzielnych stref zagrożenia pożarowego.

- Wentylacja nawiewna wraz z możliwością schładzania powietrza w okresie lata do temperatury 24°C, dla pomieszczeń kuluarów i korytarzy, zlokalizowanych na wszystkich poziomach. Wywiew również mechaniczny.

Dla wentylacji pomieszczeń przebieralni, szatni i ewentualnie przy konieczności nawiewu mechanicznego dla pomieszczeń sanitarnych należy przewidzieć dostawę ciepła technologicznego do nagrzewnic wentylacyjnych. Dostarczenie czynnika grzejnego odrębnymi odgałęzieniami z węzła cieplnego, bądź kotłowni przewodami z rur stalowych czarnych z.s o połączeniach spawanych izolowanych antykorozyjnie i cieplnie. Przed nagrzewnicami przy centralach wentylacyjnych stosować pompy obiegowe, montowane na zasilaniu i zawory mieszające na powrocie. Automatyczne sterowanie dostawą czynnika cieplnego poprzez czujnik zamontowany w kanale powietrza nawiewanego.

Orientacyjne zapotrzebowania ciepła dla potrzeb wentylacji maksimum – 510 kW przy zastosowaniu central wentylacyjnych z odzyskiem ciepła. Dopuszczalne są wymienniki krzyżowe, obrotowe lub z rurką ciepła, albo pompą ciepła.

W pomieszczeniach barów przewidziano oddzielną wentylację wywiewną znad okapów kuchennych.

Klimatyzacja

Ze względu na różnorodność przeznaczenia pomieszczeń proponuje się klimatyzację za pomocą powietrza wentylacyjnego oraz klimatyzację z urządzeniami stacjonarnymi czyli klimatyzatorami sufitowymi bądź ściennym w systemie VRV.

Klimatyzację ze schładzaniem powietrza wentylacyjnego przewiduje się dla następujących pomieszczeń:

- Sale treningowe, siłownie wraz zespołami szatniowymi.
- Korytarze, kuluary, bufety na wszystkich kondygnacjach.

Klimatyzacja stacjonarna w systemie VRV zostanie zrealizowana dla pomieszczeń administracyjno – biurowych w tym dla pomieszczeń sędziów, dziennikarzy, obsługi TV, sali konferencyjnej oraz wybranych przez Inwestora pomieszczeń administracyjnych. Zostanie uwzględnione minimum 3 układy klimatyzacyjne w systemie VRV. W doborze pomieszczeń do wspólnych układów klimatyzacji kierować się jednoczesnością eksploatowanych pomieszczeń.

Dla przygotowania chłodu przewiduje się 5 szt. skraplaczy freonu (2 szt. dla chłodnic + 3 szt. dla systemów VRV), zlokalizowanych na ścianach zewnętrznych, w wersji wyciszonej (nie przekraczającej poziomu głośności 55 dB) w odległości 10 mb od granicy działki, a ich lokalizacja oddalona od okien.

Odwodnienie płyt boiska głównego oraz boisk treningowych

Proponuje się systemowe odwodnienie płyt boisk. Wszystkie wody mają trafiać, tak jak odwodnienie dachu trybun, do zbiornika retencyjnego zlokalizowanego w pobliżu rzeki Bystrzycy. Murawa boisk będzie nawożona nawozami. Dlatego też wody opadowe z boisk należy wykorzystać do podlewania boisk, natomiast wody opadowe z dachów do podlewania terenów zielonych pozostałych.

Instalacja odwodnienia systemowego będzie się składać z rur drenarskich DN 150 układanych co 5m, ze spadkiem 0.5 %. Przewody ułożone pod płytą boiska głównego winny być montowane minimum 30 cm pod instalacją podgrzewania murawy. Na pozostałych boiskach odwodnienia montowane będą poniżej strefy przemarzania. Na obwodzie odwodnienia przewidziano zamontowanie przewodów zbiorczych ze studniami, od których wody opadowe będą kierowane do zbiornika retencyjnego.

BRANŻA ELEKTRYCZNA

Rozdzielnia główna sn-15 kv, zasilanie obiektu sn, n.n

Zasilanie podstawowe wykonane będzie linią kablową SN wg warunków LUBZEL – ZE LUBLIN. Zasilanie – dwa kable 12/20 kV (zasilanie podstawowe i rezerwowe). Kable wprowadzone będą do rozdzielni SN-15 kV zlokalizowanej w obiekcie, a z niej wyprowadzone obwody – kable 15 kV do komór transformatorowych. Rozdzielnica SN-15 kV uproszczona z odłącznikami mocy. Zabezpieczenie transformatorów – rozłączniki bezpiecznikowe. Moc przyłączeniowa obiektu wynosi 1700kW (zarówno dla zasilania podstawowego jak i rezerwowego).

W celu zapewnienia oświetlenia o jasności 100% oświetlenia normalnego oraz zasilenia wydzielonych obwodów w przypadku awarii zasilania zostanie zainstalowany *agregat prądotwórczy,* w obudowie dźwiękochłonnej z rozruchem automatycznym, usytuowany w wydzielonym pomieszczeniu, wyłożonym materiałem dźwiękochłonnym. Zasilanie z agregatu doprowadzone zostanie do wydzielonej tablicy RA, z której zasilane będą UPS – y zasilające oprawy o mocy łącznej 100% opraw oświetlenia boiska. Zasilanie awaryjne z agregatu zapewni również oświetlenie na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo osób oraz możliwość kontynuacji meczu i bezzakłóceniowego nadawania transmisji telewizyjnej. UPS-y z podtrzymaniem ok. 10 min.

Rozdzielnice N.N – 0,4 kV (do rozdziału energii i zabudowy aparatury zabezpieczająco-łączeniowej):

- Rozdzielnice główne RG – szyny o odpowiednim prądzie, obudowa metalowa ustawione na cokole w pomieszczeniu wydzielonym, mocowane do podłoża. Zasilanie szynoprzewodem z transformatora. Rozdzielnica wyposażona w wyłączniki, zabezpieczenia, niezbędne układy SZR, niezbędne sterowanie, analizator parametrów sieci.
- Podrozdzielnice, zasilające odbiory na obiekcie, zasilane z rozdzielnicy głównej. Podrozdzielnice stojące, wiszące o odpowiednim stopniu ochrony, zlokalizowane w pomieszczeniach technicznych w miejscach niezbędnych do zasilanie przyległego obszaru. Obudowy z materiału izolacyjnego w II klasie ochronności.

Wewnętrzne linie zasilające **(WLZ-ty)**

Zasilanie podrozdzielnic z rozdzielni głównej RG kablami miedzianymi o izolacji 1 KV. Na załomach i zakrętach studnie kablowe o odpowiednich wymiarach i konstrukcji (żelbetowe) – prefabrykowane lub wylewane. Studnie z odwodnieniem.

W budynku ciągi kablowe i przewody obwodów w metalowych korytach kablowych. Wykonać należy odrębne systemy koryt dla różnych instalacji - silnoprądowa, informatyczna, TV, telefonii, dostępu z zachowaniem odpowiedniej odległości między różnymi rodzajami instalacji.

Instalacja oświetlenia – płyta boiska, trybuny

Oprawy wysokostrumieniowe, zewnętrzne ze źródłem HQI-TS – 2000 W z szybą mocowane do korony zadaszenia. Wg symulacji przewidzieć dla różnego rodzaju oświetlenia na płycie boiska ilość opraw zapalanych :

- dla meczy z transmisją TV około 130 szt.
- dla imprez bez TV 60 szt. – natężenie około 500 lx
- oświetlenie treningowe 40 szt. – natężenie około 300 lx
- oświetlenie bezpieczeństwa – zanik zasilania oświetlenia podstawowego około 14 szt. – natężenie około 100 lx

Część opraw przeznaczonych do oświetlenia zawodów bez transmisji TV będzie jednocześnie pełniło funkcję oświetlenia zapasowego w czasie zaniku zasilania podstawowego i będą one zasilane z sekcji rezerwowej rozdzielni N.N (zasilanie rezerwowe n.n) poprzez urządzenie bezprzerwowe (UPS) o mocy około 30 KVA z czasem podtrzymania

około 10 minut. Sterowanie oświetleniem ręczne z tablicy oświetleniowej zlokalizowanej w pomieszczeniu technicznym.

Do oświetlenia trybun wokół płyty boiska oraz terenu w strefie trybun zastosowano oświetlenie: ogólne podstawowe, **oświetlenie awaryjne strefy otwartej, oświetlenie awaryjne dróg ewakuacyjnych.** Oświetlenie trybun zasilone będzie częściowo napięciem rezerwowanym z rozdzielnicy RG N.N. Oprawy oświetlenia trybun będą spełniać wymagania klimatyczne, wymagania odnośnie odporności na temperaturę i czynniki zewnętrzne (uderzenia) oraz stopień ochrony IP-65.

Instalacja oświetlenia awaryjnego (strefy otwartej i ewakuacyjnej) zapewni natężenie oświetlenia > 1 lx z czasem załączenia < 2 sek. Oprawy awaryjne będą oznaczone żółtym pasem. Wyjścia awaryjne i drogi ewakuacyjne zostaną wyposażone w podświetlane diodami oprawy oświetlenia kierunkowego z inwerterem 3h i piktogramem określającym kierunek ewakuacji.

Oświetlenie zewnętrzne (parkingów, placów zewnętrznych, ciągów pieszych, jezdni, boisk treningowych oraz elementów małej architektury).

Oświetlenie parkingów i placów zewnętrznych projektuje się wykonać przy pomocy opraw oświetleniowych z metalohalogenkowymi źródłami światła o mocach – 250–400W umieszczonych na słupach stalowych ocynkowanych h –12m. Dodatkowo dla uatrakcyjnienia przestrzeni, przewidziano zainstalowanie w ziemi, przy masztach flagowych zlokalizowanych w południowym rogu parkingu, projektorów do wbudowania w grunt, wodoszczelnych, z szybami ze szkła hartowanego, z metalohalogenkowymi źródłami światła o mocy 70W każde, podświetlającymi te maszty. Ze względu na to, że dwa ze słupów oświetleniowych parkingu znajdują się w strefie ochronnej lini 110 kV zaprojektowano je w wersji łamanej

Drogi wewnętrzne oraz ciągi piesze przewiduje się oświetlić przy pomocy opraw oświetleniowych dekoracyjnych z metalohalogenkowymi źródłami światła o mocy 70 W każde, wykonaniu antywandalowym, instalowanych na 5-cio metrowych słupach oświetleniowych, w zależności od usytuowania z wysięgnikami jedno lub dwuramiennymi. Jedynie place przed wejściem głównym na Stadion projektuje się oświetlić przy pomocy opraw oświetleniowych z metalohalogenkowymi źródłami światła o mocach 250 W, instalowanych na słupach oświetleniowych o wysokości 12 m z wysięgnikami trójramiennymi.

Oba boiska treningowe projektuje się oświetlić przy pomocy naświetlaczy z metalohalogenkowymi źródłami światła o mocach 2000 W, a bieżni 1000 W, zainstalowanymi na osiemnastometrowych masztach.

Natężenie oświetlenia – zgodnie z PN, 5 lx – drogi wewnętrzne, 10 lx – trakty piesze, dla boiska treningowego – 300 lx, parkingi ok. 20lx.

Instalacje oświetlenia w pomieszczeniach

Oświetlenie podstawowe wewnątrz pomieszczeń oprawami świetlówkowymi. W pomieszczeniach bez sufitów podwieszanych oprawy instalować na zwieszakach na wysokości 3,0m od podłogi. W pomieszczeniach z sufitem podwieszanym oprawy montować w suficie. Zastosować oświetlenie ogólne podstawowe oraz oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne), zasilane z wydzielonych podrozdzielnic oświetleniowych z systemu podstawowego zasilania z rozdzielnicy głównej RG. Oprawy oświetleniowe w zależności od funkcji pomieszczeń będą posiadały odpowiedni stopień ochrony. Jako oprawy oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego zaprojektować wykorzystanie części opraw oświetlenia podstawowego, wyposażając je w moduł awaryjny na 2 godziny.

Wyjścia awaryjne i drogi ewakuacyjne wyposażyć w podświetlane diodami piktogramowe oprawy oświetlenia kierunkowego. Dodatkowo zaprojektowano oświetlenie nocne, do którego zostały przyporządkowane oprawy oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego. W pomieszczeniach komunikacji w budynku głównym obwody oświetlenia będą załączane lokalnie przyciskami bistabilnymi. W pozostałych pomieszczeniach oświetlenie załączać

lokalnymi łącznikami instalacyjnymi. Oświetlenie na klatce schodowej załączać przyciskami piętrowymi, uruchamiającymi przekaźnik schodowy. Oświetlenie zewnętrzne nad drzwiami wejściowymi będzie załączane automatycznie od przekaźnika zmierzchowego lub ręcznie z pomieszczenia ochrony w budynku głównym lub z pomieszczenia szatni w budynku serwisowym.

Wydzielona instalacja dla sieci komputerowej

W budynku głównym z wydzielonej instalacji bezprzerwowego zasilania przewidziano zasilanie m.in. :

- obwodów wydzielonej instalacji dla gniazd komputerowych,
- centrali telefonicznej PABX,
- piętrowej szafy dystrybucyjnej,
- rozdzielnicy głównej komputerowej,
- urządzeń komputerowych instalacji SSWiN.

W obiekcie zaprojektowano zasilanie wydzielonej instalacji komputerowej i instalacji bezprzerwowego zasilania UPS-a o mocy około 30 kVA.24 KW, które będzie umieszczone w wydzielonym i klimatyzowanym pomieszczeniu. Zastosowane zostaną 5-letnie baterie bezobsługowe, które pozwolą na zasilanie oświetlenia zapasowego z pełną mocą przez 10 minut. Zasilanie UPS-a zaprojektowano z rozdzielnicy N.N rezerwowanej.

Zaprojektowano zestawy PEL, każdy wyposażony w zespół dwóch pojedynczych gniazd komputerowych typu DATA 2x(16A+N+PE).230V z kluczem i blokadą, jedno gniazdo ogólne i gniazdo teletechniczne 2xRJ-45.

Zasilanie instalacji gniazd komputerowych w pomieszczeniach wyprowadzone zostanie z lokalnych tablic przeznaczonych do zasilania obwodów dedykowanych. Wydzielona instalacja gniazd komputerowych będzie wykonana przewodami YDY 3x2,5 o izolacji 750 V.

Ochrona przeciwporażeniowa

Wspólny uziom fundamentowy dla całego obiektu, w stacji transformatorowej wspólne uziemienie ochronne oraz uziemienie robocze strony niskiego napięcia transformatorów.

Ochrona będzie obejmować :

- system uziemień ochronnych dla instalacji urządzeń SN 15 kV
- główną szynę uziemień w pomieszczeniu rozdzielni głównej n.n
- system samoczynnego wyłączania napięcia w układzie TN-S
- wyłączniki ochronne różnicowo-prądowe o prądzie $\Delta In = 30$ mA
- główne i miejscowe połączenia wyrównawcze.

Instalacja odgromowa

Stadion. Ze względu na przeznaczenie i powierzchnię obiektu zostanie wykonana instalacja odgromowa obiektu. Zwody poziome na zadaszeniu trybun, wieżyczkach, ze zwodami połączone konstrukcje odciągowe zadaszenia.

Słupy stalowe lub zbrojenie słupów wylewanych, jako przewody odprowadzające, będą połączone metalicznie ze zbrojeniem stóp fundamentowych. Uziom – ławy fundamentowe obiektu i stopy fundamentowe.

Parking. Rolę zwodów pionowych spełniać będą słupy i maszty oświetleniowe wysokie, połączone między sobą FeZn 25 x 4 układanym w ziemi. Do magistrali uziemiającej połączony będzie każdy słup oświetleniowy wysoki.

BRANŻA NISKOPRĄDOWA

System Sygnalizacji Pożaru – SSP - zostanie zaprojektowany i zainstalowany w całym obiekcie: we wszystkich pomieszczeniach biurowych, gastronomicznych, magazynach i

innych oraz w komunikacji. Ochronie całościowej systemem SSP podlegają wszystkie budynki, natomiast nie będzie SSP instalowany w części otwartej obiektu jak trybuny itd.

Zastosowany będzie system SSP adresowalny, analogowy, z izolatorami zwarć umieszczonymi w każdym elemencie pętli dozorowej. Centrala systemu będzie zainstalowana w pomieszczeniu o stałym dozorze przez obsługę, np. w pomieszczeniu ochrony.

System SSP będzie:

- monitorować i sterować klapami pożarowymi w przewodach wentylacyjnych zamontowanych na strefach pożarowych obiektu,
- wyłączać centrale wentylacji bytowej i klimatyzacji w razie alarmu pożarowego.
- sterować oddymianiem klatek schodowych pełniących funkcję ewakuacyjną.
- sterować drzwiami zewnętrznymi i innymi sterowanymi automatycznie i zamontowanymi na drogach ewakuacyjnych. W razie alarmu pożaru muszą być otwarte przez SSP i w takim położeniu zostać aż do skasowania alarmu pożaru.
- sterować systemem kontroli dostępu KD autonomicznym lub sieciowym. W razie alarmu pożaru muszą być odblokowane przez SSP drzwi kontrolowane przez system KD.

System telewizji dozorowej CCTV

Obszary monitorowane:

- ogrodzenie zewnętrzne obiektu, granica terenu, na którym odbywa się impreza masowa i jego otoczenie;
- kasy biletowe na terenie imprezy masowej (w przypadku imprezy odpłatnej);
- bramy, furtki i inne miejsca przeznaczone do wejścia uczestników na teren imprezy masowej;
- ciągi komunikacyjne na terenie imprezy masowej, w tym drogi dla służb ratowniczych i drogi ewakuacyjne;
- parkingi zorganizowane na terenie imprezy masowej;
- sektory dla uczestników imprezy masowej;
- płyta boiska, scena itp.

Pierwszą barierą, mającą zapobiegać wejściu osób niepożądanych (z zakazami stadionowymi) oraz umożliwiającą uzyskanie zbliżenia twarzy w celu późniejszej identyfikacji, stanowią kamery przy wejściu na stadion. Kamery te pracują w skrajnych warunkach (kontrasty), dlatego zaleca się zastosowanie kamer, które są wyposażone w przetwornik CMOS Pixim, a naświetlenie każdego piksela odbywa się indywidualnie, z pięcioma różnymi prędkościami migawki. Dzięki tej funkcji rozpoznanie twarzy osób wchodzących na stadion jest możliwe niezależnie od oświetlenia sceny: zarówno w bardzo pogodny dzień, przy bardzo silnym nasłonecznieniu i dużych cieniach, jak i w warunkach słabego oświetlenia (kamera przełącza się w tryb czarno-biały).

Monitorowanie ciągów komunikacyjnych realizowane będzie na dwa sposoby: z kamer stacjonarnych wysokiej rozdzielczości oraz kamer obrotowych zintegrowanych. Kamery zintegrowane zastosowane będą także do monitorowania trybun, płyty stadionu oraz obszaru przed stadionem i na parkingach.

Centrum monitoringu znajdować się będzie w specjalnie wydzielonym pomieszczeniu zabezpieczonym drzwiami antywłamaniowymi klasy co najmniej C, z wideodomofonem lub kontrolą dostępu. Obsługa wyposażona będzie w przyciski antynapadowe. Pomieszczenie to będzie miało przestronne okno umożliwiające obserwację trybun i płyty stadionu. Sterowanie kamerami obrotowymi zintegrowanymi odbywać się będzie za pomocą odpowiednich pulpitów z dżojstikiem.

Rozporządzenie w sprawie zabezpieczania imprez masowych za pomocą środków technicznych stawia szczególnie wysokie wymagania urządzeniom rejestrującym. Rejestrator musi nagrywać z prędkością min. 400 kl/s dla 16 kamer oraz posiadać 16 wejść

do nagrywania fonii. Wyszukiwanie zdarzeń musi być bardzo proste i intuicyjne, a łatwość archiwizacji pozwalać musi na szybkie przekazanie materiału, np. na płycie CD, do dyspozycji policji lub innych służb. Rejestratory zostaną umieszczone w odpowiedniej szafie pancernej z wentylatorami chłodzącymi.

System Sygnalizacji Włamania i Napadu SSWiN oraz Kontroli Dostępu KD

Zabezpieczone systemem SSWiN będą wszystkie pomieszczenia biurowe, magazynowe, gastronomiczne i inne. Wszystkie czujki podłączone za pośrednictwem ekspanderów do jednego zintegrowanego systemu alarmowego. Cały system SSWiN zaprogramowany na partycje tak, aby można było rozbrajać tylko te strefy, w których w danej chwili przebywają ludzie i zostawić uzbrojone te, gdzie nie ma nikogo. Każdy użytkownik systemu musi mieć swój indywidualny kod, któremu zostaną przypisane uprawnienia do zarządzania swoją partycją. Wszystkie stany będą rejestrowane w pamięci buforowej centrali i w każdej chwili mogą być zarchiwizowane i wydrukowane. Cały system SSWiN zostanie podłączony do Komercyjnego Centrum Monitorowania Alarmów w celu wsparcia przez Grupy Interwencyjne w likwidacji zagrożenia w obiekcie.

Zintegrowany System Kontroli Dostępu – wyposażony ma być w urządzenia pozwalające na kierowanie przepływem i kontrolę osób uczestniczących w meczach piłki nożnej, wyposażony w możliwość weryfikacji biletu wstępu lub innego dokumentu uprawniającego do wstępu na mecz piłki nożnej, do miejsca siedzącego. Wejście na stadion wyposażone będzie w odpowiednią ilość kołowrotów (tripodów), które umożliwią po zweryfikowaniu wejście na stadion pojedynczych osób, które będą nagrywane przez System Telewizji Dozorowej CCTV. Kołowroty muszą byś wyposażone w system „antypaniczny" oraz dodatkowe bramki ewakuacyjne, to znaczy muszą być automatycznie odblokowane w razie zagrożenia i ewakuacji ludzi ze stadionu.
W Zintegrowany System Kontroli Dostępu KD zostaną wyposażone pomieszczenia lub obszary, do których nie mają dostępu osoby uczestniczące w meczu piłki nożnej. W szczególności są to: zintegrowane stanowisko dowodzenia, pomieszczenie dla służb kierujących zabezpieczeniem meczu piłki nożnej, pomieszczenie kierownika do spraw bezpieczeństwa oraz służb ratowniczych i Policji.

System sprzedaży biletów i kontroli wejść – założenia funkcjonalne:

- sprzedaż karnetów, biletów jednorazowych oraz kart kibica wraz z raportami,
- kontrola osób wchodzących na stadion,
- prezentacja zapełnienia trybun wraz z raportami,
- wprowadzanie i egzekwowanie sądowych i klubowych zakazów wejść na imprezy sportowe,
- obsługa kibiców gości oraz nieletnich zgodnie z Ustawą
- weryfikacja pracy pracowników ochrony

System sprzedaży i kontroli biletów z nadzorem wideo umożliwiać będzie zakup biletu wstępu na imprezę w kasach stadionu, punktach obsługi klienta lub za pomocą Internetu z dowolnego miejsca w Polsce.

System Nagłośnienia

System nagłośnienia obiektu przeznaczony jest dla:

- nadawania komunikatów informacyjnych, ratowniczych i ewakuacyjnych związanych z bezpieczeństwem uczestników imprezy sportowej,
- komentarzy sportowych i oprawy dźwiękowej zawodów sportowych,
- przekazu „tła muzycznego" we wszystkich lub wybranych częściach obsługiwanego obiektu, reklam i informacji od sponsorów,
- emisji różnych komunikatów w różnych częściach obsługiwanego obiektu.

System nagłośnienia składać ma się z następujących głównych podsystemów:

- systemu nagłośnienia sportowego widowni i boiska, którym objęte mają być: trybuny i płyta stadionu, pełniący następujące funkcje:
  - informacyjną w zakresie wielostrefowego przekazu komunikatu słownego (zapewnienie zwiększonego bezpieczeństwa imprez),
  - emisji podkładu muzycznego, jako uzupełnienie imprezy sportowej oraz umożliwienie organizacji innych imprez kulturalnych
  - synchronicznej projekcji toru audio (umożliwiając podłączenia dowolnych źródeł: CD, DVD, MP3, magnetofonu, odtwarzaczy HD, CF, mikrofonów przewodowych oraz bezprzewodowych) i materiałów video na tablicach ekranów LED,
  - współdziałania z nagłośnieniem informacyjnym obiektu (pozwalające na realizację wszelkich funkcji obsługi imprez masowych, emisji komunikatów z poziomu elementów np. pulpitów mikrofonowych systemu),
- systemu nagłośnienia informacyjnego dla ciągów komunikacyjnych, ewakuacyjnych i powierzchni koncentracji widzów, pomieszczeń wewnętrznych oraz terenu wokół stadionu.

Zarządzanie i monitorowanie systemu nagłośnienia sportowego powinno być realizowane za pomocą wbudowanych we wzmacniacze modułów połączonych z matrycami, a matryce połączone ze sobą pętlą sieci LAN (Ethernet, kable światłowodowe). Zarządzanie systemem odbywa się z poziomu komputera lub komputerów PC podłączonych do ww. sieci LAN - przewodowo bądź bezprzewodowo - z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania z interfejsem programowanym.

System nagłośnienia informacyjnego zostanie wykonany jako całkowicie cyfrowy, oferujący dystrybucję odpornego na zakłócenia dźwięku o jakości CD, o elastycznej, łańcuchowej topologii sieciowej, umożliwiającej lokalizację poszczególnych elementów systemowych w dowolnych miejscach stadionu i wzajemną komunikację za pośrednictwem okablowania światłowodowego. Konstrukcja systemu będzie opierać się na strukturze sieciowej, umożliwiając rozszerzanie systemu o dodatkowe elementy w dowolnym momencie przez dołączanie nowych urządzeń systemowych. Praca systemu w układzie rezerwowym, z automatycznym przełączaniem uszkodzonego elementu. System zapewniać będzie możliwość kierowania do dowolnych pomieszczeń ogólnodostępnych wewnętrznych jak i na teren wokół stadionu sygnałów z systemu nagłośnienia widowni.

Przekaz komunikatów do publiczności, będzie realizowany z poziomem 15dBA powyżej normalnego poziomu dźwięku lub powyżej 5 dBA maksymalnego poziomu dźwięku o czasie trwania dłuższym niż 60s, mierzony w odległości 1,5m od podłogi. Przekaz komunikatów bezpośrednio do ludzi związanych z inicjacją akcji ewakuacyjnej będzie realizowany z poziomem minimum 45dBA z odległości 3m i nie będzie przekraczać poziomu 130dBA w bezpośredniej bliskości głośnika.

Tablica wyników i reklamy

Tablice wyników zainstalowane będą w dwóch przeciwległych rogach boiska nad trybunami. Umocowane będą do konstrukcji stalowej, którą należy zaprojektować pod konkretne rozwiązanie. Odpowiedni program komputerowy skonfigurowany tak, aby grafika na tablicach odpowiadała wymaganiom na stadionach tego typu, a wyświetlane informacje były czytelne z najodleglejszego miejsca na trybunach. Proponowana jest technologia Video LED Screen - najnowsza wielko formatowa technologia przekazu obrazu telewizyjnego i graficznego, stosowana przy okazji największych eventów (imprezy sportowe, festiwale, koncerty, targi, telewizja, kampanie, lotniska itd.) jak również w największych metropoliach świata, w celach reklamowych i informacyjnych.

Podstawy wyboru technologii

Wybór technologii wykonania rozbudowy zgodny jest ze standardami unijnymi oraz następującymi normami polskimi:
Polska Norma PN-EN 13200-1 – Obiekty widowiskowe. Część 1: Wymagania dotyczące projektowania widowni. Wyszczególnienie.
Polska Norma PN-EN 13200-3:2006 – Obiekty widowiskowe. Część 3: Elementy oddzielające. Wymagania.
Polska Norma PN-B-01035:1971 - Urządzenia sportowe. Oznaczenia graficzne na planach zagospodarowania terenu i na rysunkach budowlanych.
Polska Norma PN-EN 13200-4:2007 - Obiekty widowiskowe. Część 4: Siedziska. Właściwości wyrobu.
Polska Norma PN-EN 12193:2008 Światło i oświetlenie. Oświetlenie w sporcie.
Polska Norma PN-EN 12232:2005 Nawierzchnie terenów sportowych. Wyznaczanie grubości darni naturalnej
Polska Norma PN-EN 12233:2005 - Nawierzchnie terenów sportowych. Wyznaczanie wysokości murawy darni naturalnej.
Polska Norma PN-EN 12616:2005 - Nawierzchnie terenów sportowych. Wyznaczanie prędkości przesiąkania wodą.
Polska Norma PN-EN 748:2006 - Sprzęt boiskowy. Bramki do piłki nożnej. Wymagania funkcjonalności i bezpieczeństwa, metody badań.
Polska Norma PN-EN 1990:2004 – Eurokod. Podstawy projektowania konstrukcji.
Polska Norma PN-EN 1996-3:2010 - Eurokod 6. Projektowanie konstrukcji murowych. Część 3: Uproszczone metody obliczania murowych konstrukcji niezbrojonych.
Polska Norma PN-EN 1996-1-1:2010 - Eurokod 6. Projektowanie konstrukcji murowych. Część 1-1: Reguły ogólne dla zbrojonych i niezbrojonych konstrukcji murowych.
Polska Norma PN-B-03264:2002 Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. Obliczenia statyczne i projektowe.
PN-90/B-03200 Konstrukcje stalowe. Obliczenia statyczne i projektowanie.
PN-B-03020:1981 Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie.
System Telewizji Dozorowej CCTV zgodnie z Polską Normą PN-EN 50132-7,
System Sygnalizacji Włamania i Napadu zaprojektowany oraz wykonany zgodnie z Polskimi Normami:
PN-EN 50131-1:2009 Systemy alarmowe – Systemy sygnalizacji włamania i napadu – Wymagania systemowe,
PN-EN 50130-4:2002/A2:2007 Część 4: Kompatybilność elektromagnetyczna,
PN-EN 50131-2-2:2009 Część 2-2: Czujki sygnalizacji włamania – Pasywne czujki podczerwieni,
PN-EN 50131-2-4:2009 Część 2-4: Wymagania dotyczące dualnych czujek pasywnych i mikrofalowych,
PN-EN 50131-6:2000 Systemy alarmowe – Systemy sygnalizacji włamania i napadu – zasilacze,
PN-EN 50134-2:2007 Systemy Alarmowe osobiste—Część 2: Urządzenia wyzwalające,
PN-EN 50136-1-1:2007 Systemy Alarmowe – Systemy i urządzenia transmisji alarmu – Część 1-1: Wymagania ogólne dotyczące systemów transmisji alarmu
PN-EN 50133-1:2007 Systemy alarmowe – Systemy kontroli dostępu w zastosowaniach dotyczących zabezpieczenia – Część 1: Wymagania systemowe,
PN-02852 Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie,
PN-EN 12101-6 Systemy kontroli rozprzestrzeniania dymu i ciepła,
POLALARM ST 01/01 Specyfikacja Techniczna część 1: Systemy sygnalizacji włamania i napadu – Wymagania ogólne i zasady stosowania,

I.3 REALIZACJA PROJEKTU

I.3.1. Opis lokalizacji / miejsca realizacji projektu

Projekt jest realizowany w Mieście Lublin – stolicy województwa lubelskiego.

Lublin to największy ośrodek miejski we wschodniej części kraju, odgrywający wiodącą rolę w obszarze pogranicza z Białorusią i Ukrainą. Lublin pełni rolę węzła komunikacyjnego w środkowo-wschodnim makroregionie Polski. Leży na trzech ważnych międzynarodowych szlakach komunikacyjnych łączących różne części kontynentu europejskiego.

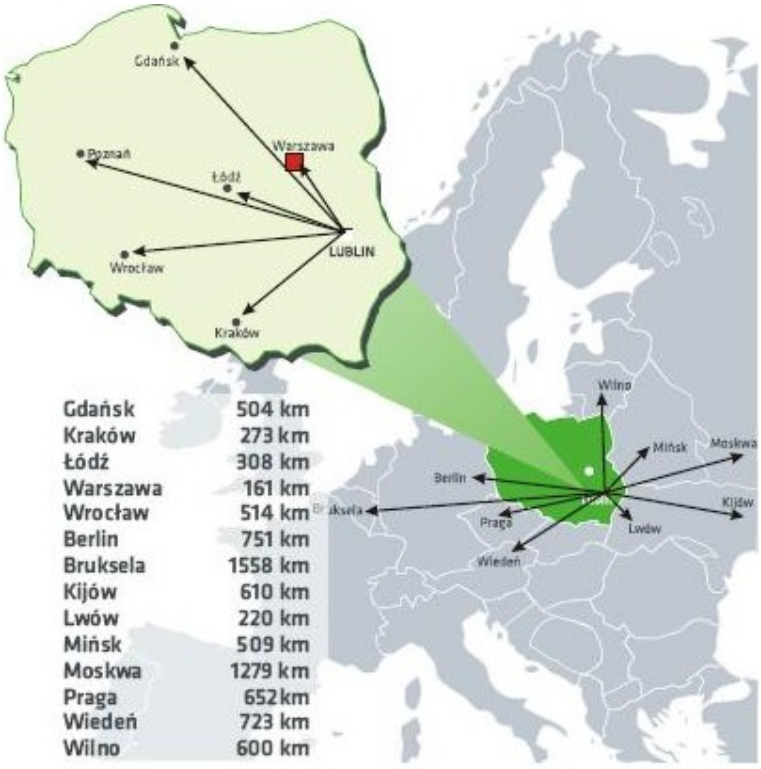

Mapa 3.Położenie Lublina względem dużych ośrodków w kraju i za granicą

Do podstawowych elementów lubelskiego węzła transportowego o znaczeniu regionalnym należy zaliczyć:

- drogę krajową nr 12: Radom - Kurów - Lublin - Piaski - Chełm - Dorohusk - granica państwa
- drogę krajową nr 17: Warszawa - Ryki - Lublin - Zamość - Tomaszów Lubelski - Hrebenne -granica państwa; (Via Intermare łącząca Gdańsk z Odessą poprzez Warszawę, Lublin i Lwów)
- drogę krajową nr 19: Białystok - Kock - Lublin - Kraśnik - Janów Lubelski - Rzeszów; (prowadząca z Litwy i innych krajów nadbałtyckich przez Białystok, Lublin, Rzeszów do Europy południowej -jako droga prowadzona wzdłuż wschodniej granicy UE)
- drogę krajową nr 82: Lublin – Włodawa
- linie kolejowe o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym
- sieć regionalnych połączeń autobusowych.

Lublin jest położony na północnym skraju Wyżyny Lubelskiej, nad rzeką Bystrzycą - lewobrzeżnym dopływem Wieprza, która dzieli miasto na dwie odmienne krajobrazowo części - lewobrzeżną z urozmaiconą rzeźbą terenu, głębokimi dolinami i starymi wąwozami lessowymi i prawobrzeżną, płaską, będącą częścią płaskowyżu świdnickiego. Walory i zasoby przyrodnicze są jednym z najważniejszych czynników kształtujących rozwój miasta.

Mapa 4. Lokalizacja Powiatu Grodzkiego Lublin na mapie województwa

45% powierzchni Lublina zajmują użytki rolne, 11 % stanowią lasy a pozostałe tereny (zabudowa, zieleń, woda) 44%. Obszary prawnie chronionego krajobrazu zajmowały wg danych GUS w latach 2000-2006 niezmiennie 2 530 ha, tj. 17% powierzchni miasta, w tym Obszar Chronionego Krajobrazu "Dolina Ciemięgi" w płn. części miasta oraz Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu w płd. części miasta. W płd-zach. części miasta znajduje się Rezerwat leśny "Stasin" o powierzchni 24,4 ha.

Mapa 5. Usytuowanie stadionu miejskiego na planie miasta

Teren przeznaczony pod budowę stadionu położony jest w centralnej części Lublina na północ od projektowanej trasy szybkiego ruchu – „Trasa Zielona", która wyznaczy południowo-wschodnią granicę terenu. Granicę wschodnią oraz północno – wschodnią wyznaczy projektowana ulica Muzyczna, a za nią istniejący Park Ludowy oraz zabudowa mieszkaniowa. Po stronie północno-zachodniej przepływa rzeka Bystrzyca. Od strony zachodniej zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przy ul. Dzierżawnej. Obszar objęty opracowaniem położony jest w odległości około 600m od dworca kolejowego.

Teren opracowania stanowią tereny zrekultywowane po obiektach Cukrowni Lublin.

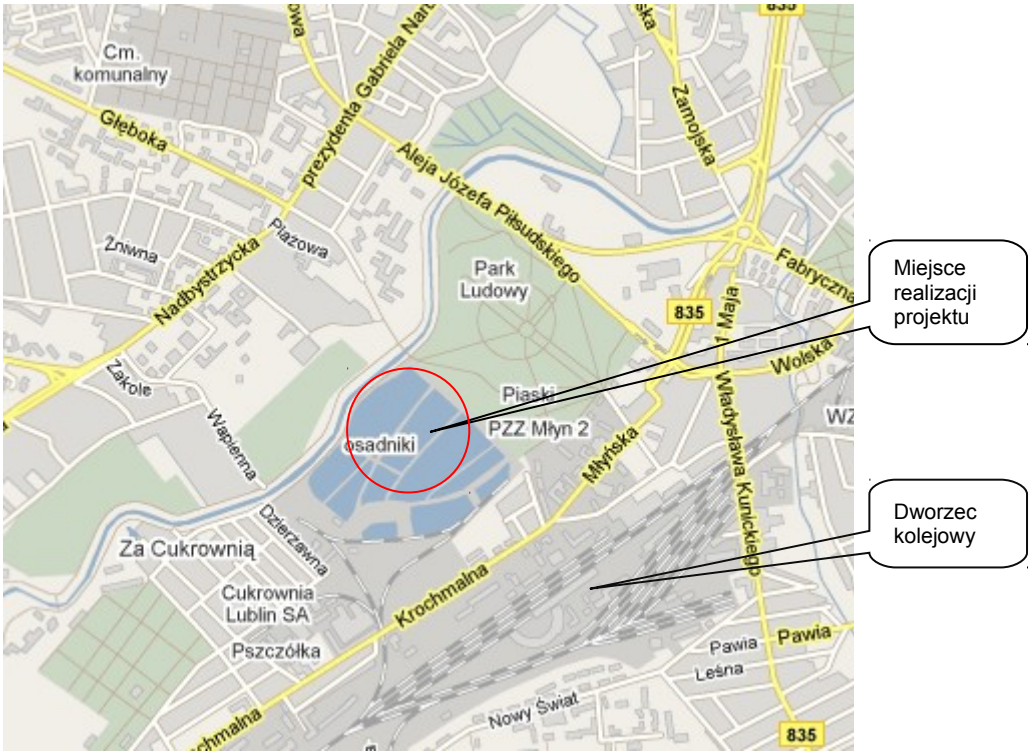

Mapa 6. Najbliższe otoczenie inwestycji objętej projektem

Przedsięwzięcie polegające na budowie stadionu miejskiego obejmie swym zakresem działki o numerach ewidencyjnych 3/24 oraz 3/26, a powierzchnia terenu w granicach opracowania wynosi 185 170m². Działki stanowią własność Gminy Lublin, Gmina ma też prawo wieczystego ich użytkowania. Działki Inwestora są położone na terenie nie wpisanym do rejestru zabytków, nie podlegają ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ani nie znajdują się w granicach terenu górniczego.

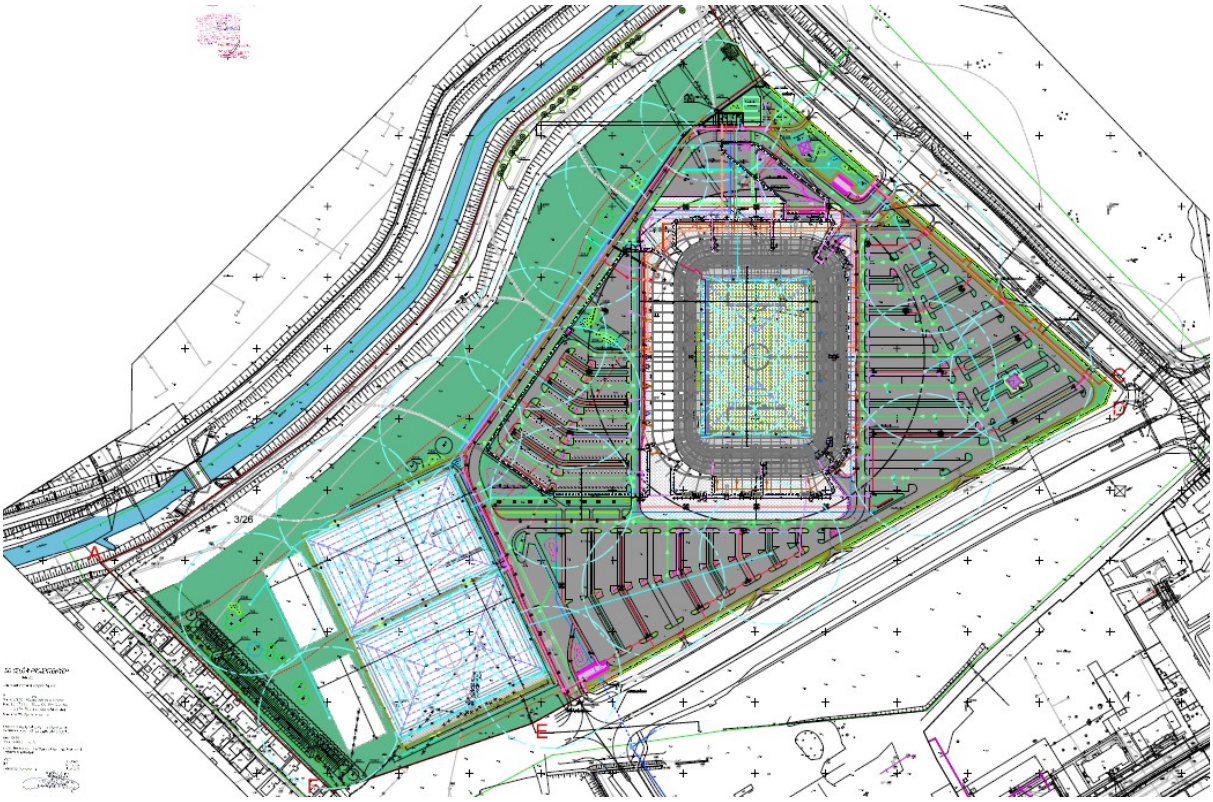

Mapa 7. Rozmieszczenie poszczególnych elementów inwestycji na terenie objętym projektem

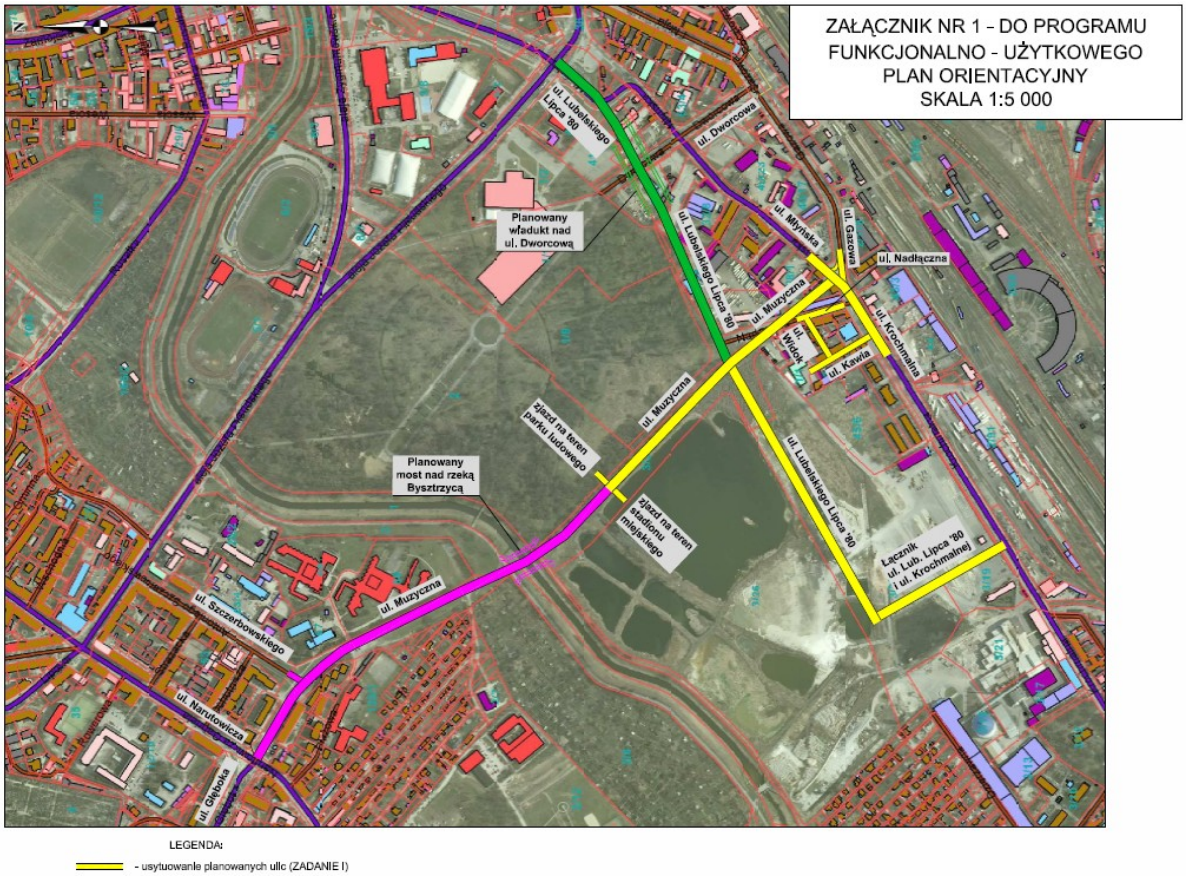

Mapa 8. Rozmieszczenie planowanych dróg dojazdowych do stadionu

I.3.2. Niezbędne czynności, materiały i usługi

Wyłoniony podczas postępowania przetargowego wykonawca, przystępując do budowy stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej, w pierwszej kolejności jest zobowiązany do właściwego zorganizowania i zabezpieczenia placu budowy. Teren inwestycji poddano rekultywacji wg projektu rekultywacji terenów po Cukrowni Lublin, opracowanego przez Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „SIGMA BP" Sp. z o.o. z maja 2009r. W związku z tym przed przystąpieniem do robót budowlanych wykonawca zobowiązany jest na terenie inwestycji przystąpić do następujących prac przygotowawczych:

- wycinka drzew i krzewów stanowiących w większości samosiewy, kolidujących z planowanym zagospodarowaniem terenu (opracowanie inwentaryzacji dendrologicznej oraz uzyskanie zgody na wycinkę drzew leży po stronie Wykonawcy),
- zabezpieczenie terenu budowy aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót. Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające, w tym: ogrodzenia, poręcze, oświetlenie, sygnały i znaki ostrzegawcze, dozorców oraz wszelkie inne środki niezbędne do ochrony robót i dóbr osób postronnych,
- wykonanie obiektów zagospodarowania placu budowy, a w szczególności: wybudowanie dróg tymczasowych, zaplecza technicznego, zaplecza administracyjno-socjalnego, doprowadzenia i rozprowadzenia energii elektrycznej i wody,
- zapewnienia właściwego oznaczenia i zabezpieczenia przed uszkodzeniem instalacji i urządzeń zlokalizowanych na powierzchni terenu i pod jego poziomem w czasie trwania budowy.

Następnie przewiduje się wykonanie następujących zasadniczych etapów i rodzajów prac:

- budowa budynku obsługi zawodów,
- budowa trybun z zadaszeniem,
- budowa boiska piłkarskiego – płyta główna,
- budowa boisk treningowych,
- zainstalowanie tablicy świetlnej wyników,
- wykonanie dróg dojazdowych,
- wykonanie parkingu dla autokarów i samochodów osobowych, specjalnych,
- wykonanie ciągów ruchu pieszego (chodniki),
- odwodnienie terenu,
- budowa ogrodzenia,
- budowa nawierzchni bieżni,
- wykonanie oświetlenia płyty głównej,
- wykonanie oświetlenia parkingów i boisk treningowych,
- budowa kanalizacji teletechnicznej dla podłączenia nagłośnienia i kamer monitoringu.

Przy budowie płyty głównej stadionu konieczne będą następujące prace:

a) roboty budowlane:
   - roboty ziemne,
   - warstwy podbudowy pod boisko,
   - podbudowa z mieszanki torfu ziemi urodzajnej i piasku,
   - nawierzchnia trawiasta z wysiewem trawy,
   - dostawa i montaż bramek.

b) roboty sanitarne:
   - odwodnienie boiska,
   - nawodnienie murawy,
   - system podgrzewania płyty boiska.

Zakres prac przy wykonywaniu nawierzchni trawiastej (darnina będzie pokrywać powierzchnię boiska + powierzchnie autowe):

a) przed ułożeniem nawierzchni trawiastej przeprowadzenie badania gleby, na której wyhodowano darninę (pod względem granulometrycznym, chemicznym i pH na zgodność z normą DIN 18035/4);

b) w ramach prac przygotowawczych doprowadzenie do zgodności wyników badań gleby warstw pośrednich z wynikami gleby, na której wyhodowano darninę, ponadto wykonanie wałowania, nawodnienia i wstępnej pielęgnacji nawierzchni trawiastej;

c) pielęgnacja darni przez pierwszych 12 miesięcy od daty odbioru końcowego robót;

d) pełna obsługa serwisowa w pierwszym roku eksploatacji zainstalowanych systemów (odwadnianie, nawadnianie, napowietrzanie, ogrzewanie płyty boiska);

Budowa dróg dojazdowy do stadionu

Wykonanie robót budowlanych będzie obejmowało:

a) opracowanie harmonogramu realizacji prac,

b) opracowanie i przedstawienie do zatwierdzenia planu zagospodarowania terenu dla potrzeb realizacji robót budowlanych,

c) wykonanie robót budowlanych i oznakowania drogowego na podstawie projektów, po wytyczeniu robót przez uprawnionego geodetę,

d) przygotowanie harmonogramu badań kontrolnych w odniesieniu do harmonogramu realizacji robót,

e) odtworzenie trawników i terenów zielonych, przylegających do miejsc prowadzenia robót drogowych,

f) uporządkowanie obszaru przyległego do terenu prowadzonych robót,

g) prowadzenie dziennika budowy i wykonanie obmiarów ilości zrealizowanych robót,

h) sporządzenie geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej w formie GIS/CAD, dostarczenie nanośniku CD oraz w formie papierowej,

i) przeprowadzenie wymaganych badań i pomiarów kontrolnych zgodnie z wymogami STWiORB; wyniki badań do akceptacji przez Inspektora Nadzoru,

j) przygotowanie rozliczenia końcowego i sporządzenie w 2 egz. operatu kolaudacyjnego, który ma zawierać: umowę, ofertę, umowy z ewentualnymi podwykonawcami, harmonogram, tabele elementów rozliczeniowych, polisę ubezpieczeniową, protokół przekazania terenu budowy, protokoły robót zakrywanych, badania materiałów, recepty, wyniki pomiarów, wyniki badań laboratoryjnych, deklaracje zgodności materiałów, aprobaty, sprawozdania techniczne, geodezyjną inwentaryzację powykonawczą, rozliczenie finansowe, potwierdzenie zakończenia odbioru robót, oświadczenia uprawnionych kierowników robót o wykonaniu zadania zgodnie z przepisami,

k) przekazanie zrealizowanych robót Zarządcy drogi.

Program funkcjonalno-użytkowy określa wymagania dotyczące zaprojektowania, realizacji i przekazania w użytkowanie wszystkich elementów. Wykonawca podejmujący się realizacji przedmiotu zamówienia zobowiązany jest do:

- -dokonania wizji w terenie, celem rozpoznania przedmiotu zamówienia,
- -opracowania dokumentacji projektowej, zgodnie z umową, przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi w tym zakresie,

- -opracowania i przedstawienia Zamawiającemu do zatwierdzenia specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót,
- -wykonania i zatwierdzenia projektu stałej organizacji ruchu,
- -wykonania i zatwierdzenia projektu czasowej organizacji ruchu,
- -opracowania informacji BiOZ, oddzielnie dla każdej z branż,
- -opracowania harmonogramu realizacji prac,
- -uzyskania wymaganych uzgodnień i zatwierdzenie dokumentacji projektowej,
- -pełnienia obowiązków nadzoru autorskiego,
- -zrealizowania robót w oparciu o zatwierdzoną dokumentację projektową po wytyczeniu robót przez uprawnionego geodetę,
- -sporządzenia dokumentacji powykonawczej wraz z inwentaryzacją geodezyjną.

Realizacja wszystkich prac powinna być wykonana w oparciu o obowiązujące przepisy, przez Wykonawcę posiadającego stosowne doświadczenie i potencjał wykonawczy oraz osoby o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym.

Na Wykonawcy spoczywa odpowiedzialność za :

a) prowadzenie robót zgodnie z umową;

b) zgodność prac z dokumentacją i ustalonym harmonogramem stanowiącym integralną część umowy;

c) jakość wykorzystanych materiałów i wykonanych prac;

d) zgodność prac z zaleceniami Inspektorów Nadzoru.

Materiały budowlane i montażowe.

Wszystkie materiały budowlane i montażowe wykorzystane w trakcie realizacji robót instalacyjnych powinny charakteryzować się najwyższą jakością. Materiały mają spełniać wymagania polskich przepisów, a wykonawca winien posiadać dokumenty potwierdzające, że zostały wprowadzone do obrotu zgodnie z regulacjami Ustawy o wyrobach budowlanych i posiadają wymagane parametry techniczne. Zarówno na etapie wyboru wykonawcy, jak i w trakcie realizacji inwestycji, dostępne będą:
a) opis techniczny oferowanych rozwiązań z uwzględnieniem zastosowanych materiałów i techniki montażu;
b) karty katalogowe oferowanych materiałów , budowlanych , montażowych i instalacyjnych;
c) aprobaty techniczne i deklaracje zgodności na oferowane materiały budowlane;
d) autoryzacje na wykonawstwo od producentów na oferowane systemy z zaznaczonym minimalnym okresem ważności tych dokumentów obejmującym czas przewidziany na wykonanie zamówienia i okres udzielonej gwarancji.

Sprzęt i urządzenia budowlane.

Sprzęt stosowany w trakcie realizacji zadania winien gwarantować właściwą i bezpieczną realizację robót. Sprzęt musi być zaakceptowany przez Inspektorów Nadzoru. Pracownicy korzystający ze sprzętu muszą posiadać odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje. Sprzęt i urządzenia powinny znajdować się w dobrym stanie technicznym, zgodnym z normami ochrony środowiska i przepisami dotyczącymi jego użytkowania. Wadliwie funkcjonujący sprzęt, nie gwarantujący prawidłowej realizacji zadania, nie zostanie dopuszczony do pracy.

I.3.3. Planowany harmonogram realizacji inwestycji

Prace związane z realizacją projektu zostały tak zaplanowane, aby możliwe było w sposób najbardziej optymalny wykorzystanie w optymalnym horyzoncie czasowym zasobów własnych oraz zewnętrznych.

Trwałość projektu zostanie zapewniona poprzez spełnienie norm i kryteriów jakościowych dotyczących zarówno zastosowanych materiałów jak i wykonywanych robót. Kontrola spełnienia ww. norm i kryteriów jakościowych dotyczących materiałów i wykonywanych robót sprawowana będzie ze strony Beneficjenta przez powołanego inspektora nadzoru.

W realizacji projektu przewidziano również przygotowanie i realizację dróg dojazdowych do Stadionu przy ul. Krochmalnej. Zadanie związane z realizacją dróg dojazdowych będzie podzielone na następujące etapy:

1. Postępowanie przetargowe na zaprojektuj i wybuduj
   - wszczęcie do 15 maja 2013,
   - podpisanie umowy z Wykonawcą – do 15 lipca 2013,
2. Decyzja środowiskowa (decyzja musi uwzględniać skumulowane oddziaływanie na środowisko będącego w budowie Stadionu Miejskiego, dróg projektowanych do budowy – Muzyczna oraz Lubelskiego Lipca 80', przebudowywanej obecnie ul. Narutowicza)
   - -do 31 października 2013
3. Dokumentacja projektowa:
   - projekt budowlany – do 31 grudnia 2013,
   - -projekt wykonawczy – do 31 marca 2014
4. Prawomocny ZRID
   - – do 28 lutego 2014
5. Realizacja zadania
   - – od 1 kwietnia 2014 do 30 września 2014
6. Rozliczenie zadania, w tym oddanie zadania do użytku
   - – do 31 grudnia 2014

Tabela 14. Harmonogram realizacji projektu

Część inwestycji	*Rok 2010*				*Rok 2011*				*Rok 2012*				*Rok 2013*				*Rok 2014*				*Rok 2015*			
Koszty kwalifikowane	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*
Opracowanie dokumentacji																								
Ogłoszenie przetargu i podpisanie umowy z wykonawcą robót																								
Roboty budowlane i drogowe wraz z boiskami i zagospodarowaniem terenu																								
Sieci i instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne																								
Sieci i instalacje zewnętrzne i wewnętrzne wod.-kan., c.o., wentylacja, klimatyzacja i węzeł cieplny																								
Wyposażenie																								
Promocja projektu																								
Budowa dróg dojazdowych do stadionu																								
Odbiór końcowy																								

I.4 STAN PO REALIZACJI PROJEKTU

I.4.1. Opis stanu ‘po realizacji projektu’

Przedsięwzięcie obejmuje teren o powierzchni 185 170m² i dotyczy budowy nowego stadionu miejskiego oraz dwóch boisk treningowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą i obsługą komunikacyjną.

Stadion przeznaczony będzie dla na około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących) w tym 2000 osób na trybunie głównej, oraz ok. 1200 osób - gości na wydzielonej trybunie. Ponadto na stadionie w południowo-zachodnim narożniku, na poziomie pierwszego rzędu trybuny znajdować się będzie platforma dla 18 osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich i osób im towarzyszących. Trybuny będą zadaszone, o lekkiej konstrukcji, przykryte nowoczesnym materiałem przepuszczającym w 20% światło dzienne. Zadaszenie ochroni widzów od złych warunków atmosferycznych, co zapewni komfortowe warunki uczestnictwa w imprezach sportowych. Obiekt stadionu zostanie wygrodzony ogrodzeniem o wysokości 2,5 m.

Stadion miejski przewiduje się realizować jako żelbetowy, prefabrykowany z zadaszeniem widowni i murawą płyty głównej. Budynek został zaprojektowany, jako zwarta, owalna bryła wpisująca się w zakole rzeki Bystrzycy. Ze względu na post-przemysłowy charakter działki i otoczenia, a także fakt, że w bezpośredniej bliskości obiektu nie ma dużych obiektów budowlanych, budynek został zaprojektowany, jako niezależna bryła o interesującej fakturze i materiale fasady. Obiekt kubatorowy stadionu będzie usadowiony na osi północ-południe. Zaprojektowano fasadę budynku z podłużnych horyzontalnych pasów z perforowanych paneli o stosunkowo dużej perforacji, które stworzą wrażenie lekkiej ażurowej woalki opasującej cały budynek. Dodatkowo aby uzyskać efekt lekkości i pasmowości materiału zakłada się pozostawienie kilkucentymetrowych odstępów pomiędzy pasami. W celu nadania fasadzie przestrzennego charakteru faktury i wzmocnienia narożników oraz zmiękczenia linii budynku pasy zostaną odgięte od pionu w takiej formie, że największy kąt odgięcia zostanie zastosowany na najniższym pasie, a stopniowo w górę odgięcie będzie coraz mniejsze i będzie zmniejszać się także odcinek, na którym to odgięcie będzie następowało. Ten rodzaj wykończenia przykryje cały obrys budynku zarówno od strony budynku głównego jak i trybun. W strefie przyziemia od strony budynku głównego, a także od strony wschodniej zaprojektowano fasadę szklaną słupowo-ryglową. Ażurowość i przezierność poszycia dachu i fasady ma stanowić istotny element ułatwiający stworzenie wrażenia rozświetlonej bryły stadionu, która szczególnie podczas imprezy masowej powinna stanowić widoczny charakterystyczny punkt świetlny przykuwający uwagę obserwatorów wydarzeń rozgrywanych na stadionie.

Od strony południowo-zachodniej zaprojektowano dwa boiska treningowe, w ustawieniu osi podłużnych wschód – zachód. Będą one pełnowymiarowe, w tym jedno o nawierzchni z trawy syntetycznej, a drugie o nawierzchni z trawy naturalnej, ustawione równolegle, szerokość dystansu pomiędzy nimi wynosi 4,7 m. Dla każdego z boisk zaplanowano drenaż płyt, oraz dodatkowo podgrzewaną murawę płyty głównej. Za boiskiem z trawą syntetyczną od południa znajdować się będzie bieżnia 4-ro torowa długości 110m. Na granicy zachodniej działki zaprojektowano ekran akustyczny w postaci wału ziemnego o wysokości 5 m. Na planie zagospodarowania pozostawiono rezerwę terenu o wymiarach 30x62 m pod ewentualne dodatkowe boiska zadaszone i otwarte, o nawierzchni naturalnej i syntetycznej.

Komunikacja opierać się będzie na układzie pierścieniowym dróg wewnętrznych wokół brył stadionu, z których zaplanowano zjazdy do projektowanych parkingów. Projektowany układ komunikacyjny zostanie połączony z dwoma zjazdami z dróg zbiorczych doprowadzających ruch do stadionu tj. ul. Muzycznej i „Trasy Zielonej". Łączna ilość miejsc postojowych uzyskana na przedmiotowym terenie to ok. 1 039 miejsc, podzielonych na sektory o różnym przeznaczeniu.

Zasilanie obiektu stadionu w wodę odbywać się będzie zgodnie z wydanymi warunkami technicznymi przez MPWiK w Lublinie z istniejącej sieci wodociągowej ø200 mm przebiegającej w ul. Krochmalnej oraz z projektowanej sieci ø100 mm w ul. Nadłącznej. Odprowadzenie ścieków sanitarnych zaprojektowano do istniejącego kolektora sanitarnego ø1,8 m w planowanej do przedłużenia ul. Muzycznej i do kolektora sanitarnego ø6,0 m usytuowanego wzdłuż rzeki Bystrzycy.

Ogrzewanie obiektu stadionu i murawy płyty głównej boiska przewiduje się z miejskiej sieci ciepłowniczej. Do pozyskania w części energii cieplnej przewiduje się instalację kolektorów słonecznych. Zasilanie energetyczne dla realizacji stadionu obejmuje zasilanie podstawowe, rezerwowe, rozdzielnic, wewnętrznej linii zasilającej (WLZ-ty), oświetlenie płyty boiska głównego, trybun, boiska treningowego, oświetlenia zewnętrznego jak: parkingi i place, oświetlenie pomieszczeń itp. Zastosowane zostaną urządzenia energooszczędne (np. oświetlenie diodowe) celem optymalizacji zużycia energii elektrycznej.

Obiekt w fazie eksploatacji będzie wykorzystywany do organizacji imprez masowych. Prognozuje się, że na terenie przedsięwzięcia zorganizowane będą mecze ligowe, pucharowe i towarzyskie oraz imprezy kulturalne, m.in. duże koncerty muzyczne.

Wykorzystane rozwiązania i technologie stworzą **warunki do uprawiania sportu na najwyższym poziomie**. Stadion zostanie zaprojektowany i wykonany zgodnie z systemem licencji PZPN i odpowiadać będzie kryteriom „kategorii 3", co pozwoli na rozgrywanie wszystkich spotkań rozgrywek krajowych oraz meczów etapów rozgrywek UEFA, poza finałami Ligi Mistrzów i Pucharu UEFA.

Dla zapewnienia sportowcom jak najlepszych warunków do treningu decydującym elementem jest odpowiednio dobrana nawierzchnia boiska. Na płycie głównej stadionu i jednym z boisk treningowych zaprojektowano murawę naturalną. Największymi jej zalety to:

- Odpowiedni mikroklimat. Powierzchnia z darni naturalnej ma pozytywne oddziaływanie na mikroklimat i uwarunkowania klimatyczne otoczenia. Poszycie trawiaste pochłania i odciąża wysokie temperatury dzięki hydroewapotranspiracji, a przez to wpływa na dobre samopoczucie sportowców na boisku i placu gry. Nie występują również żadne zakłócające wyziewy zapachowe, obciążenia węchowe i alergogenne dla sportowców, odwiedzających, turystów i mieszkańców.
- Produkcja tlenu. Połacie trawy produkują cenny tlen w wyniku uzyskiwania przez nie energii za pomocą fotosyntezy.
- Jakość powietrza. Nawierzchnia ta jest neutralna w bilansie CO_2, gdyż rośliny trawiaste i trawa zużywają gaz cieplarniany - dwutlenek węgla. Ponadto związują w reakcjach neutralizacyjnych pyłki i kurz, przyczyniając się tym samym do lepszej jakości powietrza w danym środowisku. Ma to w przestrzeniach graniczących z osiedlami mieszkaniowymi szczególnie duże znaczenie dla środowiska i otoczenia, głównie w aspekcie dużego ich obciążenia drobnymi pyłkami, zanieczyszczającymi atmosferę.
- Ochrona powierzchni i gleby. Zamknięta pokrywa roślinna, jaką niewątpliwie stanowi powierzchnia boiska sportowego, składająca się z traw, ma dużą zdolność w zakresie funkcji ochronnej dla gleby i ziemi. Substancje szkodliwe i zanieczyszczenia mają utrudniony dostęp do cennych wód gruntowych, które chronione są przez pokrywę roślin i traw. Dodatkowo jest to także ochrona dla ziemi przed wszelką erozją.
- Bilans wodny. Powierzchnia z darni naturalnej posiada szczególną właściwość wchłaniania i odporności na wodę. Dzięki temu redukuje odpływ wody z powierzchni, chroniąc w ten sposób kanalizację i obniżając równocześnie ryzyko zalania lub powodzi. Do tego dochodzi odfiltrowywanie wód opadowych, obciążonych azotanami, bowiem związek ten pochłaniany jest przez roślinność jako środek odżywczy.
- Biologiczna nawierzchnia boiska sportowego. Nawierzchnia z naturalnej trawy rolkowej składa się wyłącznie ze składników naturalnych biologicznie. Dla potrzeb jej wytworzenia i ulokowania niepotrzebne jest żadne dodatkowe oprzyrządowanie czy uzbrojenie, a w przypadku wymiany nie powstają żadne szkodliwe odpady.

Wykonanie jednego z boisk treningowych z trawy syntetycznej zapewni jego użytkownikom bezpieczeństwo i komfort gry. Sprężystość podłoża znacznie zmniejsza ryzyko powstania urazów i kontuzji, zaś wszelkie walory trawy naturalnej, takie jak możliwość wykonywania na niej poślizgów i nagłych zwrotów zostają zachowane. Boisko z trawy syntetycznej to również większe bezpieczeństwo ekonomiczne. Producenci udzielają długich gwarancji na tego typu nawierzchnie, ze względu na ich dużą, nawet piętnastoletnią żywotność. Nawierzchnia zaplanowana w projekcie posiadać będzie certyfikat FIFA, co oznacza spełnianie międzynarodowych standardów i gwarancję bezpieczeństwa użytkowania przez zawodników.

Nawierzchnia poliuretanowa, przewidziana dla bieżni, to najczęściej wybierany rodzaj nawierzchni, opracowany przede wszystkim z myślą o zewnętrznych obiektach sportowych. Może ona być użytkowana w ciągu całego roku, ma doskonałą sprężystość i elastyczność, dzięki czemu zapewnia maksymalną ochronę stawów zawodników, ma wysoką odporność na ucisk, kłucie i zdarcia, znakomitą przyczepność oraz najwyższą jakość i trwałość, co przekłada się na minimalne zabiegi konserwacyjne i łatwość napraw. Dla obiektów zewnętrznych najlepszą podbudowę pod nawierzchnię stanowi asfaltobeton i rozwiązanie właśnie tego typu przewiduje realizacja projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu".

Po realizacji projektu "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" powstanie bardzo nowoczesny obiekt, służący mieszkańcom zarówno Lublina, jak i całego regionu. Dzięki realizacji projektu możliwa będzie organizacja imprez sportowych o zasięgu regionalnym i krajowym oraz aktywizacja lokalnych środowisk do podejmowania lub rozszerzania działalności gospodarczej związanej z organizacją i obsługą tych imprez. Nowy stadion z bogatą infrastrukturą towarzyszącą zapewni również wysokie bezpieczeństwo imprez oraz komfort spędzania czasu na obiekcie sportowym. Realizacja projektu stanowić będzie podstawy do ożywienia społecznego i gospodarczego terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie stadionu miejskiego. Zwiększy się również atrakcyjność turystyczna i poprawi wizerunek regionu i Miasta Lublina. Inwestycja będzie miała znaczący wpływ na budowanie konkurencyjności Miasta i regionu.

Wizualizacja stadionu: widok od strony południowo – zachodniej i z trybuny południowej

I.4.1.A. Trwałość technologiczna

Zakłada się, że zaprojektowane elementy infrastruktury sportowo – rekreacyjnej będą użytkowane przez minimum 30 lat. Jednocześnie przyjmuje się brak ograniczeń czasowych co do możliwości ich wykorzystywania, biorąc pod uwagę planowane wykonywanie w przyszłości wszystkich potrzebnych i zasadnych remontów i modernizacji.

Planowane elementy technologiczne będące poszczególnymi składnikami inwestycji – materiały budowlane i instalacyjne, maszyny, urządzenia, posiadają określone ograniczenia żywotności. Z tego tytułu określa się, iż trwałość składników inwestycji takich jak materiały budowlane i instalacyjne wynosić będzie minimum 40 lat, a maszyn i urządzeń - 20 lat. W późniejszym czasie, w miarę pojawiających się problemów z eksploatacją, częstotliwością awarii, itp. zakłada się modernizację oraz wprowadzanie nowszych rozwiązań technologicznych.

Wybrane technologie zastosowane przy budowie pawilonu dla obsługi stadionu wraz z zapleczem technicznym i sanitarnym dla zawodników i widzów przełożą się na wysoką jakość oraz trwałość otrzymanych produktów. W związku z powyższym nie będą one wymagały ciągłych udoskonaleń lub poprawek. Zastosowana technologia budowy obiektu umożliwiać będzie w przyszłości wykorzystanie nowych technologii do naprawy infrastruktury bez konieczności jej gruntownych zmian. Rozwiązania techniczne i technologiczne zostały oparte o aktualnie obowiązujące Polskie Normy. Przyjęcie odpowiednich parametrów zarówno w fazie projektowania, jak i wykonywania zapewni inwestycji odpowiednią jakość i trwałość.

Rozwiązania projektowe zakładają optymalny i trwały technologicznie wariant wysokiej jakości i ilości świadczonych usług ponieważ:

Pod względem komunikacyjnym: Projektowana budowa nie narusza istniejącego układu komunikacyjnego.

Pod względem dostosowania obiektu dla osób niepełnosprawnych: Budynek jest w pełni przystosowany do korzystania z niego przez osoby niepełnosprawne: wejście z zewnątrz jest na poziomie terenu, drogi komunikacyjne i dojścia do pomieszczeń są odpowiedniej szerokości i bez progów, wszystkie kondygnacje są dostępne dzięki odpowiednio przystosowanej windzie.

Pod względem bezpieczeństwa konstrukcji: Bezpieczeństwo konstrukcji zostało zapewnione poprzez projektowanie zgodnie z wymaganiami normowymi – nie stosowano konstrukcji nowych, niesprawdzonych.

Pod względem bezpieczeństwa pożarowego: Bezpieczeństwo pożarowe zostało zapewnione dzięki stosowaniu odpowiednich rozwiązań materiałowych, przestrzennych i wyposażenia zgodnie z wymaganiami ppoż. dla tego typu obiektów. W projektowanym budynku została zapewniona możliwość ewakuacji ludzi na zewnątrz budynku ze wszystkich kondygnacji i pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi za pośrednictwem dróg ewakuacyjnych poziomych i pionowych. Długości przejść i dojść ewakuacyjnych spełniają wymagania określone dla tego typu obiektów.

Pod względem warunków higienicznych, zdrowotnych oraz ochrony środowiska: Przewiduje się stosowanie materiałów posiadających odpowiednie atesty higieniczne i bezpieczeństwa zgodnie z wymaganiami dla poszczególnych grup materiałowych. Proponowane do zastosowania materiały nie wydzielają gazów toksycznych i niebezpiecznego promieniowania, zapewniają ochronę przed wilgocią, niekontrolowaną infiltracją powietrza zewnętrznego, przed przedostawaniem się gryzoni do wnętrza.

Pod względem oszczędności energii i izolacyjności cieplnej przegród: Nowo projektowany pawilon posiada zwartą bryłę. Takie kształtowanie formy gwarantuje uzyskanie korzystnego

współczynnika A/V, a co za tym idzie - ograniczenie wydatków energetycznych na ogrzewanie. Dodatkowe oszczędności przyniesie właściwe docieplenie budynku i wykorzystanie instalacji solarnych.

Pod względem warunków użytkowych związanych z oświetleniem: Wszystkie projektowane pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi mają zapewnione bezpośrednie doświetlenie naturalne.

Trwałość technologiczną przedsięwzięcia zapewnia także odpowiedni dobór nawierzchni. Odpowiedni dobór mieszanki traw gazonowych oraz zgodna z zaleceniami producenta i wykonawcy nawierzchni pielęgnacja płyty głównej boiska zapewni jej trwałość i wysokie walory użytkowe. Symulacja przewietrzania i nasłonecznienia płyty boiska, przeprowadzona w czerwcu 2012 roku w biurze architektonicznym Studio Lamela S.L.P Spółka Partnerska przez architekta krajobrazu, wskazuje, że na terenie stadionu będą panowały optymalne warunki dla rozwoju wegetacji traw w okresie naturalnego okresu wegetacji dla miasta Lublin. Zgodnie z zaleceniami zawartymi we wnioskach opracowania, dla poprawnego wzrostu trawy zapewniona będzie odpowiednia pielęgnacja. Osoby odpowiedzialne za pielęgnację murawy będą kontrolować jej stan w czasie całego okresu wegetacyjnego. Porastająca trawa będzie dostosowana do wymogów organizacji sportowych – UEFA, PZPN czy Ekstraklasy S.A.

Zastosowana na boisku treningowym sztuczna murawa odznacza się bardzo wysoką odpornością na zużycie. Nawet po kilku latach intensywnej eksploatacji nawierzchnia z trawy syntetycznej zachowuje swoje najlepsze cechy. Jest długotrwała, odporna na czynniki pogodowe, zabrudzenia i kolce, jak również działanie mikroorganizmów i środków chemicznych. Wytrzymuje duże obciążenia i ekstremalne warunki klimatyczne. Nawierzchnię poliuretanową ciężko jest zniszczyć nawet celowo, dzięki czemu można ją stosować w obiektach ogólnodostępnych i niestrzeżonych. Dodatkowym jej atutem jest to, że jest łatwa do odnowienia i po pokryciu świeżą warstwą jest nie do odróżnienia od zupełnie nowych.

I.4.2. Matryca logiczna projektu

	Logika interwencji	Wskaźniki realizacji	Źródła informacji o wskaźniku	Założenia
Cel nadrzędny *(programowy)*	Zrównoważony rozwój Miasta Lublin	Zwiększony dostęp mieszkańców Miasta do bazy sportowej	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie	
Cel bezpośredni projektu *(główny)*	Poprawa stanu bazy sportowej Miasta	Liczba obiektów sportowych spełniających międzynarodowe standardy- jeden	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie, dokumentacja projektowa	Kluby sportowe, kibice piłki nożnej, mieszkańcy Miasta i regionu zaczynają korzystać z nowego stadionu
Rezultaty	Zwiększenie liczby osób korzystających z obiektów sportowych	Liczba osób korzystających z obiektów sportowych	Dane Urzędu Miejskiego w Lublinie	Wysoki standard i funkcjonalność obiektu
Produkty	Stadion miejski wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba wybudowanych obiektów sportowych - jeden	Dokumentacja projektowa	
Działania	Podjęcie uchwały o realizacji inwestycji	Wpisanie projektu budowy stadionu do WPI **Środki**	**WPI Koszty**	

II. WYKONALNOŚĆ FINANSOWO-EKONOMICZNA

II.1 ZAPROPONOWANA METODOLOGIA PRZEPROWADZENIA ANALIZ

II.1.1. Przyjęte ogólne założenia przeprowadzanych analiz

Przyjęta metodologia przeprowadzania analiz bierze pod uwagę całościową serię działań, czynności lub usług służącą zaspokojeniu w pełni danej potrzeby i osiągnięciu założonego celu. Do analizy przyjęto cały system ze wszystkimi etapami tworzenia, nakładami i kosztami eksploatacji obiektu sportowego.

Zgodnie z wytycznymi przyjęto 20 letni okres referencyjny, z uwagi zaś na wartość projektu przekraczającą 1 mln euro – projekt zakwalifikowano jako duży B. W ramach badania wykonalności projektu dokonano analizy wrażliwości i ryzyka. Okres rozpoczęcia eksploatacji inwestycji został ustalony na pierwszy rok po całkowitym zakończeniu jej realizacji.

Rokiem bazowym dla projektu jest 2010, jako poprzedzający rozpoczęcie planowanych robót. Rokiem zerowym dla dyskonta jest także rok 2010 – rok składania wniosku o dofinansowanie. Ceny i koszty eksploatacyjne w wartościach netto określone są w warunkach roku bazowego.

II.1.2. Przyjęte założenia analizy finansowej

Przy użyciu analizy finansowej oceniono finansową rentowność projektu oraz kapitału własnego (krajowego), maksymalny wkład z EFRR oraz zweryfikowano finansową trwałość projektu. Analizie poddawano strumienie rzeczywistych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie.

Analizę finansową sporządzono w cenach stałych, przy stopie dyskonta 5%.

Do oceny efektywności planowanego przedsięwzięcia wykorzystano metodę dyskontową, prowadzącą do wyznaczenia dwóch wskaźników: finansowej wartości zaktualizowanej netto FNPV (Financial Net Present Value) oraz finansowej wewnętrznej stopy zwrotu FRR (Financial Rate of Return). Obliczenie FNPV oraz FRR obejmuje po stronie kosztów zdyskontowaną sumę nakładów inwestycyjnych oraz kosztów utrzymania, uzupełnione o szacunek kosztów niematerialnych (np. koszty projektów, nadzorów itp.). Do obliczeń FNPV przyjęto stopę dyskonta 5%, (zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania Studiów Wykonalności). Do obliczeń FRR zastosowano funkcję IRR arkusza kalkulacyjnego Excel.

Wartość zaktualizowana netto FNPV wyraża różnicę między wartością dyskontowanych na dany moment w czasie i przy określonej stopie dyskonta, przychodów i kosztów inwestycji.

Matematyczną interpretację tego miernika można przedstawić następująco:

$$FNPV = \sum_{t=0}^{n} \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n}$$

gdzie:

- B_t - przychody w roku t;
- C_t - koszty w roku t;
- n - liczba lat;

i - stopa dyskonta = 5%;

Dodatnia wartość FNPV oznacza, że generowany przez projekt strumień gotówki przekracza nakłady finansowe związane z jego realizacją.

Jeżeli projekt inwestycyjny ma zostać zaakceptowany do dofinansowania przez UE, wartość FNPV dla ocenianej inwestycji musi być ujemna, lub co najwyżej równa 0, co oznacza, że zdyskontowane przychody nie przyniosą inwestorowi zysków.

Wewnętrzna stopa zwrotu FRR jest to taka stopa dyskonta, przy której wartość zaktualizowana netto FNPV jest równa zero, czyli FRR = r wtedy, gdy:

$$\sum_{t=0}^{n} \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n} = 0$$

gdzie: B_t - przychody (oszczędności) w roku t;
C_t - koszty w roku t;
n - liczba lat;
i - stopa dyskonta = r;

FRR określa zatem stopę procentową, przy której wartość NPV = 0 tzn. projekt nie przynosi ani strat ani zysków finansowych. Jeżeli wewnętrzna stopa zwrotu jest niższa lub równa przyjętej stopie dyskontowej (5%), projekt można zaakceptować.

Gmina Lublin będzie korzystać z prawa zwrotu podatku VAT w zakresie wydatków inwestycyjnych związanych z budową publicznych obiektów sportowych, dlatego wartość tego podatku nie jest kosztem kwalifikowalnym w przypadku budowy obiektu sportowego, ale dla budowy infrastruktury drogowej i placów parkingowych przyjęto, że podatek VAT będzie kosztem kwalifikowalnym.. Miasto nie jest płatnikiem podatku dochodowego, w związku z tym nie uwzględniono w obliczeniach funkcjonowania tego podatku. Miasto Lublin jako jednostka samorządu terytorialnego jest zwolniona od podatku dochodowego od osób prawnych zgodnie z art. 6 ust.1 pkt. 6 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000r. Nr 54, poz. 654 z późn. zm.)

Wielkości kosztów eksploatacyjnych i przychodów podawane są w wartościach netto.

Prognoza została sporządzona metodą przyrostową.

Wartość rezydualna liczona metodą dochodową nie wystąpi w projekcie, ponieważ nie są generowane dodatnie przepływy pieniężne. W obliczeniach finansowo – ekonomicznych uwzględniono wartość rezydualną jako nie umorzoną część środka trwałego pozostałego na koniec okresu referencyjnego. Nie jest to jednak faktyczny wpływ pieniężny dla Inwestora, a tylko wartość księgowa wytworzonych środków trwałych pozostała po zakończeniu projektu.

II.1.3. Przyjęte założenia analizy ekonomicznej

Analizę ekonomiczną przeprowadzono z punktu widzenia społeczności. W finansowych przepływach pieniężnych nie jest zawarty podatek VAT w nakładach kapitałowych (inwestycyjnych). Dokonano korekty kosztów wynagrodzeń, eliminując zawarte w nich transfery ZUS. Miasto nie jest płatnikiem CIT w zakresie planowanej inwestycji, w związku z tym nie ma potrzeby eliminowania tego podatku z analizy ekonomicznej.

Społeczną stopę dyskontową przyjęto również w wysokości 5%.

Różnica pomiędzy ekonomiczną zaktualizowaną wartością netto ENPV, a wartością zaktualizowaną netto FNPV oraz między ekonomiczną wewnętrzną stopą zwrotu ERR a finansową wewnętrzną stopą zwrotu FRR polega na tym, że przy tych pierwszych oprócz przychodów i kosztów pieniężnych związanych bezpośrednio z eksploatacją projektu, skorygowanych o transfery fiskalne, uwzględnia się również wszelkie możliwe do oszacowania w pieniądzu korzyści społeczne (ekonomiczne), których osiągnięcie projekt umożliwia lub ułatwia i zidentyfikowane koszty społeczne.

W projekcie wyróżniono, skwantyfikowano i wyceniono następujące oszczędności ekonomiczne, uzyskane w wyniku realizacji projektu:

- ✓ korzyści społeczne związane z utworzeniem nowych miejsc pracy
- ✓ korzyści społeczne z zainteresowania młodzieży czynnym uprawianiem sportu
- ✓ korzyści dla lokalnego biznesu z wykonywania prac na rzecz stadionu
- ✓ korzyści dla branży hotelarskiej ze zwiększenia zapotrzebowania na noclegi
- ✓ korzyści dla branży gastronomicznej ze wzrostu obrotów
- ✓ korzyści dla uczestników imprez na kosztach uczestnictwa w imprezach alternatywnych
- ✓ korzyści dla mieszkańców Miasta Lublin dzięki poprawie jakości życia w mieście

W projekcie nie zidentyfikowano kosztów społecznych.

Analiza korzyści społeczno – ekonomicznych

Przeprowadzenie analizy ekonomicznej ma na celu ocenę oczekiwanego wpływu projektu na obszar społeczno-gospodarczy, na który oddziaływać będzie projekt w okresie realizacji oraz po jej zakończeniu. W związku z tym, że projekty z dziedziny infrastruktury sportowej, w tym kultury fizycznej, z reguły generują ujemne wartości FNPV/K i FNPV/C, konieczne jest wykazanie, że analizowane projekty powodują także korzyści społeczne, przeważające nad poniesionymi nakładami. Analiza ekonomiczna ma zatem sprawdzić, czy inwestycja jest uzasadniona z punktu widzenia całej społeczności.

Realizacja analizowanego Projektu spowoduje powstanie szeregu korzyści społecznych, które podzielić można na jakościowe i ilościowe.

Do korzyści jakościowych - nie dających się w prosty sposób skwantyfikować należy zaliczyć takie jak:

- · większa estetyka stadionu,
- · zwiększone bezpieczeństwo użytkowników
- · atrakcja promująca miasto
- · zwiększenie zainteresowania piłką nożną
- · możliwość rozgrywania meczów reprezentacji.

Najważniejsze korzyści społeczne dające się skwantyfikować i przyjęte w analizie ekonomicznej wartości aktualnej netto (ENPV) scharakteryzowano poniżej.

Utworzenie nowych miejsc pracy

Nowo wybudowany obiekt będzie wymagał odpowiedniego zarządzania i obsługi. Sfery te będą w gestii zarówno zatrudnionych pracowników jak i wynajętych firm specjalistycznych. Przewiduje się utworzenie 5 nowych miejsc pracy mających na celu administrowanie obiektem. Dzięki temu 5 osób otrzyma nowe zatrudnienie w charakterze specjalistów i menedżera. Alternatywą dla zatrudnienia tej liczby osób jest pozostawanie na statusie

bezrobotnych, z konsekwencją w postaci zasiłku dla bezrobotnych, stanowiącego koszt społeczny bezrobocia. Uniknięcie, likwidacja tego społecznego kosztu stanowi pierwszą z korzyści ekonomicznych projektu.

Wyliczenie korzyści społecznych możliwych do uzyskania dzięki utworzeniu nowych miejsc pracy przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Obliczenie korzyści społecznych z utworzenia nowych miejsc pracy

Parametr rachunku	Wartość w roku 2014
Liczba nowo zatrudnionych	5
wartość zasiłku dla bezrobotnych w zł/ miesiąc	582,7
Liczba miesięcy w roku	12
Utworzenie nowych miejsc pracy – korzyści społeczne w zł	**34 962,00**

Korzyści społeczne z pracy z młodzieżą

Jednym z ważnych zadań kultury fizycznej jest wychowywanie młodzieży. Ma to wielorakie skutki – od budowy zaplecza młodzieżowego dla klubów ligowych, do odciągnięcia części młodzieży od patologii społecznych. Intensywny trening zawodniczy, stwarzający szansę osiągnięcia sukcesu w sporcie kwalifikowanym, wyklucza kontakt z alkoholem czy innymi patologiami. Wg badań przeprowadzonych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ok. 5% młodzieży w Polsce jest zagrożone alkoholizmem.

W tabeli poniżej przedstawiono kalkulację społecznych kosztów alkoholizmu w Polsce.

Tabela 16. Społeczne koszty alkoholizmu w Polsce (warunkach roku bazowego)

Dane ogólnospołeczne		
Ekonomiczne koszty alkoholizmu wg badań UE - 3% -5% PKB, średnia	4,00%	
PKB Polski w 2009 r. wg GUS	1 343 657,0	mln zł
Ekonomiczne koszty alkoholizmu w Polsce (dane szacunkowe)	53 746,3	mln zł
Liczba uzależnionych od alkoholu szacowana na 700-800 tys. osób	0,8	mln osób
Liczba osób nadużywających alkoholu szacowana na 2,5 - 3 mln osób	3,0	mln osób
Łączna liczba osób dotkniętych bezpośrednio alkoholizmem	3,8	mln osób
Koszty ekonomiczne alkoholizmu na 1 osobę dotkniętą bezpośrednio problemem alkoholowym	14 143,76	zł

Źródło:

1/ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych www.parpa.pl,www.parpa.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=157&Itemid=16

2/ http://www.stat.gov.pl/gus/wskazniki_makroekon_PLK_HTML.htm

Praca w sekcjach młodzieżowych klubu pozwoli na zapobieżenie zagrożeniu alkoholizmem konkretnej liczby osób. Klub sportowy Motor Lublin – przyszły piłkarski użytkownik stadionu –

rozpoczął już nabór roczników 2000 – 2001 do drużyn młodzieżowych (nabór ogłoszono na stronie internetowej klubu). Można założyć, że sekcje młodzieżowe Motoru będą się rozwijały podobnie jak sekcje Korony Kielce, klubu użytkującego stadion miejski w Kielcach. Dzięki tej aktywności 5% ćwiczącej młodzieży będzie miało szansę uniknięcia problemów alkoholowych. Wyliczenie korzyści społecznych możliwych do uzyskania w pracy z młodzieżą przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 17. Obliczenie korzyści społecznych na pracy z młodzieżą

Parametr rachunku	2010	2011	2012	2013	2015	2034
Liczba dzieci i młodzieży trenujących w sekcjach LKS Motor*	75	100	125	150	175	225
Liczebność jednej grupy rocznikowej**	25	25	25	25	25	25
Ilość grup rocznikowych	3	4	5	6	7	9
Odsetek młodzieży zagrożonej alkoholizmem	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
Liczba potencjalnie zagrożonych alkoholizmem	4	5	6	8	9	11
Korzyści społeczne z pracy z młodzieżą w zł					**127 293,82**	**155 581,34**

**klub Motor rozpoczął nabór 3 roczników (strona klubowa, komunikat z 25.08.2010)*
***na podstawie aktywności klubu Korona Kielce*

Wyceny ww. efektu dokonano w warunkach prawno-finansowych 2010 r. oraz w oparciu o dane statystyki publicznej z lat ubiegłych (2007, PKB 2009).

Korzyści dla lokalnego biznesu

Duży, nowoczesny obiekt sportowy, który powstanie w wyniku realizacji projektu, będzie wymagał stałej opieki – konserwacji, remontów, utrzymania czystości i ochrony. Prace te, zgodnie z założeniami eksploatacyjnymi projektu, będą wykonywane przez lokalne firmy. Przyczyni się to do rozwoju lubelskiego biznesu. Beneficjentami tej korzyści będą przede wszystkim przedsiębiorstwa zajmujące się konserwacją i remontami obiektów wielkokubaturowych, sprzątaniem i ochroną. Szacunkową kalkulację rocznych korzyści lokalnego biznesu z obsługi stadionu przedstawia tabela poniżej. Jako efekt ekonomiczny przyjęto dochody firm obsługujących stadion.

Tabela 18. Kalkulacja korzyści dla lokalnego biznesu

Parametr rachunku	Wartość w roku 2014
Szacowane roczne wydatki na prace konserwacyjne, ochronę i zakup usług	1 960 979,21
Szacowana rentowność w usługach 40,00% przerobu	40,00%
Korzyści dla lokalnego biznesu - dochody w zł/rok przedsiębiorców świadczących usługi dla Stadionu	**784 391,68**

Korzyści dla branży hotelarskiej

Stadion na różnych typach planowanych imprez będzie przyjmował od 7,75 do 18,60 tys. widzów. Większość z nich to mieszkańcy Lublina i bliskich okolic. Jednak można i należy

spodziewać się gości z dalszych odległości, którzy wizytę w Lublinie zechcą przedłużyć i przy tej okazji zwiedzić miasto. Będą więc zainteresowani skorzystaniem z usług branży hotelarskiej. Założono, że ok. 10% uczestników – widzów imprez realizowanych na stadionie, będzie korzystało również z oferty lubelskich hotelarzy. Lublin posiada wystarczającą bazę hotelową do przyjęcia jednorazowo 1 800 gości (wg statystyki GUS za 2006 r. – najnowsze dostępne dane – w Lublinie jest 2 658 całorocznych miejsc noclegowych http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/lublin/ASSETS_07p09_04pow.pdf). Średni zysk hotelarza na jednym gościu przyjmuje się w wysokości ok. 60 zł.

Kalkulacja efektu dla pierwszego i ostatniego roku eksploatacji projektu w tabeli poniżej.

Tabela 19. Kalkulacja korzyści dla branży hotelarskiej

Parametr rachunku	Wartość w roku 2015	Wartość w roku 2034
Liczba uczestników imprez	360 706	454 036
Odsetek korzystających z hoteli	10%	10%
Średni zysk hotelarzy na jednej osobie	60,00	60,00
Korzyść dla branży hotelarskiej w zł/rok	**2 164 233,60**	**2 724 215,04**

Korzyści dla branży gastronomicznej

Osoby uczestniczące w widowiskach sportowych i innych imprezach masowych wykazują dużą skłonność do korzystania z gastronomii, zarówno obnośnej, na trybunach stadionu w trakcie meczu czy widowiska jak i stacjonarnej, najczęściej po imprezie. Ta skłonność przysporzy korzyści lokalnej branży gastronomicznej – zarówno sprzedawcom hot-dogów na trybunach jak i poważnym restauratorom. Przyjęto założenie, że 80% uczestników imprez skorzysta w różnej formie z usług gastronomicznych, a każdy z tych konsumentów zapewni gastronomom średnio 10 zł dochodu.

Kalkulacja efektu dla pierwszego i ostatniego roku eksploatacji projektu w tabeli poniżej.

Tabela 20. Kalkulacja korzyści dla branży gastronomicznej

Parametr rachunku	Wartość w roku 2014	Wartość w roku 2034
Liczba uczestników imprez	360 706	454 036
Odsetek korzystających z gastronomii	80%	80%
Średni zysk na jednej osobie	10,00	10,00
Korzyść dla branży gastronomicznej w zł/rok	**2 885 644,80**	**3 632 286,72**

Korzyści dla uczestników imprez

Miasto Lublin, największy ośrodek miejski we wschodniej Polsce, nie dysponował dotychczas obiektem, na którym wygodnie i bezpiecznie można by oglądać topowe – o randze krajowej lub europejskiej – wydarzenia sportowe czy kulturalne. Chodzi tu o piłkarskie mecze towarzyskie lub oficjalne reprezentacji Polski (podstawowej lub młodzieżowej), czy koncerty europejskich i krajowych gwiazd estrady. Nowy obiekt daje takie możliwości. Teraz mieszkaniec Lublina oraz Ziemi lubelskiej będzie mógł uniknąć wydatków,

trudów podróży i utraty czasu, które dotychczas czekały go, gdy chciał obejrzeć koncert swojego idola lub mecz na wysokim poziomie.

Tabela 21. Kalkulacja korzyści dla uczestników imprez

Parametr rachunku	Wartość w roku 2014	Wartość w roku 2034
Oszczędność dla jednego uczestnika	120,00	120,00
Liczba osób biorących udział w imprezach sportowych TOP i koncertach	5 929	7 603
Korzyść dla uczestników imprez w zł/rok	**711 450,00**	**912 330,00**

Korzyści dla mieszkańców Miasta Lublin – poprawa jakości życia

Posiadanie dostępu do nowej, nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjno-kulturalnej stanowi jeden z ważniejszych filarów, na których opiera się jakość życia w mieście. Oddanie do użytku przez Władze Miasta nowoczesnego stadionu będzie miało znaczący wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców. Ekonomicznej wyceny tego efektu dokonano przez porównanie do innego miasta wschodniej Polski – szybko rozwijającego się Rzeszowa.

Rzeszów uznany w rankingach za jedno z najbardziej przyjaznych, oferujących najwyższą jakość życia, miast w Polsce wyprzedza Lublin także pod względem średniej płacy mieszkańców. Przyjąwszy płacę jako pieniężny miernik satysfakcji uznano, że oddanie stadionu zmniejszy dystans Lublina do Rzeszowa w zakresie jakości życia o 15% - ok. 1/6. Dogodny dostęp do sportu jest bowiem jednym z sześciu, oprócz oświaty, kultury, komunikacji, mieszkalnictwa i ekologii, wyznaczników jakości życia. Jakość życia najpełniej odczuwają osoby dojrzałe, w sile wieku, dlatego wycenę oparto o liczebność populacji mieszkańców Lublina w wieku produkcyjnym.

Wyliczenie korzyści społecznych możliwych do uzyskania w zakresie poprawy jakości życia przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 22. Kalkulacja korzyści dla mieszkańców Miasta Lublin

Parametr rachunku	Wartość parametru	2015
Średnia płaca miesięczna* w Mieście Rzeszów	1 959,32	
Średnia płaca miesięczna* w Mieście Lublin	1 908,98	
Różnica średniej płacy (Rzeszów -Lublin)	50,34	
Liczba mieszkańców miasta Lublin w wieku produkcyjnym	233 446	
Współczynnik korekty wpływu na jakość życia	0,15	
Korzyść dla mieszkańców miasta Lublin - poprawa jakości życia w Lublinie w zł		**21 153 606,27**

**liczona jako wynagrodzenie ukryte*

Do kalkulacji użyto wynagrodzenia ukrytego, zgodnie z zaleceniami KE na okres 2007 – 2013 - Wytyczne ogólne RPO.

Tabela 23. Wyliczenie wynagrodzeń ukrytych dla Lublina i Rzeszowa

Wyliczenie wynagrodzenia ukrytego za 2008 r. - Miasto Lublin		Wyliczenie wynagrodzenia ukrytego za 2008 r. - Miasto Rzeszów	
stopa bezrobocia Miasto Lublin za 2008 r. w %	7,40%	stopa bezrobocia Miasto Rzeszów za 2008 w %	5,90%
przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2008 r. w Mieście Lublin w zł	3 076,91	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2008 r. w Mieście Rzeszów w zł	3 107,71
wynagrodzenie ukryte Lublin	1 908,98	wynagrodzenie ukryte Rzeszów	1 959,32

Źródła: GUS Lublin 2010 r., Biuletyn Regionalny GUS - przeciętne wynagrodzenie brutto http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/lublin/ASSETS_09p05_02pow.pdf bezrobocie Urząd Statystyczny w Lublinie strona internetowa http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/lublin/ASSETS_09p05_03pow.pdf http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr

Łączne oszczędności społeczne (korzyści ekonomiczne)

Łączne korzyści ekonomiczne składają się z szeregu składników, realizowanych na różnych polach efektywności społecznej. Są tu korzyści z utworzenia miejsc pracy, efekty związane z poprawą jakości życia i zwalczaniem patologii społecznych dzięki zainteresowaniu sportem, wreszcie cała gama korzyści dla lokalnego biznesu, osiągniętych dzięki pojawieniu się nowego, potężnego klienta i organizatora rynku. W poniższej tabeli zestawiono poszczególne składniki sumy łącznych korzyści ekonomicznych występujących w całym okresie eksploatacji projektu.

Tabela 24. Zestawienie społecznych oszczędności projektu w zł

Rodzaj oszczędności	*Wartość w okresie referencyjnym*
Utworzenie nowych miejsc pracy	2 012 040,00
Korzyści społeczne z pracy z młodzieżą	699 240,00
Korzyści dla lokalnego biznesu	3 069 195,46
Korzyści dla branży hotelarskiej	15 687 833,64
Korzyści dla branży gastronomicznej	52 486 002,07
Korzyści dla uczestników imprez	69 981 336,10
Korzyści dla mieszkańców miasta Lublin - poprawa jakości życia	17 524 269,00
Razem oszczędności społeczne	423 072 125,41

Źródło: obliczenia własne

II.2 NAKŁADY INWESTYCYJNE NA REALIZACJĘ PROJEKTU

W poniższej tabeli przedstawiono nakłady inwestycyjne na realizację projektu. Źródłem szacunku kosztów jest kosztorys inwestorski.

Szczegółowy harmonogram wydatków inwestycyjnych przedstawia **Tabela 1 Aneksu.**

Tabela 25. Harmonogram ponoszenia nakładów inwestycyjnych dla wariantu realizacyjnego (w zł)

L.p.	Część inwestycji / Koszty kwalifikowane	Kwota Brutto	Stawka VAT	Kwota VAT	Kwota Netto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Opracowanie dokumentacji	5 612 668,71	22% i 23%	1 048 405,53	4 564 263,18	137 500,00	664 428,00	3 322 140,00	440 195,18	0,00	0,00
2	Ogłoszenie przetargu i podpisanie umowy z wykonawcą robót	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Roboty budowlane i drogowe wraz z boiskami i zagospodarowaniem terenu	95 293 297,40	22% i 23%	17 819 071,87	77 474 225,53	0,00	0,00	0,00	49 341 316,25	28 132 909,28	0,00
4	Sieci i instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne	19 813 123,24	22% i 23%	3 704 892,96	16 108 230,28	0,00	0,00	0,00	3 972 413,61	12 135 816,67	0,00
5	Sieci i instalacje zewnętrzne i wewnętrzne wod.-kan., co., wentylacja, klimatyzacja i węzeł cieplny	11 453 997,18	22% i 23%	2 141 804,35	9 312 192,83	0,00	0,00	0,00	4 521 187,89	4 791 004,94	0,00
6	Wyposażenie	7 470 608,09	22% i 23%	1 396 942,98	6 073 665,11	0,00	0,00	0,00	0,00	6 073 665,11	0,00
7	Promocja projektu	100 000,00	22% i 23%	18 699,19	81 300,81	0,00	0,00	0,00	0,00	81 300,81	0,00
8	Budowa dróg dojazdowych do stadionu	0,00	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 689 301,06
9	Odbiór końcowy	0,00	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Koszty kwalifikowane netto	0,00		-	133 937 325,14	137 500,00	664 428,00	3 322 140,00	58 356 413,74	65 767 542,34	5 689 301,06
	VAT kosztów kwalifikowanych				-	30 250,00	152 818,44	764 092,20	13 421 975,16	15 126 534,74	1 308 539,24
	Koszty kwalifikowane brutto	164741534,92	-	-	-	167 750,00	817 246,44	4 086 232,20	71 778 388,90	80 894 077,08	6 997 840,30
											0
	Koszty niekwalifikowane	Kwota Brutto	Stawka VAT	Kwota VAT	Kwota Netto	2 010,00	2 011,00	2 012,00	2 013,00	2 014,00	2 015,00
	Opracowanie dokumentacji	0,00	22% i 23%	1 048 405,53	0,00	30 250,00	152 818,44	764 092,20	101 244,89	0,00	0,00
	Ogłoszenie przetargu i podpisanie umowy z wykonawcą robót	0,00	22% i 23%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Roboty budowlane i drogowe wraz z boiskami i zagospodarowaniem terenu	0,00	22% i 23%	17 819 071,87	0,00	0,00	0,00	0,00	11 348 502,74	6 470 569,13	0,00
	Sieci i instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne	0,00	22% i 23%	3 704 892,96	0,00	0,00	0,00	0,00	913 655,13	2 791 237,83	0,00
	Sieci i instalacje zewnętrzne i wewnętrzne wod.-kan., co., wentylacja, klimatyzacja i węzeł cieplny	0,00	22% i 23%	2 141 804,35	0,00	0,00	0,00	0,00	1 039 873,21	1 101 931,14	0,00
	Wyposażenie	0,00	22% i 23%	1 396 942,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 396 942,98	0,00
	Promocja projektu	0,00	22% i 23%	18 699,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 699,19	0,00
	RAZEM niekwalifikowany VAT od kosztów kwalifikowanych	0,00		26 129 816,88	0,00	0,00	0,00	0,00	11 348 502,74	6 470 569,13	0,00
		0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	913 655,13	2 791 237,83	0,00
	pozostałe koszty niekwalifikowane brutto	9 571 379,19		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 039 873,21	1 101 931,14	0,00
	opracowanie dokumnetacji umowa o dzieło	6 000,00		0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 396 942,98	0,00
	Roboty budowlane i drogowe wraz z boiskami i zagospodarowaniem terenu	7 083 896,79	23	1 324 631,11	5 759 265,68	0,00	0,00	0,00	0,00	18 699,19	0,00
	Sieci i instalacje elektryczne wewnętrzne i zewnętrzne	1 084 796,80	23	202 848,18	881 948,62	30 250,00	152 818,44	764 092,20	13 403 275,97	11 779 380,27	0,00
	Sieci i instalacje zewnętrzne i wewnętrzne wod.-kan., co., wentylacja, klimatyzacja i węzeł cieplny	973 795,44	23	182 091,83	791 703,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	opracowanie dokumnetacji VAT	422 890,16	23	79 077,02	343 813,14	0,00	0,00	192 681,76	996 203,60	8 382 493,83	0,00
	pozostałe koszty niekwalifikowane netto	0,00	0,00	0,00	7 782 731,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	VAT kosztów niekwalifikowanych	0,00	1 788 648,14	1 788 648,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	razem niekwalifikowalne	35 701 196,07			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Razem koszty całkowite netto				141 720 056,19	137 500,00	664 428,00	3 479 913,79	59 166 335,37	72 582 577,97	5 689 301,06
	Razem VAT całkowity		32 592 857,92			30 250,00	152 818,44	799 000,17	13 608 257,13	16 693 992,93	1 308 539,24
	Razem koszty całkowite	174 312 914,11				167 750,00	817 246,44	4 278 913,96	72 774 592,50	89 276 570,91	6 997 840,30
	Koszty kwalifikowane mogące podlegać refundacji	Kwota Brutto	Stawka VAT	Kwota VAT	Kwota Netto	0,00	0,00	34 907,97	186 281,97	1 567 458,20	0,00
						30 250,00	152 818,44	956 773,96	14 399 479,57	20 161 874,10	0,00
	Koszty kwalifikowane mogące podlegać refundacji	138 611 718,04	0,00	4 674 392,90	133 937 325,14	137 500,00	664 428,00	3 479 913,79	59 166 335,37	72 582 577,97	5 689 301,06

II.3 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU

II.3.1. Źródła finansowania. Finansowanie części inwestycji nie pochodzącej ze środków EFRR

Inwestycja będzie finansowana z budżetu Gminy Lublin oraz z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013. Wkład Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w finansowanie infrastruktury sportowej, do czasu refundacji sfinansowany będzie ze środków własnych Miasta. Na udział własny od 2012 roku przewidziano zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego na okres 10 lat. Nakłady planowane na 2011 r. będą pokryte w części przewidzianej na udział własny środkami z budżetu Miasta.

Wszystkie nakłady netto przewidziane do poniesienia w związku z realizacją projektu są kwalifikowalne, tzn. podatek VAT jest kosztem niekwalifikowalnym.

II.3.2. Kalkulacja luki finansowej. Poziom dofinansowania

W myśl *Wytycznych ogólnych do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO województwa lubelskiego aktualizacja luty 2009* wyliczanie luki finansowej dotyczy projektów, których całkowity koszt przekracza 1 mln euro. Wartość projektu w znaczący sposób przekracza 1 mln. euro. W projekcie przewidziane są przychody ze sprzedaży imprez oraz z dzierżawy i najmu, w związku z tym dokonano obliczenia luki finansowej, uzyskując wynik R ponad 100%, przyjmując R = 100% (ujemne przepływy pieniężne).

Wg wskazań *Wytycznych ogólnych...* w takiej sytuacji należy obliczyć dotację RPO w maksymalnej wysokości przewidzianej dla analizowanego działania, w tym przypadku Działania 8.2 (Infrastruktura szkolna i sportowa) w wysokości maksymalnej 80,00% kosztów kwalifikowalnych.

Rozliczenie dotacji na poszczególne lata inwestowania przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 26. Rozliczenie dotacji na poszczególne lata inwestycji *w zł*

Rok	*Koszty brutto inwestycji*	*Koszty netto inwestycji*	*w tym koszty kwalifikowalne*	*w tym dofinansowanie z EFRR*	*udział w kosztach kwalifikowalnych*
2010	167 750,00	137 500,00	137 500,00	66 619,94	48,45%
2011	817 246,44	664 428,00	664 428,00	321 921,13	48,45%
2012	4 278 913,96	3 479 913,79	3 322 140,00	1 609 605,67	48,45%
2013	72 774 592,50	59 185 034,56	58 375 112,93	28 283 248,89	48,45%
2014	89 276 570,91	75 929 732,44	69 114 696,81	33 486 670,50	48,45%
2015	6 997 840,30	5 689 301,06	6 997 840,30	3 390 514,37	48,45%
Razem	**174 312 914,11**	**145 085 909,85**	**138 611 718,04**	**67 158 580,5**	48,45%
Udział w kosztach ogółem				38,53%	

II.3.3. Podstawowe parametry kredytów i pożyczek

Gmina Lublin przewiduje korzystanie z kredytów w związku z realizacją projektu. Udział własny Miasta zostanie prawie w całości sfinansowany kredytem, z wyjątkiem nakładów ponoszonych w 2010 i 2011 r. Kredyt przewidywany jest do zaciągnięcia w Banku, który w

procedurze przetargowej przedstawi najkorzystniejszą ofertę. Przewidywane parametry kredytu znajdują się w tabeli poniżej.

Tabela 27. Warunki kredytu inwestycyjnego na budowę stadionu

Parametr kredytu	Wartość/opis
okres kredytowania	10 lat od wypłaty ostatniej transzy
stopa redyskonta weksli NBP na dzień 12.11.2010r.	3,75%
koszty prowizji	2,00%
stopa oprocentowania (stopa redyskonta + 150 pkt bazowych)	5,25%
Uruchomienie	w transzach pierwsza – IV kw. 2012 r., ostatnia IV kw. 2014r.
Spłata	w równych kwartalnych ratach kapitałowych począwszy od I kwartału 2015 r.; zakończenie spłaty IV kwartał 2024 r.

Źródło: stopa redyskonta weksli NBP http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dzienne/stopy.htm

W oparciu o parametry kredytu opisane powyżej sporządzono szczegółowy kwartalny harmonogram spłaty i obsługi kredytu. W tabeli poniżej zaprezentowany jest wyciąg ze szczegółowego harmonogramu obsługi kredytu – roczny harmonogram wykorzystania i spłaty kredytu oraz prowizji i odsetek.

Tabela 28. Wykorzystanie i obsługa kredytu

Lp.	Wyszczególnienie	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*
1.	Wypłata kolejnej transzy kredytu	1 712 533,82	28 379 329,71	35 628 025,79			
2.	Spłata kapitału kredytu				6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93
3.	Saldo zadłużenia	1 712 533,82	30 091 863,53	65 719 889,32	59 147 900,39	52 575 911,46	46 003 922,53
4.	Wartość zapłaconych odsetek narastająco	67 230,13	1 527 568,17	5 248 238,19	8 482 888,99	11 372 510,38	13 917 102,34
5.	Wartość zapłaconych odsetek i prowizji	67 230,13	1 460 338,04	3 720 670,02	3 234 650,80	2 889 621,38	2 544 591,96
6.	Suma wartości spłaconego kredytu i zapłaconych odsetek	67 230,13	1 460 338,04	3 720 670,02	9 806 639,73	9 461 610,32	9 116 580,90

Lp.	Wyszczególnienie	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*
1.	Wypłata kolejnej transzy kredytu							
2.	Spłata kapitału kredytu	6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93	6 571 988,93
3.	Saldo zadłużenia	39 431 933,59	32 859 944,66	26 287 955,73	19 715 966,80	13 143 977,87	6 571 988,93	0,00
4.	Wartość zapłaconych odsetek narastająco	16 116 664,89	17 971 198,01	19 480 701,72	20 645 176,01	21 464 620,88	21 939 036,33	22 068 422,37
5.	Wartość zapłaconych odsetek i prowizji	2 199 562,55	1 854 533,13	1 509 503,71	1 164 474,29	819 444,87	474 415,45	129 386,03
6.	Suma wartości spłaconego kredytu i zapłaconych odsetek	8 771 551,48	8 426 522,06	8 081 492,64	7 736 463,22	7 391 433,80	7 046 404,38	6 701 374,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Gminy Lublin

II.3.4. Ocena możliwości finansowych inwestora. Wnioski z analizy zdolności inwestycyjnej inwestora

Formalnoprawnej oceny zdolności inwestycyjnej inwestora dokonano na podstawie

analizy statutu, który określa kompetencje organów wykonawczych Miasta Lublin związane z rodzajem zaciąganych zobowiązań,

analizy Uchwały Rady Miasta w sprawie zapewnienia środków na realizację przedmiotowej inwestycji.

Podmiotem wdrażającym inwestycję jest Gmina Lublin. Gmina miejska wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Gmina Lublin posiada osobowość prawną. Środki finansowe w wysokości niezbędnej do współfinansowania inwestycji zabezpieczone zostaną w uchwałach budżetowych na lata 2011 - 2015 (w załączniku dotyczącym wydatków inwestycyjnych wykraczających poza rok budżetowy) po stronie wydatków inwestycyjnych. Środki na późniejszą eksploatację i konserwację obiektu będą zabezpieczone corocznie Uchwałą Rady Miasta na każdy kolejny rok użytkowania. Zadanie ma charakter publiczny i niekomercyjny. Pod względem merytorycznym osobą sprawującą nadzór nad wdrożeniem oraz utrzymaniem rezultatów projektu po okresie realizacji jest Prezydent Miasta Lublin. On też będzie odpowiedzialny za zachowanie celów inwestycji zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycja realizowana będzie z zachowaniem najlepszych praktyk i zgodnie ze sztuką budowlaną i przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Zachowane będą wszelkie obowiązujące normy.

Oceny możliwości finansowych gminy dokonano w oparciu o analizę wolnych środków (własnych), które projektodawca chce i może przeznaczyć na inwestycje oraz analizę zdolności kredytowej.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wydatki na inwestycje obliczane były poprzez odjęcie bieżących wydatków od dochodów, dodanie przychodów ze sprzedaży mienia oraz odjęcie wydatków na obsługę istniejącego zadłużenia.

Wykorzystano następujące wskaźniki:

α) **wskaźnik obsługi zadłużenia** oznaczający, jaka część planowanych na dany rok dochodów ogółem gminy stanowić będzie łączna kwota: przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez gminę poręczeń przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez gminę:

$$W_{OZ} = \frac{R + O + Z_p + W_e}{D_{og}} \times 100\%$$

gdzie :

R - kwota rat kredytów i pożyczek przypadających do spłaty w danym roku budżetowym,

O - kwota należnych w danym roku odsetek od tych kredytów i pożyczek,

Z_p - kwota potencjalnych spłat zobowiązań wynikających z udzielonych przez gminę poręczeń,

W_e - kwota przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez gminę,

D_{og} - dochody ogółem gminy.

β) **wskaźnik długu** określa, jaką część planowanych na dany rok dochodów ogółem gminy stanowi kwota łącznego zadłużenia gminy:

$$W_D = \frac{K + P + E}{D_{og}} \times 100\%$$

K - kwota zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek,
P - kwota zobowiązania wynikającego z udzielonych przez gminę poręczeń,
E - kwota zadłużenia z tytułu papierów wartościowych emitowanych przez gminę,
D_{og} - dochody ogółem gminy.

χ) **wskaźnik inwestycji** określa, jaki procent wydatków ogółem gminy stanowią wydatki inwestycyjne:

$$W_I = \frac{I}{W_{og}} \times 100\%$$

gdzie :

I - wydatki inwestycyjne gminy,

W_{og} - wydatki ogółem gminy.

δ) **wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem** wskazuje na stopień samodzielności finansowej i uniezależnienia się gminy od zewnętrznych źródeł zasilania budżetu (dotacji, subwencji):

$$U = \frac{D_w}{D_{og}} \times 100\%$$

gdzie :

D_w dochody własne gminy,

D_{og} dochody ogółem gminy.

ε) **wskaźnik dochodu przypadającego na jednego mieszkańca** określa, jaki jest średni dochód gminy przypadający na jednego jej mieszkańca (w poprzednim roku). Określa możliwości realizowania potrzeb społecznych:

$$D_M = \frac{D_{og}}{L}$$

gdzie :

D_{og}- dochody ogółem gminy,

L - liczba mieszkańców gminy.

Budżet gminy oparty jest w części na dochodach własnych tj. podatkach i opłatach lokalnych, dochodach z majątku gminy i jej jednostek budżetowych, ale główne źródło finansowania stanowią subwencje i udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. Na podstawie analizy dochodów i wydatków z poprzednich lat można określić spodziewane wpływy i wydatki z uwzględnieniem obecnej inwestycji w zakładanym horyzoncie czasowym 4 lat.

Tabela 29. Finanse Gminy Lublin w latach 2006 – 2013 *w zł*

Lp.	Kod	Opis	2006	2007	2008	2009	2010 plan	2011 plan	2012 plan	2013 plan
1	R	kwota rat kredytów i pożyczek przypadających do spłaty w danym roku budżetowym,	8 457 356	14 792 820	20 990 322	35 832 834	49 859 502	69 050 000	67 300 000	66 600 000
2	O	kwota należnych w danym roku odsetek od tych kredytów i pożyczek,	7 464 642	8 781 931	15 465 534	20 606 736	30 000 000	33 350 000	34 900 000	33 100 000
3	Zp	kwota potencjalnych spłat zobowiązań wynikających z udzielonych poręczeń						1 057 798	656 000	369 000
4	We	kwota przypadających w danym roku budżetowym wykupów emitowanych papierów wartościowych	35 000 000	35 000 000	30 000 000				30 000 000	30 000 000
5	Dog	dochody ogółem	919 918 223	1 011 744 594	1 086 894 846	1 173 612 660	1 234 548 691	1 398 857 696	1 488 500 000	1 505 300 000
6	K	kwota zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek,	124 171 213	209 500 710	369 866 889	447 499 156	577 674 048	660 282 517	692 983 000	709 008 000
7	P	kwota zobowiązania wynikającego z udzielonych przez gminę poręczeń,								
8	E	kwota zadłużenia z tytułu papierów wartościowych emitowanych przez gminę,	65 000 000	30 000 000		100 000 000	100 000 000	100 000 000	70 000 000	40 000 000
9	I	wydatki inwestycyjne		224 446 305	305 269 230	304 449 746	219 904 388	336 763 726	330 000 000	320 000 000
10	Wog	wydatki ogółem	935 720 809	1 067 197 131	1 215 685 973	1 361 866 755	1 381 413 182	1 481 466 165	1 491 200 000	1 491 325 000
11	Dw	dochody własne	492 913 603	585 468 000	648 747 000	686 949 000	713 348 000	750 016 000	786 460 000	827 915 000
12	L	liczba mieszkańców	344 603	343 245	342 587	342 587	342 587	342 587	342 587	342 587

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Tabela 30. Wskaźniki finansowe Gminy Lublin lata 2006 - 2013

Relacja	Kod	Relacja	Opis	2006	2007	2008	2009 plan	2010 plan	2011 plan	2012 plan	2013 plan
12%<	W_{oz}	<15	wskaźnik obsługi zadłużenia	5,54%	5,79%	6,11%	4,81%	6,47%	7,40%	8,93%	8,64%
	Wd	<60%	wskaźnik długu	20,56%	23,67%	34,03%	46,65%	54,89%	54,35%	51,26%	49,76%
10%<	Wi	<50%	wskaźnik inwestycji		21,03%	25,11%	22,36%	15,92%	22,73%	22,13%	21,46%
	U	>15%	wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem	53,58%	57,87%	59,69%	58,53%	57,78%	53,62%	52,84%	55,00%
	Dm	>500 zł/osobę	wskaźnik dochodu na jednego mieszkańca	2669,50	2947,59	3172,61	3425,74	3603,61	4083,22	4344,88	4393,92

Źródło: wyliczenia własne na podstawie danych Urzędu Miasta Lublin

- wskaźnik obsługi zadłużenia dla ocenianej jednostki historycznie przyjmował stosunkowo niskie wielkości w granicach ok. 6%, tj. w dolnej połowie zalecanego przedziału, w planie na 2012 rok przekracza połowę zalecanego przedziału
- maksymalny historyczny wskaźnik długu zawiera się w przedziale do 46,65%, poniżej dopuszczalnego pułapu 60%, w prognozowanym okresie wzrasta do 54% przyjmując w ostatnim roku prognozy poziom 49,76%
- wskaźnik inwestycji historycznie dochodził do około 25%, co plasuje go w połowie zalecanego przedziału <10% - 50%>, w planach na lata 2011 -13 wskaźnik ma pozostawać na nieco niższym poziomie 21-23%

- wskaźnik udziału dochodów własnych rośnie do prawie 60% w roku 2008 i 2009, w następnych latach obniża się do poziomu ok. 53 - 55%,
- wskaźnik dochodu przypadającego na jednego mieszkańca, wynoszący dla ocenianej jednostki 3 425,74zł w roku 2009, stanowi wielokrotność zalecanego minimum 500 zł, spodziewany jest systematyczny wzrost tego wskaźnika.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że oceniana jednostka jest przygotowana od strony formalno-prawnej do realizacji niniejszego zadania i posiada wystarczającą zdolność inwestycyjną do sfinansowania projektu, zarówno jeżeli chodzi o zapewnienie finansowania w wymaganej wysokości, jak i zabezpieczenie niezbędnej płynności finansowej do momentu otrzymania refundacji z pierwszego wniosku o płatność.

Potwierdzeniem wysokiej stabilności gospodarczo-finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest ocena Regionalnej Izby Obrachunkowej, która pozytywnie zaopiniowała informacje Prezydenta Miasta z wykonania budżetu Miasta za I półrocze 2010 roku (Pismo RIO - I -0033/ 6/ 10 dnia 14.09.2010)

Miasto przewiduje w budżecie na 2011 rok środki niezbędne na pokrycie udziału własnego w inwestycji.

II.4 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY – KALKULACJA PRZYCHODÓW

II.4.1. Prognozowana liczba użytkowników dla wariantu bazowego

Obecni użytkownicy

Obecnie istniejący stadion miejski przy Alejach Zygmuntowskich ma płytę piłkarską i tor żużlowy. Organizowane są na nim zarówno mecze piłki nożnej II-ligowego Motoru Lublin jak i mecze ligi żużlowej. Wg danych dostarczonych przez Urząd Miasta Lublin średnia roczna liczba widzów spotkań piłkarskich na stadionie miejskim wynosi 38 400 osób.

II.4.2. Prognozowana liczba użytkowników po realizacji inwestycji

Przyszli użytkownicy

Nowy stadion miejski przy ul. Krochmalnej, będący przedmiotem niniejszego opracowania, ma charakter tylko piłkarski. W związku z tym na starym obiekcie przy Al. Zygmuntowskich urządzane będą nadal imprezy żużlowe, natomiast nowy stadion ma być areną zmagań piłkarzy Motoru Lublin, miejscem rozgrywania meczów o wysokiej randze (mecze TOP – międzypaństwowe) oraz wielką estradą koncertową. Wymogi techniczne określają sposób wykorzystania obiektu – aby nie zniszczyć naturalnej murawy dopuszczalny jest 1 mecz tygodniowo + niezbędne treningi przedmeczowe. To ogranicza wykorzystanie meczowe stadionu do:

- ligi (17 spotkań u siebie i 17 u przeciwników rocznie)

- pucharu (średnio 3 mecze rocznie)

- 5 sparringów

- raz na 2 lata meczu reprezentacji (mecz TOP) (wszystkie stadiony ligowe będą zabiegały o występ reprezentacji, a większe szanse mają duże obiekty z drużynami ekstraklasy).

Program użytkowy nowego obiektu opracowano na podstawie analizy działalności Stadionu Miejskiego w Kielcach i innych nowoczesnych stadionów ligowych w Polsce, dotychczasowego stadionu przy Al. Zygmuntowskich w Lublinie i kalendarza rozgrywek II ligi piłkarskiej (podstawowy użytkownik stadionu Motor Lublin gra obecnie w II lidze).

Przewidywane jest także organizowanie 18 imprez z tego 11 organizowanych odpłatnie za symboliczna złotówkę.

Tabela 31. Oszacowanie wykorzystania Stadionu Miejskiego w Lublinie

Rodzaj przedsięwzięcia	Imprezy w roku
Liczba meczów ligowych (aktualnie II liga)	17
Liczba meczów pucharowych	3
Liczba meczów towarzyskich	5
Liczba meczów TOP (międzypaństwowe – 1 mecz co 2 lata)	0,5
Liczba imprez kulturalno-rekreacyjnych	18
Razem liczba wydarzeń średnio w roku	43,5

Źródło: Kalendarz II ligi i pucharu Polski, obliczenia własne

Maksymalna liczba miejsc na stadionie to około 15 500 osób (15 400 ponumerowanych krzesełek i około 100 miejsc stojących). Ta wielkość limituje liczbę uczestników imprez. Jedynie imprezy piknikowo-rekreacyjne, z wykorzystaniem innych elementów infrastruktury stadionu będą mogły przyciągnąć większą liczbę uczestników. Kalkulacja uczestników poszczególnych rodzajów zdarzeń przedstawiona jest poniżej. Obłożenie miejsc dla różnych rodzajów imprez zostało skalkulowane w oparciu o doświadczenia z eksploatacji innych obiektów podobnej wielkości, szczególnie Stadionu Miejskiego w Kielcach.

Tabela 32 Ilości widzów/uczestników w wariancie optymalnego wykorzystania –rok 2017

Na 1 mecz ligowy/pucharowy	
Obłożenie	70%
ilość miejsc	15 500
bilety sprzedane	10 850
w tym	
jednorazowe 80%	8 680
karnety 20%	2 170
Ilość widzów na wszystkich meczach (17+3)	
z biletami jednorazowymi	173 600
z karnetami	43 400
Razem	217 000
Na 1 mecz towarzyski	
Obłożenie	50%
ilość miejsc	15 500
bilety sprzedane	7 750
w tym	
jednorazowe 100%	7 750
karnety 0%	0
Ilość widzów na wszystkich meczach (5 meczów)	
z biletami jednorazowymi	38 750
z karnetami	0

Razem	38 750
Na 1 mecz TOP (rangi międzypaństwowej)	
Obłożenie	90%
ilość miejsc	15 500
bilety sprzedane	13 950
w tym	
jednorazowe 100%	13 950
karnety 0%	0
Ilość widzów na wszystkich meczach (0,5 meczu średnio w roku)	
z biletami jednorazowymi	6 975
z karnetami	0
Razem	6 975
Na 1 koncert zwykły (gwiazda krajowa)	
Obłożenie	70%
ilość miejsc	15 500
bilety sprzedane	10 850
w tym	
jednorazowe 100%	10 850
karnety 0%	0
Ilość widzów na 5 koncertach	
z biletami jednorazowymi	54 250
z karnetami	0
Razem	54 250
Na 1 festyn (kulturalno-rekreacyjny)	
Obłożenie	120%
ilość miejsc	15 500
bilety sprzedane	18 600
w tym	
jednorazowe 100%	18 600
karnety 0%	0
Ilość widzów na 3 festynach	
z biletami jednorazowymi	55 800
z karnetami	0
Razem	55 800

Powyższe kalkulacje dotyczą podstawowego wariantu wykorzystania obiektu. W programie użytkowym założono, że dojście do planowanego obłożenia widowni zajmie pierwsze trzy lata eksploatacji. Po tym czasie, gdy widzowie przyzwyczają się do nowego obiektu i go zaakceptują, a drużyna piłkarska na nowym stadionie znacząco poprawi poziom gry, założono przez 5 kolejnych lat wzrost ilości widzów/uczestników od 0,99% do 2,28% rocznie. Docelowy poziom wykorzystania stadionu zostanie osiągnięty w 2022 roku. Szczegółowe zestawienie, wraz ze współczynnikami korekty znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 33 Popyt po zrealizowaniu projektu w osobach

Rodzaje imprez	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Współczynnik korekty (w pierwszych latach mniejsze zainteresowanie, potem wzrost)*	**-15,00%**	**-15,00%**	**-9,00%**	**-4,00%**	**0,00%**	**1,20%**	**2,50%**	**4,00%**	**6,00%**	**9,00%**
Liczba widzów meczów ligowych (II liga)	160 933	170 515	178 322	184 450	186 268	188 227	190 474	193 447	197 857	197 857
Liczba widzów meczów pucharowych	129 568	136 940	142 911	147 560	148 936	150 419	152 105	154 347	157 652	157 652
Liczba widzów meczów towarzyskich	31 365	33 575	35 411	36 890	37 332	37 808	38 369	39 100	40 205	40 205
Liczba widzów meczów TOP	1 845	1 975	2 083	2 170	2 196	2 224	2 257	2 300	2 365	2 365
Liczba uczestników imprez piknikowo-rekreacyjnych	27 668	29 621	31 248	32 550	32 941	33 364	33 852	34 503	35 480	35 480
RAZEM	360 706	384 389	403 947	419 476	424 115	429 129	434 901	442 575	454 036	454 036

Pełną kalkulację liczby użytkowników na cały okres referencyjny przedstawia **Tabela 2 Aneksu.**

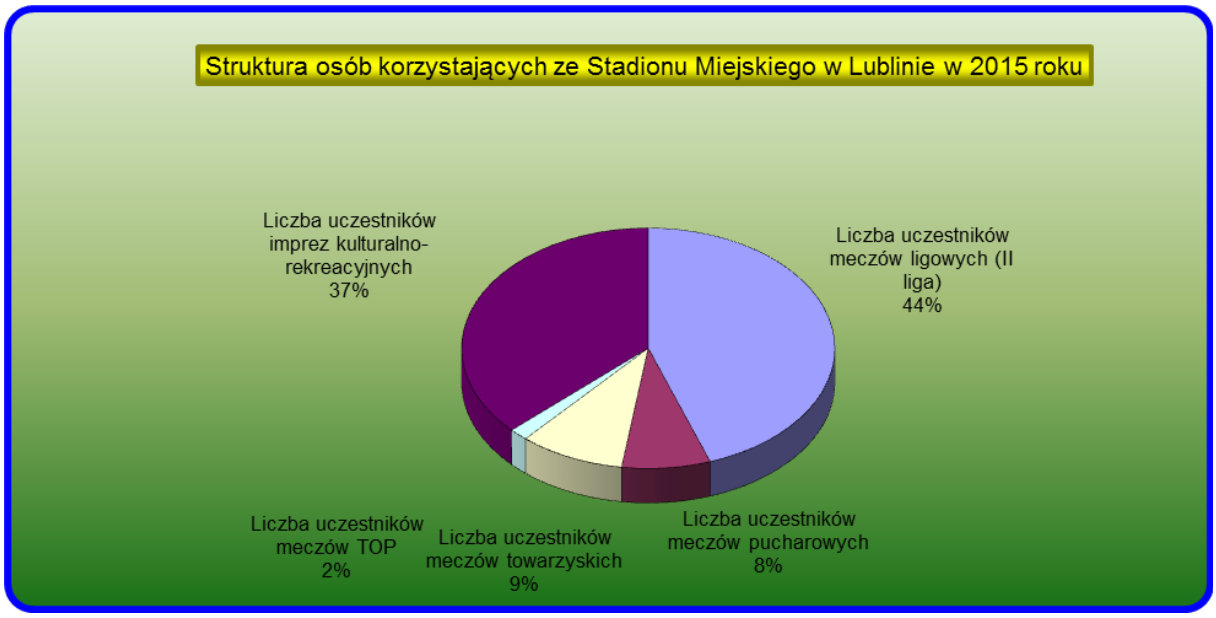

II.4.3. Kalkulacja przychodów dla wariantu bazowego

Obiekt jest budowany całkowicie od podstaw, w wariancie bazowym nie występują przychody.

II.4.4. Kalkulacja przychodów po realizacji inwestycji

Projekt przynosi przychody finansowe w postaci wpływów ze sprzedaży biletów wstępu na organizowane imprezy. W projekcji założono, że całość wpływów z biletów będzie przychodem stadionu. Większa część z uzyskanych wpływów będzie przeznaczana na pokrycie bezpośrednich kosztów organizacji imprez (tantiemy dla klubów piłkarskich, wynagrodzenia wykonawców koncertów, koszty techniczno-logistyczne i inne koszty

bezpośrednie). Sprzedaż biletów będzie prowadzona w kasach stadionu i zewnętrznych punktach sprzedaży przez pracowników i agentów współorganizatorów imprez (klubów piłkarskich, agencji koncertowych i innych). Ceny biletów zostały ustalone w oparciu o obserwację cen wstępu na mecze na stadiony podobnej wielkości i koncerty gwiazd estrady.

Tabela 34. Zestawienie cen biletów wstępu na stadion

Rodzaj imprezy	Wstęp	Cena	Opis
Mecze ligowe/pucharowe bilet	odpłatny	30	zł bilet
Mecze ligowe/pucharowe karnet	odpłatny	300	karnet/rok/20 spotkań
Mecze towarzyskie	odpłatny	30	zł bilet
Mecze TOP	odpłatny	70	zł bilet
Imprezy kulturalno-rekreacyjne	odpłatny	1	wstęp za symboliczną złotówkę

Wielkość przychodów ze sprzedaży biletów, podstawowego przychodu stadionu, dla pierwszego i ostatniego roku okresu referencyjnego, przedstawiona została w tabeli poniżej.

Tabela 35. Przychody ze sprzedaży biletów

Tytuły przychodów	2015	2034
Z meczów ligowych (II liga) (bilety + karnety)	4 440 540,00	5 439 060,00
Z meczów pucharowych (tylko bilety)	664 020,00	851 520,00
Z meczów towarzyskich	988 125,00	1 267 125,00
Z meczów TOP (reprezentacja)	415 012,50	532 192,50
Z imprez kulturalno-rekreacyjnych	156 750,00	156 750,00
RAZEM PRZYCHODY z działalności podstawowej	**6 664 447,50**	**8 246 647,50**

Na wykresie przedstawiono strukturę wpływów ze sprzedaży biletów dla całego okresu referencyjnego.

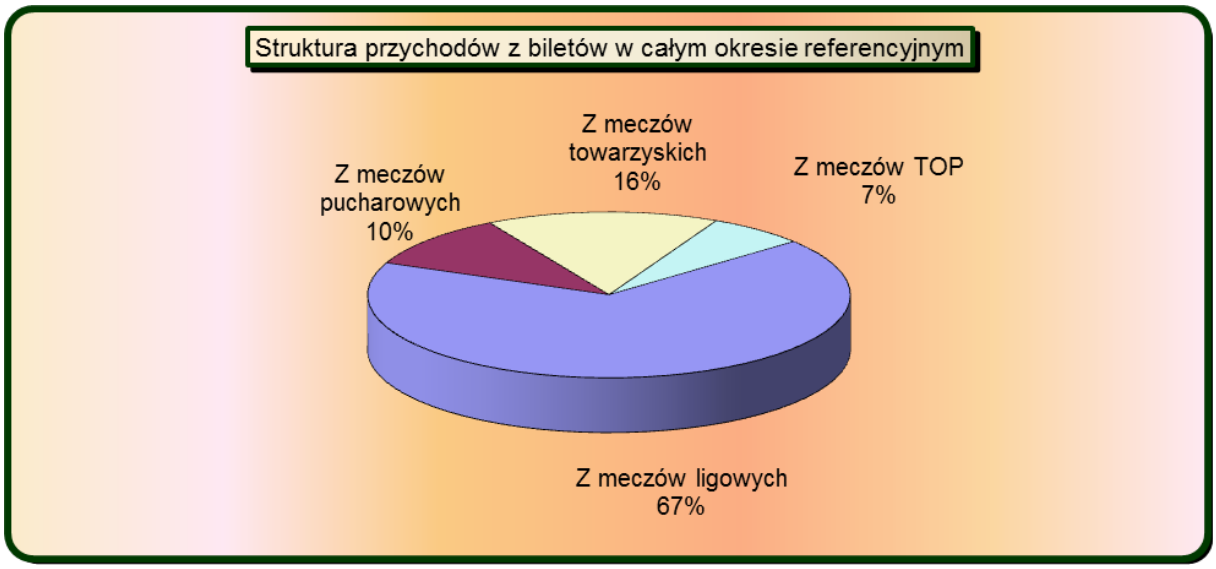

Stadion będzie również osiągał przychody z działalności dodatkowej – dzierżawy stoisk gastronomicznych podczas organizowanych imprez, wynajmu powierzchni usługowo – handlowych i sprzedaży powierzchni reklamowej. W tabelach poniżej przedstawiono kalkulację przychodów z dzierżawy stoisk i wynajmu powierzchni.

Tabela 36. Przychody z dzierżawy punktów gastronomicznych

Parametry kalkulacji	Wartości
Pojemność projektowa sektora (sektory po 2500 widzów)	2 500
Widownia - ilość miejsc na trybunach	15 500
Pojemność trybuny głównej (w tym 750 miejsc VIP)	3 000
Widzowie poza trybuną główną	12 500
Ilość sektorów zwykłych	5
Ilość sektorów z trybuną główną	6
Ilość stałych punktów gastronomicznych na sektor (normatyw projektowy 1/1000 osób)	3
Ilość stałych punktów gastronomicznych na koronie stadionu	18
Opłata dzierżawna za 1 punkt na 1 imprezę w zł	500
Ilość imprez średnio w roku	41,5
Wpływy roczne z dzierżawy w zł	373 500,00

Funkcjonowanie stoisk gastronomicznych na koronie stadionu ma rację bytu tylko w czasie organizowanych imprez. Stąd założenie dzierżawy tylko na imprezy.

Punkty usługowo – handlowe zlokalizowane w bryle stadionu będą działały na co dzień. Należy przy tym jednak zauważyć, że handel detaliczny w Lublinie przemieszcza się systematycznie do nowo oddawanych centrów handlowych. Sklepy i usługi w lokalizacji Krochmalna będą się zatem nastawiać raczej na niszowy zakres oferty, związany ściśle ze sportem. Kalkulacja wpływów przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 37. Przychody z najmu powierzchni handlowych w bryle stadionu

Parametry kalkulacji	Wartości roczne
Szacowana ilość lokali w bryle stadionu	10
Średni koszt miesięczny najmu za 1 lokal w zł	4 000,00
Ilość miesięcy w roku	12
Wpływy roczne z najmu w zł	**480 000,00**

Wpływy z udostępnienia powierzchni reklamowych przyjęto w wysokości 1 100 tys. złotych rocznie. Łączne przychody z dodatkowej działalności zestawione są poniżej.

Tabela 38. Przychody z najmu i dzierżawy

Rodzaj przychodu	Wartość roczna w zł
Przychody z dzierżawy stanowisk dla gastronomii	373 500,00
Pozostałe przychody z imprez negocjowanych (11)	550 000,00
Przychody z najmu powierzchni handlowych	480 000,00
Przychody z powierzchni reklamowych	1 100 000,00
Razem przychody z najmu i dzierżawy	**2 503 500,00**

Pełną kalkulację przychodów ze sprzedaży biletów oraz z najmu i dzierżawy na cały okres referencyjny przedstawia **Tabela 3 Aneksu.**

II.4.5. Kalkulacja zmiany przychodów wywołanych realizacją projektu

W związku z przyjętą metodą przyrostową kalkulacji przychodów i zerowym stanem bazowym (nowy projekt) zmiana przychodów wywołana realizacją projektu równa się przychodom wariantu po realizacji inwestycji.

II.5 PROGNOZA KOSZTÓW EKSPLOATACYJNYCH INWESTORA

II.5.1. Kalkulacja kosztów eksploatacyjnych dla wariantu bazowego

W wariancie bazowym dla projektu przyjęto wartości zerowe ponieważ projekt realizowany jest od podstaw.

II.5.2. Kalkulacja kosztów eksploatacyjnych po realizacji inwestycji

Koszty eksploatacyjne projektowanego przedsięwzięcia zostały zestawione w układzie rodzajowym.

W kategorii wynagrodzeń przewidziane jest zatrudnienie 5-osobowej załogi Stadionu, zestawienie stanowisk i wyliczenia kosztów znajdują się w tabeli poniżej.

Tabela 39. Koszty osobowe stadionu

Nazwa stanowiska	Obowiązki na danym stanowisku	Planowany termin zatrudnienia	Planowana kwota miesięcznego wynagrodzenia brutto w zł
Kierownik	zarządzanie stadionem	01.01.2014	6 500
Księgowa + kadry + kasa	sprawy finansowo-księgowe, kadry, administracja	01.01.2014	4 500
Pracownik merytoryczny - impresariat (zakup imprez)	reklama imprez, organizacja sprzedaży biletów	01.01.2014	4 000
Pracownicy obsługi (12)	utrzymanie porządku i czystości, obsługa imprez, konserwacja urządzeń	01.01.2014	30 000
Razem	**etaty**	**15**	45 000

Źródło: Urząd Miasta Lublin

Narzuty na wynagrodzenia przyjęto w wysokości 18,63%, co dało kwotę 100 602,00 zł rocznie.

Prognozę kosztów energii, zużycia materiałów i usług obcych przyjęto w wysokości kosztów planowanych przez Urząd Miasta, mając również na względzie poziom kosztów występujący na podobnych obiektach eksploatowanych w Polsce. W kosztach usług obcych założono też wydatki na coroczną konserwację obiektu, wymianę zniszczonych lub zużytych elementów, niezbędne drobne prace wynikające z doświadczeń bieżącej eksploatacji – ustalone parametrem 1% nakładów inwestycyjnych netto (zgodnie z założeniami analizy finansowej bieżąca eksploatacja wyceniana jest w wartościach netto).

Tabela 40. Kalkulacja kosztów eksploatacji Stadionu Miejskiego w Lublinie w zł

Wyszczególnienie	Koszty 2015
Materiały i energia	962 115,55
Usługi obce, konserwacje i remonty	1 960 979,21
Podatek od nieruchomości 2 % wartości początkowej	2 834 401,12
Wynagrodzenia z narzutami	640 602,00
Pozostałe	58 029,17
Ogółem	6 456 127,05

Źródło: Urząd Miasta Lublin

Kalkulację kosztów eksploatacyjnych projektu przestawia **Tabela 4 Aneksu.**

Ważną pozycję kosztów stanowią **koszty bezpośrednie zakupu imprez** organizowanych na stadionie. Przyjęto tu założenie, oparte na zebranych doświadczeniach, że wynagrodzenia dla klubów piłkarskich (udział Motoru Lublin ew. innych klubów we wpływach ze sprzedaży biletów), gaże dla artystów koncertujących na stadionie oraz koszty obsługi technicznej i inne bezpośrednio związane z organizację tych wydarzeń będą pochłaniały 75% wpływów ze sprzedaży biletów. Stadion będzie zatrzymywał na pokrycie stałych kosztów eksploatacji pozostałe 25% wpływów.

Kalkulację kosztów zmiennych projektu (zakupu i obsługi imprez) przestawia **Tabela 5 Aneksu.**

II.5.3. Kalkulacja zmiany kosztów wywołanych realizacją projektu

Do analizy finansowo-ekonomicznej przyjęto metodę przyrostową, z przyczyn opisanych we wcześniejszych fragmentach niniejszego opracowania. Konsekwencją tego wyboru jest zerowy poziom wariantu bezinwestycyjnego, co powoduje, że koszty wariantu po realizacji inwestycji stanowią jednocześnie zmianę kosztów wywołanych realizacją projektu (por. punkt II.5.2 powyżej).

II.5.4. Plan amortyzacji

Do wyliczenia amortyzacji stadionu przyjęto założenie, że stanowi on jeden obiekt sportowy - budowlę Stawkę amortyzacyjną na budowlę przyjęto w wysokości 4,5% (przyjmując minimalny okres eksploatacji 22,22 lata), zgodnie z załącznikiem Nr 1 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Stawkę amortyzacyjną dla wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wg Wytycznych Ogólnych RPO dla województwa lubelskiego, zgodnie z 20-letnim okresem referencyjnym na poziomie 5 % (stawka dla tej grupy zgodnie z cytowaną wyżej Ustawą wynosi 20 %).

Tabela 41. Majątek trwały i stawka amortyzacyjna

Wyszczególnienie	Wartość
Wartość środka trwałego (budowla)	**129 291 761,15**
Lata amortyzacji	22,22
Roczna stawka amortyzacji %	4,5
Wartość środka trwałego (wartości niematerialne i prawne)	**4 645 563,99**
Lata amortyzacji – zgodnie z okresem referencyjnym	20
Roczna stawka amortyzacji %	5,0
Amortyzacja roczna w zł	**6 286 584,56**

Źródło: obliczenia własne

Odpisy amortyzacyjne uwzględniono w projekcie w latach 2015 – 2034 w kwocie rocznej 6 286 584,56 zł. Zastosowano metodę amortyzacji liniowej. Na koniec okresu referencyjnego pozostanie nie umorzona wartość majątku trwałego w kwocie 24 856 270,56 zł. Kwota ta została wykazana w finansach i ekonomice projektu jako wartość rezydualna inwestycji.

Szczegółowy plan amortyzacji przedstawia **Tabela 6 Aneksu.**

II.6 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT DLA PROJEKTU

Na podstawie kalkulacji kosztów oraz przychodów zestawiony został rachunek wyników inwestora dla planowanej inwestycji na lata 2010-2034. Ujęto w nim wielkości kosztów ponoszonych w trakcie eksploatacji projektu oraz przychody scharakteryzowane w studium.

W pozycji „pozostałe przychody operacyjne" rozliczona została kwota dotacji z UE w wysokości 3 084 048 zł rocznie, proporcjonalnie do wielkości amortyzacji środków trwałych zakupionych z dotacji. Podstawą do takiego zaliczenia są przepisy *Ustawy o rachunkowości* oraz *Wytyczne ogólne …*

Kalkulację rachunku zysków i strat przedstawia **Tabela 7 Aneksu.**

II.7 RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH PROJEKTU W OKRESIE REALIZACJI I EKSPLOATACJI INWESTYCJI

II.7.1. Kalkulacja zapotrzebowania na kapitał obrotowy

W celu określenia zapotrzebowania na kapitał obrotowy poddano analizie pozycje aktywów i pasywów, rzutujące na kształtowanie się zapotrzebowania na kapitał obrotowy (należności, zapasy, gotówka i zobowiązania krótkoterminowe). W celu ustalenia zapotrzebowania należy określić cykle rotacji w dniach poszczególnych składników kapitału obrotowego. Po ustaleniu rotacji wylicza się zapotrzebowanie na kapitał wg wzoru:

$ZKO = Z + N + G – ZK$

przy czym:

Z - oznacza średnią wartość zapasów
N - oznacza średnią wartość należności
G - oznacza przeciętny stan gotówki w kasie i na rachunku bankowym
ZK - oznacza przeciętny poziom zobowiązań krótkoterminowych

Analizę ZKO przeprowadzono w oparciu o sporządzone wcześniej kalkulacje zmiany przychodów i kosztów wywołanych realizacją projektu. W oparciu o te wielkości ustalono, że:

- zmiana przychodów ze sprzedaży spowoduje pojawienie się 14-dniowych należności,
- nie wystąpi zmiana zapasów związanych z eksploatacją przedmiotu projektu (eksploatacja będzie polegała na zakupie usług serwisowych i czynników energetycznych)
- nie wystąpi zmiana środków pieniężnych związanych z eksploatacją przedmiotu projektu
- zmiana kosztów zakupu usług spowoduje pojawienie się 14-dniowych zobowiązań handlowych, natomiast wynagrodzenia i podatki skutkują zobowiązaniami publicznoprawnymi jednomiesięcznymi.

II.7.2. Rachunek przepływów pieniężnych dla projektu w okresie realizacji i eksploatacji inwestycji

Przepływy finansowe wykazują, że w prognozowanym okresie projekt generuje ujemne salda gotówki.
W każdym roku eksploatacji projektu występuje deficyt środków pieniężnych. Świadczy to o

konieczności oparcia finansowej trwałości przedsięwzięcia o zewnętrzne źródła finansowania, co jest charakterystyczne dla działalności w dziedzinie publicznej infrastruktury sportowej. Wielkość dopłat potrzebnych do pokrycia luki w wydatkach pieniężnych Stadionu będzie się stopniowo zmniejszać z 4 205 697,45 zł w pierwszym roku eksploatacji do 3 973 402,68 zł od 2024 roku.

W rachunku przepływów pieniężnych w oddzielnej pozycji wykazano wartość rezydualną 24 856 270,56 zł, która posłużyła do wyliczenia wskaźnika FRR/C, zgodnie z zasadami określonymi w *Wytycznych ogólnych …* .

Rachunek przepływów pieniężnych przedstawia **Tabela 8 Aneksu**.

II.7.3. Źródła pokrycia deficytu

W projekcie występują ujemne przepływy pieniężne, w związku z tym założono pokrycie deficytu w postaci subwencji z budżetu Miasta na utrzymanie stadionu miejskiego. Przyjęto tam również założenie o spłatach z budżetu Gminy Lublin kapitału i odsetek kredytu inwestycyjnego, zaciągniętego w 2012 r. i wykorzystywanego w transzach do końca 2014 r. na pokrycie udziału własnego w inwestycji, zgodnie z harmonogramem rocznym przedstawionym w punkcie II.3.3. „Podstawowe parametry kredytów i pożyczek" powyżej.

Udział własny Gminy będzie w całości zabezpieczony środkami z budżetu Gminy Lublin i zaciągniętym kredytem inwestycyjnym.

Źródło pokrycia deficytu uwzględniono w **tabeli 9 Aneksu** „Trwałość finansowa projektu".

II.8 ANALIZA KOSZTÓW-KORZYŚCI – ANALIZA FINANSOWA INWESTYCJI

II.8.1. Wskaźniki FNPV/C i FRR/C

W oparciu o sporządzone poprzednio elementy prognozy finansowej dokonano obliczenia wskaźników finansowej efektywności projektu.

Tabela 42. Rentowność finansowa inwestycji - (FNPV/C, FRR/C)

Kategoria	Wartość
FNPV/C	-163 259 508,07
FRR/C	-

Wartość FNPV/C jest ujemna, a wskaźnik FRR/C jest niższy od stopy referencyjnej dyskonta (5%). Oznacza to, że projekt nie ma możliwości uzyskania zwrotu poniesionych nakładów z uzyskiwanych wpływów. Jest to kryterium konieczne do spełnienia, aby projekt mógł być współfinansowany.

Finansowa analiza wrażliwości

Tabela 43. Finansowa analiza wrażliwości

Lp.	Ryzyko	FNPV/C	FRR/C w %	Zmiana FNPV/C w %	Zmiana FRR/C w %	% zmiany FNPV na 1 % zmiany czynnika ryzyka
0.	Wartość bazowa	-163 259 508,07	-	-	-	-

1.	10 % spadek prognozy sprzedaży w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	-164 692 270,54	-	-0,88%	-	-0,088%
2.	20 % przekroczenie budżetu inwestycji podczas wdrażania projektu	-187 807 125,29	-	-15,04%	-	-0,752%
3.	10 % wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego - usługi obce w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	-163 859 466,35	-	-0,37%	-	-0,037%

Źródło: obliczenia własne

Projekt pod względem finansowym nie zapewnia zwrotu poniesionych nakładów, analiza wrażliwości ma więc walor raczej formalny. Przedsięwzięcie wykazuje największą wrażliwość na przekroczenie budżetu inwestycji, nie występuje tu jednak wartość krytyczna, ponieważ przekroczenie budżetu o 1% powoduje zmianę FNPV/C zaledwie o (-0,752%), a wartość krytyczna to zmiana o 5% i więcej. Nie występuje znacząca wrażliwość na spadek prognozy sprzedaży i wzrost kosztów eksploatacyjnych.

II.8.2. Wskaźniki FNPV/K i FRR/K

Obliczono również wskaźniki efektywności finansowej dla kapitału krajowego zaangażowanego w projekt. W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia kapitał krajowy w całości pochodzi od Gminy Lublin, nie występują dotacje innych krajowych podmiotów publicznych. Udział własny Gminy od roku 2012 będzie sfinansowany kredytem inwestycyjnym, który uwzględniono w obliczeniach w datach i wielkościach spłaty kapitału i odsetek, zgodnie z zasadami określonymi zarówno w "Wytycznych ogólnych do studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO województwa lubelskiego" jak i w "Analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych: Przewodnik".

Tabela 44. Rentowność finansowa kapitału własnego - (FNPV/K, FRR/K)

Kategoria	Wartość
FNPV/K	-109 233 662,82
FRR/K	-

Wartość FNPV/K jest ujemna, co świadczy, że interesariusz publiczny odpowiedzialny za projekt nie będzie miał również zapewnionego zwrotu kapitału. Oznacza to, że Miasto nie „zarobi" na środkach pomocowych, dostarczonych przez UE. Jest to także jeden z warunków kwalifikowalności przedsięwzięcia do finansowania z grantu UE. Stopa FRR/K jest nie wyliczalna, ponieważ obliczana jest z szeregu ujemnych przepływów pieniężnych, podczas gdy warunkiem wyliczenia stopy jest występowanie w szeregu czasowym przepływów zarówno ujemnych jak i dodatnich.

W obliczeniach nie uwzględniono wartości rezydualnej, gdyż nie odpowiada ona rzeczywistemu wpływowi środków dla inwestora (pkt.II.8.2. „*Wytycznych ogólnych …"*).

II.8.3. Trwałość finansowa projektu

Analiza trwałości projektu potwierdza posiadanie przez Gminę Lublin środków finansowych niezbędnych na budowę i eksploatację Stadionu Miejskiego przy ul. Krochmalnej w Lublinie.

Niezdyskontowane przepływy środków pieniężnych netto w całym okresie referencyjnym **mają wartość ujemną, pokrywaną rokrocznie subwencją z budżetu Gminy Lublin. Oznacza** to, że środki pieniężne dostarczane do projektu w ramach subwencji są w stanie pokryć powstające w kolejnych latach wydatki. W budżecie Miasta zostaną również zabezpieczone środki na spłatę kapitału i odsetek od kredytu zaciągniętego na pokrycie udziału własnego w inwestycji.

Analizę trwałości projektu przedstawia **Tabela 9 Aneksu**.

II.9 ANALIZA KOSZTÓW-KORZYŚCI – ANALIZA EKONOMICZNA INWESTYCJI

Całkowite koszty ekonomiczne składają się z rzeczywistych kosztów inwestycyjnych oraz oszacowanych kosztów operacyjnych związanych z eksploatacją wybudowanego obiektu infrastruktury sportowej. Nie zidentyfikowano kosztów społecznych przedsięwzięcia. Na przychody składają się przychody ze sprzedaży imprez sportowych i innych, dzierżawy i najmu powierzchni handlowych i reklamowych oraz korzyści społeczno-ekonomiczne, omówione szczegółowo w treści poprzednich punktów. Zestawienie korzyści społeczno-ekonomicznych i danych do obliczenia ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu z inwestycji zawarte zostało **w Tabelach 10, 13 i 14 Aneksu**.

II.9.1. Wskaźniki ENPV i ERR

W oparciu o sformułowane powyżej założenia dokonano obliczenia wskaźników ekonomicznej efektywności inwestycji – ENPV i ERR.

Wskaźnik ERR wyliczono przy pomocy funkcji IRR arkusza kalkulacyjnego Excel.

Tabela 45. Rentowność ekonomiczna inwestycji - (ENPV, ERR)

Kategoria	Wartość
ENPV (5%)	169 212 452,91
ERR (%)	19,60%

Uzyskana w projekcie wartość ekonomicznej stopy zwrotu ERR jest ponad 5 - krotnie wyższa niż rekomendowana społeczna stopa zwrotu (5%). Wartość ENPV jest większa od 0 i wynosi **169 212 452,91** zł, przynosząc korzyści dla społeczeństwa. Realizacja przedsięwzięcia jest potrzebna i uzasadniona ze społecznego punktu widzenia. Korzyści społeczne są wystarczające do pokrycia kosztów poniesionych na ich osiągnięcie.

Ekonomiczna ocena wrażliwości

W oparciu o prognozę ekonomiczną dokonano oceny ekonomicznej wrażliwości projektu, z uwzględnieniem czynników ryzyka analogicznych do zastosowanych w finansowej ocenie wrażliwości, w celu zapewnienia spójności metodologicznej.

Tabela 46. Ekonomiczna analiza wrażliwości

Lp.	Ryzyko	ENPV	ERR w %	Zmiana ENPV w %	Zmiana ERR w %	% zmiany ENPV na 1 % zmiany czynnika ryzyka
0.	Wartość bazowa	169 212 452,91	19,60%	-	-	-
1.	10 % spadek prognozy sprzedaży w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	167 779 690,45	19,37%	-0,85%	-1,16%	-0,085%
2.	20 % przekroczenie budżetu inwestycji podczas wdrażania projektu	144 690 418,64	15,51%	-14,49%	-20,87%	-0,725%
3.	10 % wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego - usługi obce w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	168 612 494,63	19,50%	-0,35%	-0,50%	-0,035%

Ocena wykazała, że projekt jest najbardziej wrażliwy na ryzyko 20% przekroczenia budżetu inwestycji. Według dokonanych wyliczeń przekroczenie budżetu inwestycji o 1% spowoduje spadek wartości ENPV o 0,725%, podczas gdy wielkość krytyczna to 5%. Uzyskany wynik oznacza, że przekroczenie budżetu inwestycji o 20% nie spowoduje obniżenia ERR poniżej stopy referencyjnej. Pozostałe czynniki ryzyka nie mają istotnego wpływu na ekonomikę projektu, wykazując pomijalny poziom wrażliwości.

Dokonano również oceny ekonomicznych ryzyk inwestycji wg metodyki opisanej w *Wytycznych ogólnych.*

Tabela 47. Ocena ryzyka ekonomicznego

Czynnik ryzyka	Prawdopodobieństwo	Komentarz
10 % spadek prognozy sprzedaży w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	Średnie	Spadek liczby użytkowników jest średnio prawdopodobny, planowana inwestycja jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców Lublina. Pozwoli na dostarczenie gamy imprez sportowych, estradowych i kulturalno-rekreacyjnych, poprawę dostępu do nich i komfortu korzystania z oferty kulturalno-sportowej.
20 % przekroczenie budżetu inwestycji podczas wdrażania projektu	Wysokie	Jest to główne ryzyko dla beneficjenta, wynikające z braku stabilności na rynkach materiałów budowlanych i siły roboczej. W tym przypadku dodatkowym zagrożeniem jest stosunkowo długi okres inwestowania (do 5 lat - 2010-2014) i duży rozmiar przedsięwzięcia. Parametr ten nie przekracza wartości krytycznej, tzn. wzrost kosztu inwestycji o 1 % powoduje zmianę ENPV o -0,299%; wartość ERR pozostaje w dalszym ciągu znacznie powyżej stopy referencyjnej.

10 % wzrost najbardziej istotnego kosztu eksploatacyjnego - usługi obce w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji projektu	Średnie	Czynnik ten ma średnie prawdopodobieństwo wystąpienia. Przedsiębiorcy będą z pewnością zainteresowani maksymalizacją dochodów, z drugiej strony tryb przetargowy wyboru firm do obsługi stadionu powinien zapewnić rozsądny kompromis między jakością i ceną obsługi.

Ocena zwraca uwagę na wysokie ryzyko związane z przekroczeniem budżetu inwestycji. Jednakże czynnik ten nie osiąga wartości krytycznej, nawet w przypadku wystąpienia ryzyka zachowany zostanie, z dużą rezerwą, ekonomiczny sens budowy i eksploatacji stadionu.

Realizacja inwestycji przypadnie na okres po wybudowaniu głównych stadionów do rozgrywek EURO 2012 (powinny być zakończone w 2011 roku). Może to spowodować zwiększenie podaży mocy wykonawczych, posiadających doświadczenie w tego rodzaju pracach i materiałów budowlanych. Dlatego dość długi okres realizacji niniejszego projektu (do 2014 roku) oprócz zagrożeń niesie też szanse. Możliwy wzrost kosztów inwestycji nie powinien zaważyć na ekonomice projektu, z uwagi na niekrytyczną wrażliwość na ten czynnik.

Pozostałe czynniki ryzyka, choć prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest ocenione jako średnie, w minimalnym stopniu wpływają na ekonomikę projektu.

II.9.2. Wskaźnik B/C

Wartości określone w prognozie ekonomicznej posłużyły również do wyliczenia wskaźnika B/C, określającego relację uzyskanych korzyści do poniesionych kosztów i nakładów, z uwzględnieniem upływu czasu poprzez zastosowanie techniki dyskonta.

Wskaźnik B/C	1,70

Wyliczony wskaźnik korzyści – koszty jest znacznie wyższy od 1 i kształtuje się na poziomie 1,70. Oznacza to, że każda złotówka poniesionych wydatków przyniesie w okresie 20-letniej eksploatacji stadionu 1,70 zł korzyści mieszkańcom Miasta Lublin. Znacząco wpłynie w długiej perspektywie na poziom jakości życia mieszkańców. Przyczyni się też do zdynamizowania lubelskiej przedsiębiorczości.

- Budowa stadionu będzie też mieć szersze reperkusje. Połączenie w przyszłości zdarzeń takich jak:
- oddanie do użytku stadionu miejskiego, z możliwością organizacji, obok piłki nożnej, dużych koncertów gwiazd europejskich i światowych,
- budowa dróg ekspresowych S17 i S19,
- modernizacja szlaku kolejowego nr 7 Warszawa – Lublin – Kijów,
- oddanie do użytku portu lotniczego Lublin – Świdnik,
- zapewni dobrą dostępność komunikacyjną Miasta i realną szansę organizacji dużych znaczących imprez sportowych i kulturalnych (do tej pory koncerty wielkich gwiazd estrady uporczywie omijają Lublin). Może to stworzyć szansę promocji Lublina i podniesienia jego rangi do prawdziwego ośrodka europejskiego – Europejskiej Stolicy Kultury 2016.
-

III. WYKONALNOŚĆ INSTYTUCJONALNA

III.1 WYKONALNOŚĆ INSTYTUCJONALNA PROJEKTU

III.1.1. Opis stanu aktualnego organizacji wdrażającej projekt

Bezpośrednim beneficjentem projektu jest Gmina Lublin.

Podmiotem wdrażającym inwestycję jest Gmina Lublin, stanowiąca wspólnotę samorządową w świetle ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, posiadająca osobowość prawną. Organem wykonawczym Gminy jest Prezydent Miasta Lublin, a organem stanowiącym i kontrolnym wspólnoty samorządowej – Rada Miejska. Do zakresu działania gminy należą zgodnie z cytowaną ustawą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym. W szczególności zadania własne obejmują między innymi sprawy edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, polityki prorodzinnej, ochrony środowiska i przyrody. Projekt "Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu" w sposób nie budzący wątpliwości mieści się w kompetencjach gminy określonych wymienioną ustawą.

Zadaniem priorytetowym Gminy Lublin jest przyspieszenie jej rozwoju gospodarczego i społecznego oraz poprawa warunków życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu możliwe jest poprzez działania na wielu płaszczyznach: organizacyjnej, ekonomicznej, infrastrukturalnej i innych. Rozwój i poprawa standardu infrastruktury sportowej jest jednym z priorytetów zawartych w Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015. Realizacja tego priorytetu ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców i ich szanse rozwoju. Budowa stadionu jest wskazana jako istotna dla realizacji nowej Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013-2020.

Prezydent Miasta Lublin podejmuje starania w celu pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na inwestycje, ponieważ wpływy budżetu Miasta, jego struktura oraz poziom wydatków stałych, uniemożliwiają zabezpieczenie środków własnych na realizację wszystkich zadań inwestycyjnych. Uzyskanie środków z EFRR pozwoli na realizację projektu budowy stadionu miejskiego, co, w przekonaniu inwestora, w perspektywie czasu wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców i uczyni Miasto Lublin miejscem bardziej atrakcyjnym do zamieszkania.

Właścicielem terenu, na którym realizowana będzie inwestycja, jest Gmina Lublin.

W skład struktury organizacyjnej Urzędu Miasta wchodzą komórki organizacyjne i stanowiska pracy, których obowiązki zapisane są w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Lublin (nadanym przez Prezydenta Miasta w drodze zarządzenia nr 100/2011 z dnia 24 lutego 2011 roku, ostatnia zmiana wprowadzona Zarządzeniem nr 105/7/2012 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 30 lipca 2012 r.) i pozwalają na prawidłową realizację projektu:

1) **Departament Prezydenta,** w skład którego wchodzą:
   a) Wydział Oświaty i Wychowania (OW),
   b) Wydział Audytu i Kontroli (AK),
   c) Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego (BM),
   d) Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów (SOI),
   e) Biuro Kadr (KD),
   f) Biuro Nadzoru Właścicielskiego (NW),
   g) Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów (MRK),
   h) Biuro Obsługi Prawnej (BP),

i) Biuro Rady Miasta (BRM),
j) Pion Ochrony Informacji Niejawnych (POIN),
k) Wieloosobowe Stanowisko Pracy Doradca Prezydenta (DPM),
l) Samodzielne Stanowisko Pracy Rzecznik Prasowy Prezydenta (RZP),
m) Wieloosobowe Stanowisko Pracy Asystent Prezydenta (APM),
n) Urząd Stanu Cywilnego (USC),
o) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. strategii i monitoringu wykorzystania miejskich obiektów sportowych (MOS);

2) **Departament Inwestycji i Rozwoju,** w skład którego wchodzą:
♋◑ Wydział Architektury i Budownictwa (AB),
♌◑ Wydział Funduszy Europejskich (FE),
♍◑ Wydział Geodezji (GD),
♎◑ Wydział Inwestycji i Remontów (IR),
♏◑ Wydział Ochrony Środowiska (OŚ),
♐◑ Wydział Planowania (PL),
♑◑ Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków (MKZ),
♒◑ Biuro Zamówień Publicznych (ZP),
♓◑ Biuro Zarządzania Energią (ZE);

3) **Departament Zarządzania Miastem,** w skład którego wchodzą:
a) Wydział Gospodarki Komunalnej (GK),
b) Wydział Gospodarowania Mieniem (GM),
c) Wydział Spraw Mieszkaniowych (WSM),
d) Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Transportu Miejskiego (NTM);

4) **Departament Spraw Społecznych,** w skład którego wchodzą:
α) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych (ZSS),
β) Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (MZON),
χ) Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych (ON);

5) **Departament Kultury, Sportu i Relacji Zewnętrznych,** w skład którego wchodzą:
♋◑ Wydział Kultury (KL),
♌◑ Wydział Sportu i Turystyki (ST),
♍◑ Kancelaria Prezydenta (KP),
♎◑ Wydział Projektów Nieinwestycyjnych (PN);

6) **Departament Organizacji i Administracji,** w skład którego wchodzą:
♋◑ Wydział Informatyki i Telekomunikacji (IT),
♌◑ Wydział Organizacji Urzędu (OR),
♍◑ Wydział Komunikacji (KM),
♎◑ Wydział Spraw Administracyjnych (SA),
♏◑ Biuro Obsługi Kancelaryjnej (OK),
♐◑ Biuro Obsługi Mieszkańców (OM),
♑◑ Wieloosobowe Stanowisko Pracy ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (BHP),
♒◑ Samodzielne Stanowisko Pracy Administrator Bezpieczeństwa Informacji (ABI);

7) **Departament Finansów,** w skład którego wchodzą:
♋◑ Wydział Budżetu i Księgowości (BK),
♌◑ Wydział Podatków (PE),
♍◑ Wydział Egzekucji (EG).

Dyrektor Biura Nadzoru Właścicielskiego, z upoważnienia Prezydenta, w zakresie związanym z wykonywaniem uprawnień właścicielskich, sprawuje nadzór nad: jednoosobowymi spółkami Miasta Lublin, spółkami z udziałem Miasta Lublin oraz Fundacjami, w których Gmina jest Fundatorem.

Jednoosobowe spółki Miasta Lublin stanowią następujące jednostki

a) "Kamienice Miasta" Spółka z o.o.
b) Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Lublinie Sp. z o.o.
c) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji "Bystrzyca" Sp. z o. o.
d) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Lublin Sp. z o.o.
e) Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o.
f) Towarzystwo Budownictwa Społecznego "Nowy Dom" Sp. z o.o.

Spółki z udziałem Miasta Lublin stanowią:

α) Port Lotniczy Lublin S.A
β) Targi Lublin S.A.
χ) MOTOR Lublin S.A.
δ) SPR Lublin Sportowa S.A.
ε) Centrum Innowacji i Transferu Technologii LPNT Sp. z o.o.

W realizację wnioskowanego Projektu będą zaangażowane następujące Wydziały Urzędu Miasta:

♋◑ Wydział Funduszy Europejskich (3 osoby),
♌◑ Wydział Inwestycji i Remontów (7 osób),
♍◑ Wydział Budżetu i Księgowości (3 osoby),
♎◑ Wydział Ochrony Środowiska (2 osoby),
♏◑ Wydział Sportu i Turystyki (1 osoba),
♐◑ Biuro Zamówień Publicznych (2 osoby).
♑◑ Zarząd Dróg i Mostów (5 osób)

W szczególności:

Wydział Funduszy Europejskich będzie odpowiedzialny za:
- monitorowanie wdrażania Projektu,
- promocję Projektu,
- przedłożenie wniosku o dofinansowanie;
- przedłożenie wniosku o płatność, zgodnie z zapisami umowy finansowej,
- sprawozdawczość,
- monitorowanie realizacji Projektu pod kątem zachowania zasad wspólnotowych i zaleceń z umów o udzielenie pomocy z funduszy strukturalnych,
- przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją Projektu,
- zapewnienie informowania społeczeństwa o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów w ramach powierzonych do realizacji działań (znaki informacyjne i tablice pamiątkowe).

Wydział Inwestycji i Remontów będzie odpowiedzialny za przygotowanie i realizację rzeczową inwestycji.
Wydział Sportu i Turystyki będzie uczestniczył przy uzgadnianiu dokumentacji technicznej.
Wydział Budżetu i Księgowości będzie odpowiedzialny za prawidłowe i terminowe przekazanie płatności Wykonawcy robót, a po podpisaniu umowy o dofinansowanie będzie odpowiedzialny za rozliczanie Projektu w sposób właściwy dla inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych.

Wydział Ochrony Środowiska był odpowiedzialny za wydanie postanowienia o konieczności wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i sporządzanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji.
Biuro Zamówień Publicznych będzie odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
Zarząd Dróg i Mostów będzie odpowiedzialny za przygotowanie i realizację rzeczową inwestycji w zakresie dróg dojazdowych do stadionu.

Każdy z Wydziałów odpowiedzialny jest ponadto za przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją Projektu w zakresie należącym do poszczególnych wydziałów.

Zakłada się, iż po zakończeniu realizacji projektu obiekt stadionu będzie oddany do administrowania i obsługi w dzierżawę na okres 10 lat w trybie konkurencyjnym, czyli przetargu na podstawie uchwały Rady Miasta Lublin. Głównym użytkownikiem stadionu będzie klub sportowy Motor Lublin S.A.

Projekt wpisuje się w realizację celów wyznaczonych w Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008-2015 i jego realizacja uznana jest za istotną w nowej Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013-2020, a środki na jego finansowanie zarezerwowane będą w budżecie Miasta.

Ponadto podstawy formalno-prawne stanowiące bazę do realizacji niniejszego przedsięwzięcia inwestycyjnego to:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublina,
- Prawa własności gruntów Gminy Lublin do działek, na których planowana jest realizacja inwestycji,
- Decyzja nr 143/12 o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym z dnia 08.11.2012r. dla inwestycji budowlanej polegającej na budowie stadionu miejskiego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu oraz budowie budynku o funkcji socjalnej, administracyjnej, biurowej i gastronomicznej w obrębie stadionu od strony zachodniej, realizacji budynku o funkcji usługowej, gastronomicznej i handlowej w podtrybuniu trybuny wschodniej stadionu wraz ze wzmocnieniem objętościowym podłoża
- Decyzja nr 72/12o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym z dnia 04.06.2012r. dla inwestycji budowlanej polegającej na budowie sieci ciepłowniczej
- Decyzja środowiskowa dla planowanej inwestycji OŚ.OŚ.III.6220.29/2012 z dnia 07-08-2012r.
- Warunki techniczne:
    - Warunki techniczne wydane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie na zapewnienie wody i odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych z dnia 03.11.2011r., znak KT/5004-826/2011,
    - Pismo z Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie dotyczące uszczegółowienia warunków technicznych wod-kan., dn. 07.05.2012, znak KT/5004-10-4/2012,
    - Warunki techniczne dla zasilania w ciepło z sieci ciepłowniczej wydane przez Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o., wydane 17.01.2012r. znak TZ-4113-006/12 z aktualizacją warunków z dnia 17.04.2012r. znak TZ-4113-024/12
    - Warunki przyłączenia urządzeń elektroenergetycznych do sieci średniego napięcia wydane przez PGE Dystrybucja LUBZEL Sp. z o.o. – pismo PS.MM-4130/90-11/12 z dnia 12.01.2012r., do istniejącej linii SN relacji GPZ Śródmieście – K35; zasilanie podstawowe,

- Warunki przyłączenia urządzeń elektroenergetycznych do sieci średniego napięcia wydane przez PGE Dystrybucja LUBZEL Sp. z o.o. – pismo PS.MM-4130/90-11/12 z dnia 12.01.2012r., do istniejącej linii SN relacji GPZ Śródmieście – K94; zasilanie rezerwowe.

Realizacja projektu nie jest uzależniona od działania osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych, oraz instytucjonalnych zarówno beneficjenta, jak i instytucji zewnętrznych.

Wykonalność instytucjonalną gwarantuje doświadczenie Gminy Lublin, która wielokrotnie w przeszłości realizowała podobne przedsięwzięcia, finansowane ze środków zewnętrznych. Gmina jest merytorycznie, finansowo oraz organizacyjnie przygotowana do poprawnego i terminowego przeprowadzenia inwestycji.

Środki finansowe w wysokości niezbędnej do współfinansowania inwestycji będą zabezpieczone w budżecie Gminy po stronie wydatków inwestycyjnych. Środki na późniejszą eksploatację i konserwację obiektów będą zabezpieczone corocznie uchwałą Rady Miasta na każdy kolejny rok użytkowania. Zadanie ma charakter publiczny i niekomercyjny. Pod względem merytorycznym osobą sprawującą nadzór nad wdrożeniem inwestycji jest Prezydent Miasta Lublin. Za utrzymanie rezultatów projektu po okresie realizacji będzie odpowiedzialny Prezydent Miasta Lublin.

Struktura finansowania przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 48. Źródła finansowania inwestycji

Źródło finansowania	*RAZEM*	*2010*		*2011*		*2012*		*2013*		*2014*	
		Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]	Kwota netto [PLN]	Udział w kosztach kwalifikowanych [%]
Wkład finansowy beneficjenta	46 459 097,29	56 224,75	40,89%	271 689,46	40,89%	1 177 320,98	40,89%	21 967 262,48	40,89%	22 986 599,62	40,89%
Wkład – EFRR w ramach RPO	67 158 580,45	81 275,25	59,11%	392 738,54	59,11%	1 701 867,02	59,11%	31 754 602,45	59,11%	33 228 097,19	59,11%
Koszty kwalifikowane	113 617 677,74	137 500,00	100,00%	664 428,000	100,00%	2 879 188,00	100,00%	53 721 864,93	100,00%	56 214 696,81	100,00%
Koszty niekwalifikowane	35 702 070,08	30 250,00		152 818,44		873 345,00		13 333 782,54		21 311 874,10	
Koszty projektu ogółem	149 319 747,82	**167 750,00**		**817 246,44**		**3 752 533,00**		**67 055 647,47**		**77 526 570,91**	

Tabela 49. Dane projektodawcy

Nazwa Wnioskodawcy	**Gmina Lublin**
REGON	**43-10-19-514**
NIP	**9462575811**
Adres	**Pl. Władysława Łokietka 1** **20-109 Lublin**
Forma prawna	**Jednostka Samorządu Terytorialnego**
Nazwisko i imię osoby zarządzającej Instytucją	**Krzysztof Żuk**
Stanowisko	**Prezydent Miasta Lublin**
Nr telefonu	**tel.: 081 466 2000**
Nr telefaksu	**fax: 081 466 2002**
Adres poczty elektronicznej	**prezydent@lublin.eu**
Nazwisko i imię osoby upoważnionej do kontaktu	**Marek Młynarczyk** **kierownik referatu ds projektów infrastrukturalnych i kubaturowych**
Adres	**Urząd Miasta Lublin** **ul. St. Leszczyńskiego 14** **20-069 Lublin**
Nr telefonu	**tel. 081 446 28 20**
Adres poczty elektronicznej	**mmlynarczyk@lublin.eu**

III.1.2. Opis wdrażania projektu

Płaszczyzna instytucjonalna:

W realizację projektu zaangażowane jest Gmina Lublin. Gmina, działając na podstawie swojego statutu (Statut Miasta został przyjęty Uchwałą Nr 609/XXVIII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2005 r.), będąc bezpośrednim beneficjentem projektu, jest właścicielem gruntów, a co za tym idzie i planowanej inwestycji. Po zakończeniu inwestycji powstała infrastruktura *zostanie z* zostanie oddana w dzierżawę zgodnnie z obowiązującymi przepisami prawnymi (zagadnienia prawne odnośnie zarządzaniem stadionem są opisane w punkcie niniejszego 2.4.A Studium Wykonalności)

Pracownicy Urzędu Miasta Lublin będą odpowiedzialni za przygotowanie wszelkiej niezbędnej dokumentacji dla prawidłowej realizacji projektu (tj. zdobycie pozwoleń, uzgodnień), za przeprowadzenie procedury przetargowej, a także za późniejszy nadzór techniczno-budowlany.

Zgodnie z przyjętymi procedurami wszystkie wydatki kwalifikowalne dotyczące realizacji projektu zostaną zaksięgowane na odrębnych kontach syntetycznych i analitycznych umożliwiających wykazanie źródła pochodzenia środków.

Pod względem merytorycznym osobą odpowiedzialną za przebieg projektu jest Prezydent Miasta Lublin. Osobą odpowiedzialną za nadzór techniczny i logistyczny będzie kierownik budowy, który zostanie wyłoniony w trybie wymaganym przez przepisy ustawy Prawo budowlane.

Stroną umowy z instytucją zarządzającą jest Prezydent Miasta Lublin.

Instytucje zaangażowane w realizację projektu wraz z głównymi zadaniami przypisanymi w ramach przedmiotowego projektu:

1) Urząd Miasta Lublin (w ramach kompetencji poszczególnych Wydziałów):
   - przedłożenie wniosku na realizację projektu do Instytucji Zarządzającej,
   - zgodnie z zapisami umowy finansowej, przedkładanie wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej,
   - realizacja projektu przy zachowaniu zasad wspólnotowych i zaleceń z umowy o udzielenie pomocy z funduszu EFRR,
   - zgodne z prawem zawarcie umowy z wykonawcą na realizację projektu inwestycyjnego,
   - płatność na rzecz wykonawcy, prowadzenie ewidencji księgowej i archiwizacja dokumentów,
   - monitorowanie fizycznego i finansowego wdrażania projektu, w tym kontrola na miejscu w zakresie wdrażania projektu zgodnie z umową o dofinansowanie i dokumentacją projektową,
   - informowanie społeczeństwa o współfinansowaniu realizowanego Projektu w zakresie powierzonych do realizacji działań przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (znaki informacyjne i tablice pamiątkowe),
   - inne aspekty wynikające z odrębnych wytycznych, także wynikłe w trakcie realizacji inwestycji.
2) Wykonawca projektu:
   - Posiada uprawnienia do wykonywanej działalności,
   - Posiada potencjał techniczny, oraz niezbędną wiedzę i doświadczenie,
   - Dysponuje osobami będącymi w stanie wykonać przedmiot projektu.

3) Inspektor nadzoru budowlanego:

- Prowadzi nadzór nad rzetelnością, jakością i terminowością prowadzonych robót, zwłaszcza w zakresie zgodności wykonawstwa i materiałów z obowiązującymi normami,
- Zdaje raporty z terminowości i zaawansowania robót,
- Sporządza protokół odbioru robót,
- Reprezentuje inne interesy Miasta w zakresie przyznanych kompetencji.

4) Urząd Marszałkowski w Lublinie – Instytucja Zarządzająca RPO WL:

- Przyjęcie, rozpatrzenie i ocena wniosku o dofinansowanie,
  - Po podjęciu decyzji o dofinansowaniu w ramach EFRR – przygotowanie umowy o dofinansowanie,
  - Podpisanie umowy o dofinansowanie, bieżące rozliczenia i kontrola,
  - Końcowe rozliczenie i monitoring wskaźników realizacji celów projektu.

Osoby, instytucje i organizacje, na które realizacja projektu będzie miała wpływ:

- mieszkańcy Miasta Lublin i województwa lubelskiego,
- turyści, sportowcy i kluby sportowe (nie tylko z woj. lubelskiego), korzystający z nowej infrastruktury,
- podmioty gospodarcze zaangażowane w realizację projektu,
- osoby i firmy zatrudnione przy obsłudze imprez odbywających się na stadionie oraz przy utrzymaniu obiektu,
- przedsiębiorcy sąsiadujący z planowaną inwestycją.

Płaszczyzna proceduralna:

Instytucją zaangażowaną w realizację projektu jest Gmina Lublin, która jest merytorycznie, finansowo oraz organizacyjnie przygotowana do poprawnego i terminowego przeprowadzenia inwestycji. Wyżej wymieniona jednostka samorządu terytorialnego będzie również pełnić obowiązki kontraktujące, nadzorcze i kontrolne na etapie realizacji projektu poprzez wybranych w formie przetargów wykonawców oraz specjalistów ds. nadzoru i kontroli.

Realizacja projektu będzie w zależności od charakteru prowadzonych prac realizowana zarówno siłami własnymi, jak i obcymi. Beneficjent w celu obniżenia kosztów realizacji oraz dysponując odpowiednimi zasobami i środkami część prac wykona we własnym zakresie. Pozostałe zadania zostaną zrealizowane przez wykonawców zewnętrznych wybranych w wyniku procedur przetargowych.

Zasady i tryb wyboru wykonawcy projektu określa ustawa Prawo Zamówień Publicznych t.j. Dz.U. 2010 nr 113 poz. 759 z . późn. zm. Z przepisów ustawy wynika konieczność przeprowadzenia procedury przetargowej, którą zaplanowano na I kwartał 2011 roku.

Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonanych robót, bezpieczeństwo wszelkich czynności na terenie budowy, metody użyte przy budowie oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Inżyniera/Kierownika projektu. Zamawiający w terminie określonym w dokumentach kontraktowych przekaże Wykonawcy teren budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę robót i za wszelkie materiały i urządzenia używane do robót od daty rozpoczęcia do daty wydania potwierdzenia zakończenia robót przez Inżyniera/Kierownika projektu. Zapewni też, aby tymczasowo składowane materiały, do czasu gdy będą one użyte do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniami, zachowały swą jakość i właściwości i były dostępne do kontroli przez Inżyniera/Kierownika projektu. Wykonawca będzie utrzymywać roboty do czasu odbioru ostatecznego.

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Sprzęt używany do robót powinien być zgodny z ofertą Wykonawcy i powinien odpowiadać pod względem typów i ilości wskazaniom zawartym w SST, PZJ lub projekcie organizacji robót, zaakceptowanym przez Inżyniera/Kierownika projektu.

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę robót i jakości materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli włączając personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót. Wszystkie badania i pomiary będą prowadzone zgodnie z wymaganiami norm.

Dziennik budowy jest wymaganym dokumentem prawnym obowiązującym Zamawiającego i Wykonawcę w okresie od przekazania Wykonawcy terenu budowy do końca okresu gwarancyjnego. Odpowiedzialność za prowadzenie dziennika budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami spoczywa na Wykonawcy. Zapisy w dzienniku budowy będą dokonywane na bieżąco i będą dotyczyć przebiegu robót, stanu bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz technicznej i gospodarczej strony budowy.

Sposób śledzenia postępu prac odbywa się poprzez wizyty osób odpowiedzialnych za projekt na terenie budowy nie rzadziej niż raz w tygodniu. Ponadto z ramienia inwestora zostanie zatrudniony inspektor nadzoru inwestorskiego, do obowiązków którego będzie należało m.in. dokonywanie odpowiednich wpisów w dzienniku budowy przy odbiorze poszczególnych etapów prac. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. Po wykonaniu określonego etapu prac wykonawca składając fakturę częściową/końcową zobowiązany będzie do wykonania szczegółowego kosztorysu powykonawczego potwierdzonego protokołem odbioru częściowego/końcowego przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Odbiór końcowy zadania zostanie ogłoszony po pisemnym zgłoszeniu przez wykonawcę zakończenia zadania. Szczegółowe warunki odbioru poszczególnych etapów prac zostaną określone w umowie zawartej z wykonawcą oraz w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych. Z ramienia wykonawcy wymagany będzie kierownik robót/budowy z niezbędnymi kwalifikacjami.

Beneficjent zgodnie z założeniami Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007 – 2013, Rozporządzeniami Komisji (WE) 1080/2006 oraz nr 1828/2006z dnia 8 grudnia 2006 r., odpowiadać będzie za informowanie opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRR. Celem planowanych działań promocyjnych jest:

- dostarczanie opinii publicznej ogólnych informacji na temat realizowanego projektu,
- budowanie społecznego poparcia i zaangażowania w realizacje celów projektu,
- upowszechnianie korzyści płynących z wykorzystywania Funduszy Europejskich, a pośrednio z integracji z Unią Europejską.

Działania informacyjne i promocyjne kierowane będą do ogółu mieszkańców Miasta, a także do wszystkich odbiorców rezultatów projektu. Planowane do realizacji działania promocyjne to przede wszystkim informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz tablice informacyjne w miejscu realizacji projektu. Na tablicach podane będą rodzaj i tytuł przedsięwzięcia oraz informacje zawierające:

- emblemat Unii Europejskiej (spełniający normy graficzne),
- odniesienie do Unii Europejskiej,
- odniesienie do właściwego funduszu - „Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego”,

Informacje powyższe zajmą co najmniej 25% powierzchni tablicy.

Działania promocyjne, które będą podjęte po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu to m.in.:

- rozpowszechnianie informacji o realizowanym projekcie w środkach masowego przekazu, tj.: umieszczanie informacji we wkładkach do prasy, artykuły w gazetach na temat projektu, informacje w radiu, TV, itp. - informacja ta będzie umieszczona przez cały okres realizacji projektu a także po jego zakończeniu;
- stosowanie znaków z logo RPO WL, emblematów UE, informacji o dofinansowaniu Projektu z EFRR na dokumentach dotyczących projektu a także w siedzibie Beneficjenta w widocznym miejscu – w trakcie realizacji projektu a także po jego zakończeniu;

Wnioskodawca planuje także m.in.:

- umieszczenie tablic informacyjnych na powstających budynkach - od momentu podpisania umowy o dofinansowanie w ramach działania do zakończenia prowadzonych robót budowlanych,
- umieszczenie informacji o zakupionym sprzęcie i wyposażeniu
- umieszczenie tablicy pamiątkowej (na elewacji frontowej) bezterminowo od momentu zakończenia inwestycji,
- publikacje w mediach i w Internecie (w ramach działalności własnej Wnioskodawcy) w trakcie i po zakończeniu robót budowlanych. Reklama w Internecie odbywać się będzie m.in. przez stronę U.M. Lublin (www.um.lublin.pl) Informacje o wysokości współfinansowania, najważniejszych wydarzeniach, postępie prac, stanie zaawansowania projektu będą na bieżąco aktualizowane przez pracowników urzędu.
- dodatkowo na zakończenie realizacji projektu beneficjent przewiduje zorganizowanie uroczystego otwarcia obiektu - imprezy sportowej m.in dla środowiska wspierającego lubelski sport - połączonej z konferencją prasową.

Realizacja projektu planowana jest na lata 2010 - 2014. Szczegółowy zakres działań związanych z realizacją projektu, zakresem odpowiedzialności, przedstawiono poniżej w podziale na część przygotowawczą i inwestycyjną.

Prace przygotowawcze:

- Przygotowanie projektu – konsultanci i firma zewnętrzna
- Przygotowanie dokumentacji technicznej – konsultanci i firma zewnętrzna, siły własne
- Przygotowanie studium wykonalności – firma zewnętrzna
- Przygotowanie dokumentacji przetargowej – we własnym zakresie
- Przygotowanie przetargu, w tym publikacji ogłoszeń – we własnym zakresie.

Prace inwestycyjne:

- Realizacja projektu – firma zewnętrzna.

Harmonogram realizacji inwestycji:

G2 - Harmonogram realizacji projektu	
	Data
Planowany termin wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	*10.01. 2011*
	Data
Planowany termin rzeczowego rozpoczęcia realizacji projektu (podpisanie umowy z wykonawcą)	*02.09.2011*
	Data
Planowany termin rzeczowego zakończenia realizacji projektu (protokół odbioru końcowego)	*21.012015*
	Data

Planowany termin zakończenia projektu (data złożenia ostatniego wniosku o płatność)	27.02.2015

Projekt finansowany będzie z budżetu Miasta oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycja realizowana będzie z zachowaniem najlepszych praktyk i zgodnie ze sztuką budowlaną. Zachowane będą wszelkie normy.

Powyższy stan prawny zapewnia trwałość projektu, tj. długoterminowe pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji. Proponowany projekt spełnia kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej w zakresie trwałości inwestycji.

Nadzór nad rozliczeniami finansowymi i merytorycznymi przedsięwzięcia pełnić będzie Prezydent Miasta Lublin. Pracownicy Urzędu Miasta posiadają wymagane kwalifikacje do poprawnego przeprowadzenia inwestycji tej wielkości. Pod względem finansowym i rachunkowym za realizację projektu odpowiedzialny będzie Skarbnik Miasta wraz z podległymi mu komórkami finansowymi i inwestycyjnymi Urzędu Miasta w Lublinie.

III.1.3. Finansowanie pracy komórki odpowiedzialnej za wdrożenie projektu

Za wdrożenie projektu, realizację prac przygotowawczych, projektowych, zgromadzenie odpowiednich uzgodnień i zezwoleń odpowiedzialni są pracownicy Urzędu Miasta Lublin. Projekt wdrażany będzie w ramach zadań własnych Gminy, wynikających z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.

Organizację i zasady funkcjonowania urzędu określa Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Lublin nadany przez Prezydenta Miasta w drodze zarządzenia nr 100/2011 z dnia 24 lutego 2011 roku (z późn. zm.) Regulamin określa między innymi zakres działania poszczególnych jednostek organizacyjnych urzędu. Na mocy regulaminu, zadania związane z prowadzeniem inwestycji, przebudową i remontami obiektów stanowiących własność Miasta należą do Wydziału Inwestycji i Remontów w Departamencie Inwestycji i Rozwoju.

Wdrażaniem w zakresie finansowym zajmować się będzie Skarbnik Miasta wraz z podległymi mu pracownikami budżetowo - finansowymi. Pracownicy będą wykonywać wszystkie zadania związane z wdrożeniem inwestycji w ramach swoich obowiązków służbowych. Za przygotowanie niezbędnej dokumentacji, pozwoleń, uzgodnień oraz nadzór techniczno-budowlany odpowiedzialne zostały osoby, których kwalifikacje i przygotowanie zawodowe zostały zweryfikowane.

Finansowanie w/w struktury w Urzędzie Miasta odbywać się będzie z godnie z ustawą z budżetu Miasta.

III.2 TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW PROJEKTU

Realizacja projektu planowana jest na lata 2010-2014. Beneficjent projektu, Gmina Lublin, będzie utrzymywać projekt przez 5 lat po zakończeniu inwestycji, której okres referencyjny wynosi 20 lat. Koszty utrzymania i eksploatacji będzie ponosić Gmina, co zostanie zapisane w jej budżecie po stronie wydatków bieżących.

Prezydent Miasta Lublin będzie odpowiedzialny za zachowanie celów inwestycji zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, właścicielem działek o numerach ewidencyjnych 3/2, oraz 3/26, na których przewidziana jest realizacja projektu, jest Gmina Lublin. Obiekt zostanie oddany w dzierżawę zgodnym z obowiązującymi przepisami prawnymi (zagadnienia

prawne odnośnie zarządzaniem stadionem są opisane w punkcie niniejszego 2.4.A Studium Wykonalności)

Powyższy stan prawny zapewnia trwałość projektu, tj. długoterminowe pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji.

Długotrwałość projektu zostanie także zapewniona poprzez spełnienie norm i kryteriów jakościowych dotyczących zarówno zastosowanych materiałów, jak i wykonywanych robót. Dopuszczone zostaną tylko te materiały, które posiadają:

- Certyfikat na znak bezpieczeństwa, wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych.
- Deklaracje zgodności lub certyfikat zgodności z:
  - ✓ Polską Normą lub
  - ✓ Aprobatą techniczną, w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono polskiej normy, jeżeli nie są objęte certyfikacją określoną w punkcie pierwszym i które spełniają wymogi specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.

Jakiekolwiek materiały, które nie spełniają tych wymagań - zostaną odrzucone.

Za kontrolę spełnienia norm i kryteriów jakościowych dotyczących materiałów i wykonywanych robót odpowiedzialny w pełni jest wykonawca wybrany w drodze przetargu. Kontrolą objęty zostanie: personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót.

Inwestycja realizowana będzie z zachowaniem najlepszych praktyk i zgodnie ze sztuką budowlaną. Zachowane będą wszelkie normy. Proponowany projekt spełnia kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej w zakresie trwałości inwestycji.

III.2.1. Utrzymanie i eksploatacja inwestycji

Prezydent Miasta Lublin będzie odpowiedzialny za zachowanie celów inwestycji zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Utrzymaniem i eksploatacją inwestycji zajmować się będzie podmiot, któremu Miasto wydzierżawi obiekt w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawnymi (zagadnienia prawne odnośnie zarządzaniem stadionem są opisane w punkcie niniejszego 2.4.A Studium Wykonalności).

Środki na eksploatację i konserwację infrastruktury powstałej w wyniku realizacji niniejszego projektu będą zabezpieczone w budżecie Uchwałą Rady Miasta na każdy kolejny rok użytkowania.

Przeprowadzona analiza finansowa budżetu świadczy o tym, że Gmina Lublin jako beneficjent posiada pełną zdolność finansową do utrzymania projektu. Niezdyskontowane przepływy środków pieniężnych netto w całym okresie referencyjnym mają wartość ujemną, pokrywaną rokrocznie subwencją z Gminy Lublin. Oznacza to, że środki pieniężne dostarczane do projektu w ramach subwencji będą w stanie pokryć powstające w kolejnych latach wydatki. Świadczy to o finansowej trwałości przedsięwzięcia, które co roku będzie dysponowało gotówką w wysokości wystarczającej do pokrycia wydatków pieniężnych.

III.2.2. Utrzymanie rezultatów projektu

Zgodnie z obowiązującymi zasadami projekt będzie funkcjonować w okresie długoterminowym, w ciągu 5 lat od zakończenia inwestycji nie zostaną wprowadzone żadne

znaczne modyfikacje odnośnie jego pierwotnego przeznaczenia. W perspektywie tej projekt będzie spełniał kryteria i normy obowiązujące w Unii Europejskiej odnośnie pierwotnego przeznaczenia i wykorzystania. Żadne wartości nabyte podczas projektu nie zostaną zbyte, a kontynuacja projektu będzie odbywała się zgodnie z zapisami wniosku i umowy o dofinansowanie.

Beneficjent końcowy, tj. Gmina Lublin, posiada pełną zdolność organizacyjną (instytucjonalną) do utrzymania rezultatów projektu. Nadzór oraz organizacja prac związanych z utrzymaniem i eksploatacją infrastruktury powstałej w wyniku projektu będą sprawowane przez pracowników Urzędu Miasta w Lublinie i podmiot, który będzie dzierżawił stadion wraz z infrastrukturą sportową.

Zarządzanie powstałą inwestycją odbywać się będzie na zasadach ogólnych polegających na corocznym przeglądzie jakości i wykonaniu odpowiednich analiz stopnia zużycia.

III.2.3. Zdolności organizacyjne i finansowe do utrzymania rezultatów projektu

Wykonalność instytucjonalną gwarantuje doświadczenie Gminy Lublin, która wielokrotnie w przeszłości realizowała podobne przedsięwzięcia, także finansowane ze środków zewnętrznych.

Za wdrożenie projektu, realizację prac przygotowawczych, projektowych, zgromadzenie odpowiednich uzgodnień i zezwoleń odpowiedzialni są pracownicy Urzędu Miasta

Nazwa jednostki	**Wydział Funduszy Europejskich**
Adres	Urząd Miasta Lublin Ul. Leszczyńskiego 14, 20-069 Lublin
Zakres zadań	• przygotowanie i złożenie kompletnego wniosku do Urzędu Marszałkowskiego • koordynacja opracowania • przygotowywanie sprawozdań okresowych oraz sprawozdania końcowego z realizacji Projektu • promocja Projektu • badanie i ewidencjonowanie wskaźników osiągnięcia celów Projektu – produktów i rezultatów
Nazwa jednostki	**Wydział Inwestycji i Remontów**
Adres	Urząd Miasta Lublin Ul. Podwale 3, 20-117 Lublin
Zakres zadań	• przygotowanie dokumentacji dotyczącej prac budowlanych • podpisanie umów z Wykonawcą i inspektorem nadzoru, • nadzorowanie przebiegu prac inwestycyjnych od strony technicznej i organizacyjnej ze strony inwestora
Nazwa jednostki	**Wydział Budżetu i Księgowości**
Adres	Urząd Miasta Lublin Ul. Wieniawska 14/314, 20-071 Lublin
Zakres zadań	rozliczenia finansowe, w tym stworzenie zasad zarządzania finansowego projektem (ustalenie właściwych procedur oraz prowadzenie zapisów i dokumentacji)
Nazwa jednostki	**Wydział Sportu i Turystyki**
Adres	Urząd Miasta Lublin Ul. Filaretów 44/207, 20-609 Lublin
Zakres zadań	nadzór nad funkcjonowaniem instytucji po oddaniu jej do użytku
Nazwa jednostki	**Biuro Zamówień Publicznych**
Adres	Urząd Miasta Lublin Ul. Pl. Litewski 1/203, 20-080 Lublin

Zakres zadań	przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z zasadami postępowania określonymi zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie projektem pod względem merytorycznym i finansowym posiadają odpowiednią wiedzę i umiejętności do właściwego wykorzystania środków na współfinansowanie projektu z RPO Województwa Lubelskiego.

Gmina Lublin ma bardzo duże doświadczenie w realizacji projektów infrastrukturalnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W ubiegłych latach pozyskano i rozliczono środki głównie z programów ZPORR i PHARE.

E1 - Doświadczenie wnioskodawcy we wdrażaniu projektów dofinansowanych z zagranicznych środków pomocowych - od 1999 r.		
1	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Lubelskie Centrum Międzynarodowej Współpracy Gospodarczej/Program PHARE 2003, Fundusz Małych Projektów
	Nr umowy	37
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	124 130,07 / 86 891,05 PLN
2	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Obwodnica Miasta Lublin – Droga S19 – Północny wylot z Lublina/PHARE 2001
	Nr umowy	PL 01060204
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	25 600 000,00 / 18 100 000,00 PLN
3	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych w Lublinie/Phare 2002
	Nr umowy	PL 2002/000-580-06.10
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	17 900 000,00 / 8 400 000,00 PLN
4	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Połączenie stref gospodarczych w Lublinie/Phare 2003
	Nr umowy	PL 2003/004-379
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	14 600 000,00 / 7 900 000,00 PLN
5	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Połączenie stref gospodarczych – rozszerzenie/Phare 2003
	Nr umowy	PL 2003/004-379
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	3 300 000,00 / 2 000 000,00 PLN
6	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Integracja systemów teleinformatycznych w Urzędzie Miasta Lublin i jednostkach organizacyjnych/ ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.5/213/06/U/110/06-07
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 092 081,32 / 363 484,18 PLN
7	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Wprowadzenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów i informatyzacja Biura Obsługi Mieszkańców/ ZPORR EFR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.5/816/05/U/46/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 414 642,21 / 1 796 565,08 PLN
8	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Lublin Miasto Wiedzy/ZPORR EFS
	Nr umowy	Z/2.06/II/2.6/10/06/U/01/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	899 000,00 / 899 000,00 PLN
9	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Zintegrowane oznakowanie turystyczne Lublina/Interreg EFRR
	Nr umowy	IG-2004/PL-UB/2.06/1.3/U-29/06

	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	646 438,25 / 484 828,68 PLN
10	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Program wspierania udziału w imprezach targowych Lublin-Brześć-Luck. Eurotrójkąt targi 2007/Interreg EFRR
	Nr umowy	IG-2004/PL/UB2.06/2.2/BUG-48/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	144 024,48 / 108 018,36 PLN
11	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Renowacja Starego Miasta w Lublinie/Phare 200 SSG
	Nr umowy	PL0008.03.05
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	16 200 000,00 / 9 973 361,86 PLN
12	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Renowacja Teatru Starego przy ul. Jezuickiej 18 na Starym Mieście w Lublinie – prace zabezpieczające konstrukcję budynku (2 etapy)/Dziedzictwo Kulturowe
	Nr umowy	13986/2007/DOZ (2007) 918/08/DOZ (2008)
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	4 663 826,51 / 2 777 095,26 PLN
13	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa ul. Jana Pawła II nr 2350P od ul. Nadbystrzyckiej (z rondem) do ul. Szafirowej w Lublinie/ ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/622/04
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	20 047 518,22 / 15 035 638,64 PLN
14	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa ul. Nadbystrzyckiej nr 2375 od ul. Jana Pawła II (bez ronda) do ul. Zana (łącznie ze skrzyżowaniem)/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/198/06/U/71/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	5 977 289,91 / 4 172 399,47 PLN
15	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa ulic gminnych: Bursaki nr 106184 i Magnoliowej nr 106440 w Lublinie/ ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/1.1.1/52/05/U/43/05
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 671 651,78 / 1 978 576,34 PLN
16	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa ul. Krańcowej w Lublinie, na odcinku od al. Witosa do ul. Długiej/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/39/05/U/39/05
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 006 727,61 / 5 255 045,70
17	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa ul. Choiny w Lublinie, na odcinku od ul. Związkowej do ul. Paderewskiego/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/42/05/U/5/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	5 312 079,06 / 3 984 059,29
18	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa ulicy Wyżynnej nr 106798 w Lublinie w rejonie ul. Nadbystrzyckiej/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/41/05/U/29/05
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 024 292,67 / 1 518 218,21 PLN
19	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa alei Smorawińskiego nr 2394P w Lublinie na odcinku od al. Solidarności do al. Kompozytorów Polskich (wraz z rondem)/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/81/06/U/79/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	5 649 868,59 / 4 052 116,15 PLN
20	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa ul. Willowej nr 2403 P w Lublinie na odcinku od ul. Sławińskiej do ul. Tarasowej (etap II)/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/47/05/U/22/05

	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 680 580,28 / 4 331 957,11 PLN
21	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa ul. Szeligowskiego w Lublinie, na odcinku od al. Smorawińskiego do ul. Związkowej/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/40/06/U/4/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	3 706 028,34 / 5 171 147,09 PLN
22	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przebudowa Al. Andersa nr 2330P od al. Spółdzielczości Pracy do ul. Koryznowej (wraz z rondem Berbeckiego)/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/80/06/U/72/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 178 436,07 / 5 171 147,09 PLN
23	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa trakcji trolejbusowej w ulicach Roztocze – Orkana – Armii Krajowej – Bohaterów Monte Cassino – Wileńska – Głęboka/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.2/179/06/U/85/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 467 864,32 / 4 444 206,88 PLN
24	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych dla Lublina w miejscowości Rokitno/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.2/2075/05/U/61/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	10 258 099,88 / 6 306 208,93 PLN
25	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa i zagospodarowanie wielofunkcyjnej hali sportowo-widowiskowej w Lublinie przy ul. Kazimierza Wielkiego 10/ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.4/200/06/U/89/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 642 968,57 / 5 674 955,61 PLN
26	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rokitnie
	Nr umowy	Z/2.06/III/3.1/682/05/U/11/07
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	3 442 685,14 / 2 405 942,89 PLN
27	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Trasa Euro-Trójkąt Przyjaźni: Lublin – Łuck – Brześć/ EFRR Program: PHARE FMP, edycja 2001
	Nr umowy	28/2003
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	143 408,00 / 98 952,00 PLN
28	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Kadry nowoczesnej Europy. Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników samorządowych Lublina/ Mechanizm finansowy EOG
	Nr umowy	521/2008
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	854 000,00 / 726 000,00 EUR
29	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Turystyczne Centrum Obsługi Ruchu Transgranicznego w Lublinie/ PHARE FMP, edycja 2002
	Nr umowy	17/2004
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	127 056 / 82 5888,00 PLN
30	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Na wspólnej drodze. Podnoszenie standardów współpracy trans granicznej samorządów Lublina i Łucka/ PHARE FMP, edycja 2003
	Nr umowy	36/2005
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	99 656,00 / 69 756,00 PLN
31	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Akademia Profesjonalnego urzędnika – szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta Lublin/ PO KL 2007-2013 EFS
	Nr umowy	UDA-POKL/05.02.01-00-122/08-00

	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	999 555,96 / 945 155,96 PLN
32	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Twój start w przyszłość – rozwój szkolnictwa zawodoego w Lublinie/ PO KL 2007-2013 EFS
	Nr umowy	82POKL.09.02.00-06-006/08-00
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	1 131 880,00 / 996 254,40 PLN
33	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Rozbudowa ścieżek rowerowych w Lublinie łączących trans graniczne szlaki rowerowe (dokumentacja projektowa)/program Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004-2006
	Nr umowy	NEB/PL/LUB/1.3/07/148
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	303 048,00 / 227 286,00 PLN
34	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Lublin – Lwów; Miasta Filmowe / Program Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIA/Tacis CBC 2004 – 2006
	Nr umowy	IG-2004/PL-UB/2.06/2.1/U-59/07
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	800 000,00 / 600 000,00 PLN
35	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Lublin i Łuck od Kuchni. Bezgraniczny świat kulinariów polsko-ukraińskiego pogranicza./ program Sąsiedztwa Polska – Bialoruś – Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004 – 2006
	37Nr umowy	IG-2004/PL-UB/2.06/2.2/BUG-8/07
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	95 963,11 / 81 568,64 PLN
36	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Współpraca kulturalna Lublina, Brześcia i Łucka – działania informacyjne i artystyczne/ Program Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004 – 2006
	Nr umowy	IG-2004/PL-UB/2.06/2.2/BUG-47/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	156 700,00 / 117 525,00 PLN
37	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	„Turystyka bez granic" – promocja ośrodków turystycznych Eroregionu Bug / Program Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004 – 2006
	Nr umowy	IG-2004/PL-UB/2.06/2.2/BUG-46/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	134 885,28 / 101 163,96 PLN
38	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Lubelski Obszar Metropolitalny – Przyjazny Inwestorom/ RPO WL 2007-2013 EFRR
	Nr umowy	04.08-UDA-RPLU.02.04.02-06-010/08-01
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	1 100 000,00 / 825 000,00 PLN
39	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Szansa – Aktywizacja zawodowa młodzieży trudnej w Lublinie/ SPO RZL EFS
	Nr umowy	DWF_2_1.5_389
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	260 000,00 / 205 920,00 PLN
40	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Program Stypendialny Miasta Lublin szansą ponadgimnazjalistów z terenów wiejskich/ ZPORR EFS
	Nr umowy	Z/2.06/II/2.2/101/06/U/100/06
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	1 362 717,96 / 927 329,57 PLN
41	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	System stypendialny Miasta Lublin szansą ponadgimnazjalistów z terenów wiejskich/ ZPORR EFS
	Nr umowy	Z/2.06/II/2.2/28/04/U/2/04
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 018 547,45 / 1 887 967,96 PLN
42	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Fundusz stypendialny Miasta Lublin szansą ponadgimnazjalistów z terenów wiejskich/ ZPORR EFS

43	**Nr umowy**	Z/2.06/II/2.2/62/05/U/60/05
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 012 960,00 / 2 006 662,12 PLN
	Nazwa projektu/źródło finansowania	Budowa ulicy Gnieźnieńskiej nr 106846L w Lublinie/ ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/I/1.1.1/65/06/U/5/08-09
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	7 305 682,81 / 1 284 186,44 PLN
44	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Przedłużenie ul. Krańcowej do ul. Kunickiego wraz z mostem na rzece Czerniejówce"/RPO WL, EFRR
	Nr umowy	PK/09-UDA-RPLU.05.01.00-06-001/09-00-0053
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	53 093 905,00 PLN/27 680 076,85 PLN
45	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Rozszerzenie Podstrefy Lublin SSE „Euro-Park" Mielec/ PO IG EFRR
	Nr umowy	POIG.06.02.02-00-004/08-00
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	800 000,00 / 418 880,00 PLN
46	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 48 w os. Zadębie-Hajdów w Lublinie/ ZPORR EFRR
	Nr umowy	Z/2.06/III/3.5.1/264/05/U/47/08-09
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	2 475 747,28 / 134 618,65 PLN
47	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa bezpiecznego systemu ścieżek rowerowych w Lublinie/RPO WL/2007-2013/EFRR
	Nr umowy	07/09-UDA-RPLU.07.01.00-06-072/09-00-0324
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	8 177 876,90 / 5 724 513,81 PLN
48	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Infrastruktura dla Strefy Ekonomicznej na Felinie w Lublinie/RPO WL/2007-2013/EFRR
	Nr umowy	07/09-UDA-RPLU.03.01.00-06-003/09-00-0063
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	25 950 670,48 / 19 125 558,71 PLN
49	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Modernizacja i termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Lublinie przy ul. Kosmonautów 78/RPO WL/2007-2013/EFRR
	Nr umowy	15/09-UDA-RPLU.08.04.00-06-019/09-00-0349
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	10 226 424,42 / 2 000 000,00 PLN
50	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Miejska szerokopasmowa sieć szkieletowa w Lublinie - etap I/RPOWL/2007-2013/EFRR
	Nr umowy	09/09-UDA-RPLU.04.01.00-06-036/09-00-0236
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	1 775 612,10 / 1 509 270,27 PLN
51	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Renowacja renesansowej "Piwnicy pod Fortuną" w Lublinie, poprzez wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań multimedialnych/ RPOWL 2007-2013/EFRR
	Nr umowy	17/09-UDA-RPLU.07.01.00-06-54/09-00-0319
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	3 246 799,99 / 2 272 759,95 PLN
52	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Renowacja Teatru Starego w Lublinie/ POiŚ/EFRR
	Nr umowy	POIS.11.01.00-00-056/09-00
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	26 306 507,02 / 20 000 000,00 PLN
53	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Renowacja klasztoru powizytkowskiego na centrum działań artystycznych w Lublinie/POiŚ/EFRR
	Nr umowy	POIS.11.01.00-00-025/08-00
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	47 627 692,55 / 16 397 142,50 PLN

54	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	HerO=Heritage as Opportunity - Dziedzictwo jako szansa/ Urbact II/EFRR
	Nr umowy	Joint concention between lead partner and project partners for the Urbact II/Operational Programme, 2008 r.
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	635 000,00 / 35 000,00 PLN
55	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Drogi dojazdowe do obwodnicy Miasta Lublin - przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego "Mełgiew" w ciągu dróg ekspresowych S12,S17,S19/PO RPW/EFRR
	Nr umowy	POPW.04.01.00-06-006/0900
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	180 808 014,31 / 45 658 102,00 PLN
56	**Nazwa projektu/źródło finansowania**	Budowa węzła drogowego "Poniatowskiego" w ciągu dróg krajowych 12,17,19 w Lublinie/ SPOT 2004-2006/EFRR
	Nr umowy	102/8
	Wartość całkowita/kwota dofinansowania	25 203 450,63 / 17 642 415,45 PLN

Źródło: Urzęd Miasta Lublin

III.2.4. Zarządzanie infrastrukturą. Właściciel inwestycji

Właścicielem rezultatów projektu będzie projektodawca, czyli Gmina Lublin. Jej wiarygodność, pewność i wypłacalność została już wykazana. Nadzór nad eksploatacją powstałej infrastruktury będzie dokonywany przez pracowników Urzędu miasta w Lublinie i podmiot, który będzie dzierżawił powstałą w wyniku projektu infrastrukturę sportową. Utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego obiektu i jego eksploatację zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie projektu z EFRR będzie gwarantował budżet Gminy Lublin. Gmina Lublin zapewni zachowanie trwałości celów projektu przez okres minimum 5 lat od zakończenia realizacji projektu.

III.2.4.A. Zarządzanie infrastrukturą

Zgodnie z art. 9 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240), sektor finansów publicznych tworzą jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa), jednostki budżetowe oraz samorządowe zakłady budżetowe.

Do 30 czerwca 2011 r. status samorządowego zakładu budżetowego miał Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca", ul. Filaretów 44, 20-609 Lublin, NIP 7120103634 poprzez który Gmina realizowała swoje zadania ustawowe z zakresu sportu, kultury fizycznej i rekreacji. W dniu 1 lipca 2011 r. został on przekształcony w Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca" w Lublinie Sp. z o.o., ul. Filaretów 44, 20-609 Lublin, NIP 7123253742, w którym Gmina posiada 100% udziałów i poprzez który realizuje nadal swoje zadania z zakresu sportu, kultury fizycznej i rekreacji. Kwestie związane z przekształceniem samorządowego zakładu budżetowego w spółkę prawa handlowego, w tym skutków przekształcenia trwałego zarządu w dzierżawę były na wniosek samorządowego zakładu budżetowego przedmiotem interpretacji Ministra Finansów (organ uprawniony Dyrektor Izby Skarbowej w Lodzi) - z dnia 09.09.2011 r. znak IPTPB3/423-84/11-2/GG oraz z 29.09.2011 r. IPTPP2/443-236/11-4/AW.

Kwestie zasad gospodarowania mieniem nieruchomym Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a jej nieposiadającymi osobowości prawnej jednostkami organizacyjnymi (Jednostkami budżetowymi i samorządowymi zakładami budżetowymi) podstawową formą wyposażania w mienie nieruchome stanowi oddawanie w trwały zarząd, o którym mowa w art 43-49a. Oddanie w trwały zarząd następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu Postępowania Administracyjnego na

podstawie art 45 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami przez właściwy organ gminy, tj. prezydenta miasta. Tak więc sposób ten jest podstawową drogą w jaką jednostki samorządu terytorialnego wyposażają samorządowe jednostki budżetowe oraz inne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 4 pkt 10 wspomnianej ustawy. Taki tryb był też stosowany w przeszłości pomiędzy Gminą a zakładem budżetowym MOSiR - co było uwzględnione podczas opracowywania pierwotnej wersji Studium Wykonalności Projektu.

Z uwagi na fakt, iż ww. tryb ma charakter administracyjno - urzędowy - odbywa się na podstawie orzeczenia w drodze decyzji administracyjnej, nie zaś cywilno-prawny jak np. oddanie w najem czy dzierżawę, to gminom przy wydatkach inwestycyjnych dotyczących obiektów przekazywanych następnie w trwały zarząd (budowa, remont, modernizacja itp.) nie przysługiwało i nie przysługuje prawo do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego - z uwagi na niespełnienie podstawowej przesłanki, o której mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)., tj. brak związku z czynnościami opodatkowanymi gmin będących odrębnymi od zakładów budżetowych podatnikami podatku, o innych numerach NIP.

Jednak przekazanie w trwały zarząd samorządowemu zakładowi budżetowemu - z uwagi na jego przekształcenie w spółkę prawa handlowego nie jest już obecnie z przyczyn prawnych możliwe. Ten podstawowy tryb postępowania dotyczy jak wyżej wspomniano tylko i wyłącznie jednostek organizacyjnych, które nie mają osobowości prawnej, a więc jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako spółka prawa handlowego taką posiada. Gmina bezpośrednio poprzez Wydział Gospodarowania Mieniem działający w strukturach Urzędu Miasta Lublin obsługującego jej organy tj. Prezydenta i Radę Miasta nie ma wystarczających sił i środków by bezpośrednio administrować takim obiektem i tym samym generować z niego obroty opodatkowane z tytułu np. biletów wstępu.

Jak wspomniano bezpośrednio tego typu działalnością zajmował się w przeszłości na innych miejskich obiektach sportowo-rekreacyjnych samorządowy zakład budżetowy MOSiR., a teraz spółka z o.o. MOSiR., w której Gmina ma 100% udziałów i to te podmioty osiągały i osiągają z tego tytułu obroty opodatkowane podatkiem VAT - np. z tytułu biletów wstępów. Nie jest też planowane powołanie do zarządzania ww. obiektem po zakończeniu inwestycji kolejnej jednostki organizacyjnej takiej jak zakład budżetowy czy jednostka budżetowa ani odrębnej spółki prawa handlowego.

Po przekształceniu zakładu w spółkę prawa handlowego zakładano i rozważano wariant oddania obiektu spółce w drodze użyczenia. Ustawa o gospodarce nieruchomościami dopuszcza również jako jedną z form gospodarowania, oddanie jej w użyczenie (art. 13 ust. 1 u.g.n. w związku z art. 710-719 k.c.) lub w najem albo dzierżawę (art. 13 ust. 1 u.g.n. w związku z art. 659-709 k.c). Jednak umowa użyczenia w przeciwieństwie do umów najmu czy dzierżawy ma charakter nieodpłatny, co wynika jednoznacznie z przepisów prawa (art. 710 k.c). Nie generowałaby po stronie Gminy jakichkolwiek dochodów budżetowych, a tym samym obrotów w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług. Natomiast wpływy z tytułu umowy najmu czy dzierżawy w myśl art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) stanowią źródło dochodów własnych gmin.

W myśl art. 37 ust 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami zawarcie umowy najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Odpowiednia rada lub sejmik mogą jednak wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Najem i dzierżawa jako usługi płatne, opodatkowane są na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług podatkiem VAT - rodzą wiec co do zasady prawo do odliczenia podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust 1 ustawy. przy nabyciu towarów i usług służących tej działalności. Użyczenie – jako działalność w myśl przepisów k.c. nieodpłatna, lecz w przypadku Gminy - do celów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą

(dawniej na cele związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa) - o czym w przypadku jednostki samorządu terytorialnego przesądza art. 7 ust 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami., byłaby czynnością nieopodatkowaną w myśl art. 8 ust 2 pkt 2 u.p.tu., w efekcie jednak nie dającą prawa do odliczenia podatku naliczonego. Według Ministra Finansów nieodpłatne przekazanie ze strony jednostki samorządu terytorialnego majątku w ramach użyczenia podmiotowi, który te zadania będzie także wykonywał, jest czynnością związaną z prowadzeniem przedsiębiorstwa, a tym samym niepodlegającą opodatkowaniu. Wynika to m.in. z interpretacji indywidualnych Ministra Finansów z dnia 15.07.2010 r. znak: IPPP1-443-381/10- 4/AS i z dnia 31.08.2010 r. znak: IPPP1-443-599/10-2/MP. Nie rodzi w konsekwencji dla Gminy prawa do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług służących do wytworzenia udostępnianego w ten nieodpłatny sposób (choć do celów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej) majątku.

Budowany obiekt o którym mowa w niniejszym wniosku jest częścią składową nieruchomości - tak więc pełne prawo do odliczenia podatku zawartego w fakturach VAT przy ww. inwestycji niepowodujące obowiązku dokonywania korekt przysługiwać będzie jedynie wtedy gdy przez 10 lat od roku, w którym oddany będzie do użytkowania, służyć będzie czynnościom opodatkowanym podatnika - a więc Gminy - tj. najmowi lub dzierżawie - o której stanowi k.c. Powyższe wynika z art 86 ust. 1 w związku z art. 90-91 ustawy o podatku od towarów i usług.

W myśl art. 18 ust. 2 pkt 9a ustawy o samorządzie gminnym. do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony (...); uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Na podstawie art. 14 ustawy o samorządzie gminnym. uchwały rady gminy zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że ustawa stanowi inaczej. W świetle ww. przepisów wydzierżawienie lub wynajęcie nieruchomości na lat 10, który to termin jest kluczowy z punktu widzenia ww. przepisów podatkowych wymaga zgody Rady Miasta w formie uchwały. Projekty uchwały Rady przygotowuje Prezydent - co wynika z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym. Uchwały rady gmin jako akty prawa miejscowego stanowią źródło powszechnie obowiązującego prawa na obszarze działania organów, które je ustanowiły co wynika z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP. **Budowany obiekt zostanie oddany w dzierżawę w trybie konkurencyjnym. W dniu 23 maja 2013 roku Rada Miasta Lublin podjęła uchwałę Nr 774/XXXI/2013 w sprawie wydzierżawienia w drodze przetargu nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin położonych przy ul. Krochmalnej w Lublinie** z przeznaczeniem na prowadzenie stadionu miejskiego.

W związku z zaistniałymi zmianami organizacyjnymi nastąpią istotne zmiany związane z realizacją i finansowaniem Projektu, które zostały odzwierciedlone w niniejszym Studium Wykonalności Projektu.

1. W wyniku podjęcia przez Radę Miasta uchwały w sprawie wydzierżawienia przedmiotowej nieruchomości, Gminie Lublin będzie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z faktur dokumentujących nabycie towarów i usług związanych z realizowaną inwestycją, ponieważ wydatki poniesione w ramach realizacji inwestycji będą miały związek z czynnościami opodatkowanymi podatkiem od towarów i usług.
2. Odnosząc się do nieodliczonego podatku VAT z faktur z lat 2009 - 2012 należy stwierdzić. że Gmina będzie miała prawo do dokonania korekty kwoty podatku naliczonego w całości, jednorazowo w deklaracji składanej za okres rozliczeniowy, w którym nastąpi zmiana przeznaczenia zakupionych towarów i usług. Za moment zmiany

przeznaczenia zakupionych towarów i usług związanych z realizowaną inwestycją można uznać wejście w życie uchwały Rady Miasta, bowiem wejście wżycie uchwały można w przedmiotowej sprawie traktować jako jeden z obiektywnych dowodów na zmianę przeznaczenia zakupionych towarów i usług. Zatem dokonanie korekty podatku naliczonego będzie mogło nastąpić w deklaracji VAT-7 za miesiąc, w którym uchwała Rady Miasta wejdzie w życie.

3. Odnosząc się natomiast do zakupów towarów i usług związanych z realizowaną inwestycją, dokonanych po wejściu w życie uchwały Rady Miasta tj. po zmianie przeznaczenia, należy stwierdzić, iż Gminie będzie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego zgodnie na bieżąco, czyli w rozliczeniu za okres. w którym otrzyma fakturę bądź też w deklaracji podatkowej za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych.

Zaistniała sytuacja prawna jest potwierdzona interpretacją indywidualną Ministra Finansów (organ uprawniony Dyrektor Izby Skarbowej w Lodzi) - z dnia 04.02.2013 r. znak IPTPP2/443-988/12-3/IR.

Istotną zmianą wynikająca z przedstawionej sytuacji jest zmiana kwalifikowalności podatku VAT w ramach realizowanego projektu. Ponieważ Gmina Lublin po przekazaniu w dzierżawę wybudowanej w ramach projektu infrastruktury będzie mogła odzyskać podatek VAT, staje się on w zakresie objętym tym zadaniem kosztem niekwalifikowalnym. Zgodnie z art. 3 lit. e rozporządzenia Rady (WE) 1084/2006 oraz art. 7 ust. 1 lit. d rozporządzenia 1080/2006 podatek od towarów i usług (VAT) może być wydatkiem kwalifikowalnym tylko wtedy, gdy nie podlega zwrotowi (nie jest możliwe jego odzyskanie przez beneficjenta).

Realizacja zadań związanych z zarządzaniem i administrowaniem stadionem może być prowadzona przez zaangażowanie 5-osobowej załogi. Przykładowe zestawienie stanowisk wraz z opisem działań i zadań, fizycznych wyników pracy oraz spodziewanych efektów znajduje się w tabel poniżej.

Nazwa stanowiska	Obowiązki na danym stanowisku Opis działań i zadań	Fizyczne wyniki pracy	Efekty pracy
Kierownik	**Zarządzanie stadionem:** - uczestnictwo w opracowywaniu strategii rozwoju i wykorzystania infrastruktury stadionu, -aktywne poszukiwanie i wykorzystywanie nowych możliwości rynkowych dla infrastruktury stadionu - bieżące monitorowanie i analiza danych rynkowych - raportowanie i zgłaszanie inicjatyw - opracowywanie i bieżące aktualizowanie planów i harmonogramów wykorzystania infrastruktury stadionu - przygotowanie oferty rynkowej w zakresie części komercyjnej budynku - monitorowanie rynku nieruchomości i najmu dla aktualizacji wysokości opłat, - udostępnianie infrastruktury instytucjom wychowawczo - edukacyjnym - stworzenie i aktualizowanie współpracy z instytucjami wychowawczo – edukacyjnymi, - stworzenie i aktualizowanie regulaminów korzystania z infrastruktury, - stworzenie i aktualizowanie zasad wykorzystania infrastruktury - przygotowanie i planu technicznej obsługi eksploatacyjnej stadionu w zakresie zabezpieczenia bieżącej działalności, wydarzeń	Strategia rozwoju i wykorzystania infrastruktury stadionu Coroczne i bieżące raporty z analizy rynku i realizacji strategii Harmonogramy wykorzystania poszczególnych elementów infrastruktury – aktualizowane na bieżąco Plan wykorzystania infrastruktury na następny rok (o ile wydarzeń będzie się można starać, jakie elementy infrastruktury komu i za jaką opłatą udostępnić, jakie przetargi będą organizowane w przyszłym roku na wynajem powierzchni, jakie umowy będą wymagały w danym roku przedłużenia) Przygotowana oferta rynkowa (broszury informacyjne, na stronie internetowej, planowane działania promocyjne) Plan wykorzystania infrastruktury we współpracy z instytucjami wychowawczo – edukacyjnymi (ile wydarzeń może się odbyć w ciągu roki i kiedy będą planowane) Opracowane regulaminy wykorzystania poszczególnych elementów infrastruktury i techniczne zasady korzystania z infrastruktury Opracowane zasady współpracy z instytucjami wychowawczo – edukacyjnymi (w jaki sposób będą zbierane zgłoszenia od instytucji i sposób wyboru najlepszych pomysłów na wykorzystanie infrastruktury na działalność wychowawczo – edukacyjną, np. w drodze konkursu)	Sprawnie administrowany obiekt, zapewniający wysoką jakość obsługi bez marnotrawienia środków

	sportowych, korporacyjnych oraz części komercyjnej budynku (w tym przestrzeganie uregulowań ustawowych obowiązujących dla tego typu obiektów) przygotowywanie dokumentacji przetargowej w oparciu o dokumentację techniczną obiektu dla zabezpieczenia prawidłowego administrowania stadionem przygotowanie i monitorowanie budżetu obsługi eksploatacyjnej poszukiwanie i wykorzystywanie najnowszych rozwiązań w zakresie administrowania i eksploatacji stadionu	Plan technicznej obsługi eksploatacyjnej Budżet obsługi eksploatacyjnej Plan zakupów na następny rok, harmonogram przetargów oraz dokumentacja przetargowa	
Księgowa + kadry + kasa	**Sprawy finansowo-księgowe, kadry, administracja:** udział w przygotowywaniu budżetu bieżące monitorowanie finansowe i budżetowe, bieżące księgowanie i wykonywanie operacji finansowych, prowadzenie i udostępnianie upoważnionym pracownikom raportów finansowych ze sprzedaży, kosztów funkcjonowania infrastruktury w różnych przekrojach prowadzenie spraw kadrowych	Budżety na kolejne lata funkcjonowania Dokumentacja księgowo – finansowa Raporty finansowo księgowe z działalności w różnych przekrojach Dokumentacja kadrowa System obiegu dokumentów	System kontroli finansowej działalności stadionu
Pracownik merytoryczny - impresariat (zakup imprez)	**Reklama imprez, organizacja sprzedaży biletów:** - uczestnictwo w opracowywaniu strategii rozwoju i wykorzystania infrastruktury stadionu, -aktywne poszukiwanie i wykorzystywanie nowych możliwości rynkowych dla infrastruktury stadionu - opracowanie strategii sprzedaży i rozwoju działalności w zakresie organizacji imprez (sportowych, kulturalnych, społecznych, biznesowych i innych) - opracowanie planu marketingowego oraz rozwój nowych możliwości marketingowych - przygotowanie oferty rynkowej w zakresie wydarzeń sportowych, kulturalnych, korporacyjnych, sprzedaży praw marketingowych, miejsc reklamowych oraz części komercyjnej stadionu (pomieszczenia VIP i infrastruktura konferencyjna) - Prowadzenie polityki Public Relations skierowanej do mieszkańców i potencjalnych uczestników wydarzeń organizowanych na stadionie, - współpraca z mediami, wydawcami informatorów wydarzeń kulturalnych, społecznościami internetowymi skierowana na budowę PR oraz zapewnienie skutecznego kanału informacyjnego do potencjalnych uczestników wydarzeń - utrzymywanie kontaktów z agencjami biletowymi skierowana na budowę kanałów dystrybucji biletów na wydarzenia o różnej randze (lokalnej, regionalnej, krajowej), - utrzymywanie kontaktów i aranżowanie współpracy ze sponsorami wydarzeń w skali lokalnej, regionalnej i krajowej - Prowadzenie badań marketingowych i analizowanie zapotrzebowania na organizację różnych wydarzeń na stadionie, - utrzymywanie kontaktów z agencjami koncertowymi, organizatorami tras	Strategia sprzedaży i rozwoju działalności w zakresie organizacji imprez Plan marketingowy Oferta rynkowa w zakresie planowanych wydarzeń, sprzedaży praw marketingowych, wynajmu części komercyjnej stadionu do organizacji różnych wydarzeń (broszury informacyjne, wydarzenia w internecie, inne planowane działania promocyjne) Projekty organizacji i promocji poszczególnych wydarzeń Umowy o współpracy przy realizacji poszczególnych wydarzeń Analizy z badań marketingowych, Budżety sprzedaży i marketingu na kolejne lata	Pozytywny wizerunek stadionu jako przestrzeni dla różnych wydarzeń

	koncertowych, menadżerami artystycznymi krajowymi i zagranicznymi skierowane na pozyskiwanie wydarzeń o odpowiedniej randze, - realizacja strategii sprzedaży, we współpracy z innymi działami - przygotowywanie projektów umów na organizację wydarzeń, - przygotowanie i monitorowanie budżetu sprzedaży i marketingu - monitorowanie raportów odnośnie sprzedaży i kosztów imprez z przygotowywanych w księgowości - opracowywanie projektów organizacji i promocji poszczególnych wydarzeń, realizacja planów i monitorowanie zakładanych wyników.		
Pracownicy obsługi (2)	**Utrzymanie porządku i czystości, obsługa imprez, konserwacja urządzeń:** - wykonywanie zadań przydzielonych przez kierownika w zakresie utrzymania porządku, czystości, obsługi imprez i konserwacji urządzeń, - monitorowanie stanu infrastruktury stadionu, działania urządzeń, odbioru i przekazania infrastruktury użytkownikom, - podejmowanie działań związanych z konserwacją i naprawą urządzeń - monitorowanie stanu nawierzchni boisk, zgłaszanie uwag odnośnie utrzymania odpowiedniego stanu i nadzór nad pielęgnacją nawierzchni - monitorowanie i składanie raportów odnośnie stanu terenów zielonych, wałów, hydrantów, systemów bezpieczeństwa – okresowo i po imprezach - dbanie o środowisko naturalne i efektywne wykorzystanie energii i wody (sprawdzanie stany urządzeń sanitarnych, gospodarowanie wodą opadową, odpowiednie nawadnianie powierzchni boiska i terenów zielonych, wyłączanie zbędnych urządzeń, ustawianie urządzeń grzewczych w pomieszczeniach w zależności od bieżącego sposobu wykorzystania, itd.) - dbanie o bezpieczeństwo użytkowników i pracowników stadionu (utrzymanie nawierzchni w czystości – śnieg, lód, zwisające sople lodowe itp.), - dokonywanie obchodów obiektu i sprawdzanie urządzeń po imprezach masowych, raportowanie ewentualnych zniszczeń oraz awarii wynikających z intensywnego użytkowania infrastruktury konieczne do kalkulowania pełnych kosztów realizacji poszczególnych wydarzeń	Okresowe i bieżące raporty odnośnie stanu infrastruktury stadionu Sprawna i działająca infrastruktura stadionu, zapewniająca komfort i bezpieczeństwo użytkowania, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów finansowych i środowiskowych	Bieżące funkcjonowanie stadionu i organizacja imprez z zapewnieniem komfortu, porządku, bezpieczeństwa oraz przy minimalizowaniu kosztów finansowych i środowiskowych

Źródło: opracowanie własne

Sposób zarządzania infrastrukturą sportową obiektu

Nowoczesne zarządzanie obiektem sportowym powinno obejmować szereg systematycznych działań, które mają na celu zagospodarowanie obiektu przez siedem dni w tygodniu. Obiekt sportowy nie może tętnić życiem tylko w czasie dnia meczowego. Stadion, nie jest już jedynie areną sportową, ale może zostać wykorzystany przy wielu innych okazjach.

Obiekt będzie pełnił głównie funkcję stadionu piłkarskiego kategorii III wg PZPN, na którym będą rozgrywane mecze w najwyższej klasie rozgrywkowej z możliwością organizowania imprez kulturalno-rozrywkowych na płycie boiska.

Nowy stadion miejski, z dwoma boiskami treningowymi oprócz płyty głównej, przede wszystkim wydatnie zwiększy dostępność mieszkańców Miasta i regionu do nowoczesnej infrastruktury sportowej. Będzie areną zmagań piłkarzy Motoru Lublin, miejscem rozgrywania meczów o wysokiej randze (mecze TOP – międzypaństwowe) oraz wielką estradą koncertową. Wymogi techniczne ograniczają sposób wykorzystania obiektu – aby nie zniszczyć naturalnej murawy dopuszczalny jest 1 mecz tygodniowo + niezbędne treningi przedmeczowe. To ogranicza wykorzystanie meczowe stadionu do:

- ligi (17 spotkań u siebie i 17 u przeciwników rocznie)
- pucharu (średnio 3 mecze rocznie)
- 5 sparringów
- raz na 2 lata meczu reprezentacji (mecz TOP).

Większa pojemność trybun oraz wyższy standard obiektów umożliwią znaczne zwiększenie przychodów z dnia meczowego. To z kolei pozwoli na zatrudnienie lepszych piłkarzy i w efekcie doprowadzi do podniesienia poziomu widowiska sportowego.

Przewidywane jest także organizowanie koncertów gwiazd formatu międzynarodowego, 3 koncerty rocznie, gwiazd krajowych – 5 koncertów oraz 3 miejskie festyny kulturalno-rekreacyjne. Na obecnym etapie planowania wydarzeń kulturalnych stadion może być wykorzystany do:

- organizacji przez Miasto Lublin i instytucje kultury na większą skalę, w bardziej komfortowych niż dotychczas warunkach oraz przy znacznie wyższym poziomie bezpieczeństwa wybranych imprez, które obecnie odbywają się w Hali Globus i przestrzeni miasta: Plac Litewski, Plac Zamkowy (głównie koncerty) – przewidywana liczba – 4 w roku;
- wydarzenia organizowane przez podmioty prywatne (agencje koncertowe, firmy eventowe, etc.) – przewidywana liczba – 4 w ciągu roku;
- festyny i inne imprezy integracyjne mające formę pokazów, spotkań, prezentacji.

Organizowane na stadionie wydarzenia będą miały najczęściej formę 4 – 5 godzinnych koncertów ale stadion byłby zajęty przez 3 dni (przygotowania przed i porządki po koncercie). W przypadku innych imprez czas wykorzystania obiektu zależałby od charakteru imprezy. Ponadto do organizacji niektórych wydarzeń kulturalnych, np. wystaw plenerowych i festynów będzie mogła być wykorzystana przestrzeń wokół stadionu. Szczególne możliwości daje pas zieleni wzdłuż Bystrzycy.

Projekt zakłada rozwiązania mające umożliwić przystosowanie stadionu do imprez masowych, nie związanych z meczami piłkarskimi. Z tego względu założono na stadionie możliwość przykrycia murawy stadionu systemem paneli zabezpieczających przed zniszczeniem. Projekt zakłada, że nawierzchnia strefy północnej za bramkami będzie wykonana z kostki i przekryta murawą syntetyczną tak by można było w tym rejonie zorganizować scenę dla imprezy widowiskowo – muzycznej. Projekt zakłada, że panele systemu zabezpieczającego murawę po zdemontowaniu będą magazynowane w przestrzeniach pod pierwszym rzędem siedzeń dostępnych od strony płyty boiska, co zapewni sprawną pracę związaną z montażem zabezpieczenia, którego elementy będą się znajdować bezpośrednio w strefie przekrywanej.

Analizę sposobu wykorzystania stadionu przedstawia tabela poniżej:

Rodzaj imprezy	Liczba osób uczestniczących	Czas korzystania z obiektu	Odpłatność
Cykliczne imprezy integracyjne	5x200 osób	5x 2 dni	nieodpłatne
Międzynarodowe Piłkarskie turnieje Miast Partnerskich w trzech kategoriach wiekowych	3x200 osób	3x3 dni	nieodpłatne
Zgrupowania Kadry Województwa w piłce nożnej	2x22 osoby	2x 14 dni	odpłatnie
Zgrupowanie Młodzieżowej Kadry Narodowej w piłce nożnej	1x 30 osób	14 dni	odpłatnie wg zasad zawartych w porozumieniu z PZPN
Mecze Kadry Narodowej mężczyzn i kobiet w różnych kategoriach wiekowych	20000 osób	3 dni	odpłatnie wg zasad zawartych w porozumieniu z PZPN
Pokazowe zajęcia treningowe w piłce nożnej	500 osób	2 dni	odpłatne
W sportach walki	500 osób	2 dni	odpłatne
Szkolenia sędziowskie organizowane przez Okręgowe związki sportowe	3x100 osób	3x 4 miesiące	odpłatne
Pikniki, zloty turystyczne	200 osób	2x3 dni	odpłatnie
Zloty cyklistów	500 osób	1 dzień	nieodpłatnie
Finały Mistrzostw Województwa w piłce nożnej w trzech kategoriach wiekowych	3x 200 osób	3x 1 dzień	odpłatnie
Finały Pucharu Polski w piłce nożnej seniorów	15000 osób	1 dzień	odpłatnie
Międzynarodowy Turniej sportów walki	5000 osób	3 dni	odpłatne
Międzynarodowe zawody w powożeniu zaprzęgami parokonnymi	1500 osób	2 dni	odpłatnie
Pokaz pojazdów zabytkowych	2000 osób	2 dni	nieodpłatnie
Mecze kontrolne zespołów występujących w różnych ligach		10 dni	odpłatne
Festyny sportowo - rekreacyjne	2000 osób	4 dni	nieodpłatnie
Zawody modeli sterowanych falami radiowymi	1500 osób	4 dni	odpłatnie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Lublin

Boiska treningowe będą wykorzystywane także na co dzień, na potrzeby klubów i szkół do prowadzenia zajęć szkoleniowych dla różnych grup wiekowych. W okresie od marca do listopada będzie możliwość organizowania zajęć na boisku o nawierzchni z trawy, natomiast w pozostałych miesiącach na boisku o nawierzchni sztucznej. Aby przeanalizować możliwość wykorzystania budowanej infrastruktury przez szkoły publiczne, przeprowadzono ankietę. Wzięło w niej udział 28 szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i burs dla uczniów. W nadesłanych odpowiedziach, wyrażono chęć organizacji różnych wydarzeń i zawodów sportowych. Wśród nich były propozycje wykorzystania infrastruktury na pojedyncze wydarzenia w ciągu roku, jak również na systematyczne treningi piłkarskie w ramach SKS.

Podczas dni nie meczowych obiekt będzie stanowił zaplecze dla treningów na głównej płycie boiskowej jak i na boiskach treningowych zlokalizowanych na terenie.

Plan i harmonogram wykorzystania infrastruktury powstałej w wyniku realizacji Projektu będzie sporządzany na kolejne lata przez Dzierżawcę zasady udostępniania obiektu szkołom publicznym będą ustanowione odrębnym dokumentem.

Sposób zarządzania pozostałymi pomieszczeniami obiektu

Wysoki standard obiektów skłoni również zupełnie nowe osoby do częstszych wizyt na stadionach i korzystania z oferowanych przez nie dodatkowych możliwości. Firma KPMG przeprowadziła analizę jakościową największych obiektów sportowych w całej Europie i spróbowała zestawić dodatkowe możliwości, jakie oferują stadiony. Należy tutaj zaliczyć przede wszystkim: powierzchnie konferencyjne, restauracje i puby, hotele, powierzchnie biurowe czy powierzchnie pod działalność handlowo-usługową.

Na stadionie wybudowanym w ramach Projektu zaplanowano budowę restauracji działającej w oparciu o catering, bufet dla mediów, pub sportowy, kioski gastronomiczne oraz sklep kibica (pow. 227,28 m^2 + 19,59 m^2– przymierzanie, zaplecze, magazyn, WC). Ponadto na terenie obiektu, na „poziomie 0" będzie znajdowała się siłownia (pow. 145 m^2), zaplecze treningowe fitness (sala o pow. 105,24 m^2), i gabinety odnowy biologicznej (4 sauny dla zawodników o pow. ok. 6 m^2 każda i 2 pomieszczenia do masaży o pow. ok. 35 m^2 każde).

W budynku znajdowały się będą pomieszczenia biurowe i SKYBOXY wraz z zapleczem gastronomicznym i konferencyjnym Przestrzenie pod trybuną (tzw. podtrybunie mieszczące się na poziomie 0) zostały zaprojektowane jako przestrzenie handlowo/usługowe.

Wizualizacja wnętrza stadionu: widok zabudowy pod trybunami i holu głównego

Punkty gastronomiczne na stadionie zlokalizowane będą na trzech kondygnacjach:

1. poziom 0
    a. 6 kiosków gastronomicznych wraz z zapleczem gastronomicznym i magazynami (łączna pow. 316,36 m^2),
    b. kiosk gastronomiczny dla osób niepełnosprawnych, wraz z zapleczem (o łącznej pow. 26,70 m^2),
    c. pub sportowy o pow. 167,95 m^2 wraz z kioskiem gastronomicznym i kuchnią otwartą (pow. 31,42 m^2), zapleczem, zmywalnią i magazynem (o łącznej pow. zaplecza 21,6 m^2);
2. poziom +1
    a. 2 kioski gastronomiczne z zapleczem (o łącznej pow. 112,1 m^2),
    b. bufet dla mediów o pow. 49,55 m^2, z barem o pow. 8,82 m^2 i zapleczem (18,36m^2);
3. poziom +2
    a. restauracja o pow. 355,85 m^2 z zapleczem (działająca w oparciu o catering)

Przewiduje się, że restauracja na poziomie 2 będzie posiadała ok. 200 miejsc konsumenckich, natomiast pub sportowy ok. 100 miejsc konsumenckich. Ilość żywionych wyniesie ok. 7 000 osób, tj. 45% maksymalnego obłożenia stadionu (czyli. około 15 500 osób). Gastronomia będzie działać podczas rozgrywanego meczu – w przerwie 15 minutowej oraz 2 godziny przed i 2 godziny po meczu. Funkcjonować będzie również podczas organizacji innych imprez. Posiłki serwowane w restauracji i pubie będą dostarczane przez wybraną firmę cateringową.

Do działalności komercyjnej przeznaczona będzie jedynie restauracja VIP na poziomie +2

Powierzchnia pomieszczeń komercyjnych – restauracja VIP.

Poziom +2		
Nr pomieszczenia	**Nazwa pom.**	**Powierzchnia**
034	Pom. Wózków	14,18
035	Komunik. I rozład.	38,87
036	Komora chłodnicza	7,62
037	Komora mroźnicza	4,16
038	Magazyn	6,66
039	Biuro	5,3
040	Przeds. WC	1,71
041	WC	1,63
042	Mycie nowalijek	3,7
043	Podgrzewanie i wydawanie dań	32,99
044	Rozdzielnia keln.	19,66
045	Kredens	5,11
046	Zmywalnia	9,88
047	Mycie wózków	7,14
048	Komunikacja	16,94
049	Sprzęt porządk.	2,94
050	Magazyn naczyń	10,18
051	Szatnia pers.	7,42
052	WC przedsionek	2,21
053	WC	3,77
054	Szatnia personelu	9,71
055	WC przeds.	2,43
056	Węzeł sanit.	4,32
058	Restauracja i loża widok. Vip	355,85
	Razem	**574,38**

Wyliczenie udziału części komercyjnej obiektu Stadionu Miejskiego w Lublinie prezentuje tabela poniżej

Budynek główny powierzchnie		
poziom	pow. mkw.	
3	161,76	
2	2091,37	
1	2411,97	
0	3477,23	
Razem	**8142,33**	
Komercja w budynku		
pomieszczenie	pow. mkw.	
restauracja VIP z zapleczem	**574,38**	
ogółem komercja bud. Głównego	**574,38**	
Komercja budynku głównego	7,05	%
Koszty dla Budynku Głównego	29 466 414,92	zł
Koszty komercji w Bud. Gł.	2 078 633,44	zł

Źródło: Na podstawie informacji Urzędu Miasta Lublin

III.3 WYKONALNOŚĆ PRAWNA | ZGODNOŚĆ Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA

III.3.1. Kwestie prawne związane z realizacją projektu

Nowy stadion miejski przy ul. Krochmalnej w Lublinie, powstały w efekcie realizacji projektu, zlokalizowany będzie na działkach o numerach ewidencyjnych 3/24 oraz 3/26, których właścicielem jest Gmina Lublin. Ponadto podstawy formalno-prawne stanowiące bazę do realizacji niniejszego przedsięwzięcia inwestycyjnego przez Gminę Lublin to:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008- 2015,
- Strategia Rozwoju Lublina na lata 2013-2020,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublina,
- Prawa własności gruntów, na których planowana jest realizacja inwestycji
- Program funkcjonalno-użytkowy.

Gmina Lublin jest merytorycznie, finansowo oraz organizacyjnie przygotowana do poprawnego i terminowego przeprowadzenia inwestycji, posiada doświadczenie w realizacji projektów o podobnej złożoności i wartości, a realizacja projektu nie koliduje z interesami osób trzecich i nie spowoduje powstania konfliktów społecznych.

Realizacja projektu zawarta jest w Strategii Rozwoju Miasta Lublin, a także w budżecie Miasta. Realizacja projektu nie jest uzależniona od działania osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych, oraz instytucjonalnych zarówno beneficjenta jak i instytucji zewnętrznych.

III.3.2. Wpływ na środowisko regionu

Biorąc pod uwagę rodzaj i skalę przedsięwzięcia, jego usytuowanie względem terenów naturalnych, walory krajobrazowe i przyrodnicze terenu, na którym planowana jest inwestycja, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 57 i pkt 56 lit. b, pkt 37 i pkt 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010r. Nr 213, poz. 1397) wnioskowane przedsięwzięcie zaliczone zostało do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport może być wymagany. Prezydent Miasta Lublin wydał postanowienie stwierdzające, że dla w/w przedsięwzięcia **wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko** w zakresie określonym w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz U z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Raport taki został sporządzony przez Akademicki Ośrodek Naukowo-Techniczny „Aon-t" Z. Kabaciński E. Szczepaniak, M. Trzcinka Sp. j z Łodzi .

Spełniając wymóg art. 30 i art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz U z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) organ wydający decyzję zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zamieszczone obwieszczenie w sprawie trwających 21 dni konsultacji w okresie od 11.07. do 1.08 2012 r na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Lublin, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Lublin oraz w pobliżu planowanej inwestycji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (opinia z dnia 27.07.2012r., znak NZ-700.2/9/12) oraz po uwzględnieniu postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30.07.2012 r., znak: WOOŚ.4242.66.2012.KPR **została wydana decyzja Prezydenta Miasta Lublina znak OŚ. OŚ. III.6220.29.2012 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia**.

Przy zastosowaniu przepisów branżowych oraz przepisów BHP realizacja projektu nie będzie stanowiła zagrożenia dla środowiska zarówno na etapie jego budowy, jak i podczas eksploatacji.

W fazie realizacji przedsięwzięcia wystąpi emisja hałasu powodowana przez prace budowlane ciężkim sprzętem oraz środki transportu. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i będzie minimalizowane poprzez zastosowanie sprawnego sprzętu budowlanego, dobrą organizację pracy, wykonywanie prac ciężkim sprzętem tylko w porze dziennej oraz ograniczenie jałowej pracy silników. Źródłem hałasu na etapie eksploatacji obiektu będzie: wentylacja, instalacja technologiczna, instalacja nagłaśniająca podczas imprez masowych oraz ruch samochodów osobowych i ciężarowych po terenie parkingów i dróg dojazdowych. W wyniku przeprowadzonej analizy akustycznej stwierdzono, że czynnikiem decydującym będzie emisja hałasu związana z przejazdami pojazdów, co może powodować minimalne przekroczenia na terenach chronionych w porze nocy (41 dB) przy zastosowanych rozwiązaniach chroniących.

Inwestycja będzie oddziaływać na jakość powietrza na etapie realizacji, co będzie związane głównie z zapyleniem przy prowadzonych pracach ziemnych. Oddziaływanie to będzie miało charakter czasowy i krótkotrwały. Na etapie eksploatacji inwestycji nie będzie przekroczeń obowiązujących norm w zakresie emisji do powietrza.

Ścieki deszczowe z terenów utwardzonych oraz z drenażu i podlewania boiska stadionu, będą odprowadzane do miejskich urządzeń kanalizacyjnych po podczyszczeniu w osadnikach i separatorach substancji ropopochodnych natomiast ścieki deszczowe z połaci dachowych będą odprowadzane do zbiornika retencyjnego o pow. 800 m^2, z którego wody będą wykorzystywane do podlewania murawy.

W związku z umiejscowieniem inwestycji na terenie znajdującym się w odległości ok. 110 m od rzeki, zostanie zachowana szczególna ostrożność przy realizacji przedsięwzięcia poprzez lokalizowanie zaplecza budowy i baz materiałowych poza obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych w dolinie rzeki, oddaleniu maksymalnym w miarę możliwości logistycznych od koryta rzeki oraz poprzez zabezpieczenie tych miejsc przed migracją zanieczyszczeń do środowiska wodno - gruntowego.

Na etapie realizacji i eksploatacji obiektu prowadzona będzie prawidłowa gospodarka odpadami. Odpady będą gromadzone selektywnie, w wyznaczonych do tego miejscach i następnie przekazywane uprawnionym odbiorcom.

W celu zminimalizowania ewentualnego negatywnego wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze dla drzew rosnących w obrębie inwestycji nie przeznaczonych do usunięcia przewidziano szczelne oszalowanie pni drzew za pomocą desek o dł. 150 cm, a w przypadku prac w pobliżu korzeni wykonywanie prac ręcznie i nie dopuszczenie do przesuszenia korzeni. W celu minimalizacji strat lęgowych wycinkę drzew i krzewów na terenie przeznaczonym pod inwestycje przeprowadzi się poza okresem lęgowym.

Reasumując, **projektowana inwestycja pozostaje w zgodzie z odpowiednimi przepisami krajowymi i prawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska**.

III.3.3. Wpływ na siedliska i gatunki zamieszkujące tereny Natura 2000 i inne o znaczeniu krajowym

Obszar realizacji projektu nie przebiega bezpośrednio przez tereny objęte Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000 od planowanego przedsięwzięcia są:

- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 pn. „Świdnik" PLH060021, oddalony o ok. 8,8km,
- specjalny obszar ochrony siedlisk „Bystrzyca Jakubowicka" PLH 060096 w odległości ok. 8.2km.

Zgodnie z danymi zawartymi w oświadczeniu organu monitorującego sieć Natura 2000 planowana inwestycja nie ma wpływu na obszary sieci Natura 2000 (ochrony dzikich ptaków wyznaczonych zgodnie z Dyrektywą Ptasią –Dyrektywa nr 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. lub ochrony dzikiej fauny i flory wyznaczonych zgodnie z Dyrektywą Siedliskową – Dyrektywa nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r.). Przedmiotowe przedsięwzięcie nie spowoduje trwałego uszczuplenia lub fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczone zostały obszary Natura 2000, a także innego rodzaju zakłóceń w funkcjonowaniu sieci.

Zakres prac nie wpłynie negatywnie na zachowanie integralności obszarów ani spójności sieci ze względu na niewielką ingerencję w środowisko.

Prace dotyczące realizacji przedsięwzięcia, jak i eksploatacja nie spowodują zjawisk w środowisku przyrodniczym, mogących wywrzeć znaczące oddziaływanie na obszary Natura 2000.

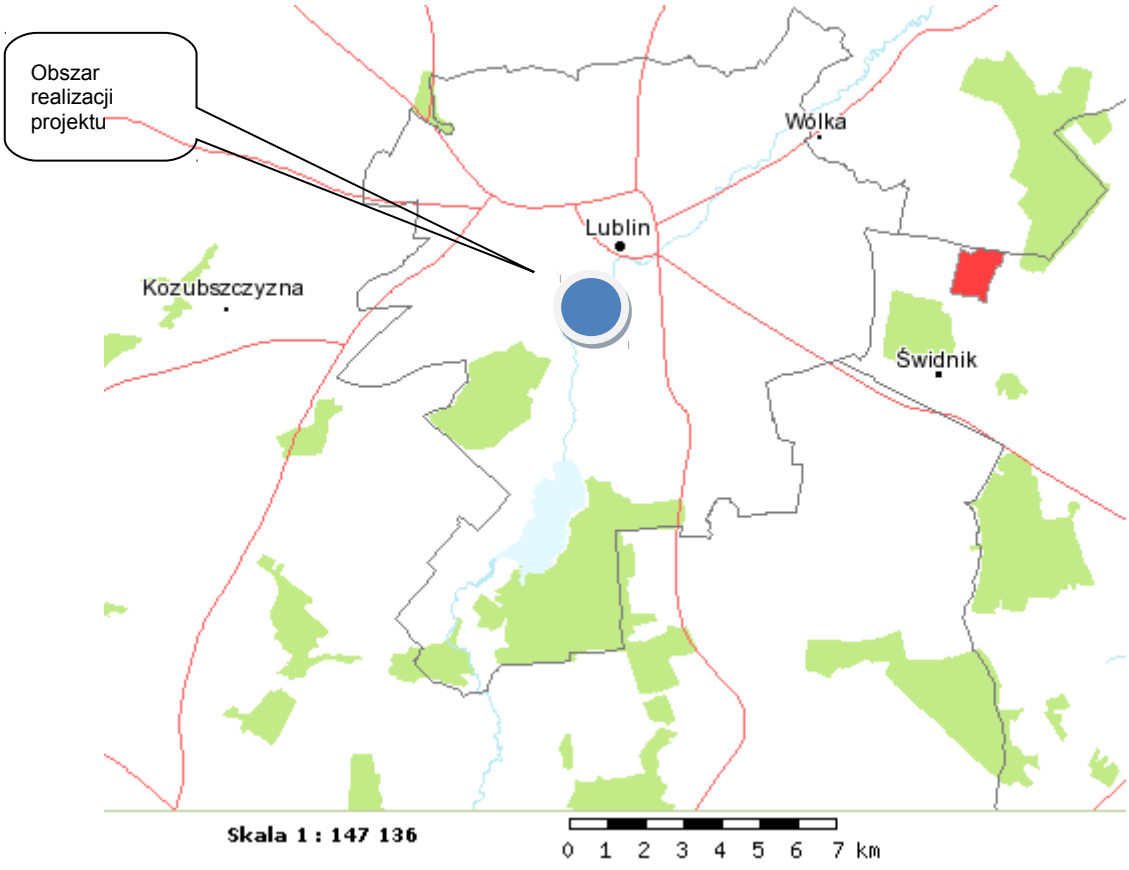

Mapa 8. Usytuowanie obszaru realizacji projektu względem obszarów Natura 2000

IV. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1. OCENA WYSTĄPIENIA POMOCY PUBLICZNEJ W PROJEKCIE

Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej *„Z wyjątkiem sytuacji opisanych w niniejszym traktacie, wszelka pomoc udzielona przez Państwo Członkowskie lub z użyciem zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub może zakłócić konkurencję poprzez faworyzowanie określonych podmiotów lub wytwarzania określonych dóbr, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, o ile wpływa na handel między Państwami Członkowskimi."* Zgodnie z ugruntowaną wykładnią, pomocą publiczną jest transfer zasobów przypisywany władzy publicznej, o ile spełnione są łącznie następujące przesłanki:

1. transfer ten skutkuje przysporzeniem na rzecz określonego podmiotu, na warunkach korzystniejszych niż rynkowe;
2. transfer ten jest selektywny – uprzywilejowuje określone podmioty lub wytwarzanie określonych dóbr;
3. w efekcie tego transferu występuje lub może wystąpić zakłócenie konkurencji;
4. transfer ten wpływa na wymianę gospodarczą między krajami członkowskimi.

Tak więc ustalenie, czy określona czynność prawna lub faktyczna stanowi pomoc publiczną, polega na zbadaniu, czy jednocześnie występują wszystkie wyżej przedstawione przesłanki. Taką właśnie metodologią, zwaną testem pomocy publicznej, posługuje się Komisja Europejska, która jest jedynym organem uprawnionym do wydania wiążącego rozstrzygnięcia w tej materii.

Poniżej przedstawiona została analiza występowania w/w przesłanek w projekcie Gminy Lublin pt. „Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu":

1. **Transfer środków publicznych skutkuje przysporzeniem na rzecz określonego podmiotu, na warunkach korzystniejszych niż rynkowe. - TAK**

Gmina Lublin realizuje projekt dofinansowywany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 (RPO WL 2007-2013), w stosunku do których stosuje się takie same zasady jak do środków publicznych krajowych. W związku z powyższym środki, jakie Gmina Lublin uzyska w ramach RPO WL 2007-2013 w odniesieniu do przedmiotowego projektu, będą stanowić środki publiczne. Ponadto, w tym przypadku wystąpi element korzyści ekonomicznej – Gmina Lublin otrzyma wsparcie w formie bezzwrotnej dotacji na realizację projektu czyli wsparcie na warunkach korzystniejszych niż rynkowe. W związku z powyższym niniejsza przesłanka jest spełniona.

2. **Transfer środków publicznych jest selektywny – uprzywilejowuje określone podmioty lub wytwarzanie określonych dóbr. – TAK**

Wsparcie w ramach RPO WL 2007-2013 wsparcie ograniczone jest do podmiotów wskazanych na liście beneficjentów RPO WL 2007-2013 – wystąpi więc element selektywności.

3. **W efekcie transferu środków publicznych występuje lub może wystąpić zakłócenie konkurencji i**
4. **W efekcie realizacji projektu następuje zakłócenie wymiany handlowej między państwami członkowskimi. - NIE**

Obydwie przesłanki, ze względu na ich charakter, należy rozpatrywać łącznie. Projektowany stadion będzie działał na rynku, na którym występuje potencjalna konkurencja. Obiekt będzie stanowił konkurencję dla innych podobnych obiektów w regionie. Jednak nie będzie zakłócał konkurencji w skali krajowej, gdyż w innych regionach znajdują się obiekty o porównywalnych parametrach, atrakcyjności i podobnym przeznaczeniu. Przykładem są obiekty sportowe w województwach ościennych: Stadion „Korony Kielce" w Kielcach, Stadion Narodowy w Warszawie, czy Stadion „Jagielloni Białystok" w Białymstoku. Atrakcyjność planowanej inwestycji nie wykracza poza obszar regionu, a co za tym idzie nie wpływa na zakłócenie konkurencji na rynku wspólnotowym. W związku z tym projekt ma charakter regionalny, którego głównymi odbiorcami są mieszkańcy Gmina Lublin i Lubelszczyzny.

Ponadto należy zaznaczyć, iż istotnym czynnikiem który zmniejsza dostępność do przedmiotowej infrastruktury mieszkańcom innych regionów jest słaby rozwój infrastruktury transportowej w województwie lubelskim, co dodatkowo potwierdza, iż obiekt stadionu będzie wykorzystywany przez odbiorców o charakterze regionalnym czy lokalnym.

Innym elementem infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu jest powierzchnia na cele handlowo-gastronomiczne. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie, powstała infrastruktura zostanie wynajęta/wydzierżawiona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przy zachowaniu zasady otwartości, przejrzystości i bezwarunkowości. Obiekty na terenie stadionu będą udostępniane wszystkim podmiotom za odpowiednią opłatą rynkową w związku z czym nie wystąpi korzyść dla selektywnie wybranych przedsiębiorców. Ponadto należy dodać, że koszty infrastruktury handlowo-gastronomicznej nie będą objęte dofinansowaniem i zostaną wykazane jako koszty niekwalifikowane projektu złożonego do RPO.

Instytucją zarządzającą powstałym w wyniku realizacji projektu majątkiem będzie wybrany w drodze postępowania przetargowego operator/dzierżawca, jednak infrastruktura pozostanie własnością Gminy Lublin.

Inwestycję polegającą na budowie stadionu należy potraktować jako inwestycję ryzykowną, która w warunkach rynkowych nie miałaby szans na przeprowadzenie ze środków własnych inwestorów ze względu na jej nieopłacalność z ekonomicznego punktu widzenia. Dodać należy, że nie ma terenie kraju żadnej tego typu infrastruktury, która byłaby własnością przedsiębiorstwa nastawionego na zysk.

Celem głównym niniejszego projektu jest zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Miasta Lublin oraz poprawa warunków życia jego mieszkańców. Cel ten będzie realizowany poprzez budowę stadionu miejskiego, stanowiącego bazę sportową o wysokim standardzie, dostosowanego do obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny obiektów sportowych, a także spełniającą normy i wymogi Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz UEFA (Union of European Football Associations).

Zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą sprawy publiczne niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Budowa stadionu miejskiego będzie zatem realizowana w ramach zadań własnych Gminy.

Jak wynika z brzmienia tego przepisu, Gmina w sprawach kultury fizycznej i sportu zaspokaja potrzeby zbiorowe wspólnoty. Nie jest to tożsame z działalnością polegającą na oferowaniu i dostawie towarów i usług na czym, co do zasady, polega prowadzenie działalności gospodarczej.

Zgodnie z przepisami ustawy gmina jest zobligowana do zaspokajania potrzeb zbiorowych społeczności lokalnej danej gminy. Obowiązek ten został nałożony przez Konstytucję – art. 166 ust. 1 Konstytucji "Zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne". Dodać należy, że działalność gminy w tym obszarze może być finansowana przez

budżet państwa – na podstawie art. 42 ust. 2 pkt. 5a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży a także sportu osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym w wyniku realizacji i dofinansowania z EFRR niniejszej inwestycji nie dojdzie (i nie może dojść) do zakłócenia konkurencji na rynku zaś transfer środków nie wpłynie w żaden sposób na wymianę gospodarczą między krajami członkowskim. Należy więc uznać, iż w ramach niniejszego projektu nie dojdzie do wystąpienia pomocy publicznej.

ZAŁĄCZNIK NR 2. SAMOOCENA PROJEKTU

Samoocena merytoryczna:

Lp.	Kryterium	Elementy podlegające punktacji	Przyznane punkty	Punkty ważone	Strona SW	Uzasadnienie przyznania punktów
1	Kryterium trafności: Wpływ na poprawę funkcjonowania systemu oświaty lub dostępności publicznych, ogólnodostępnych obiektów sportowych	Projekt dotyczy infrastruktury publicznych (ogólnodostępnych) basenów, stadionów, kortów itp., w tym z możliwością spełniania funkcji widowiskowo-rekreacyjnej	4	36	67	
		Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	4	**36**	X	
2.	Kryterium skuteczności / efektywności: Efektywność kosztowa osiągnięcia jednego produktu…	Wartość kosztów kwalifikowanych projektu przypadająca na 1 miejsce w obiektach (kryterium względne)	8 942,69 zł			Koszty netto 138 611 718,04 podzielona przez 15 500 osób
		X				
3.1	Kryterium użyteczności: Wpływ na jakość procesu edukacji	Zakup sprzętu niezbędnego do kształcenia lub uprawiania sportu na najwyższym poziomie	1	5	69-73, 89-91, 120	
		Działania poprawiające dostępność do infrastruktury	1	5	75-89, 92	
		Utworzenie nowych lub zwiększenie powierzchni istniejących obiektów, pracowni komputerowych, obiektów sportowych	1	5	67-69	
		Instalacja systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury szkolnej i sportowej wraz z otoczeniem	1	5	92, 98-100, 107-109	
		Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium	4	**20**	X	
3.3	Kryterium użyteczności: Oddziaływanie na ochronę środowiska i inne polityki horyzontalne…	Projekt ma pozytywny wpływ na politykę horyzontalną ochrony środowiska	2	4	59	
		Projekt ma pozytywny wpływ na politykę horyzontalną wyrównywania szans	2	4	58-59, 76	
		Projekt ma pozytywny wpływ na politykę horyzontalną społeczeństwa informacyjnego	2	4	60	
		Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	6	**12**	X	

Samoocena strategiczna:

Lp.	Kryterium	Elementy podlegające punktacji	Możliwe punkty	Przyznane punkty	Strona SW	Waga	Ważone punkty
1	Kryterium komplementarności wewnętrznej: Synergia z innymi projektami tej samej osi priorytetowej	Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	0-3	3		2	6
		Projekt współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe – jego realizacja umożliwi realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec danego projektu	3	3	51-54	2	6
2	Kryterium komplementarności zewnętrznej: Synergia z innymi projektami innych osi priorytetowej	Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	0-2	2		2	4
		Projekt jest bezpośrednio powiązany z projektami z co najmniej dwóch innych osi priorytetowych	2	2	54-55	2	4
3	Kryterium trafności na poziomie regionalnym: Wpływ na realizację celów strategicznych województwa lubelskiego	Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	0-4	4		2	8
		Projekt wpływa na wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy	1	1	55	2	2
		Projekt wpływa na rozwój nowoczesnego społeczeństwa i zasobów ludzkich dostosowanych do wymogów gospodarki opartej na wiedzy	1	1	55-56	2	2
		Projekt wpływa na poprawę atrakcyjności i spójności terytorialnej województwa lubelskiego	1	1	56-57	2	2
		Projekt wpływa na rozwój współpracy międzyregionalnej oraz poprawę skuteczności wdrażania polityki rozwoju regionu	1	1	57	2	2
4	Kryterium trafności na poziomie lokalnym: Wpływ na realizację celów strategicznych gminy/powiatu	Łączna liczba przyznanych punktów za kryterium:	0-2	2		1	2
		Projekt przyczynia się do osiągania celów strategii miasta (wynika bezpośrednio z określonych kierunków działań)	2	2	57-58	1	2
		Łączne ważone punkty projektu					20

V. ANEKS

Tabela 1. Harmonogram wydatków inwestycyjnych

Tabela 2. Popyt po zrealizowaniu projektu

Tabela 3. Planowane przychody ze sprzedaży

Tabela 4. Planowane koszty eksploatacyjne

Tabela 5. Planowane koszty zmienne bezpośrednie (zakupy i obsługa imprez)

Tabela 6. Plan amortyzacji

Tabela 7. Uproszczony rachunek zysków i strat

Tabela 8. Uproszczony rachunek przepływów pieniężnych

Tabela 9. Trwałość finansowa projektu

Tabela 10. (a-g) Wyliczenie oszczędności ekonomicznych

Tabela 11. Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji

Tabela 12. Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału

Tabela 13. Analiza ekonomiczna

Tabela 14. Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu

Tabela 14a. Korekty i dane do wyliczenia ekonomicznej stopy zwrotu

Tabela 15. Wyliczenie wskaźnika B/C.